

MAI THẢO

KHÌ MÙA MÙA TỐI

Truyện dài

**khi mùa
mưa tới**

mai thảo

khi mùa mưa tới

mai thảo

bìa: *Thái Lai*

trình bày: *Muon Phuong*

nguồn: *Internet*

Copyright © 1964 by Mai Thao

Muon phuong góp lại, trả về muon phuong

khi mùa
mưa tới

MAI THẢO

Đôi dòng về nhà văn Mai Thảo

Nhà văn Mai Thảo không xa lạ gì đối với độc giả Việt Nam. Tập truyện đầu tay của ông, 'Đêm già từ Hà Nội', đã gây tiếng vang lớn ngay khi vừa phát hành. Ông trước bạ tên ông trên tạp chí Sáng Tạo và nhà xuất bản Sáng Tạo, mở ra một phong trào văn học nghệ thuật mới sau hiệp định Genève 1954.

Chính ông đã khám phá và giới thiệu những khuôn mặt văn nghệ lẫy lừng như Thanh Tâm Tuyền, Doãn Quốc Sĩ, Dương Nghiễm Mậu, Duy Thanh, Ngọc Dũng...

8 | Mai Thảo

Mai Thảo, Duyên Anh và Nhã Ca là ba nhà văn viết nhanh nhất, có nhiều sách xuất bản nhất trước 1975.

Ở tiểu thuyết của ông, Mai Thảo không thích truy nã thân phận con người, không ham gào thét cô đơn, không động lòng về những trắc ẩn của đời sống hoặc ưu tư về những vấn đề nước non. Xuyên suốt tiểu thuyết của ông, Mai Thảo chỉ muốn tìm cái lãng quên của những kiếp người lỡ trớn đời, những người thềm ‘Sống chỉ một lần,’ để ‘Cũng đủ lãng quên đời’ và ‘Để tưởng nhớ một mùi hương...’

Muốn thẩm định chính xác văn chương của Mai Thảo, có một cách duy nhất là đọc ông.

Phủ nhìn lên. Phiến trời nhỏ, thật xa, giữa những bờ tường xám, hồng dần. Trên những ô kính của cái chòi canh lục lăng cao vút, tia nắng rực rỡ thứ nhất vừa ánh.

Đứng tựa lưng vào một thân cột lớn, hai tay đút túi quần, mơ màng, Phủ nghe thấy vọng lại từ những hành lang dài thẳm sau lưng những bước chân rộn rịp, những cửa sắt mở ra trong tiếng khóa lách tách, tiếng trực nghiêng rít lạnh lạnh, và chàng bỗng thấy thèm muốn được ngủ, được ném cái thân thể mỗi một, nhóp nhúa, hôi hám xuống bất cứ một thứ mặt phẳng trống trơn nào, vùi mái tóc rũ rượi vào sâu bất cứ một khoảng trống nhầy nhụa nào. Nhưng ngủ. Miễn là ngủ. Ngủ mê man và bần bật. Ngủ. Một ngày. Một tháng. Một đời. Một phút cũng được. Nhưng ngủ.

10 | Mai Thảo

Trong niềm khao khát đến cực điểm muốn thét vỡ thành tiếng trong đầu, thoát hiện lên như một riều cột chua chát, hình ảnh ẩm cúng của một căn buồng màu hồng nhạt. Những rèm cửa xanh màu nước biển lất phất như những cánh bướm đêm. Ánh sáng chìm chìm lẫn lẫn. Mùi nước hoa phảng phất trên mặt đệm trắng muốt. Cái cánh tay trắng ngần sữa động của người đàn bà. Phủ lạc đến cái phòng ngủ ấy lần đầu. Như người đàn bà ấy, chàng cũng mới gặp lần đầu, ở Sài Gòn.

Tất cả bắt đầu từ một tiệc cưới. Nhiên, người bạn học cũ của Phủ lấy vợ. Tối đó, khi chiếc thang máy của cái tiệm ăn Trung Hoa ở đường Đồng Khánh đưa Phủ lên tới tầng lầu thứ ba, chàng đến muộn, căn buồng lớn đã đầy người – và trong hoa giấy, ánh đèn và âm nhạc tung bừng – tiệc cưới đã bắt đầu. Nhiên phải dắt Phủ đi gần hết các dãy bàn mới tìm được cho Phủ một chỗ ngồi.

Chú rể đưa mắt nhắm đếm số đầu người. Hẳn bản khoản hỏi đám thực khách đang ăn dở món bào ngư nấu nấm, như xin lỗi:

– Thêm anh bạn tôi lại thành mười ba vị mất rồi. Kiêng không đấy ạ! Chưa ai kịp trả lời, một tiếng đàn bà đã nói lớn:

– Không kiêng. Hoan hô con số 13. Tưởng ai. Anh Phở, lại đây.

Phải một giây bỡ ngỡ và lục tìm trí nhớ, Phở mới nhận được ra người đàn bà lộng lẫy đối diện đang ném cho chàng một cái nhìn ngạc nhiên vui thú đó là Ngà. Ngà là bạn gái của chàng, đã lâu, hơn mười năm trước, ở Hà Nội.

- Trái đất này nhỏ quá phải không Phở?

Ngà ngửa cổ cười ngất và âu yếm nhìn Phở đi vòng bàn tới ngồi xuống bên cạnh. Đôi mắt tình tứ, vành môi đầy, đắm đuối, thứ đuôi mắt hút lấy người nhìn như nam châm, thứ vành môi ướt đắm xui nghiến đến đêm tối nồng nàn và chần gối lơ lả, nhẫn kim cương long lanh trên ngón son, Ngà đẹp ngây ngất dưới ánh đèn. Phở nháy mắt, nghiêng đầu nói thầm vào tai Ngà:

12 | Mai Thảo

- Nhỏ thật. Nhỏ như con kiến vậy.

Đẩy xa đĩa bát không ăn, Phủ móc túi lấy thuốc lá hút, mỉm cười với Ngà. Chàng nhớ lại được hình ảnh cuối cùng của Ngà ở Hà Nội. Nàng đi trong một trận mưa hoa giấy phất phới ở chợ phiên Ấu Trí Viên ít lâu trước ngày Hà Nội thiên đô, bấy giờ mùa thu đã về xanh biếc những hàng dương liễu bên bờ Hồ Gươm.

Trong bầu không khí ồn ào của đám tiệc cưới, Phủ hỏi:

- Bây giờ Ngà làm gì, ra sao?

- Lấy chồng rồi và chẳng ra làm sao cả.

Ngà phá lên cười và vội vã nói tiếp:

- Có chồng cũng như chưa có chồng.

Phủ cũng cười và đùa theo, không ngờ câu nói đùa có thể đem lại một hậu quả bất ngờ và khốc liệt:

- Nghĩa là...

Rồi Phủ chỉ còn nhớ được đêm đó chàng đã gặp Ngà, hai người nói chuyện về một Hà Nội xa hoa, cốt cách không còn nữa, chàng thoáng nhớ đến căn buồng của chàng ở một biệt thự ngó xuống hồ Thiền Quang và chàng đã uống rượu thật say. Tai chàng đầy chặt không phân biệt những lời chúc tụng, những tiếng đĩa bát, tiếng một chiếc ly tuột tay rơi xuống vỡ tan trên nền đá hoa, tiếng Ngà cười giòn giã, mắt chàng chỉ còn nhìn thấy những ánh đèn flash chớp chớp, khuôn mặt một cặp vợ chồng mới cưới, e thẹn sau làn khói và đôi mắt tình tứ, cặp môi ướt nhẫy ở gần của Ngà, hương thơm ngào ngạt của nước hoa phấn son và da thịt Ngà bao trùm, xâm chiếm lấy một cơn say kỳ thú. Đêm đó...

o O o

Chiếc xe kín bọc màu xám vun vút vòng theo, những hàng hiên lỗ nhố đầu người của trạm giam, tấp sững lại trước mặt Phủ, cắt đứt dòng suy nghĩ, làm tan biến thèm khát

14 | Mai Thảo

được ngủ một giấc đầy mắt vì đã thao thức suốt đêm qua.

Phủ dụi mắt để thấy mí mắt tê cứng, nặng trĩu, tròng mắt xót đắt, và đứng thẳng người lại. Cửa xe mở rộng. Một người cảnh binh hiện ra. Phủ nhìn thấy lòng thông ở cổ tay y một chuỗi khóa tay.

Chùm khóa kêu loảng xoảng khi người cảnh binh nhảy xuống. Rồi là viên cai ngục già tiến lại với một bản danh sách tù nhân trên tay. Một phiên tòa sắp xử ngoài pháp đình sáng nay. Chiếc xe kín bưng và những chiếc còng tay đến giải tội nhân ra trước vành móng ngựa. Viên cai ngục giơ cao tờ giấy dưới nắng, đồng dục gọi tên. Sự ồn ào ngừng bật lại.

- Phạm thị... Nguyễn văn...

Một thiếu phụ béo mập, xõa tóc, còn đang cài lại khuy áo, hai gã du đãng, một gã mặt đầy sẹo, nói: 'Có tôi, có tôi', bám vào nhau, hối hả bước lên xe. Viên cai ngục gấp tờ giấy, gọi lớn tên cuối cùng:

- Trần Hữu Phủ.

Phủ bước xuống thềm, lẳng lẳng rẽ đám đông, tiến lại. ‘Chàng ơi chàng, mau trở lại cùng em’. Một ả giang hồ vừa uốn eo vừa nhái giọng một ca sĩ qua câu hát tình ái rẻ tiền, sẵn lại nắm tay Phủ, khiến người cảnh binh phải gạt bắn ả ra. Hai bên những tiếng ‘công tử’, ‘hiếp dân’ những danh từ thô tục sống sượng và những tràng cười riếu cợt nhất tề nổi dậy. Phủ cúi nhìn bộ âu phục màu tím, cái cà vạt lụa trắng, đôi giày mũi nhọn bóng loáng của mình – phục sức diêm dúa, cốt cánh kiêu hãnh của Phủ đã gây sự cách biệt và thù ghét giữa chàng và đám tù nhân – nín thinh không thềm nhìn lại, không thềm trả lời, bước lên chiếc xe bắt đầu rồ máy. Chàng ngồi ở ngoài cùng, bên cạnh người cảnh binh.

Phủ nghiêng đầu nhìn lên. Phiến trời xanh giữa những vì tường xám trên kia đã chói lòa. Nắng óng ánh trên những ô kính của cái chòi canh lục lẳng cao vút. Người cảnh binh hất hàm ra hiệu. Phủ lẳng lẽ đưa cả hai cổ tay.

16 | Mai Thảo

Chiếc còng đập mạnh. Phủ mím môi lạnh lùng dần xuống nỗi đau đớn. Cửa xe đóng sập lại. Ánh sáng chỉ còn lọt vào bằng hai lỗ đục hình vuông nhỏ xíu cao ngang tầm nhìn. Rồi khói bốc khét lẹt, máy nổ ầm ầm. Chiếc xe phóng ra ngoài trại giam.

Nhịp xe lắc lư lại ném trả Phủ về cơn say choáng váng của một tiệc cưới bạn hai tháng về trước. Bữa tiệc tàn, Phủ đưa Ngà xuống đường. Ngà, sự gặp lại tình cờ trong một tiệc cưới, con số 13, những thước đường lảo đảo, những kỷ niệm của một thời Hà Nội nhắc nhớ lại cùng nhau bằng một giọng thân mật suồng sã, một đêm dài nguyên vẹn không biết dùng làm gì – khi người ta lại say, mọi sự đưa đẩy dễ dàng và tự nhiên lạ thường – và cái trạng thái buông thả lỏng vào một cảnh trí lãng mạn thích hợp đêm đó chỉ còn đủ làm Phủ thoáng ngạc nhiên trong khoảng khắc mà thôi, khi Phủ bỗng thấy chàng đứng với Ngà trước cánh cổng khép hờ một tòa biệt thự im lìm.

Thế là người ta nói với nhau:

- Em ở đây.

- Nhà lớn dữ.

- Lớn và vắng quá. Em ngủ không được.

- Vào một lát được không Ngà?

- Được, anh ạ.

- Có thằng nào nó bắn anh nát óc không Ngà?

Ngà đập vào vai Phũ cười khúc khích. Một bàn tay ai, của Ngà hay của Phũ, không nhớ được, cũng không quan hệ nữa, đẩy nhẹ cho cánh cổng khép hờ mở ra. Bước vào. Những bồn cây đứng im. Mặt sỏi lạo sạo. Cánh cửa mở vào một vùng bóng tối vụng trộm, rón rén, kỳ thú. Hơi thở thơm ngát của người đàn bà, đôi mắt nàng long lanh trong đêm. Những bậc thang cuối cùng. Rồi là ánh đèn chìm chìm lẩn lẩn của căn buồng ngủ màu hồng nhạt, hướng tầm mắt và ý nghĩ cùng sự im lặng nồng nàn xuống một mặt đệm trắng muốt. Ánh đèn vụt tắt cho hương thơm và hơi thở trộn lẫn. Trong

18 | Mai Thảo

mơ hồ, Phủ chỉ còn nhớ chàng đã đặt mái tóc say xuống một vùng êm ái đầm ấm, chàng vùng dậy nhưng một vòng tay nuốt nà như một loài rong biển đã cuốn chàng ngã xuống. Phủ nhìn thấy một vành môi đầy, ướt nhẫy, nở lớn, thật gần, như một đài hoa. Sau đó, chàng thiếp đi.

Người chồng đi xa bất chợt trở về, lúc đó là mấy giờ, Phủ không biết nữa. Tất cả xảy ra trong sự thức tỉnh bàng hoàng của đôi mắt Phủ còn nặng trĩu giấc ngủ trước một ánh đèn vừa bật làm chocăn buồng sáng chói chang.

Ở quận cảnh sát buổi sáng hôm sau, người đàn bà liều lĩnh, đa tình ở Ngà đêm trước không còn nữa, chỉ còn là một người vợ khóc lóc, hèn nhát, cố gỡ tội cho mình. Phủ nín thinh, và lạnh lùng ký vào tờ biên bản. Biện lý cuộc. Rồi là tiếng bập ngấn gọn của chiếc còng tay và trại giam. Đời Phủ, bất hạnh hằng xảy đến từ những thứ ân tình tạm bợ, chốc lát, vay một trả mười như thế. Với Ngà, chỉ thêm một lần. Phủ coi đó như cái luật thừa trừ của Định

Mệnh, thứ số kiếp nhiều rủi ro, trắc trở của những kẻ được người đời gạ bằng cái danh từ vừa ghen tức vừa chế riếu là những chàng Don Juan. Đàn bà lẫn vào Phũ, như thiêu thân lẫn vào một ánh đèn khốc liệt đốt cháy những bộ cánh mỹ miều của họ. Họ van nài. Rồi chửi rủa, nói xấu, bôi nhọ chàng sau đó, nhưng vẫn lẫn vào. Với dư luận, Phũ là Con Yêu Râu Xanh, kẻ bạc tình phá vỡ những trái tim, xô ngã những hạnh phúc.

Bí quyết chinh phục trái tim phái yếu ở Phũ thực ra chỉ nằm gọn ở một điểm. Tầm thường. Nhưng cực kỳ hiệu quả. Chàng biết chiều đàn bà vô cùng. Và chiều ở những cái nhỏ, những cái đàn bà nhất. Trong một bữa ăn, khi người đàn bà suýt xoa kêu lên: ‘Nóng quá. Em uống không được.’ Phũ là người trước nhất biết bỏ vào ly nước người đẹp một cục đá vớt ra từ ly rượu của chàng. Gái điểm một đêm, người đàn bà của một mối tình tương đối lâu bền và công phu hơn, thấy đều nhận được ở Phũ những nâng niu chiều chuộng làm họ kiêu hãnh và sung sướng.

‘Đàn bà khổ vì mình. Mình lụy vì đàn bà. Không ai muốn thế. Nhưng đã là như thế.’ Phủ cúi nhìn cái còng tay, chua chát nghĩ thầm. Chàng đưa cả hai tay lên, dùng ngón nhỏ miết mạnh vào sống mũi. Mùi nước tiểu nồng nặc. Bầy muỗi đói. Mùi mồ hôi, hơi người muốn lộn mửa. Những đêm trại giam dằng dặc thao thức. Tai tiếng. Thành kiến của một thứ chung quanh tầm thường và nhỏ nhen.

Phủ nghĩ đến tất những cái đó, trong khi chiếc xe phóng như lao vào trung tâm thành phố.

Trạng sư trẻ tuổi Lê Cảnh Lưu đứng khoanh tay nhìn người thiếu nữ xinh đẹp ngồi khép nép trên hàng ghế dài đối diện với phòng giấy biện lý cuộc, thầm nghĩ là thiếu nữ có một hàng mi rất buồn. Ông đang tự hỏi cái khuôn mặt nhân hậu ấy đến tòa án làm gì, khi những tiếng kêu la ầm ĩ nổi dậy dưới sân tòa làm ông nhìn xuống.

Chiếc xe chở tù vừa tấp máy. Phủ, hai tay mang còng bước xuống.

Một đám thợ chụp hình ào tới. Sự việc xảy ra nhanh như điện chớp. Một chiếc máy ảnh dơ cao lên trên những đầu người, chĩa vào mặt Phủ. Lưu chỉ nhìn thấy một ánh lửa giận dữ lóe lên ở mắt Phủ, rồi bằng cả hai tay mang còng. Phủ nghiêng răng quật mạnh vào mặt kẻ chụp hình. Chiếc máy ảnh văng đi. Đám đông xô chạy tán loạn. Người cảnh binh ôm chặt lấy Phủ. Vội vã điệu Phủ lên thêm vào hành lang. Cảnh tượng làm Lưu giật mình nhưng không khỏi không bật cười thành tiếng. Hàng trăm con mắt đổ dồn vào Phủ khi chàng đi qua cái hành lang đầy chật người, dẫn vào buồng tạm giam tù nhân.

Qua chỗ Lưu đứng, Phủ hất tay người cảnh binh, đứng lại.

- Sao thế?

Lưu nắm lấy tay bạn và hỏi. Phủ nhìn Lưu mỉm cười:

- Tôi đánh nó. Chịu không nổi mấy thằng chụp hình nữa.

22 | Mai Thảo

Lưu lắc đầu:

- Chịu anh. Thế nào người ta cũng khởi tố anh về tội hành hung. Anh dữ tợn quá. Cô ấy cũng đang cười anh kia kìa.

Phủ quay lại. Thiếu nữ không cười như Lưu nói đùa mà ngó chàng bằng đôi mắt vừa tò mò vừa kinh ngạc. Nàng mặc một chiếc áo đen, rất đơn giản, hai tay nắm chặt lấy cái nón đặt trên đùi. Ánh mắt dữ tợn của Phủ làm thiếu nữ quay vội đi.

Phủ chưa nhìn thấy thiếu nữ lần nào. Chàng quay lại hỏi Lưu:

- Các cháu vẫn mạnh?

- Anh hãy lo cho cái thân anh chứ đừng lo cho sức khỏe các con tôi. Cám ơn anh, vẫn mạnh cả. Ngày nào các cháu cũng nhắc đến bác Phủ.

Phủ được giải thẳng vào căn buồng nhỏ dành riêng cho phạm nhân ở phía sau phòng xử. Ngắm nhìn cái vóc dáng còm cõi, khổ hạnh

của Lưu trong chiếc áo đen rộng thùng thình, Phủ nghĩ đến mấy đứa con Lưu. Chúng khác hẳn bố. Con Hương bụ bẫm, tròn như hạt mít. Thằng Dũng phụng phệnh, mới bảy tuổi mà nở nang như đứa trẻ lên mười. Mỗi lần đến chơi vợ chồng Lưu, Phủ thường ở lại ăn cơm trưa. Chàng không quên mua quà cho con Hương, lâu lâu lại dắt thằng Dũng đi xem chiếu bóng, cho nên hai đứa nhỏ quý bác Phủ của chúng vô cùng.

Cái còng nặng trĩu nơi cổ tay lúc này bắt đầu làm Phủ bức bối đến cực điểm. Chàng quật nó thật mạnh vào tường và nhăn mặt đau đớn. Lưu điềm tĩnh:

- Anh không nên nóng nảy. Như thế không ích gì hết. Quá lắm cũng chỉ án treo là cùng thôi.

Lưu phất tay áo rộng, nói đùa.

- Tôi sẽ trở hết tài hùng biện. Anh đừng lo.

Phủ nhìn ra thảm cỏ chói nắng bên ngoài

24 | Mai Thảo

cửa sổ, giận dữ nói với bạn, tuy chàng biết là vô lý:

- Năm năm, ba năm tôi không cần. Một ngày ở tù cũng như một năm một đời ở tù rồi. Nhưng mà có những thằng, mà là những thằng giao du thân thiết với mình, thấy tôi thế này chắc chúng vui mừng có thể nhảy cẫng lên được. Tôi muốn đập bể mặt chúng nó.

Lưu cười:

- Can ông tướng đi. Đánh gì mà đánh lăm thế. Người thợ chụp hình dưới sân cũng như tôi đang hành nghề trên này. Anh đánh y là vô lý.

Thốt nhiên Phủ lăm bắm một câu không ăn nhập:

- Hừ, cái xã hội đầy thành kiến.

Lưu thân mật đập nhẹ vào vai Phủ:

- Chính anh thành kiến thì có. Sao anh biết bạn hữu họ vui thầm vì bất hạnh của anh?

Phủ quắc mắt:

- Sao tôi lại không biết. Bộ anh tưởng tôi ngu lắm sao?

Lưu cười ha hả:

- Anh không ngu. Thì cứ cho là như thế đi. Nhưng biết rồi, anh còn tức giận làm gì?

Câu nói giản dị mà đầy khôn ngoan của Lưu như một gáo nước dội ào làm tắt ngấm ngọn lửa giận dữ bùng bùng trong đầu Phủ. Chàng nhếch mép buồn bã:

- Tôi đã phải trả một giá quá đắt.

- Bao giờ trả cũng đắt, đắt lắm. Bây giờ anh mới biết thế sao?

o O o

Người con gái thứ nhất bỏ nhà ra đi biệt tích gây phiền lụy và tai tiếng cho Phủ từ ngày chàng còn là một học sinh trường Bưởi ở Hà Nội.

Mẹ chàng khóc và nói: 'Đẹp mặt chưa con' cha chàng hăm hăm quát lớn: 'Đồ mất dạy' khi dưới đường, thỉnh linh nổi dậy tiếng la khóc và chửi rửa tục tằn của người mẹ mất con đến sấn quần, chống tay, xĩa xối vào cửa tiệm của cha mẹ chàng. Buổi sáng đó, đứng nép sau cửa gác nhìn xuống, lần thứ nhất trong đời Phủ nhìn thấy thế nào là đám đông, kẻ khác, và dư luận.

Đám đông như một bày kiến lửa. Kẻ khác như kẻ thù. Và dư luận: con rắn độc ngóc đầu phun phì phì cái hơi thở hôi hám của nó vào mặt mũi, vào sự yên vui của đời chàng. Nhớ lại cái đám đông ngày nào rùng rùng kéo tới, náo nức hả hê, vây kín lấy cửa tiệm để nghe người đàn bà dữ tợn réo tên bố mẹ chàng ra mà chửi, Phủ còn như gai gai khắp mình cái ý muốn chạy bố xuống lao đầu vào những nét mặt phè phỡn, khả ố. Nhưng buổi sáng hôm đó Phủ mới lớn, chàng chỉ là một gã học trò. Phủ đã khiếp hãi. Mồ hôi Phủ vã như tắm. Phủ bám chặt tay vào thành cửa và Phủ đứng im.

Mụ đàn bà chửi chán miệng bỏ đi. Đám đông ấy ngẩn ngơ giải tán như tiếc rẻ một màn kịch hay nhưng quá ngắn. Bích, tên người con gái, không trốn đi với Phủ. Cũng chẳng trốn đi với ai. Cô ả đến ở nhà một người bạn gái đầu ba bốn ngày gì đó, rồi bỏ về. Dư luận quay mặt, tìm đến những đấu trường khác để hò hét: 'Phải treo cổ nó lên'. Họ để cho Phủ yên.

Vòm trời Phủ, từ đó, một ngôi sao bản mệnh mọc lên, rất mờ, rất xấu. Phủ trở thành một thứ tai họa cho chính mình, và những người thân. Chàng chỉ vật lộn đùa giỡn với một người bạn, người bạn ấy cũng té ngã và gãy tay. Một thằng nhỏ bán báo chạy băng qua đường giao báo cho chàng. Một chiếc xe vụt tới. Thằng nhỏ bị cán chết. Tản cư ra hậu phương, chàng quen Nhàn, một thiếu nữ Bắc Ninh buôn bán hàng chuyển. Một hôm nghỉ buôn, Nhàn đến với Phủ. Họ sống với nhau một đêm ân ái.

Tình sương hôm sau, Nhàn qua sông: 'Tuần sau em sẽ trở lại với anh'. Nhưng không bao

28 | Mai Thảo

giờ Nhàn trở lại. Phi cơ ào đến, Nhàn khiếp sợ nhảy xuống dòng nước chảy xiết và chết đuối. Toàn là như thế. Kẻ khác đến với Phủ như đến với một va chạm khốc liệt. ‘Có lẽ cái số của mình nó chó má như thế’ Phủ nghĩ, tuy bản chất ngang tàng cứng cỏi, chàng không hề là tín đồ của một thuyết định mệnh an bài, hoặc là chàng tin có định mệnh nhưng là một thứ định mệnh có thể cưỡng chống, vượt thoát và thay đổi. Như người ta vượt qua một đỉnh núi cao, bơi ngược một dòng thác lũ.

- Tòa đã họp.

Lưu bảo Phủ và theo bạn đi ra.

- Tôi phải nói gì?

- Đừng nói gì hết. Để mặc tôi. Nhớ đúng lời tôi dặn. Anh đừng nói gì hết.

Phủ cười chua chát:

- Tôi bị bôi nhọ, nhưng tôi phải câm mồm. Phải không?

Lưu cười, vỗ vai Phủ:

- Anh gây xì căng đăng thế chưa đủ, bộ còn muốn gây xì căng đăng trước tòa nữa sao?

Lính điệu Phủ đi ra. Hành lang tòa án xôn xao. Phủ bước thật nhanh giữa đám người tròn mắt ngó chàng từ hai dãy ghế chạy dài. Thiếu nữ lạ mặt với chiếc áo dài đen đơn giản và cặp mắt tò mò mở lớn vẫn ngồi đó. Trong khoảnh khắc, hai cái nhìn chạm nhau. Hàng mi dài và cong vút của thiếu nữ bỗng chớp mau như nàng bị xúc động và không chịu đựng được cái nhìn của Phủ như một sức mạnh vô hình đè nặng. Cái nón trên đầu thiếu nữ rớt xuống. Thiếu nữ vội theo nhưng không kịp. Mặt nàng đỏ bừng. Phủ đứng lại, chàng cúi xuống, và bằng cả hai tay mang còn nhặt chiếc nón lên. Qua những phiến lá dừa mỏng tanh, những đường vẽ nổi hình trong ánh sáng. Đó là một chiếc nón Bài Thơ. Phủ nghĩ thầm: 'Gái Huế' và chàng mỉm cười trao trả nón cho thiếu nữ.

Bỗng người con gái thất sắc nhìn qua vai Phủ và thẳng thốt kêu lên. Phủ chưa kịp hiểu

30 | Mai Thảo

chuyện gì, chàng đã nghe thấy sát tai một tiếng chửi thề tục tằn, tiếp liền đó là một trái đấm đánh dữ dội vào gáy. Phủ ngã sấp về phía trước, không kịp né tránh, và chàng ngã đè lên người thiếu nữ. Trong tiếng kêu la ồn ào nổi dậy khắp hành lang, tiếng chân dồn dập xô chạy, Phủ nhìn thấy trong một giây ngắn ngủi, thật gần sát, tất cả cái khuôn mặt căng thẳng vì kinh hoàng của thiếu nữ, cảm thấy cái hơi thở dồn dập của thiếu nữ, một hơi thở cực kỳ thơm tho và tinh khiết, cùng là hương dịu dàng như hương một trái cây trong nắng từ mái tóc thiếu nữ toát ra. Một bàn tay kéo Phủ đứng thẳng dậy. Tuy còn đau nhói và chưa kịp quay nhìn kẻ đánh lén chàng là ai, cái con người muôn thuở lịch sự với đàn bà ở Phủ đã nói được hai tiếng 'xin lỗi'.

Đánh trả thù được Phủ một cái, người thợ chụp hình còn hằm hè, trong khi một người cảnh binh đẩy mạnh y ra:

- Mày tưởng mày ghê gớm lắm phải không?

Phủ không thềm chấp, vẫn đứng yên,

ngắm nhìn sự bối rối cùng cực của thiếu nữ.
Chàng dịu dàng hỏi:

- Cô có việc gì không?

Thiếu nữ như có vẻ muốn trả lời, nhưng nàng không nói được. Một thiếu phụ đứng tuổi ngồi cạnh thiếu nữ, Phũ đoán là bạn gái của nàng, nói thay bằng một giọng lạnh nhạt, khó chịu:

- Không sao hết.

Phũ nhắc lại rất nhỏ với thiếu nữ:

- Tôi xin lỗi cô.

Rồi chàng quay gót đi theo người cảnh binh về phía phòng xử án.

Vụ xô xát xảy ra mau chóng và bất ngờ khiến mọi người đều kinh ngạc. Phũ không kịp trở tay. Chàng bị kéo đi ngay, không kịp biết rằng trong khi ngã xuống, chiếc ví trong túi quần chàng đã rớt ra, rơi xuống chân thiếu nữ.

Linh không biết len vào bằng cách nào. Một đám người hiếu kỳ đứng vòng trong vòng ngoài, bít chặt lấy hai lối cửa ra vào của một phòng xử án chật ních. Linh kiễng chân, nghiêng đầu, ngó ngó nghiêng nghiêng, bước vào để bị hơi nóng nồng nặc của cái đám người lố nhố, chen chúc ấy đẩy hẳn ra. Cuối cùng, Linh đành quay trở lại. Nắng hừng hực dưới sân tòa án. Những đầu mũi xe bóng loáng đậu thành hàng dài song song. Thảm cỏ rộng chạy vòng từ đầu thềm đá cao tới sát tận cổng chính. Đám tài xế ngồi chụm đầu hút thuốc lá, trò chuyện trong một khoảng rợp kéo sát tới chân tường. Đã mười một giờ. Và phiên tòa vẫn kéo dài.

Linh vuốt lại mái tóc lòa xòa trên má và thấy ngọn tóc nào cũng đã ướt đầm mồ hôi. Khuôn mặt Linh đỏ hồng.

Cái nắng đột ngột, dữ dội của Sài Gòn thật khó chịu. Nó gây trong thân thể Linh một cảm giác ngây ngất choáng váng. Chiều hôm qua nàng còn sống với một thời tiết Huế mới chớm

ngã vào mùa mưa đã lạnh buốt như mùa đông. Hình ảnh Huế mà Linh mang theo ra phi cảng Phú Bài là một dòng sông Hương lạnh lùng chảy trong sương mù, những bức cổ thành lướt thướt cúi đầu dưới màn mưa trắng xóa. Những ánh đèn như sao xa lơ đãng của thành phố rậm rạp, mênh mông phía dưới máy bay – một Sài Gòn mới nhìn thấy lần thứ nhất trong đời – một đêm khô ráo, mát mẻ và bây giờ là cái nắng lòn chói, cái cảnh tượng ồn ào nhộn nhịp đầy một vẻ khắc khoải nghiêm trang và đợichờ lo âu của pháp đình, tất cả tạo thành một tương phản bất ngờ quật đập vào giác quan bàng hoàng của người thiếu nữ bơ vơ.

Thấy Linh còn cầm chiếc ví da trong tay, thiếu phụ cùng ngồi với nàng, ngạc nhiên:

- Em chưa trả cho hắn ta ư?

Linh ngồi xuống cạnh người chị họ, nhắm mắt nhìn về phía phòng xử án:

- Em không vào được, đông quá.

Phụng – Phụng là tên người chị họ – tắc lưởi:

- Phiền quá.
- Làm thế nào bây giờ chị Phụng?
- Chờ mấy phút nữa vậy em ạ.

Linh nhìn chiếc ví nàng cầm trong tay, ngồi yên. Người can phạm trẻ tuổi bị đánh lén, hấn ngã vào Linh, cái thân hình cao lớn của hấn ngã đè lên người nàng làm cho nàng nghẹt thở, sự việc xảy ra thành lình trong chớp mắt. Rồi Linh chưa kịp hoàn hồn hấn đã bị điệu đi, một lát sau Linh vô tình cúi xuống mới nhìn thấy chiếc ví da nằm gọn giữa hai bàn chân.

o O o

Cúi xuống nhặt chiếc ví lên, Linh không ngờ cuộc đời phẳng lặng như dòng sông Hương của nàng bắt đầu đổi thay từ giây phút đó, từ cái cử chỉ đó.

- Cái gì thế Linh?

- Một cái ví da.

- Của ai?

- Em không biết, chắc của người bị đánh ban nãy.

Phụng nhăn mặt nhìn chiếc ví khiến Linh có cảm tưởng như người chị họ của mình đang nhìn thấy nàng cầm một con rắn độc và muốn cho nàng vất nó đi, thật xa hơn là giữ chặt trong tay. Linh hỏi, trí tò mò kích thích:

- Ai thế chị?

- Bộ em không biết, không nghe thấy người ta nói về thằng cha đó bao giờ?

Linh mỉm cười:

- Chị hỏi kỳ không. Em mới vào Sài Gòn lần đầu, lại mới vào chiều hôm qua làm sao em biết được.

- Phũ. Tên nó là Trần Hữu Phũ. Không biết

36 | Mai Thảo

là may cho Linh. Không bao giờ em nên biết những hạng đàn ông như thằng cha đó. Hơ hơ như em mà gặp những ông như ông Trần Hữu Phũ thì có mà...

Phụng bữu môi thay cho lời nói dở bằng một cái hất tay gạt mạnh vào không khí.

- Em không hiểu. Linh thành thực nói.

- Bao nhiêu người con gái thơ ngây trong sạch như em bị vào tay nó. Nó ra tòa vì tội gì em biết không? Giữa đêm lẻn vào nhà một người đàn bà có chồng. Và bị bắt quả tang. Em thấy hấn là hạng người thế nào chưa?

Linh gạt đầu hơi mỉm cười. Nàng đã thấy. Nhưng không chỉ thấy chàng trẻ tuổi như một gã sở Khanh, một con yêu râu xanh, một kẻ liều lĩnh nửa đêm dám lẻn vào buồng đàn bà có chồng để bị bắt quả tang. Linh còn thấy chàng trẻ tuổi mang còng, nàng nhìn thấy lần đầu ở tòa án sáng nay thật lịch sự và thật đẹp trai.

‘Tôi xin lỗi, cô có việc gì không?’ Lời nói dịu dàng rót vào tai nàng như một vang ngân êm ái. Mái tóc bù rối xõa thành một đường cong mềm mại xuống nửa vùng trán rộng, ánh mắt dữ dội, sống mũi dọc dừa, cái cằm rộng hiện đầy vẻ cương quyết rắn rỏi, sức mạnh của một thân thể cường tráng mà Linh cảm thấy khi cái thân thể ấy ngã vào nàng, tất cả ở người can phạm mang tên là Trần Hữu Phủ ấy toát lên những nét đẹp rất đàn ông khiến Linh nghĩ đến một cây thông to lớn, cao vút, đứng một mình trên một đồi gàn lừng Tụ Đức. Hôm đưa một người bạn gái ở Sài Gòn đi xem lăng, Linh nhớ đã chỉ cho bạn nhìn thấy cây thông, và nói nàng yêu cái vóc dáng kiêu hãnh và lạnh lùng trong cô đơn của cây thông trên ngọn đồi. Khi người đàn ông ngã vào nàng, cùng với nỗi khiếp hãi bàng hoàng không kêu được thành tiếng, còn là một sự va chạm kỳ thú Linh vừa nhớ lại. Cảm giác ngây ngất ấy chưa đến với Linh lần nào. Thốt nhiên, mặt Linh đỏ bừng. Người Linh nóng ran. Linh hổ thẹn với chính nàng như rung động mới mẻ

38 | Mai Thảo

vừa dấy lên trên da thịt là một phát giác táo tợn và đầy tội lỗi. Nhưng Linh cố xua đuổi mà ý tưởng nàng vẫn không bỏ được những nét đẹp của người đàn ông lạ mặt. Vẻ đẹp đó như một tấm gương soi, nhìn vào, người đàn bà chợt biết mình đã lớn, đã có một thân thể, và ở đời thì vẫn có cái hiện tượng thần thánh, kỳ diệu làm bằng những ve vuốt, những ngón tay đàn, những nụ hôn, những vòng tay ghì chặt, những đắm đuối nồng nàn, những điên cuồng lơ lửng đó là Ham Muốn và Tình Yêu.

‘Ở Huế mình chưa từng nhìn thấy một người đàn ông nào như thế’ Linh nghĩ thầm. Đang đêm lên vào buồng một người đàn bà có chồng, và bị bắt quả tang! Lời thuật lại của người chị họ không gọi lên một cái gì xấu xa, mà chỉ là một lời tường thuật ngộ nghĩnh khiến Linh suýt bật cười lên thành tiếng.

- Liều thật!

- Em nói liều cái gì?

- Không. Em không có nói gì hết.

Linh mỉm cười, lắc đầu. Một cuốn phim xem đã lâu, không còn nhớ được đề tựa là gì, thoát trở lại trong trí nhớ vui thú của Linh. Một tòa lâu đài thời Trung Cổ cao ngất trên một vách núi đá dựng ngược. Hào rãnh sâu thẳm. Người thiếu phụ đẹp náo nùng sống những đêm âm thầm trên một gác chuông. Cái bóng đen của chàng hiệp sĩ Don Juan bật mặt thoăn thoắt chuyển mình trên những bờ mái. Chàng nhảy xuống, chàng đến và chàng đem lại sự điên cuồng. Chàng đến và chàng đem lại Tình Yêu. Chiếc mặt nạ gỡ ra. Một khuôn mặt tươi cười và đẹp như một mặt trời hiển hiện. Thiếu phụ ngã vào tay chàng hiệp sĩ dững cảm và liều lĩnh. Nàng nói trong hơi thở: ‘Chàng điên...’ nhưng cái hôn nồng nàn đã làm nàng ngây ngất. Rồi là cái khuôn mặt dần dần ngu ngốc của anh chồng bị mọc sừng há hốc mồm và không nói lên thành tiếng.

Linh bùng miệng trước cái cảnh tượng khôi hài vừa hiện ra trong tưởng tượng, cùng một lúc với người chị họ nói:

- Thôi chúng mình đi về.

Linh đứng dậy đi theo chị. Tay nàng vẫn cầm chiếc ví đánh rơi của người lạ mặt. Đầu hành lang bên kia, phòng xử án vẫn chật ních như nêm cối. Phiên tòa vẫn kéo dài khi Linh ra đến ngoài đường và ngoảnh nhìn trở lại.

Trái ngược hẳn với những buổi trưa yên tĩnh và vắng lặng của Huế, trưa Sài Gòn vây kín lấy Linh trong cái ồn ào chóng mặt của một giờ tan sở.

Trên mỗi lề đường là một dòng suối nắng rực rỡ. Rừng xe cộ nghen ứ ở mỗi ngã tư khi ánh đèn đỏ bật lên ngăn chặn lại một nhịp chuyển động hối hả, vượt lẩn, Linh chưa từng nhìn thấy trên những đường phố Huế, ngay cả ở những ngày có hội lớn. Dòng sông Hương êm ả trườn đi như một dải lụa xanh. Ngọn Ngự Bình đứng yên dưới một vòm trời trầm lặng. Những con đường nhỏ thoỉ nồng mùi hương thôn dã. Rất nhiều bãi hoang. Rất nhiều bụi cây. Rất nhiều khoảng trống thở dài mở vào rất nhiều vùng ngà ngà thêm thiếp. Cuộc

sống hàng ngày thu kín sau những bức tường. Những khuôn mặt lặng lẽ. Những cử chỉ chậm chạp. Huế, nơi chốn sinh trưởng và lớn lên của Linh, Huế cái thế giới bình yên không xao động của Linh, thu gọn trong những hình thể mờ mờ và những màu sắc nhạt nhạt đó. Huế, nơi dư luận khắt khe, gia đình nghiêm khắc, những tuổi trẻ thần phục dưới gối những tuổi già, những cuộc sống không bốc cháy, buổi sáng buồn như buổi chiều, và buổi chiều vừa nắng tàn đã như chất đầy bóng tối.

Đứng trên hè đường của một Sài Gòn nghi ngút nắng, cang động tiếng nổ của một rừng xe cộ nhấn kèn, nổ máy đình tai nhức óc, Linh nhìn chiếc nón bài thơ nàng cầm trong tay, sống với cái cảm giác bàng hoàng của lần di chuyển thứ nhất trong đời, lần di chuyển đó chuyên chở Linh từ một vòm trời thân thuộc đến một vòm trời hoàn toàn khác biệt, ném nàng từ cái mưa dầm dề vào cái nắng chói lọi, làm cho đầu óc nàng choáng váng, da thịt bứt rứt một cách vừa khó chịu vừa kỳ thú. Cổ trần tĩnh không tỏ lộ ra bề ngoài, đúng như

42 | Mai Thảo

một thiếu nữ thuần túy Huế – nhưng Linh Vẫn nhìn thấy nàng đang sống cái tâm trạng náo nức của một con chim rời tổ, bỏ ngõ trước cái muôn hình nghìn vẻ của một cánh rừng vui đầy ắp những màu sắc và bát ngát những âm thanh.

Thế cho nên, mới xa Huế từ chiều hôm trước mà Linh đã có cảm tưởng như Huế chìm rồi vào một lớp sương mù lãnh đãng, Huế khuất mờ rồi sau đỉnh đèo Hải Vân, và Sài Gòn thì đang đổ ập vào nàng như một sức xâm chiếm dữ dội.

Phải đứng đến năm phút dưới nắng hai chị em Linh mới vẫy được một chiếc taxi. Trên xe, Phụng quay sang bảo Linh:

- Tòa đình đến thứ sáu, em phải ở lại Sài Gòn ba ngày nữa mất rồi.

- Cũng không sao. Em đã xin nghỉ học một tuần lễ. Chỉ sợ thầy me em mong thôi.

Linh Cười:

- Hôm đi các cụ đã dặn đi dặn lại xong việc phải cấp tốc về ngay. Phụng Cũng Cười:

- Ý các cụ sợ con gái yêu của các cụ bị con trai Sài Gòn bắt cóc chứ gì? Đừng lo. Chiều chị sẽ đánh giầy thép cho cô chú. Tại tòa đình chứ có phải tại em đâu.

Nhìn những tòa buynh đình cao ngất vươn lên những đỉnh cây lòa nằng hai bên đường, Linh nghĩ đến cha mẹ, đến Huế. Đến gia đình nàng, cái thế giới bé nhỏ, khép kín ở đó cuộc đời nàng từ tuổi ấu thơ đến tuổi thiếu nữ, trước sau vẫn là cái hình ảnh của một cuộc đời êm ái và bình yên. Quãng đời bình yên và êm ái kéo dài ấy, lần thứ nhất trong đời, ở một chốn khác nhìn trở lại, Linh chợt thấy nó hiện hình trong một khuôn mặt mới lạ. Một khuôn mặt cực kỳ ủ ê và phiền muộn. Một ngày nữa, nàng lại trở về. Chiếc phi cơ hạ cánh xuống phi trường Phú Bài. Con đường về phố cũ mưa bay trắng xóa. Và buổi sáng hôm sau, Linh sẽ lại thấy mình thức dậy trong căn biệt thự cũ ngó xuống dòng sông Hương. Như thế, mãi mãi.

44 | Mai Thảo

Vòng qua một nhà bưu điện im lìm, chiếc xe đổ vào một khu phố xanh ngắt bóng cây. Lưới sắt buông xuống những cửa hàng đóng kín.

- Đường nào đây chị?

- Đường Tự Do.

Phụng Cười:

- Con đường mà tất cả những thiếu nữ xinh đẹp như Linh phải đi trên vỉa hè của nó. Trông thì vắng vẻ thế nhưng chiều đến, đông như hội. Để chiều chị bảo anh Toàn lái xe đưa chị em chúng mình lên đây chơi. Bây giờ em về ăn cơm rồi đi nghỉ một lát kéo mệt.

Chiếc xe ngừng lại trước cửa nhà Phụng. Linh mới chợt nhớ nàng vẫn cầm trong tay cái ví da của người lạ mặt.

- Còn cái ví này. Làm sao trả lại người ta chị Phụng?

- Ôi chà. Lo gì. Để chiều chúng mình đưa

vào quận cảnh sát lúc ghé qua. Hẳn biết đường tìm thì đến đó mà nhận về.

Phụng cười tàn nhẫn:

- Ở tù một gông ra, cần gì giấy tờ nữa.

Phủ không ở tù một gông ra đâu. Nhờ sự trình bày cặn kẽ và hữu lý của Lưu. Phủ chỉ bị phạt một tháng tù treo. Lưu quen thân với chánh án phiên tòa nên khi yêu cầu cho thân chủ mình được trả lại tự do ngay lúc đó, lời yêu cầu của Lưu được chấp nhận ngay.

Đã quá một giờ trưa khi Lưu từ phòng luật sư xách cặp lanh lẹ bước ra. Không còn tấm áo đen đạo mạo lủng thùng trên người, Lưu trẻ hẳn lại. Phủ lại nhìn thấy Lưu qua hình ảnh người bạn học chăm chỉ, trước mỗi kỳ thi lại chong đèn học đến bốn năm giờ sáng ngày nào. Phút này, Phủ thấy chàng quý mến Lưu vô cùng. Không phải vì Lưu đã bào chữa cho chàng mà vì Lưu là người bạn tốt cuối cùng còn lại. Trong ý tưởng chưa chát về những điều tiếng xấu xa chàng phải gánh chịu, Phủ nghĩ

46 | Mai Thảo

chàng sẽ coi thường dư luận từ đây. Nếu chàng có làm một việc gì phải hổ thẹn thì trước hết, chỉ với lương tâm, và sau đến chỉ với Lưu, với riêng Lưu mà thôi.

Đôi bạn lững thững xuống thềm. Phủ chụm hai cổ tay lại, bắt chước cái điệu bộ mang còng buổi sáng khi chàng từ trong chiếc xe chở tù kín bưng bước xuống, Phủ nhếch mép cười:

- Anh trông tôi lúc đó thế nào? Còn là thằng bạn anh nữa không? Lưu khoác tay bạn kéo đi:

- Thôi. Chuyện đã qua. Hãy coi nó như một giấc mộng xấu và quên đi là hơn. Bây giờ anh về đâu? Phủ tần ngần nhìn cái bóng chàng ngiêng trên mặt sân tòa án lòa nắng:

- Chưa biết. Chắc căn buồng của tôi chủ nhà cho người khác thuê rồi. Lưu vui mừng mở cửa xe hơi cho bạn:

- Thế thì về nhà tôi đã. Lên mau đi bố. Đói lắm rồi. Ăn rồi sẽ liệu sau. Phủ lắc đầu:

- Tôi không đói. Tôi chỉ cần ngủ.

- Có chỗ anh ngủ. Một cái giường thật êm trong một căn buồng thật tối. Cam đoan anh ngủ ngon đến chiều mai mới thức dậy.

o O o

Một tiếng cười trong trẻo từ tầng dưới cất lên làm Phủ giật mình tỉnh dậy. Không biết mình đã ngủ được bao lâu, đưa tay xem đồng hồ Phủ mới chợt nhớ cái đồng hồ tay Wyler mặt dạ quang của chàng đã bị một tù phạm cùng buồng lấy mất ngay từ hôm đầu tiên người ta giải chàng vào trại giam.

- Hừ, đồng hồ mất. Có cái ví đựng giấy tờ cũng mất nốt. Hừ, mình còn cái gì để mất nữa đây. Phủ chua chát nghĩ thầm và ngồi dậy.

Phủ vừa ngủ một giấc đầy mắt, nhưng thân thể chàng còn rã rời mệt mỏi. Mái tóc nặng. Những đốt xương đau nhói. Ý nghĩ vừa trở lại trong đầu về một căn buồng trại giam

48 | Mai Thảo

nhóp nhúa với mùi nước tiểu nồng nặc, không khí ngọt ngạt đến nghẹn thở lại. Đầu óc Phủ bàng hoàng như những đêm trác táng trước kia, chàng thức dậy sau một cơn say vật vã. Về tới nhà, Lưu đưa thẳng phủ lên gác. phủ ngã vật xuống giường, thiếp đi... chàng đưa những ngón tay tần ngần trên một bộ râu lởm chởm nhiều ngày chưa cạo và nhắm mắt lại. Một lát. Rồi đầu óc Phủ sáng suốt dần. Chàng mỉm cười nghe thấy tiếng thằng Dũng bi bô hỏi lớn ở nhà dưới:

- Bác Phủ đâu cô?

Và một tiếng mắng thanh thoát:

- Dũng khế mồm chứ. Để im bác ấy ngủ.

Thì ra tiếng cười giòn giã và tiếng mắng trẻ ấy là của Hiền.

- Cô Hiền làm gì mà bắt nạt cháu tôi như thế. Bác Phủ đây Dũng. Phủ nói và đứng dừng lại ở dưới chân cầu thang.

Phủ đi đôi dép cói của Lưu nên Hiền không

nghe thấy tiếng chân Phủ đi xuống. Hiền ngồi quay lưng lại, đang mặc áo cho thằng Dũng. Thằng nhỏ vừa tắm xong. Nó mừng rỡ la lớn: 'Bác Phủ' Và giật khỏi tay cô. Chạy bay tới ôm choàng lấy Phủ. Thân thể đứa nhỏ còn mát lạnh hơi nước gây cho Phủ một cảm giác thật dễ chịu. Chàng cười, bồng thằng Dũng trên tay, tiến lại trước mặt Hiền. Hiền đứng lên, bối rối. Sự có mặt Của Phủ, trong căn nhà này, ý nghĩ về Phủ đang nằm ngủ trên kia, trong chính buồng ngủ của nàng, trên chính cái giường nàng nằm, làm Hiền xao xuyến bứt rứt từ buổi trưa, khi ở nhà một người bạn gái trở về, Hiền được Lưu cho biết Phủ đã được tha, và Lưu đã mời Phủ về đây ở tạm mấy hôm. Bữa Cơm buổi trưa hôm đó, vừa dọn bàn vừa nghĩ đến Phủ trên gác Hiền lúng túng đánh vỡ mất một cái đĩa khiến Mỹ, vợ Lưu bật Cười:

- Đánh vỡ của tôi một cái đĩa rồi. Cô Hiền hôm nay làm sao như người mất hồn thế?

Lưu đưa mắt nhìn em gái nín thinh không đáp. Lưu đã hiểu rõ sự bối rối của Hiền và

50 | Mai Thảo

cái tâm trạng thầm kín muốn che giấu dưới một bề ngoài thản nhiên của người em gái hai mươi một tuổi. Từ ngày vào Sài Gòn thì thừa đi, nhưng trước kia ở Hà Nội, Phủ đến nhà Lưu hàng ngày và thân mật coi Hiền như một người em gái. Mang trong đầu óc một quan niệm sống phóng khoáng, vì cái tinh thần tự lập sẵn có từ thuở nhỏ – Cha mẹ Lưu đều mất sớm – Lưu nghĩ Phủ vẫn mãi mãi là một người bạn thân nhất của mình, tuy giữa đôi bạn cuộc sống và tâm tính hoàn toàn trái ngược nhau. Phủ dữ dội chơi bời bao nhiêu, Lưu trầm tĩnh và đứng đắn bấy nhiêu. Điều kỳ quặc nhưng lại là một sự thực: tình bằng hữu giữa Lưu và Phủ sở dĩ vững bền mãi mãi là do sự khác biệt này. Lưu không bằng lòng cái lối sống bàng hoàng đến thảng thốt và không thèm nghĩ đến ngày mai của Phủ. Không bằng lòng nhưng Lưu không bao giờ nói ra. Nhiều lần, Lưu còn nghiêm mặt bảo vợ khi Mỹ lên tiếng chê trách Phủ chuyện này chuyện nọ:

- Đời sống của anh Phủ là của riêng anh ấy. Em biết gì mà nói.

Mỹ tức ghê lắm, đưa mắt nhìn Hiền, nhưng thấy chồng đã nghiêm mặt là không phải chuyện vừa nên Mỹ đành phải tăm tức ngồi yên.

Mười mấy năm coi nhau thân thiết còn hơn ruột thịt, nhưng Phủ và Lưu không hề lôi cuốn bạn vào đời sống của mình bao giờ. cuộc đời mỗi người được người kia tuyệt đối tôn trọng, không bao giờ dả động tới. Nhảy đầm, đánh bạc, uống rượu, nhưng Phủ không bao giờ rủ Lưu dự vào những cuộc vui phóng dăng đó. ‘Một thằng như thằng Lưu cả đời chỉ biết độc có một người đàn bà là vợ mình và một thằng như thằng Phủ bán trời không văn tự mà chơi thân được với nhau mãi thì lạ thực’. Bạn hữu của hai người thường ngạc nhiên nhận xét với nhau như thế. Có điều, mỗi khi Phủ làm một điều gì tai tiếng vì đàn bà, lưu lại buồn phiền trong lòng một chút vì chàng biết em gái mình đã thầm yêu bạn. Mỗi tình thầm kín ấy ở Hiền là một nụ hoa nhài dịu dàng thơm hương và lẩn lẩn nở cánh. Thoạt đầu chỉ như những sản sóc kính mến của một người em

gái đối với một người anh. Rồi bỗng một ngày, Hiền khám phá thấy nàng đã yêu. Vì nàng đã ghen. Ghen với những người đàn bà xa lạ nàng chưa từng gặp bao giờ. Những người đàn bà mà Phủ đã ôm trong tay. Đã dự phần vào cuộc sống tình cảm của Phủ, ăn nằm với Phủ. Lặng lẽ, chăm chỉ, đáng điệu dịu dàng và tâm hồn chung thủy, hiền là người vợ lý tưởng cho bất cứ người đàn ông nào muốn có một mái nhà ấm áp, một gia đình hạnh phúc yên vui.

Mối tình trong suốt, tinh khiết như một ngọn suối giữa rừng ở Hiền là một mối tình thầm lặng. Không phát hiện bằng những biểu tỏ nồng nàn âu yếm. Lòng Hiền chỉ là sự xôn xao dịu dàng của một cánh bướm nhỏ phất nhẹ đôi cánh mỏng trong nắng sáng, những bông khuâng gợn gợn làm chớp chớp hàng mi.

Nhưng Hiền đã yêu. Lưu nhìn thấy tình yêu đó và thương em gái vô cùng. Lưu biết phủ không phải là người đàn ông của đời Hiền và trái lại. Ở Lưu chỉ còn một niềm hy vọng yếu

đuối. là 'tới một tuổi nào đó, chán ngấy cái nếp sống phóng đảng, Phủ sẽ thoát ra khỏi vùng chìm nổi gió bão như một con thuyền mệt nhọc phiêu lưu tìm về một bến đậu bình yên. Khi đó, nếu Hiền vẫn đợi chờ, biết đâu Hiền và Phủ chẳng thành vợ chồng? Hy vọng kia ở Lưu đã yếu đuối, bây giờ, với vụ Phủ ra tòa vì tội xâm phạm tiết hạnh một người đàn bà có chồng, lại mong manh thêm. Phủ không có tội lỗi gì. Ngà là loại đàn bà dâm dục và phóng đảng, nhưng ai hiểu được như thế, nếu không là chỉ riêng Lưu mà thôi. Đọc những bài báo tàn ác bôi nhọ Phủ đăng trên trang nhất, hôm Phủ bị tổng giam. Hiền thần nhiên đứng dậy lên buồng riêng. Nhưng chỉ kịp khóa xong cửa là nàng đã vùng chạy lại giường, vùi đầu vào gối và khóc. Chưa bao giờ Hiền thấy nàng khổ sở đến như thế. Lúc ấy Hiền cảm thấy tức giận và thù ghét Phủ đến cực điểm. Nửa đêm lẻn vào nhà một người đàn bà có chồng để bị bắt quả tang! Như nhuốc và hổ thẹn đến thế là cùng. Với Hiền, Phủ không có một trường hợp giảm khinh nào xứng đáng được tha thứ.

54 | Mai Thảo

Khóc xong, Hiền mím môi ngồi dậy. Nàng giận dữ xé nát tờ báo. Và quyết định không thềm nghĩ đến Phủ nữa. Nhưng Hiền muốn thế mà lòng Hiền lại khác.

- Anh Phủ đã được tha. Anh ấy đang ngủ. Cô Hiền ngủ tạm ít ngày trong buồng các cháu nhé.

Câu nói của lưu khi nàng vừa thoát bước vào nhà làm Hiền sững người. Cố trấn tĩnh. Hiền đáp:

- Vâng ạ.

Sau đó, nàng thản nhiên đi lại trong nhà làm mọi công việc nội trợ thường lệ, cố dấu kín không cho Lưu và Mỹ nhìn thấy sự xao xuyến đột ngột vừa dấy lên. Lưu đi làm, Mỹ vào nhà bảo sanh thăm một người bạn gái mới ở cũ, căn nhà vắng vẻ chỉ còn mình Hiền và hai đứa nhỏ. Và Hiền cũng bắt đầu hồi hộp. Nàng e sợ giây phút đối diện với Phủ.

- Hừ, đáng kiếp. Mình phải tỏ ra thật lạnh nhạt mới được.

Nghĩ thế, mà bây giờ ở Hiền chỉ còn là sự bối rối đến cực điểm.

- Cô Hiền vẫn mạnh đấy chứ?

Hiền mát mẻ:

- Em vẫn bình thường.

Thằng Dũng bá lấy cổ Phủ, hỏi ngây thơ:

- Bác đi tù về hở bác?

Hiền giật mình nhìn Phủ, mắng át cháu:

- Dũng.

Buổi trưa, Lưu đã dặn cả nhà không ai được dǎ động đến chuyện Phủ đi tù. Sợ Phủ buồn và ngượng có thể bỏ đi. Hiền không ngờ thằng cháu lại hỏi thế và ngăn nó không kịp.

- Ừ, bác vừa đi tù về.

- Trong tù vui không bác Phủ?

- Dũng, xuống ngay. Vào nhà trong.

Hiền quát.

56 | Mai Thảo

- Cô Hiền đừng đuổi cháu. Buồn lắm cháu à. Cháu Dũng đừng bao giờ như bác Phủ. Cháu Dũng đừng bao giờ đi tù như bác Phủ.

- Người ta bắt bác Phủ vì tội gì thế?

Hiền không nhin được nữa. Nàng sấn lại giằng lấy thằng nhỏ ở tay Phủ, đánh nó một cái tát khiến nó vừa mếu máo khóc vừa chạy vào nhà trong.

- Trẻ con nó chỉ biết nói những sự thật. Sao Hiền đánh nó.

Thái độ cứng Dũng của Phủ khơi dậy sự uất ức trong lòng Hiền. Thiếu nữ buột miệng ném cho Phủ một câu hỏi vô lễ:

- Anh thích được người ta nói đến những sự thực của anh lắm sao?

- Không. Nhưng đó vẫn là những sự thật.

Phủ nhìn Hiền, ngẫm nghĩ:

- Nhiều sự thật, nhiều khía cạnh của một sự thật. Của tôi và của người khác.

Hiền hỏi, độc ác:

- Sự thật của anh như thế nào. Chắc là ghê gớm lắm.

Phủ hơi buồn rầu nhưng chàng không ngạc nhiên. Chàng đã chờ đợi những câu hỏi này của Hiền. Nhưng chàng còn chờ đợi một thái độ lạnh nhạt khó chịu của Mỹ. Mỹ và Hiền không phải là Lưu. Vợ và em gái của bạn, Phủ lại nhìn thấy cái vóc dáng nguyên thủy của họ: những người đàn bà. Thốt nhiên, chàng nhìn quanh, và chợt cảm thấy, mặc dầu Lưu, chàng không có chỗ đứng trong căn nhà này. Phủ định tâm, chiều Lưu về, chàng sẽ nói với Lưu là chàng sẽ chỉ ở lại với Lưu được một hai ngày nữa. Phủ ngồi xuống cái ghế trước mặt Hiền.

- Rồi những người thân nhất của anh cũng bỏ anh.

- Như bỏ rơi một con vật ghê tởm.

- Anh Phủ!

- Tôi chỉ nói giúp Hiền câu Hiền không dám nói ra.

Hiền uất ức, nước mắt chạy quanh:

- Em Còn nhỏ, không được quyền phê phán đời sống của các anh. Nhưng anh lạ lùng lắm. Hình như anh chỉ thích bôi nhọ anh, thế là làm sao?

- Có lẽ Hiền nói đúng, tôi còn coi tôi ra gì nữa đâu.

Phủ nhếch mép buồn bã. Chàng chợt nhớ đến câu chuyện trong một cuốn giáo khoa thuở nhỏ. Đôi giày mới. Người đi đường. Con đường lầy lội. Vết bùn thứ nhất. Sự buông thả không kìm giữ. Và một nhân cách xé vụn ném cho bay lả tả vào ngọn gió đời. Phủ cúi đầu xuống ngồi im. Nắng bên ngoài chợt nghiêng đi. Căn buồng tối lại. Chiều Sài Gòn đã xuống. Phủ ngừng đầu lên nhìn Hiền đăm đăm. Thấy Phủ nhìn như muốn đọc hết những ý nghĩ trong đầu, Hiền Chợt thấy ngượng. Nàng đứng vội dậy đi vào buồng trong.

Xuống xe trước cửa nhà thờ Đức Bà, Phủ

đút hai tay vào túi quần, lững thững đi vào con đường Tự Do. Tắm rửa, cạo râu, thay quần áo. Thân thể Phủ trút bỏ được những dấu vết giam cầm nhóp nhúa, nhẹ thênh trong một cảm giác thoải mái rất dễ chịu.

Nắng đã tàn hẳn. Chiều Sài Gòn thật đẹp. Nó dầm xuống và trải rộng ra như một khuôn mặt choáng váng ngọt ngào thoát dịu dàng và yên tĩnh lại. Từ cuối con đường Tự Do, gió nhẹ nhàng trườn lên mang theo cái hơi nước mát rượi của bến Bạch Đằng. Gió lùa vào tóc Phủ, thổi vào đầu óc Phủ, đánh tan sự bức bối còn vương vấn vì thái độ khó chịu của Hiền ban nãy. Hiền ngoan ngoãn và trong sạch như một ngọn suối. Nhưng Hiền chưa sống, chưa đau đớn, bởi Hiền chưa tội lỗi nên chưa biết khoan dung, Phủ nghĩ thầm. Chàng thầm mong cho người em gái của bạn lớn lên, hiểu biết hơn. Khi đó Hiền sẽ có được một quan niệm sống khác, nàng sẽ biết tha thứ, nàng sẽ vượt lên khỏi được những thành kiến chật hẹp, những ý tưởng tầm thường.

Đến trước một quán nước nhìn thấy đầy người nói cười bên trong, Phủ dừng lại. Người chủ quán đứng phưỡn bụng trên thành cửa, nhìn thiên hạ qua lại bằng một cái nhìn thỏa mãn.

- Hốt bạc rồi. Bao giờ xây buynh đình?

Phủ mỉm cười nói đùa, bắt tay người chủ quán, và bước vào. Mấy năm trước quán nước này là nơi Phủ đến ngồi mỗi buổi sáng. đêm đêm đi chơi, uống rượu say và chỉ đặt mình xuống khi những tiếng xe thổ mộ bắt đầu lọc cọc lăn bánh trong tinh sương nhợt nhạt, thức dậy, Phủ lại đến đây uống cà phê, ngồi nhìn mọi người, không nghĩ ngợi gì. Quán hồi đó vắng khách. Phủ yêu nó vì thế. Yêu cái hàng hiên rộng mát chạy dọc dưới bóng cây um tùm. một chỗ ngồi khuất, trong một cái ghế bành rộng, trên đó thân thể mỗi một buồng thả dần trong lười biếng nghỉ ngơi. Bây giờ bộ mặt quán nước đã hoàn toàn đổi khác, Phủ lách mình đi qua những đám người ngồi san sát. những cái nhìn đổ dồn vào Phủ. Tò mò. Vui thú. Xoi mói.

Chàng thoáng nghe thấy một câu nói: ‘Tưởng nó ở tù mà!’.

Thái dương Phủ nóng bừng. Chàng bắt đầu cảm thấy khó chịu. Tìm được một cái bàn trống tận cuối phòng, Phủ ngồi xuống, quay lưng lại mọi người. Phút này, chàng lại thêm muốn được đâm thật mạnh vào một khuôn mặt khả ố nào đó. Phút này chàng thêm muốn sự bình tĩnh trầm lặng của Lưu.

o O o

- Ông Phủ.

Giọng thanh thoát Của một người đàn bà Vừa gọi tên mình ở sau lưng làm Phủ giật mình quay lại. Phủ không dấu được ngạc nhiên. Đặt ly cà phê xuống bàn chàng vội vã đẩy ghế đứng lên. Một thiếu nữ. Và chính là thiếu nữ chàng đã gặp ở hành lang tòa án.

Phủ không nhìn lầm. Thiếu nữ là Linh. Nàng ngồi với phụng ở một bàn sát cửa và đã

62 | Mai Thảo

nhìn thấy Phủ ngay từ lúc chàng bước vào. Ăn Cơm, nghỉ trưa xong. Phụng đưa Linh ra Chợ Bến Thành. Linh chọn mua mấy hàng áo lụa đem về làm quà cho các em, rồi từ chợ đi theo đại lộ Lê Lợi lên đường Tự Do. Lần thứ nhất đi dạo trên hè phố Sài Gòn, Linh ngắm nhìn tất cả bằng một con mắt vui thú bờ ngõ của một thiếu nữ khuê các tỉnh nhỏ giữa cái vui đông ồn ào của một thành phố lớn. Người đi đường đông vô kể. Thật khác hẳn với Huế. Linh có cảm tưởng như người Sài Gòn đều bỏ hết nhà cửa ra đường.

Chung quanh Linh, những bầy thiếu nữ nói cười tự nhiên như đàn ông. Người nào cũng mạnh mẽ, bạo dạn, chan chứa sức sống và đầm thắm tuổi trẻ. Linh chợt thấy chiếc áo dài óng ả màu xanh nước biển – màu nàng ưa thích nhất – lạc lõng hẳn đi giữa một rừng y phục Tây phương nhiều kiểu khác biệt và nhiều màu sắc rực rỡ hoa mắt. Nếu một buổi chiều nàng mặc như thế kia mà đi dạo trên đường phố Huế, chắc thiên hạ xì xào dữ lắm. Linh nghĩ thầm.

Đi hết con đường Tự Do, Phụng kêu mỗi chân và kéo Linh vào một tiệm nước. Bây giờ, nàng đứng đó, trước mặt Phủ.

- Ông để rơi chiếc ví.

Miệng nói, Linh đặt chiếc ví xuống bàn, và cúi đầu chào, nàng quay liền trở lại. Nàng giật mình khi thấy cánh tay nàng đã bị bàn tay người lạ mặt nắm chặt lấy. Linh đỏ bừng mặt.

Phủ buông tay thiếu nữ. Chàng mỉm cười:

- Mời Cô ngồi xuống đây đã. Để tôi được cảm ơn cô đã chú.

Thực ra Linh không hề muốn ngồi xuống. Nhưng nhiều cặp mắt quay lại ngó nàng và Phủ đã khiến Linh bối rối. Và vì bối rối, nên nàng đã ngồi xuống.

- Tôi cứ tưởng không bao giờ tìm lại được chiếc ví. May quá! Giấy tờ mất hết và tôi thì rất ngại cái chuyện phải đi khai báo.

Thấy Linh Cấn môi ngồi im, Phủ nhếch mép:

- Ngồi một chút chưa mang tiếng đâu. Cô đừng sợ.

Linh thấy Phũ ném cho chung quanh một cái nhìn ngạo nghễ. Chàng nói tiếp, giận dữ:

- Tôi cũng không phải là một thứ quái vật đáng xa lánh và ghê tởm như hình ảnh trong những cặp mắt mà cô vừa nhìn thấy đang ngó tôi đâu.

- Tôi không được quen biết ông. tôi không dám có ý nghĩ gì về ông hết. Nhưng tôi đi với chị tôi, và không thể ngồi ở đây được.

Lời nói dịu dàng và lễ độ của thiếu nữ làm Phũ chột cảm thấy mình vô lý một cách đáng ghét. Ở hành lang tòa án, khi ngã vào thiếu nữ, chàng chỉ nhớ đã ngửi thấy, trong một giây, làn hương thơm ấm của một mái tóc, ánh long lanh của một con mắt kính ngọc sát gần. bây giờ Phũ mới nhìn thấy rõ ràng. Thiếu nữ thật xinh đẹp. Khuôn mặt trái xoan. Hàng mi dài và cong vút. cái cằm nhọn. Cặp môi đầy trên một cái miệng nhỏ. Mái tóc dài thả sóng soải

trên một bờ vai rất nhẹ và thanh. Khuôn mặt để trần không một thoáng son phấn. Đồ trang sức duy nhất của nàng là chiếc vòng vàng nhỏ đeo ở cổ tay trái. Tất cả ở thiếu nữ toát lên sự dịu dàng, ngoại trừ một ánh tinh quái nhìn tinh lăm mới thấy ẩn mình trong khóe mắt. Phủ không đoán được tuổi thiếu nữ. Chàng chỉ nghĩ là nàng rất trẻ, và nàng còn trẻ rất lâu. Thiếu nữ không gọi lên ở Phủ một sự trùng hợp nào với những người đàn bà chàng quen biết và đã nhìn thấy. Nàng ngồi thẳng trên ghế, một bàn tay để trên đùi, dáng điệu thư thái, và nghiêm trang. thốt nhiên Phủ nghĩ đến một hình ảnh thật đẹp: trên một nền đá hoa mát lạnh, một thiếu nữ nằm ngủ. nàng mặc một bộ đồ lụa màu vàng nhạt, gót chân hồng như son, mái tóc mềm như mây, và nàng ngủ thật say, hàng mi dài bất động khép kín trên cặp mắt thêm thiếp, căn phòng chìm sâu trong tĩnh mịch thứ thái trong khi nắng vàng bát ngát ở bên ngoài.

Hình ảnh đó làm Phủ thấy chàng có ngay cảm tình với thiếu nữ. Qua giọng nói, Phủ biết rằng người miền Trung.

66 | Mai Thảo

- Cô ở Huế?

- Dạ.

- Cô vẫn ở đây hay cô mới vào Sài Gòn lần đầu?

- Dạ.

Phủ cười thầm trong bụng. Chàng chưa ra Huế, chưa gặp người con gái Huế nào, nhưng chàng hằng nghe nói đến cái danh từ ‘dạ’ đặc biệt của người Huế. Có cũng dạ. Không cũng dạ. Rồi Phủ lại nhớ đến buổi sáng, ở tòa án. Phút chàng bị người thợ chụp hình đánh lén vào gáy và ngã đè lên thiếu nữ.

- Ban sáng ở tòa án tôi thật có lỗi.

Phủ nói và mỉm cười nhắc lại câu chàng đã nói ở tòa án:

- Cô có sao không?

Linh lắc đầu:

- Dạ, không sao hết.

Linh cố nhìn đi chỗ khác, nhưng mắt nàng không rời được hai cổ tay của người đàn ông trước mặt, hai cổ tay còn như hằn lên một vết còng vừa tháo ra. Phủ đã nhìn và đã đoán được ý nghĩa cái nhìn đó. Chàng giơ cao cổ tay lên, ngấm ngấm:

- Tôi không mang còng tay nữa. Thiên hạ thất vọng lắm đó. Cô nhìn giùm tôi những khuôn mặt chung quanh đây xem sao. Rồi. Cô nhìn rồi hả! Thế nào? Cô có thấy sự thất vọng hiện hình trên những nét mặt cố làm ra bình thản kia không? Dư luận đó. Dư luận là những kẻ sung sướng hả hê trước những bất hạnh của kẻ khác. Khi cô ngã xuống, cô sẽ nghe thấy nổi dậy những tiếng hò reo vui cười. Hừ, một bọn người chờ xem kịch nhưng không muốn mất tiền. Màn buông rồi vở kịch chấm dứt, họ ra về và họ thất vọng. Tôi biết. biết chắc chắn như thế.

Phủ hạ tay xuống, nhìn thẳng vào mặt thiếu nữ:

- Cô có thất vọng như họ không?

Phủ ngẩn người khi thấy thiếu nữ nhìn chàng bằng một cái nhìn thương hại.

Đời Phủ, đàn bà chỉ nhìn chàng bằng cặp mắt đăm đũi hay thù ghét. Chưa một người nào nhìn chàng như thế. Phủ bỗng thấy chàng lỗ bịch lạ lùng. Chàng dịu giọng:

- Tôi thật vô lý. Nhiều lúc tôi vô lý một cách đáng ghét. Cô đừng để ý nhé.

- Dạ thôi, chị tôi đợi, xin phép ông.

Thiếu nữ nói và đứng lên. Phủ băng khuâng nhìn theo cái dáng mảnh dẻ xa dần giữa những hàng ghế. Rồi chàng quay trở lại, nhìn đăm đăm cái ví da cầm trong tay. Phủ ngồi như thế, một lúc lâu. Phủ bỗng đứng bật dậy. Chàng đảo mắt nhìn về phía cuối phòng. nhưng rồi Phủ thất vọng và ngồi xuống. Mấy chiếc ghế ở sát cửa bỏ trống. Thiếu nữ và chị nàng đã ra khỏi tự bao giờ.

- Em đến đó làm gì lâu thế?

Phụng hỏi Linh khi hai chị em đã ra khỏi quán nước.

- Y mời em ngồi lại để nói chuyện.

Phụng trợn mắt, bĩu môi:

- Giữ em lại để nói chuyện. Chúng nào tạt ấy. Nó lại định tán tỉnh em phải không? Hừ, thằng khả ố thật.

Linh bật cười, nhìn vẻ hằm hằm cái giận của Phụng:

- Chị làm gì mà thù ghét người ta thế. Ông ta Lịch sự lắm chứ không tán tỉnh và cũng không khả ố như chị tưởng đâu. Chị đừng nghĩ oan cho người ta.

Linh lại cười nữa:

- Em quê mùa và xấu xí như thế này, ai thèm tán tỉnh chứ!

Nói xong, Linh biết liền là nàng thiếu thành

thực. Có một người vừa nhìn thấy nàng xinh đẹp. Và nàng cũng nhìn thấy nàng thật xinh đẹp trong ánh mắt, trong cái nhìn của người ấy. Con mắt kẻ khác bao giờ cũng là một tấm gương. Khi Linh thoát ngồi xuống vì bối rối, cái nhìn nồng nàn của người đàn ông thu lấy khuôn mặt nàng đã cho Linh đọc thấy ý nghĩ của nó là: 'Cô đẹp vô cùng, và tôi đã xúc động'. Có một cái nhìn sâu thẳm và lãng mạn như thế, làm sao mà đàn bà không mê được, Linh nghĩ thầm.

Một thế giới như vừa mở ra trước mắt Linh. Một thế giới mới lạ. Đầy ngập những rung động bất ngờ và êm ái. Lớn lên dưới một mái gia đình nghiêm khắc và khép kín, trong cái không khí dửng dưng và cách biệt của Huế, Linh chưa quen biết một người đàn ông nào. Chưa ai nhìn nàng như người đàn ông lúc này đã nhìn nàng. Chưa ai nói với nàng bằng cái giọng người đàn ông lúc này đã nói với nàng. Cái nhìn ấy, dữ dội như một ve vuốt tàn bạo, nặng trĩu như một vòng tay ôm ghì, nồng nàn như hơi thở, còn như đọng lại trên da thịt,

trong cảm xúc Linh. Cái nhìn nói: ‘Cô đẹp, đẹp đến ngạc nhiên’, Linh nghĩ và nàng cảm thấy âm thầm sung sướng, Trần Hữu Phủ. Một gã đàn ông khốn nạn, đàn đấm, sở Khanh, có một đầu óc xấu xa và một đời sống tội lỗi? Linh không chịu tin như thế.

Không đi với Phụng, chắc Linh đã ngồi lại. không biết để làm gì. Nhưng Linh sẽ ngồi lại. Một lát nữa. Chắc chắn sẽ như thế. Để được cái nhìn ấy nói nữa, bằng thứ ngôn ngữ im lặng của nó là nàng đẹp.

Tấm gương trong suốt là cặp mắt đàn ông cho người đàn bà biết rằng mình đẹp, Chiều nay Linh nhìn thấy ở Phủ không phải là lần thứ nhất. Vị giáo sư trẻ tuổi ở Huế, đám bạn trai cùng lớp và cùng phố đã từng, bằng cái nhìn, cho Linh biết nàng đẹp. Nhưng mọi cái nhìn đều làm Linh thản nhiên. Khó chịu nữa. Riêng cái nhìn của Phủ khác. Nó chạm tới Linh như một luồng điện nóng dấy. Đốt cháy sự rung động của Linh như một ngọn lửa bùng bùng. Nó làm Linh hồi hộp và sung sướng.

Cảm giác ngây ngất đó ở thật lâu trong Linh. Mỗi bước đi bên Phụng, một đẩy Linh xa mãi cái quán nước, nơi Linh còn hình dung thấy người lạ mặt ngồi đó, và Linh đi trên hè đường mà tâm trí thì ném trở lại phía sau lưng. Hình ảnh người đàn ông theo Linh trên từng thước đường cho đến khi Phụng gọi xe về nhà vì buổi chiều đã muộn.

Những tiếng xì xào ngừng bật khi Phở đẩy cửa bước vào, vẻ im lặng bối rối cố làm ra tươi tỉnh thản nhiên của Mỹ, Lưu làm Phở đoán thấy vợ chồng bạn vừa nói đến chàng. Bữa cơm chiều đã dọn. Và đã nguội. Nhưng chưa ai cầm đũa. Hiền ngược nhìn Phở thật nhanh rồi cúi xuống. Hiền chớp mắt và mím môi lại.

Làm như không nhận thấy điều gì khác thường. Phở tươi cười kéo ghế ngồi xuống.

- Chà! Đi dạo phố quên cả bữa ăn. Xin lỗi cả nhà nhé.

- Đi những đâu thế? Lưu hỏi.

- Loanh quanh. Vào ngồi trong cái tiệm nước của chúng mình ngày trước ấy. Trước vắng như chùa Bà Đanh, không ngờ bây giờ đông thế. Anh chủ bụng đã phệ càng phệ dữ. Chắc có tiền triệu gởi băng rồi còn gì.

Nụ cười của Mỹ thoáng một chút giấu cợt.

- Phải làm ăn như thế, chứ bộ ai cũng chơi bời như anh sao?

Cái nhìn giận dữ của Lưu khiến Mỹ biết nàng đã nói một câu độc ác. Đang tươi cười Phủ ngừng bật. Nhưng sự ngạc nhiên của chàng về câu nói mỉa mai của người vợ bạn chỉ biểu lộ trong một giây.

Chàng lại cười được ngay, và cầm đũa:

- Nào, mời cả nhà. Cô Hiền. Ăn đi chứ. Phải ăn thật nhiều. Cho chóng lớn.

Ăn nhiều cho chóng lớn. Đó là câu nói đùa đã có từ hồi còn ở Hà Nội, câu nói đùa lần nào cũng làm cho Hiền sung sướng mỉm cười và coi như một lời săn sóc âu yếm, nhưng lần này thì

74 | Mai Thảo

nét mặt nàng hết sức nghiêm trang. Một bầu không khí nặng nề như đe dọa phủ xuống. Lưu, nghĩ phải đánh tan ngay sự khó chịu sắp thành hình đó bằng cách đứng dậy đi lại tửu rượu kê ở góc buồng. Mỹ ngạc nhiên nhìn chồng. Nàng chưa thấy Lưu uống rượu bao giờ. Lưu mở tủ lấy chai Martell giơ lên trước ánh Sáng lớn tiếng hỏi Phủ:

- Uống chứ?

Phủ đã hiểu Lưu muốn gì. Nhưng chàng cũng bật cười:

- Ghê nhỉ. Nhà tu phá giới. Uống thì uống.

Kẹp trong kẽ ngón tay hai cái ly lớn, Lưu ung dung xách chai rượu lại bàn ăn, đặt trước mặt Phủ.

- Cô Hiền ngồi ỳ đấy à. Lấy cho các anh sô đa và đá lại đây.

Hiền Sợ hãi đưa mắt nhìn Mỹ. Nhưng vẫn ngoan ngoãn và kính phục Lưu, Hiền không dám làm trái ý Lưu bao giờ. Nàng đẩy ghế

đứng lên và làm theo lời Lưu. Đợi Cho Lưu rót rượu xong, và định cầm ly đưa lên miệng. Mỹ mới lên tiếng gắt:

- Anh Lưu!

Lưu lơ đi như không.

- Hôm nay thì uống. Để mừng anh Phủ được tự do.

Biết Mỹ không bằng lòng chồng đã giận lây sang mình, Phủ Vãn mỉm cười đưa ly lên ngửa cổ uống thẳng một hơi. Đoạn, chàng ngả người vào thành ghế, xoay xoay cái ly không trong tay, nhìn Lưu mơ màng. Cuộc đời chàng tới đêm nay, vừa ở tù ra, và trở lại với cái thế giới yên vui bé nhỏ là gia đình bạn, đã thay đổi biết ngần nào. Khuôn mặt Lưu ở bên kia bàn phút này là sự cố kết đầm ấm cuối cùng như một ánh lửa nhỏ giữ một vùng giá lạnh và cô đơn bát ngát. Và Phủ lại thấy chàng thật gần. Với Lưu như hồi xưa đôi bạn cùng ngồi chung một bàn trong lớp học. Phủ nhớ một lần, vị giáo sư dạy về môn luân lý đã gọi Lưu lên. Và

Chỉ tay xuống chỗ Phủ ngồi, bảo Lưu:

- Một học sinh chăm chỉ và hạnh kiểm như anh không nên ở gần một trò xấu như Trần Hữu Phủ.

Lưu lễ phép:

- Dạ.

Nhưng khi trở xuống ngồi bên cạnh bạn, Lưu đã đắm ngẫm Phủ một cái và đôi bạn đã khúc khích cười với nhau.

o O o

Một khía cạnh tâm tình của chính Phủ, mà chàng không hiểu được: thoát ly mái gia đình không thương tiếc, nhưng Phủ rất thích được đến sống cùng với gia đình một người bạn, trong một vài ngày.

Phủ nhớ lại một Tết Nguyên Đán, thời kỳ chàng mới 21, 22 tuổi. Đạo đó Phủ ở Hà Nội. Tuy chưa bỏ học nhưng đã nổi tiếng ăn chơi. Cái

Tết thời bình ở Hà Nội bấy giờ hứa hẹn những cuộc vui thâu đêm suốt sáng. Vậy mà chàng đã bỏ Hà Nội ngay được để đạp xe về ăn Tết với một người bạn ở vùng quê Hưng Yên. Đi khỏi Cầu Paul Doumer trời đã xế chiều. Mùa đông lạnh, mưa phùn lất phất. Đạp xe hết thị xã Gia Lâm, con đường 39 hiện ra, hun hút dưới màn mưa bắt đầu nặng hạt. Người bạn Phủ lo ngại: ‘Đường xa lắm, hãy quay trở về’. Nhưng Phủ đã cười lớn: ‘Về thì mai tôi sẽ không đi với cậu nữa đâu’. Rồi Phủ dục bạn đạp thật mau. Bóng tối đổ xuống. Cánh đồng mông mênh. Gió giật trùng trùng. Chưa bao giờ cuộc đi chơi vất vả và mệt nhọc đến như thế. Tới đầu dốc vào cái ấp nhỏ của bạn, tay Chân Phủ mỏi rời. Đêm đã khuya lắm. Nhưng rồi chàng vui vẻ và cảm thấy đầu óc thư thái, thân thể nhẹ nhõm ngay sau đó, khi chàng đứng rũ mưa trong cái nhà thôn dã ấm cúng của bạn.

Bà mẹ của Thiêm – tên người bạn chàng – vừa buồn cười vừa mừng rỡ khi thấy hai người về nhà giữa đêm khuya như thế. Đêm 29 tháng Chạp năm đó. Phủ thức tới sáng.

Chàng và Thiêm rửa mặt mũi, thay quần áo, ăn cơm xong là kéo ngay xuống bếp ngồi canh nồi bánh chưng.

Bao nhiêu năm rồi trôi qua mà Phủ còn cảm thấy rõ rệt trong trí nhớ mùi thơm ngai ngái của cái ổ thơm ấp áp, nơi chàng và gia đình bạn ngồi quây quần trò chuyện. Tại chàng còn như nghe thấy mưa đổ ào ào cùng bóng tối bên ngoài. Ánh lửa bập bùng. Những thổi than đỏ hồng. Tiếng nước sôi réo vui tai trong thùng bánh.

Đêm đó, Phủ đã yêu cái nét đẹp đôn hậu, mộc mạc của người em gái Thiêm mà bây giờ chàng đã quên tên. Thiếu nữ mặc cái áo bông ngắn, vấn tóc như mẹ. Nàng ngồi khép nép sau bà cụ bồm bẻm nhai trầu. Đôi mắt nàng đen láy đôi khi lại ngược nhìn không chớp người bạn trai của anh nàng mới từ Hà Nội về chơi. Gò má nàng hồng hào ánh lửa. Mẹ Thiêm hỏi chuyện về gia đình chàng.

- Bao giờ cậu Phủ lập gia đình?

Phủ Cười:

- Thừa bác còn lâu lắm ạ.

- Nói vậy. Các cậu bây giờ hư lắm. Có vợ có chồng như đứa có đôi. Phải lấy vợ cho các cậu nhà có cháu bế chứ.

- Lấy ai bây giờ hả bác!

Phủ nói đùa và nghịch ngợm nhìn cô em gái quê mùa của bạn, khiến thiếu nữ ngượng ngập cúi xuống. Tết năm đó là cái Tết vui ấm và cảm động nhất đời mà Phủ không bao giờ được sống lại. Chàng ở chơi với Thiêm đến ra giêng, quên hẳn cái không khí xa hoa của Hà Nội bên kia dòng sông Hồng Hà. Những ngày đầu xuân năm ấy thật đẹp. Mưa nhẹ như tơ. Cỏ xanh như thảm. Thiêm đưa Phủ đi thăm viếng tất cả những vùng lân cận. Đôi bạn đạp xe dưới những hàng nhãn chạy dài trên suốt dọc con đê cao. Phủ yêu những con đường nhỏ như những dấu chân lang thanh của đất trời. Yêu những chân đê Hưng Yên, nơi chàng nằm gối tay nhìn mây bay, thần trí sáng khoái như

80 | Mai Thảo

trôi nổi dịu dàng trong một vùng nhẹ thênh trãi đi vô tận.

Buổi sáng hôm từ biệt gia đình bạn ra về, bà mẹ Thiêm nắm lấy tay Phủ dặn dò:

- Tết năm sau con lại nhớ về chơi với bác. Phủ cảm động đáp:

- Dạ, con sẽ nhớ.

Khi Phủ đạp xe ra đến đường lớn, chàng xuống xe quay nhìn trở lại. Cái trại nhỏ đã khuất sau lùm tre, nhưng Phủ tưởng như cái bóng người li ti đứng nhìn theo chàng là nàng thiếu nữ. Không bao giờ Phủ còn được trở lại ăn tết với gia đình bạn nữa. Cuộc kháng chiến bùng nổ. Tám năm sau, nhân một chuyến công tác, tạt về vùng Kim Động thăm Thiêm. Nhưng lửa đạn cũng đã tàn nhẫn đẩy gia đình bạn vào trôi giạt. Phủ lặng người đi. Chàng đeo ba lô đứng băng khuâng trên một nền nhà trống trơn, cố nhớ lại nơi nào là căn bếp cũ, nơi chàng đã thức với gia đình bạn suốt một đêm bên ánh lửa. Phủ cứ đứng như thế thật lâu. Lòng

chàng rưng rưng. Mắt chàng mờ đi. Rồi chàng lắc đầu và từ từ quay gót.

Kỷ niệm về một cái tết tuổi trẻ đầm ấm dưới mái gia đình của một người bạn không bao giờ gặp lại trở về bằng những hình ảnh thật đẹp và thật xúc động. Nhưng chàng đã đổi khác. Chàng đã tai tiếng. Phũ phàng thấy tiếc thương cái tuổi hai mươi của chàng vô cùng. Cái tuổi hồn nhiên. Cái tuổi yêu đời, thiết tha, chân thành, vô điều kiện.

o O o

Tiếng nói của Lưu cắt đứt dòng suy nghĩ:

- Phũ, uống đi chứ.

Phũ giật mình. Chàng ngừng lên, vô cớ mỉm cười. Khuôn mặt Hiền làm Phũ chợt nhớ đến khuôn mặt hồng hào ánh lửa của người em gái Thiêm.

Phũ đẩy cái ly vào giữa bàn, tỏ ý không muốn uống nữa.

- Ở lại với anh chị ngày mai nữa. Ngày kia tôi đi.

Câu nói của Phủ làm Lưu, Mỹ, và Hiền cùng ngạc nhiên, nhưng mỗi người ngạc nhiên một cách.

Lưu cười, hỏi Phủ:

- Đùa đấy chứ?

Mỹ:

- Anh lại có điều gì không bằng lòng chúng tôi rồi phải không anh Phủ.

Còn Hiền thì nín thinh. Nhưng sự ngạc nhiên ở Hiền lớn nhất. Nàng ngồi sát vào thành bàn, tay nắm chặt lấy mép ghế, cố giấu xúc động. Từ buổi chiều, lòng Hiền đã tràn đầy hối hận. Không phải là Hiền đã hết giận Phủ. Nhưng Hiền hối hận vì cái thái độ lạnh nhạt khó chịu của mình. Tại sao nàng không biết ngọt ngào an ủi Phủ, nàng không có can đảm nói với Phủ. 'Em yêu anh và em tha thứ hết cho anh'. Hiền đã đọc thấy ở một cuốn tiểu thuyết nào đó lời

nói này của một thiếu nữ trong truyện, thiếu nữ đó cũng hiền hậu và khuê các như nàng, và người đàn ông trong truyện đã cảm động, đã thay đổi từ lời nói ấy. Từ bao nhiêu năm, thăm yêu Phủ nhưng không bao giờ Hiền nghĩ là nàng sẽ được Phủ đáp lại. Mỗi tình lặng thầm, làm bằng những theo dõi ở xa, như một dòng sông nhỏ trong đồng nội bình yên lắng theo những dư vang của một đời biển lớn. Một ngày nào Hiền sẽ lấy một người chồng không phải là Phủ. Ngày hôn lễ tưng bừng, nàng lên xe hoa về nhà chồng, nhưng nàng vẫn không quên Phủ. Nàng sẽ để một đứa con đầu lòng. Một đứa con trai. Và Hiền mong nó sẽ có được cái đẹp đàn ông ngang tàng của Phủ. Nàng nghìn lần, Hiền mơ mộng, Hiền tưởng tượng đến cái phần đời mai sau của nàng như thế. Mỗi tình chôn chặt trong tâm sự không bao giờ nói ra. Một hình ảnh vĩnh viễn còn hiện hình trong tâm trí. Hiền thấy mỗi tình của nàng đẹp và thơ mộng lạ lùng. Nhưng cũng vồn vã cũng đau đớn vô cùng. Nhưng nàng không thể làm gì khác được. Nàng không có khí giới để chinh

phục, để chiếm lại Phủ ở tay những người đàn bà vừa liều lĩnh vừa lộng lẫy và quyến rũ hơn.

Thế nhưng, từ buổi trưa, qua ý nghĩ rạo rực Phủ có mặt trong căn nhà này, Phủ đang nằm ngủ trên chính chiếc giường ngủ của nàng, lòng Hiền lại chột lóe lên một ánh lửa hy vọng. Nó yếu đuối, leo lét. Nhưng nó vẫn cứ là một ánh lửa hy vọng, chiếu soi cho Hiền nhìn thấy những ước mơ mới.

Buổi chiều, khi Phủ đã xuống phố, ra ngồi trước mái hiên, dòng tưởng tượng lại cuốn Hiền đi. Cái thế giới ảo tưởng ấy thật diễm ảo. Hiền hình dung ra nhiều điều. Một đêm nào Phủ trở về. Chàng đã mỏi mệt chán chường đến cùng. Mặt mũi chàng hốc hác mí mắt nặng trĩu. Hiền sẽ đỡ lấy Phủ. Nàng sẽ dìu chàng lên cầu thang, dưới cái nhìn khoan dung và che chở của Lưu. Khi Phủ ngã vật xuống giường và thiếp đi, nàng sẽ đặt gối dưới đầu chàng, kéo chăn đắp cho chàng và ngồi ở đầu giường lặng ngắm người yêu trong giấc ngủ. Chắc là khi đó nàng sẽ khóc. Vì tủi thân. Vì sung sướng.

Khi Phở chợt tỉnh ngồi dậy, chắc nàng còn khóc chưa thôi. Phở sẽ hỏi: 'Làm sao em khóc'. Nàng gục đầu vào vai Phở, nức nở: 'Em khổ lắm', khi đó Phở sẽ hiểu. Chàng sẽ nói: 'Không bao giờ anh đi đâu nữa. anh sẽ ở lại với em.' Rồi hai người lấy nhau. Đi ở riêng. một căn nhà yên tĩnh vùng ngoại ô. Vườn cây bao quanh. Hương hoa thơm ngát căn phòng mỗi ban mai thức dậy. Cả một cuộc đời, nàng sẽ dành hết cho Phở. Săn sóc chàng. Chiều chuộng chàng. Nhà cửa thật sạch sẽ, cơm nước thật ngon lành. Và trong tình yêu của nàng, Phở sẽ thay đổi. Chàng ném trả những tháng ngày phóng đảng vào quá khứ, chàng không phiêu bạt, không liều lĩnh, không chơi bời nữa.

Hai người sống những ngày tháng hạnh phúc êm ả bên nhau. Thỉnh thoảng Phở lại đưa nàng về thăm anh chị. Lúc đó nàng đã có con. Nàng mặc áo thật đẹp cho con, tắm rửa và chải đầu cho nó. Lưu sẽ bông thảng nhỏ lên và khen: 'Chà, thảng nhóc dễ thương quá'. Và người vợ, người mẹ ở nàng sẽ sung sướng.

Suốt một đời, nàng chỉ yêu chồng, và, quên hết những khuôn mặt đàn bà của quãng đường gió bão cũ, Phủ cũng chỉ yêu nàng. Như thế không biết bao nhiêu năm.

Hình ảnh cuộc đời hạnh phúc hiện ra, ngọt ngào đầm ấm, như một câu chuyện thần tiên khiến Hiền rung rung cả tâm hồn.

Nhưng Phủ vừa nói chàng sẽ rời khỏi căn nhà này. Hiền kinh ngạc tuy cái chuyện Phủ bỏ đi không có gì khiến nàng phải kinh ngạc. Phủ làm sao ở được đây? Phủ không dừng chân được ở đâu hết.

Chàng như một người khách tình cờ một đêm mưa gió. Tình sương hôm sau, chàng đã nhòa đi, ở một nơi nào đó trong thành phố này, trong một thành phố khác, không ai biết được.

Tự nhiên, Hiền ngược mắt nhìn Phủ đắm đắm. Nét mặt tươi cười kia vậy mà che giấu một cuộc sống thật bí mật. Không ai biết Phủ ở đâu. Sống với ai. Làm gì. Chính Lưu, thân

thiết với Phủ như vậy mà cũng không biết. Hiền nhớ một lần Mỹ đã hỏi Lưu:

- Anh Phủ hồi này ở đâu, sao không thấy lại chơi chúng mình.

- Không biết.

Lúc ấy Lưu đang đọc báo. Lưu trả lời Mỹ nhưng Lưu không rời mắt khỏi tờ báo. Chàng nghe thấy tiếng Mỹ găt gỏng:

- Không biết? Anh là bạn thân nhất của anh ấy mà anh không biết.

Lưu cười, buông tờ báo xuống:

- Mười mấy năm nay giao du với nhau anh chưa từng biết anh Phủ ở đâu bao giờ.

Buổi tối hôm đó, trong suốt nửa tiếng đồng hồ, Lưu đã ôn tồn giảng giải cho Mỹ nghe thế nào là tình bằng hữu giữa những người đàn ông. Thế nào tình bằng hữu giữa chàng và Phủ. Kỳ cục, khó tin nhưng là sự thực. Phủ đến Lưu, sống dưới mái nhà Lưu, thân mật, tự

nhiên như người trong nhà, nhưng Lưu chưa từng đến chỗ ở của Phủ bao giờ. Lưu không hỏi. Phủ cũng không mời. Mọi công việc, tâm sự, những vui buồn sâu kín và riêng tư nhất, Lưu nói cho Phủ biết, hỏi ý bạn, nhờ bạn giải quyết. Phủ thì trái lại.

Cuộc đời riêng tư của Phủ như vùng bí mật không bao giờ nhìn thấy sau một cánh cửa đóng kín, nơi Phủ đứng chắn giữ không cho một dấu chân nào, dù bè bạn, lọt vào. Càng thân, như trường hợp Lưu, sự ngăn giữ càng quyết liệt. Hình ảnh Phủ những khi Phủ vắng mặt, Phủ ở xa, Phủ bỏ đi, Lưu nhìn thấy như hình ảnh một con lạc đà quay lưng đi trở về vùng bão cát mịt mù, và nhạt nhòa dấu tích ở đó.

o O o

Căn phòng chìm trong yên lặng và bóng tối.

Bên cạnh Hiền, thằng Dũng, con Hương bần bật trong giấc ngủ trẻ thơ. Hiền đặt nhẹ bàn tay lên máitóc êm mượt của con Hương, nàng dõi theo nhịp thở đều đều của thằng Dũng, nhưng nàng không ngủ được. Hiền trở mình nhiều lần. Và thở dài luôn miệng. Nàng nhắm nghiền mắt lại, cố tìm vào giấc ngủ. Không được. Hiền lại mở bừng mắt, cố đẩy dòng ý nghĩ đến một chuyện khác, nhưng rồi dòng ý nghĩ vẫn buống bình trở lại với một hình ảnh Hiền không muốn nghĩ tới. Tay chân Hiền bứt rứt. Thân thể bừng nóng, đầu óc bồn chồn.

Rồi Hiền thấy nàng ngồi dậy, thấy nàng đi vào dép, thấy nàng rón rén lần bước trong bóng tối, thấy nàng mở cửa bước ra ngoài.

Phòng khách mờ mờ dưới ánh đèn. Hiền đứng tựa lưng vào thành cửa, trống ngực thình thình đập mạnh. Đôi mắt Hiền sáng ngời ánh lửa xô đẩy mê đắm nhưng da mặt nàng thì tái nhợt. Nàng bắt đầu đi. Nàng bắt đầu đi lại phía thang gác. Bàn tay Hiền đặt lên

cầu thang, nàng cảm thấy nó lạnh ngắt và như ướt đầm mồ hôi. Mày điên. Hiền tự kêu lên trong đầu. Nhưng bước chân Hiền vẫn từ từ bước lên, như bị chi phối bởi một sức mạnh nào, và không còn thuộc về nàng nữa.

Như tầng dưới, từng trên cũng hoàn toàn yên tĩnh. Cái hành lang sáng yên lặng. Cửa buồng ngủ của Mỹ và Lưu đóng kín. Hiền thấy nàng rón rén đi qua. Nàng thấy nàng! Phải. Vì Hiền không tự chủ được nữa, nàng đang sống một cảm giác chiêm bao lần thứ nhất xảy đến trong đời. Không bao giờ Hiền hiểu được cái hành động liều lĩnh của nàng đêm đó.

Nhưng Hiền không lùi được nữa. nàng đã đến trước cửa buồng Phủ.

o O o

Phủ đang nằm hút thuốc lá khi chàng nghe thấy tiếng gõ cửa. Chàng đã đọc hết hai chương trong cuốn tiểu thuyết mượn của Lưu,

nhưng mắt chàng vẫn trong vắt. Phủ nhòm dậy. Chàng đoán người gõ cửa là Lưu. Hồi Lưu chưa lập gia đình, đôi bạn, những đêm không ngủ được thường tìm sang buồng nhau nói chuyện như thế.

- Còn thức, cứ vào đi.

- Hiền bước vào. Phủ giật mình. Nhưng nhìn thấy sự bối rối của Hiền. Phủ trấn tĩnh được ngay. Chàng tươi tỉnh lại gần:

- Tôi lại cứ tưởng anh Lưu. Hiền ngồi xuống đây. Chưa ngủ sao?

Hiền không nói được một lời nào. nhìn ngọn đèn ngủ thu nhỏ trong cái chao xanh ở thật xa, phía bên kia giường ngủ, Hiền khẩn thềm: 'Lạy trời anh ấy đừng bật đèn sáng'. Cảm giác của Hiền giây phút đó là mọi ý tưởng thềm kín của nàng đều phơi bày lên bề mặt, chỉ còn cái bóng tối nhờ nhờ kia để che giấu mà thôi. Đêm yên tĩnh lạ thường khiến tiếng Phủ vang lên. Và Hiền thì lại nghe thấy trái tim nàng đập như muốn vỡ lồng ngực.

Hiền bước hoang mang vài bước. Căn buồn ngủ này là của nàng. Đã bao năm nó là cái thế giới thân mật bé nhỏ của nàng, vậy mà hiền có cảm tưởng choáng váng như vừa bước vào nơi chốn mới lạ, và bước vào bằng những dấu chân cực kỳ liều lĩnh. Nàng bước vài bước và nàng ngã ngồi xuống thành giường.

Phủ đứng yên, chăm chú theo dõi cái thái độ khó hiểu của Hiền. Bỗng vai Hiền rung lên. Nàng bặm môi, bám chặt tay vào thành giường, và bằng một cố gắng tuyệt vọng, kìm giữ cơn xúc động muốn vỡ thành tiếng khóc:

- Hiền! Hiền làm sao thế.

Phủ đứng trước mặt hiền, cúi xuống và lo lắng hỏi. Nhưng Phủ đã hiểu. Khuôn mặt Hiền đầm đìa nước mắt. Hiền vụt dậy định chạy ra ngoài. Phủ nắm vội lấy tay Hiền, dìu nàng ngồi xuống và cũng ngồi xuống theo.

- Ngày mai anh đi, Hiền buồn phải không?

Phủ đưa tay dịu dàng kéo khuôn mặt Hiền

lại đối diện với chàng khi Hiền ngoảnh nhìn đi nơi khác. Chàng mỉm cười âu yếm, và lau nước mắt cho Hiền.

Thiếu nữ nhắm nghiền mắt lại. Ngón tay Phủ êm ái lướt trên gò má nàng còn ẩm lệ, và sự va chạm ngây ngất rung động Hiền như cội lòng nàng là một hạt sương sớm long lanh đang được ve vuốt bởi một hơi gió sớm vờn qua.

- Ngồi gần lại đây.

Theo đà tay Phủ vừa đặt lên vai nàng. Hiền ngồi xích lại.

Cái cảm giác liêu lĩnh và tội lỗi ở hiền khi từ dưới nhà đi lên cầu thang và bước vào buồng Phủ bây giờ nhường chỗ cho một ý tưởng ưng thuận đầy tin tưởng. Hiền nghĩ nếu Phủ ôm chặt lấy nàng, hôn nàng và dìu nàng ngã xuống, nàng sẽ không cưỡng chống lại. Nàng sẽ là một người tình vụng về, nhưng nàng sẽ trao gửi hoàn toàn không nghĩ ngợi, như đời nàng trước sau đã thuộc về Phủ. Nhưng Hiền

biết Phủ không bao giờ xúc phạm đến nàng. Ý nghĩ này làm Hiền sung sướng.

- Lớn rồi, Còn khóc. Xấu lắm.

- Em khóc xấu lắm hả anh?

Phủ cười.

- Ừ, xấu lắm.

Phủ hỏi lại câu chàng đã hỏi:

- Mai anh đi, Hiền buồn phải không?

Hiền gật đầu.

- Em muốn anh ở lại phải không?

Hiền gật đầu. Nàng nghĩ Phủ sẽ trả lời: ‘Anh không đi nữa, anh sẽ ở lại đây’. Nhưng nàng không nghe tiếng Phủ nói gì nữa.

Cánh tay Phủ khoác lên vai nàng rời ra, Phủ đứng dậy. Chàng cúi đầu đi lững thững, đến đối diện với khung cửa đóng kín. Qua khe cửa, Phủ nhìn thấy một khoảng sân mờ mờ phía dưới, và cái bóng thoáng của một cánh

lá vừa rụng. Bóng của cánh lá rụng trong đêm thốt làm Phở nghĩ đến đời chàng. Một cuộc đời âm thầm nhưng gió bão. Ôn ào nhưng buồn thảm. Liều lĩnh nhưng đầy những nết nết nhàn nhàn của hoài nghi. Những khuôn mặt đàn bà hiện lên, không có, không thể có cái khuôn mặt đôn hậu, tinh khiết của Hiền trong đó. Thốt nhiên trí nhớ Phở chạy lùi thật xa vào bóng tối quá khứ. Thằng nhỏ bán báo bị xe hơi cán chết khi băng qua đường. Nhàn, người tình của một thời khói lửa, băng đạn bắn xuống, cái đồ chìm và dòng nước cuốn đi. Chàng chỉ đem lại bất hạnh cho những người thân yêu. Cái xấu chuỗi bất hạnh đã dài lắm. Và như thế là đủ.

Phở quay lại, ngồi xuống bên Hiền. Chàng đắn đo từng chữ vì biết những điều chàng nói với Hiền rất quan trọng cho chàng. Và cho cả Hiền.

- Hiền, bình tĩnh nghe anh nói. Anh biết Hiền... quý anh lắm (Phở cố tránh không dùng chữ yêu). Anh rất cảm động. không ngờ một

người chơi bời hư hỏng như anh còn gặp được một người như em. Có lẽ anh là bạn thân của anh Lưu, em là em gái Lưu, nên em đã nhìn anh một cách khác thường.

Nhưng anh thì anh biết rõ anh hơn Hiền nhiều. Anh tầm thường vô cùng. Anh phải ra tòa, ngồi tù vì chuyện gì Hiền biết rồi đấy.

Hiền cau mặt, lắc đầu:

- Em không nghe anh nữa đâu.

Phủ cương quyết. Đằng nào chàng cũng phải nói với Hiền, một lần cho xong:

- Anh không xứng đáng với em chút nào. không biết em mến anh từ lâu, anh thật vô tình và thật có tội. Nhưng nếu biết, buổi sáng được tha ra, anh đã không theo anh Lưu trở về đây làm gì. Anh đã không bao giờ trở lại đây nữa. Mỗi đời người, quan trọng nhất là lúc bắt đầu. Đời anh, anh đã bắt đầu nó bằng một dấu chân hư hỏng, đi vào một con đường xấu. Rồi vì yếu đuối, cứ đi mãi, và không trở lại được. Em

trong sạch, em hiền hậu, em xứng đáng được sống một cuộc đời sung sướng. Anh tin Hiền sẽ sung sướng. Anh coi thường, anh lừa dối và anh giả dối với rất nhiều người. Nhưng anh không ân hận. Những kẻ đó tầm thường và giả dối, anh chỉ đối xử với họ bằng một lối xử xứng đáng mà thôi. Riêng em, anh không muốn coi thường em, giả dối với em. Nếu thực em mến anh, anh xin Hiền một điều. Quên anh đi. Mai anh sẽ bỏ nơi này, và anh sẽ không trở lại làm phiền bận cuộc đời em nữa.

Những lời nói của Phủ vang trong đầu Hiền như vang trong một hành lang buốt lạnh và sâu thẳm. Hiền không muốn nghe Phủ nói nữa.

- Không bao giờ anh trở lại?

Hiền hỏi trong hơi thở.

Phủ cố gắng mỉm cười. Những lời nói quá trang nghiêm của chàng làm cho chính Phủ cũng cảm thấy khó chịu. Chàng sợ cái không khí trầm trọng đang vây quanh hai người.

- Có chứ. Khi em lấy chồng. Anh sẽ đến mừng em, khi em lấy chồng. Khi ấy...

Phủ không nói hết được. Hiền vùng đứng dậy. Nàng ôm mặt chạy thẳng ra cửa. Phủ buồn bã nhìn theo. Chàng nghe thấy tiếng chân Hiền chạy ngoài hàng lang. Tiếng chân đổ xuống cầu thang. Và tiếng một cánh cửa đóng sập lại ở tầng dưới. Phủ nằm xuống giường, mắt mở lớn, nhìn lên trần nhà.

Lòng Phủ đầy phiền muộn. Những điều chàng vừa nói với Hiền, Phủ chẳng biết là nên hay không nên nữa. Nhưng nên hay không nên thì vẫn là một sự thực: chàng đã làm cho Hiền đau đớn. Có lẽ Hiền còn khóc dưới kia. Phủ không muốn nghĩ ngợi thêm nữa. Chàng với tay tắt đèn. Bóng tối phủ đầy gian buồng cùng với tiếng thở dài buồn rầu của Phủ.

o O o

Mỹ vừa mở cửa, vội vã khép lại. Nàng vừa

thấy Hiền từ buồng Phủ chạy xuống cầu thang. Hiền chạy và Hiền bưng lấy mặt trong một dáng điệu đầy tội lỗi và hổ thẹn. Có thể như thế được không? Ba giờ đêm. Em gái chồng từ trong buồng ngủ của bạn chạy ra. Phủ đã làm gì để Hiền có thể bỏ chạy một cánh kinh hoàng và hổ thẹn như vậy? Vốn đã có thành kiến không hay về Phủ. Mỹ không ngạc nhiên, mà chỉ ngạc nhiên em gái của chồng, đứng đắn và nhu mì là thế mà cũng ngã vào sức quyến rũ của Phủ. Ý nghĩ của Mỹ lúc đó là ý nghĩ của một người chủ gia đình vừa nhìn thấy một tội lỗi ngang nhiên diễn ra dưới mái nhà mình. Thế cho nên nàng tức giận không tả được. Phải sang đập cửa gọi Phủ dậy. Nói thẳng vào mặt cho Phủ biết là nàng đã nhìn thấy hết. Cho Phủ một bài học. Mỹ nghĩ và, bị thúc đẩy bởi cái bản năng nông nổi muôn thuở của người đàn bà, nàng xăm xăm đi lại phía buồng Phủ. Nhưng đến nửa đường. Mỹ chùn bước lại. Nàng sợ Lưu. Lưu tất không bao giờ cho phép nàng làm chuyện này. Mỹ hậm hực quay trở lại.

- Anh Lưu!

Đang ngủ say, Lưu cựa mình, ậm ừ rồi quay mặt vào tường. Mỡ lay mạnh vai chồng:

- Ngủ gì mà ngủ như chết ấy. Anh Lưu! thức dậy em bảo.

Lưu dụi mắt, càu nhàu ngồi dậy:

- Em để cho anh ngủ. Em lạ nhỉ. Cái gì thế?

- Cô Hiền với ông Phủ chắc còn chuyện gì nữa.

Lưu giật mình:

- Cái gì mà cô Hiền với anh Phủ?

- Em vừa nhìn thấy cô Hiền từ buồng anh Phủ ra. Vừa nhìn thấy xong.

- Hừ, có thể mà cũng đánh thức người ta.

Lưu nằm xuống rồi Lưu vọt ngồi lên. Lưu vừa chợt nhớ ra chàng đã ngủ một giấc và bây giờ là nửa đêm.

- Sao, em nhìn thấy cái gì?

- Thì cô Hiền nhà mình ở buồng anh Phở chạy ra chứ gì nữa.

Phải nói người kinh ngạc hơn cả không phải là Mỹ mà là Lưu. Lưu nghĩ Phở có thể làm tất cả những chuyện bậy bạ với mọi người con gái khác nhưng không thể với Hiền. Phở coi thường đàn bà nhưng Phở không đến nỗi hèn mạt coi Hiền như loại đàn bà của những cuộc vui chốc lát. Nhưng cái việc Hiền bung mặt chạy từ buồng ngủ ra, Mỹ đã nhìn thấy rõ ràng. Đó là một sự thực không thể chối cãi được.

- Anh định thế nào bây giờ?

- Em nói sao?

- Bộ anh chưa tỉnh ngủ hả. Cô Hiền là em gái anh chứ không phải là em gái tôi, anh nhớ như thế, Mỹ rít lên.

Mỹ tức giận đã đến nước xưng hô vô lễ với chồng.

- Em làm gì mà ầm ỉ lên thế. Và em cũng bỏ ngay cái thói phép xưng tôi đi. anh không bênh vực anh Phủ. Anh ấy chẳng cần ai bênh vực hết. Để sáng mai, anh bắt Hiền nói hết sự thật xem sao. Dù sao anh Phủ cũng sắp đi khỏi đây rồi.

Mỹ nằm xuống, gối hai tay dưới gáy hậm hực:

- Đi cho là phúc. Mới đến ở nhà người ta một đêm đã muối mặt thế đấy. Ở thêm vài ngày, không biết còn giở trò gì ra nữa đây.

Lúc khác Lưu đã mắng Mỹ. Chàng nín thinh, vì sợ mắng. Mỹ sẽ bù lu bù loa và có thể làm cả Hiền và Phủ cùng biết là điều Lưu không muốn. Mình sắp mất một người bạn, Lưu nghĩ thầm. Con người tình cảm ở Lưu chợt thức dậy làm Lưu đau đớn. Đã có một địa vị, giao thiệp rộng rãi, nhưng Lưu không có bạn thân ngoài đám bạn hữu ngày xưa, và trong những người bạn của một thời niên thiếu ấy, Phủ vẫn là người thân thiết nhất. Thốt nhiên,

Lưu cảm thấy tâm trí buồn nản và mệt mỏi lạ thường. Lưu nghĩ đến Hiền. Vừa giận vừa thương. Nhưng thương nhiều hơn giận. Sống cùng vợ chồng chàng, nhưng gương mặt Hiền không được sung sướng. Và đó là điều quan trọng nhất. Hiền lớn rồi, Hiền đang ở cái tuổi khao khát tình yêu nhưng Hiền không có tình yêu, Hiền không được yêu, và Lưu coi sự thiếu vắng hạnh phúc ấy của em gái như một trách nhiệm mà chàng phải gánh chịu.

- Mỹ.

- Gì thế anh?

- Anh đã bảo em là ngày mai anh Phủ đi rồi. Vậy anh cấm em không được có một thái độ khó chịu gì hết. Cũng không được gây chuyện với anh Phủ.

- Tưởng gì. Lúc nào anh cũng quý bạn như vàng ấy. Còn quý nữa hay thôi.

- Ngủ đi, đàn bà các em lắm chuyện lắm.

Bảo Mỹ thế, nhưng Lưu cũng không thể ngủ được. Họ cùng nghĩ tới Phủ, cái đời sống tai tiếng của Phủ.

o O o

Về tới buồng rồi, Hiền mới nhận thức được sự điên cuồng vô lý của mình. Thôi, thế là hết. Cái hành động lỗ lã, trơ trẽn của một khoảng khắc thiếu tự chủ, bây giờ Hiền hối hận thì đã muộn. Chưa bao giờ trong đời, Hiền lại cảm thấy nàng có thể tầm thường và thiếu tự trọng như thế. Thì ra Phủ không hề bao giờ yêu nàng. Thì ra nàng đã lầm. Nàng đã xử sự như một đứa con nít, nàng đã làm cho Phủ coi thường. Những lời nói an ủi ngọt ngào của Phủ, Hiền chỉ nhìn thấy như những lời nói của một sự an ủi tội nghiệp, miễn cưỡng hơn là thành thật. nhục nhã đến thế là cùng. Ý tưởng tự hủy, ý tưởng chạy trốn, xa lánh hết mọi người thân, xa lánh mãi mãi mái gia đình này vụt hiện trong đầu óc Hiền như một tia chớp. Ngày mai Phủ bỏ đi rồi. Giá Phủ có ở lại, cũng không bao giờ nàng dám dấn mặt Phủ

nữa. Rồi Hiền có cảm tưởng như nàng đã đổi khác, đã ô uế và từ nay Phủ cũng chỉ còn nhìn thấy nàng qua sự đổi khác đó mà thôi.

Chuông đồng hồ ngoài phòng khách điểm bốn tiếng. Hiền nằm, hai tay duỗi thẳng, bất động. Rồi bỗng nhiên, nàng vùng nằm sấp xuống, úp mặt vào gối và thốn thức khóc. Hiền khóc, khóc thảm thiết. Chưa bao giờ Hiền thấy đời nàng khổ sở đến như thế. Rồi mệt quá. Hiền thiếp đi.

Tiếng mưa đổ rào rào như một nhạc điệu trầm, thấp và lạnh.

Linh không biết là mấy giờ: chắc là nửa đêm về sáng. Nàng nằm nghiêng nhìn ra. Khung cửa tối om. Gió lùa vào từng đợt lạnh buốt làm lay động cánh màn. Linh nhìn thấy mờ mờ trong bóng tối. Tiếng lá gợn lên cái âm thanh rũ rượi và lướt thướt của cây hoàng lan đầu cổng lọt vào theo cơn gió của đêm mưa thốt nhiên làm Linh rùng mình. Nàng kéo vội chăn ngang cằm, thu người nhỏ lại.

Nhưng hơi lạnh đã tràn khắp gian phòng. Gió lùa đầy trên mặt Linh, thổi suốt qua chần xuống tới chân Linh. ‘Mùa mưa dầm đã bắt đầu’ Linh nói thầm.

Năm nào cũng vậy, Linh đều có cảm tưởng như mưa dầm ở Huế đều bắt đầu vào khoảng nửa đêm về sáng. Và trận mưa liên miên khởi sự từ giấc ngủ đã đánh thức nàng dậy để bàng hoàng thấy rằng những ngày nắng ấm đã lùi sâu và đã mất hẳn trong một thời tiết đã chuyển mình. Riêng đêm nay, mùa mưa tới, Linh chợt thức giấc và ngạc nhiên không hiểu tại sao trận mưa đầu mùa năm nay có thể làm nàng buồn rầu như vậy.

Linh Vừa ra khỏi một giấc mộng. Một giấc mộng kỳ lạ. Nàng mơ thấy nàng gặp người đàn ông lạ mặt đó. Giấc mơ bắt đầu bằng một con đường nhỏ. Cuối Con đường là một bến sông. Linh thấy nàng đi trên con đường đó. Nàng mặc một cái áo màu xanh da trời. Cái nón bài thơ đội nghiêng trên mái tóc. Trời thật đẹp. Nắng chiều rực rỡ và con sông xa nhìn thấy

một khúc trong veo. Ra gần tới bờ sông Linh mới chợt nhớ ra nàng đang ở trên đường về thôn vĩ dạ: Chiều Thứ Bảy. Nghỉ học. Và như mọi tuần, Linh sang thăm bà ngoại nàng. Nàng vừa đi vừa mỉm cười nghĩ tới bà ngoại. Bà thường mắng Linh: ‘Phá hết cây vườn của tao rồi con ranh’, những khi Linh vừa vào tới đầu ngõ đã trèo phăng lên cây hái trái chín bỏ đầy hai túi áo. Bỗng Linh nhìn thấy người đàn ông đó. Trần Hữu Phủ. Hắn đứng từ bao giờ nàng không hay, dưới bãi thấp, nhìn sang bờ sông bên kia. Linh không nhìn thấy hai bàn tay của người đàn ông. Lại gần nàng mới nhớ là người đó vẫn mang còng, và chiếc còng thì óng ánh dưới nắng. Nhưng khi Linh tới gần thì cũng là lúc người đàn ông bỏ đi. Hắn đi dọc bờ sông, men theo bãi thấp về một vườn cây um tùm ở xa. Linh muốn chạy theo, muốn gọi, nhưng nàng không nói được nên lời, cổ họng nàng tắc nghẹn và trong cái cảm giác tắc nghẹn và hồi hộp ấy, trận mưa đổ lớn đã làm Linh tỉnh dậy.

Linh về Huế đã được một tuần lễ. Ba ngày ở Sài Gòn như một buổi sáng Chủ nhật từng

bùng kéo dài, và Huế lại nhận nàng trở về cái thế giới êm ả thu hẹp của nó. Ba ngày ở Sài Gòn! Trong Cái nắng rực rỡ của Sài Gòn. Trong những đêm sao lóng lánh của Sài Gòn. Những cửa tiệm với từng đoàn người ra vào tấp nập. Những hè đường vui đông như hội hè đang mở. Chợ Bến Thành. Sở Thú. Chợ Lớn. Con đường Trần Hưng Đạo ban ngày dài thăm thẳm với dòng suối xe cộ bất tận, ban đêm với những ánh đèn như sao sa từ những tòa buyn đình chất ngất đổ xuống. Những phòng trà với hàng chục khuôn mặt ca sĩ. Những vũ trường mới mở cửa lại, sàn nhảy trơn nhẵn, những cặp trai gái ôm nhau quay cuồng trong những vũ điệu Linh chưa từng nhìn thấy bao giờ. Nhưng ngạc nhiên lớn nhất của Linh không phải là cái thế giới muôn mặt của Sài Gòn mà là sự xúc động của lòng nàng trong lần viếng Sài Gòn thứ nhất.

Nằm đây trong đêm khuya, nghe nhạc mưa rào rào trên đầu, đôi mắt Linh mở lớn trong bóng tối, và Linh hình dung thấy, thật rõ ràng cái cảnh tượng ấy, cái giây phút ấy. Một

hàng lang tòa án đầy người, chàng trẻ tuổi hiện ra, khuôn mặt rắn rỏi và cái thân hình cao dong nổi bật lên giữa một đám đông chen lấn. Cái còng tay. Rồi cú đâm ở sau lưng đánh ngã người đàn ông vào nàng. Sự va chạm bất ngờ và cái cảm giác kỳ thú của da thịt như một khám phá táo bạo và đầy tội lỗi. Cái ví da rơi xuống chân Linh sau đó như một sui khiến tinh quái của định mệnh. Buổi chiều gặp lại trong quán nước ở đường Catinat. Trần Hữu Phủ. Trần Hữu Phủ. Cái tên vang vang trong đầu Linh như rớt xuống một lòng giếng sâu thăm và ngân nga mãi mãi trong đó. Một người đàn ông không quen. Chỉ gặp một lần và không bao giờ gặp nữa. Hai cuộc đời xa lạ như hai ngã đường không bao giờ trùng nhau. Vậy mà tại sao đêm nay Linh nằm mê thấy. Và tại sao hình ảnh thoáng qua của người đàn ông chơi bời ấy lại lọt được vào tiềm thức của nàng. Tại sao giấc mộng ấy lại làm Linh băng khuâng. 'Vô lý thật' Linh mỉm Cười và ngồi dậy. Đồng thời Linh cũng cảm thấy ngay là nụ cười của nàng gượng gạo, và hình ảnh người đàn ông

bây giờ ở xa vẫn hiển hiện rõ rệt trong tâm trí mà Linh không rũ bỏ được. Hình ảnh đó thấp thoáng trong bóng tối, lướt thướt trong tiếng mưa, chập chờn trong hơi gió.

Đầu óc bồn chồn và khắc khoải lạ thường, Linh biết giấc ngủ không trở lại với nàng được nữa. Nàng xỏ chân vào dép, mở cửa đi ra. Hàng hiên tối mờ mờ dẫn Linh đến cái ghế bành cũ ngó ra phía trước cửa nhà, nơi cha nàng vẫn thường ngồi để nhìn ra nhánh sông Hương Giang thẫm màu trong những hoàng hôn lặng lẽ của Huế.

Mưa đã dậu. Tiếng gió rào rào âm âm. Cây hoàng lan cũng đã thôi đập cái tiếng lá rũ rượi và lướtthướt của nó trong bóng tối. Nước sông chắc đã dâng đầy, Linh nhủ thầm, Và nghĩ đến dòng sôngđang chảy thao thiết ngoài kia, dòng sông đã nhìn thấy những tháng ngày trẻ dại, dòng sông đã nhìn thấy Linh lớn lên từng tuổi một, cho đến cái tuổi thiếu nữ mười chín bây giờ của nàng.

Rồi một ngày mình sẽ bỏ dòng sông này và cuộc đời mình sẽ thực sự bắt đầu ở một nơi khác. Ý tưởng lạ lùng thứ nhất trong đời vụt đến trong tâm trí làm Linh ngạc nhiên. Xa Huế. Bỏ Huế mà đi? Làm gì có chuyện đó. không bao giờ, không bao giờ. Linh sẽ sống, sẽ lấy chồng, sẽ đẻ con và sống mãi mãi trên mảnh đất này, trong lòng một thành phố Huế cổ kính và trầm lặng. Phải, như thế. Như tất cả những thiếu nữ khuê các hiền hậu của Huế. Hình ảnh một sự giam cầm dịu dàng và phiền muộn, nhưng sự giam cầm đó kiên cố trùng điệp như những vì tường cao ngất của một nhà tù vô hình, khiến Linh đã quên đi lại hồi tưởng đến giấc mơ vừa qua. Chỉ là một giấc mơ. Nhưng sao giấc mơ còn ám ảnh nàng mãi? Người lạ mặt trong giấc mơ đã đi khuất về đáy bãi, Linh sống lại cảm giác khi đứng sững nhìn theo, nàng định gọi, nhưng nàng không gọi được, và cái cảm giác buồn rầu muốn khóc còn ở trong Linh đến tận bây giờ.

Bỗng, một tiếng mở Cửa làm Linh giật mình ngoảnh lại. Và nhận ra mẹ nàng.

112 | Mai Thảo

Bà Phán Thi nghe thấy tiếng chân con gái khi Linh mở cửa buồng đi ra. Và bà đã trở ra theo. Bà nghĩ đêm nay Linh sẽ thao thức không ngủ được nên cái việc Linh ngồi một mình ngoài hiên nghe mưa rơi không làm bà ngạc nhiên.

Thấy mẹ, Linh vội vã đứng dậy.

- Con cứ ngồi đó.

Bà Phán Thi nói và ngồi xuống thành ghế.

- Năm nay mùa mưa tới sớm.

- Dạ.

Hai mẹ con cùng im lặng nghe mưa. Một lát rồi Linh nghe thấy mẹ hỏi:

- Con đã nghĩ kỹ về việc ấy chưa.

- Việc gì ạ?

- Ô hay, Còn việc gì nữa. con quên rồi sao? Thầy con đã nhận lời người ta rồi. Nhưng mẹ nghĩ hôn nhân là việc quan trọng nhất của đời

người đàn bà, nên mẹ muốn biết ý con như thế nào, về sau con không ân hận là cha mẹ bắt buộc.

Hỏi mẹ việc gì, sự thực linh thiếu thành thực. Nàng đã biết là việc gì. Buổi Chiều, người cô ruột của Vấn đã đến thăm cha mẹ nàng, và tuy ở lý trong buồng và đẩy em nhỏ bưng nước ra mời khách, Linh cũng đoán được người cô Vấn đang nói chuyện gì với cha mẹ. Vấn là bạn học với Linh từ thuở nhỏ. Hồi gần đây, Vấn đến nhà nàng luôn luôn, thường là vào những buổi sáng Chủ nhật. Vấn không nói thẳng nhưng Linh biết Vấn yêu nàng và muốn hỏi nàng làm vợ. Vấn là con trưởng một gia đình dòng dõi thế phiệt nổi tiếng là giàu có ở Huế. Linh nghĩ nàng không thù ghét gì Vấn. Nàng sẽ được yên thân mãi mãi nếu sau này lấy Vấn. Nhưng Linh chỉ có cảm tình mà không yêu Vấn.

- Con không biết.

Bà Phán Thi chăm chú ngó con gái một vẻ lo ngại. Từ sau ngày Linh ở Sài Gòn về, bà thấy ở Linh một sự đổi khác thầm kín nào đó mà

bà không đoán được. Không bao giờ bà muốn con gái đi xa. Nhất là vào Sài Gòn. Nhưng trong việc tranh chấp gia tài là một thửa đất ở Sài Gòn với một người chú họ.

Linh là người được thừa kế một phần đất đó nên bà bắt buộc phải để cho Linh đi. Linh từ thuở nhỏ vốn nhu mì, ngoan ngoãn, vào Sài Gòn Linh lại đến ở nhà anh chị họ, nên bà cũng được yên tâm phần nào. Trở về Huế, từ một tuần nay, bà thấy Linh lúc nào cũng như mơ màng đến một chuyện gì, và bà nghĩ rằng con gái bà đến tuổi dậy thì, đã đến lúc bà nên cho linh nghỉ học và gả chồng cho Linh. Thương con, bà hẳn nghĩ gả con cho Vấn, con gái bà sẽ được sung sướng. Gia đình bà trước kia khá giả, phong lưu, nhưng khi ông Phán về hưu, cũng là khi bắt đầu một tình trạng sa sút.

- Hay nhỉ? việc một đời của con sao con lại không biết.

Trần Hữu Phủ. Khuôn mặt răn rỏi, dáng đi mạnh mẽ của người đàn ông chột hiên trong tâm trí linh và phút đó Linh như nghe thấy

tiếng mẹ ở trong mơ hồ. Và thật xa, chỉ còn cái tiếng nói đầm ấm của người đàn ông ấy sau khi ngã đè vào nàng ở hành lang tòa án: ‘Tôi xin lỗi. Cô có việc gì không?’

Và Linh nghe thấy nàng trả lời mẹ.

- Con còn đi học. Con chưa muốn lấy chồng.

Chưa muốn lấy chồng. Chưa bao giờ Linh dám trả lời mẹ, thẳng thắn và dứt khoát như thế. Nàng nghĩ nàng đã thay đổi. Bạo dạn hơn. Xa cách hơn. Tuy nàng chưa biết nàng muốn gì. Một điều mà Linh biết: Sau mấy ngày ở Sài Gòn về Huế, nàng đã thay đổi.

- Con lớn rồi, học mãi sao. Con gái lớn thì phải lấy chồng.

Thấy Linh ngồi im, bà Phán Thi đứng dậy:

- Thôi đi ngủ đừng ngồi ngoài này. Mẹ mới ra đã thấy lạnh chết đi thế này. Để rồi mẹ liệu. Đám ấy con không bằng lòng thì còn đám nào nữa.

Bà Phán Thi đã vào buồng đóng cửa lại. Linh vẫn ngồi yên ở chỗ cũ. Đêm khuya, nàng không muốn cãi lời mẹ. Nhưng ngay từ phút này, Linh biết sẽ chẳng bao giờ nàng lấy Vãn. Trần Hữu Phủ. Linh băng khuâng nhìn ra đêm dài trước mặt và tự hỏi tại sao chỉ gặp một vài lần, người đàn ông xa lạ ấy lại bắt nàng phải bận tâm suy nghĩ đến thế. Tiếng mưa làm Linh thốt nhớ đến một câu nói về Huế: Mưa xứ Huế khóc người ra đi. Hôm nàng về đến phi cảng Phú Bài, trời cũng mưa như trút nước. Nhưng mưa không khóc người đi mà mưa than cho người về. Linh còn nhớ mãi cái cảm giác của nàng hôm đó. Phụng tiễn nàng ra Tân Sơn Nhất. Phòng đợi của phi cảng đầy người. Đang đứng với chị, Linh bàng hoàng cả người, trái tim hồi hộp đập mạnh. Nhưng rồi nàng then thùng và đỏ bừng mặt khi biết mình đã nhìn lầm. Người đàn ông vừa bước từ ngoài xe vào không phải là Phủ. Cũng đáng đi ấy, mái tóc ấy nhưng không phải Phủ. Phút ấy, Linh đã giận mình tại sao có thể sung sướng mong được gặp Phủ trước giờ máy bay cất cánh, một cách vô

lý như thế được. Cũng may Phụng đứng cạnh nhưng không nhận thấy gì hết. Rồi máy bay cất cánh. Ban mai hồng rực rỡ. Trời xanh như ngọc thạch. Những tảng mây trắng nõn để lộ từng khoảng một, thành phố Sài Gòn nhỏ đi, và xa dần phía dưới.

Chiếc máy bay rời khỏi mặt đất. Linh hằng người đi và cùng cái cảm giác rơi hằng đó, nàng tưởng như lòng nàng đã để lại ở Sài Gòn. Suốt hai giờ đồng hồ, Linh ngồi mơ màng. Máy bay chập chờn lên xuống trong không gian chói nắng. Những ngọn núi chập chùng. Những cánh đồng và những cánh rừng. Mây trắng nổi trôi bên ngoài những khung kính ru hồn Linh vào một trạng thái băng khuâng lả tả. Rồi máy bay đáp xuống Phú Bài. Và nàng đã trở về với dòng đời phẳng lặng như dòng sông Hương kia.

Ba ngày ở Sài Gòn. Trở Về Linh đã nhìn Huế bằng một con mắt khác. Một chân trời khác đã mở rộng. Những hình ảnh khác đã hiển hiện. Rực rỡ, vui tươi như hình ảnh những cửa tiệm

trong hành lang Eden buổi chiều đi chơi với Phụng, với những khuôn mặt, những tiếng nói, những gặp gỡ mới. Đi trở lại những con đường của Huế, gót Chân Linh còn như tưởng nhớ đến hè đường Lê Lợi, Tự Do. Đêm nay ngồi nghe mưa rơi, nghĩ đến đời mình, Linh chợt thấy nổi dậy trong tâm sự buồn rầu của mình một mơ ước liều lĩnh.

Linh muốn rời bỏ cái chân trời phẳng lặng này. Huế như một mặt hồ trong vắt, người thiếu nữ tròn một tuổi thơ ở Linh soi bóng trên đó bây giờ đã muốn được thấy dung nhan mình xao động trên một phản chiếu nào bão gió và khốc liệt hơn. Không, nàng sẽ không bao giờ nhận lời lấy Vấn. Sáng mai, cha mẹ nếu có hỏi, Linh sẽ nói thẳng ra điều đó, mặc dù lòng kính sợ cha mẹ vẫn còn nguyên vẹn. Vấn chỉ có thể là một người bạn. Như Huế, Vấn không thể là một người tình. Như Huế. Cái cảm giác phụ bạc Huế, một ngày nào sẽ bỏ Huế mà đi, khiến Linh, ngay trong giây phút đó đã thấy nàng không còn là một đứa con gái hồn nhiên thơ ngây. Nàng đã là một người đàn bà. Và một người đàn bà có tâm sự.

Đứng dậy và lững thững đi trở vào phòng ngủ, Linh bật đèn, lại đứng gần bàn học. Những ngón tay Linh lơ đãng giở từng tờ một tập vở học xếp ngay ngắn trên bàn. Vạn Vật học. Đại Số học. Những phương trình khô khan và những công thức rối rắm. Không hiểu sao, Linh thấy nàng hất mạnh chồng vở đó cho rơi hết xuống mặt đất. Nàng nhìn những cuốn vở đó, yên lặng. Thật lâu, nhưng cứ để nguyên, không cúi xuống nhặt lên.

Linh vào giường và nằm thao thức tới sáng. Đêm đã tàn. Nhưng trận mưa vẫn chưa dứt. Mùa mưa dầm ở Huế đã thực sự bắt đầu.

Đạp xe qua Cầu Tràng Tiền, thấy chiều còn sớm, Linh bỗng nảy ra ý định đến thăm Nghĩa.

Mưa dầm kéo dài liên miên đã bốn năm ngày. Mỗi buổi sớm trở dậy, nhìn ra ngoài cổng, con đường lênh láng, nhiều chỗ ngập tới mắt cá chân, trời xám, thấp và mù mịt hơi nước càng xui khiến Linh nhớ đến cái nắng lòà chói và những hàng cây xanh ngắt của phường phố Sài Gòn. Chiều nay cơn mưa bỗng bất chợt

tạnh hẳn. Nước rút đi. Những lòng đường hiện ra, và gió từ sông Hương thổi lên mát rười. Linh nghĩ ở nhà giờ này không có công việc gì bận và cần thiết đợi chờ nàng. Lũ em nhỏ kéo sang Vĩ Dạ thăm bà ngoại từ sáng và chắc còn ở lại đến trưa mai mới về. Hôm nay Chùa Từ Đàm lại có lễ lớn. Bà Phán Thi có về tới nhà cũng phải chập choạng tối, và Linh Vui mừng có một buổi chiều thật thanh thoi.

Ngừng xe ở cạnh đường Trần Hưng Đạo, Linh tháo áo mưa, gấp lại, cất vào cặp. Đoạn nàng lái vòng xe trở lại, phóng thật nhanh về hướng cửa Thượng Tứ. Gia đình Nghĩa ở trong thành Nội. Từ hôm ở Sài Gòn về đến nay Linh chưa đến thăm Nghĩa. Hôm đi, Nghĩa có nhờ nàng mua giùm mấy thước vải may áo, nhưng Linh chưa từng đến chơi bạn lần nào. Trong đám nữ sinh cùng lớp của trường Đồng Khánh hai năm trước đây, Linh và Nghĩa là đôi bạn thân nhất. Bây giờ Nghĩa đã bỏ học.

Nói bỏ không hẳn đúng. Cha mẹ Nghĩa đã bắt Nghĩa ở nhà. Hôm được tin đó, Nghĩa đã

đến tận nhà cho Linh hay. Nhìn thấy mắt Nghĩa đỏ hoe, Linh cũng xúc động và đôi bạn đã ôm lấy nhau mà khóc. Rồi để tránh không cho mẹ Linh biết, Nghĩa đã rủ Linh vào Đại Nội tâm sự. Đôi bạn không có chuyện gì giấu giếm nhau, nên cái chuyện Nghĩa phải nghỉ học ở nhà cũng không làm Linh kinh ngạc mấy:

- Lịch phải không?

Linh hỏi Nghĩa, khi đôi bạn đã ngồi xuống thành đá và cùng nhìn ra mặt hồ Tĩnh Tâm xanh biếc trước mặt.

Nghĩa gật đầu, nét mặt hiện đầy vẻ thiếu nã. Linh nắm lấy tay bạn:

- Làm sao các cụ biết được?

- Không hiểu. Nhưng chắc thằng Giao mách.

Giao là gã con trai ở cùng phố với Nghĩa. Hắn theo đuổi Nghĩa đã mấy năm nay, nhưng Nghĩa không đáp lại vì lòng Nghĩa đã dành cho Lịch. Ở Huế, Lịch có một 'tội' lớn.

Nhà đã nghèo lại không có bằng cấp gì. Linh biết Nghĩa và Lịch yêu nhau đắm thắm, nhưng đó là một mối tình lén lút và vụng trộm, làm bằng những hò hẹn âm thầm và những gặp gỡ vội vã.

Rồi nhà Nghĩa biết chuyện. Và trừng phạt thứ nhất của người cha nghiêm khắc là bắt Nghĩa ở nhà không cho đi học nữa.

- Thế bây giờ các cậu còn gặp được nhau nữa không?

Nghĩa lắc đầu:

- Khó lắm. Đi đâu bây giờ cũng không được. Ban nãy phải nói đến chơi Linh mới được đi đấy. Mắt Nghĩa bỗng sáng quắc:

- Mình vừa gặp Lịch hôm qua. Cũng là liều và chắc là lần gặp cuối cùng.

- Nghĩa định sao bây giờ. Hay thôi đi.

- Không thôi được. Mình đã thề nguyện Với Lịch rồi. Hai đứa nhất định không bao giờ

xa nhau. Lịch định vào Sài Gòn ở với một người bạn. Và tìm việc làm ở trong ấy. Nếu Lịch đi mình sẽ trốn nhà vào Sài Gòn với Lịch.

Linh còn nhớ lần gặp nhau đó, nghe thấy Nghĩa bày tỏ ý định trốn vào Sài Gòn với người yêu, nàng đã thẳng thốt kêu lên và ngó nhìn bạn một cách khiếp hãi. Trốn đi với người yêu? Người con gái Huế không bao giờ được quyền nghĩ đến chuyện đó. Ở cái thành phố cổ kính và đầy những dấu tích của một thời vàng son đã mất này, cha mẹ và gia đình qua bao nhiêu thay đổi, vẫn là tượng trưng của một quyền uy tối thượng. Nhìn Nghĩa, phút ấy người con gái hiền thực chăm chỉ ngoan ngoãn ở Linh hãi hùng như nhìn thấy một hiện thân của điên cuồng và tội lỗi.

- Chết. Nghĩa điên hay sao? Trốn đi như thế là điên. Nghĩa chưa chết:

- Ở lại cũng điên thì giá có điên mà trốn đi cũng còn hơn.

Buổi chiều hôm đó, ở bờ hồ Tĩnh Tâm ra về, trời đã xế bóng. Đôi bạn dắt xe đạp lững thững đi trên con đường men theo bờ cổ thành. Con đường nhỏ như ngoan ngoãn nép mình giữa hai vì tường đá ong cao vút chạy dài đến bất tận. Nắng thoi thóp xa xa, trên đỉnh Phú Văn Lâu. Cuộc đời của người thiếu nữ Huế mang hình ảnh của con đường nằm giữa hai bờ cổ thành kiên cố và lỗi thời. Muốn tìm đến những vùng trời mới, phải có can đảm vượt qua những dãy cổ thành ấy.

Chuyện tình duyên vỡ lở cách đây hai năm của Nghĩa trở lại trong tâm trí Linh khi nàng cúi đầu đạp thật nhanh qua cửa Thượng Tứ vào Thành Nội.

Qua một cánh cổng thấp, Linh gác xe máy vào thành tường, đưa mắt tìm Nghĩa hàng ngày hồi còn đi học, nhưng mỗi lần đến tìm Nghĩa Linh đều không dám cất tiếng gọi lớn. Không khí nơi này lạnh lùng một vẻ canh giữ nghiêm khắc làm Linh e dè. Nhà nàng đã nghiêm. Nhà Nghĩa còn nghiêm hơn. Cánh

cửa lên phòng khách đóng kín. chung quanh, không có một tiếng động. Những bông hồng ngoài vườn Linh nhìn thấy mãi khai sau mấy ngày mưa cũng hình như nem nép cúi xuống.

Một tiếng người từ phía sau làm Linh giật mình.

- Cô hỏi ai đó?

- Lạ bác ạ.

Linh quay lại lễ phép chào bà Bảo. Bà Bảo là mẹ Nghĩa. Gầy quắt như một cái ống điếu, đôi mắt xâuhoắm, cặp môi mỏng dính, ở người đàn bà tóc đã hoa râm, và ngậm trên mép một điếu thuốc Cẩm Lệ, nay không ánh lên một nét nhân hậu và hiền từ nào.

- Thừa bác, Nghĩa có nhà không ạ?

- Cô là... Con ông bà Phán Thi phải không?

Linh Cười:

- Bác quên tên cháu rồi ư? Cháu là Linh đây mà bác?

126 | Mai Thảo

- À, cô Linh. Chóng lớn quá. Có phải cô vừa vào Sài Gòn, cô mua hộ hàng áo cho con Nghĩa nhà tôi đấy không?

- Dạ. Cháu chọn mãi mới được hàng áo đấy. Nghĩa có ưng thuận bác?

Bà Bảo bữu môi:

- Gì mà nó không ưng chớ. Nhưng tôi không ưng. Lòe loẹt quá. Không mặc được.

Linh ngẩn người. Nàng nhớ lại hàng áo nàng đã mua cho Nghĩa. Màu hồng nhạt với những bông hoa trắng. Có gì là lòe loẹt. Trong một giây ngẩn ngui. Linh nghĩ nếu bà Bảo vào Sài Gòn, bà đi trên con đường Tự Do, lối phục sức trẻ trung và rực rỡ của bầy thiếu nữ Sài Gòn bây giờ không biết còn làm cho bà Bảo bất bình đến ngần nào. Nhưng Linh cũng không dám cãi lại mẹ bạn:

- Cháu thì nghĩ hàng áo ấy đẹp lắm. Bác không ưng cho nghĩa may, cháu hoàn lại tiền Nghĩa và lấy lại hàng áo cũng được ạ.

Bà Bảo nhìn ngắm Linh bằng cặp mắt dò xét:

- Cô đến tìm em có việc gì thế?
- Cháu đến thăm Nghĩa thôi đấy ạ.
- Có rủ em đi đâu không?
- Dạ, đâu có ạ.
- Thế thì được. Nó ở trong nhà trong ấy.

Bà Bảo đưa mắt nhìn về phía nhà sau lẩm bẩm:

- Con với cái. Đồ hư hỏng. Đồ mất dạy.

Linh cúi đầu đi nhanh về phía sau nhà để khỏi phải nghe người mẹ nghiêm khắc chửi rửa con gái bà.

Nghĩa ngồi ủ rũ một góc tường. Đôi mắt Nghĩa sáng lên khi thấy Linh đẩy cửa bước vào. Đôi bạn ôm lấy nhau. Giữa ban ngày nhưng căn buồng tiêu tụy và đóng kín cửa đã như tự động và lẫn quất đâu đó rất nhiều bóng tối.

Buông bạn ra, Linh nhìn kỹ Nghĩa và lúc đó nàng mới thấy, như căn buồng, Nghĩa tiều tụy quá chừng. Khuôn mặt hốc hác, mái tóc bù rối, đôi mắt sưng húp và như còn ngấn lệ.

Linh bàng hoàng cả người. Nàng đoán một chuyện gì ghê gớm đã xảy ra. Từ lần tâm sự hai năm trước đây trên bờ hồ Tĩnh Tâm, Nghĩa đã tỏ ý muốn trốn vào Sài Gòn với Lịch. Linh đã khuyên Nghĩa đừng nên có cái hành động đại dột ấy và Nghĩa đã nghe nàng. Lịch đi Sài Gòn, Nghĩa ở lại. Hôm cặp nhân tình từ biệt nhau lên đường. Linh cũng có mặt ở sân ga. Nghĩa phải rủ nàng đi cùng mới ra khỏi nhà được. Lần thứ nhất trong đời, nhìn Nghĩa và Lịch âu yếm nắm lấy tay nhau trong khi còi tàu đã rú lên, Nghĩa thì đầm đìa nước mắt, còn Lịch thì không nỡ rời tay Nghĩa, Linh mới khám phá thấy thế nào là khuôn mặt nào nùng của phân ly. Khoảng thời gian Lịch đi xa, Nghĩa nghe chừng cũng nguôi nguôi dần dần tâm sự buồn thảm.

Linh cũng mừng thầm cho bạn. Điều Linh

không thể nhìn thấy, là cái bề ngoài thản nhiên của nghĩa chỉ là sự che giấu một tâm trạng tuyệt vọng. Hàng tuần Nghĩa vẫn lén viết thư cho Lịch. Và Lịch trả lời Nghĩa đến một địa chỉ khác.

Bỗng hai tháng trước đây, Lịch thành linh trở về Huế. Đêm Lịch đến trước cửa nhà người yêu, Nghĩa đang nằm thao thức bỗng nghe thấy tiếng huýt sáo quen thuộc của người yêu, nàng hồi hộp đến độ muốn ngất đi. Sáng hôm sau, cặp tình nhân đau khổ liêu lĩnh gặp nhau tên đòi Vọng Cảnh. Nhìn thấy tất cả những nguy hiểm sẽ tới nhưng nghĩa không muốn giữ gìn nữa. Lịch chỉ ở lại Huế một tuần. Bảy ngày nữa, bảy ngày như một thế giới thần tiên ngắn ngủi, Lịch lại vượt qua đèo Hải Vân, và tình yêu sẽ chỉ còn là cái hình ảnh nghìn trùng cách trở.

- Anh đi lần này mấy năm mới về. Em có nhớ anh không?

Lịch nói và kéo Nghĩa vào lòng. Người con gái e thẹn. Ở Nghĩa phút đó hơi ngạc nhiên và

hổ thẹn. Hai năm vào Sài Gòn, Nghĩa lạ lòng vì nàng thấy người yêu đã đổi khác. Lịch không còn là chàng trẻ tuổi quê mùa và nhút nhát vẫn đứng đợi chờ nàng ở bên này vòm cửa Thượng Tứ nữa. Lịch đã bạo dạn hơn. Phục sức cũng chải chuốt hơn. Nghĩa hơi sợ. Nhưng bảy ngày ngắn quá. Nàng muốn sống thành một nghìn ngày. Phút ân ái này quý giá quá. Nàng muốn sống như một nghìn lần ân ái. Bảy ngày nữa, Lịch đã già từ Huế, chàng trở lại Sài Gòn và Nghĩa không giữ được chàng ở lại. Thôi thì dâng hiến hết cho người yêu. Nàng nói như một con chim sẻ nhỏ kêu thương:

- Chi lạ, anh làm gì thế anh?

Nhưng miệng nói thế mà bị một sức mạnh thôi miên, nàng đã ngã xuống theo vòng tay âu yếm của Lịch. Qua Vai người yêu, buổi chiều hôm đó, cùng với mối tàn phá mê đắm như một cơn lốc ào ạt thổi mạnh qua cơ thể, Nghĩa nhìn thấy một khoảng trời xanh trên đầu. Một khoảng trời xanh muôn thuở của một Huế cổ kính. Giá phút ấy, Lịch ân cần mời nàng trốn

đi, nàng sẽ từ ngọn đồi nàng đi ngay, giao phó tương lai hoàn toàn cho người yêu, không nghĩ ngợi. Nàng sẽ vượt đèo Hải Vân, già từ vĩnh viễn một Huế trầm lặng để đến một Sài Gòn xa hoa như một ngày hội lớn. Nhưng Lịch không mời nàng đi cùng. Nghĩa không hiểu tại sao. Nàng cũng không dám hỏi. Chỉ linh cảm thấy là Lịch không còn là Lịch hai năm trước nữa.

Nghĩa đã hiến thân cho Lịch. Lịch an ủi Nghĩa ‘Tết năm nay anh sẽ trở về và em sẽ đi với anh’ Nhưng ngay khi Lịch nói, Nghĩa đã cảm thấy Lịch không thành thật.

Nghĩa buồn rầu bảo người yêu:

- Anh không trở về, em cũng yêu anh.

Lịch Sượng Sùng:

- Em nói gì thế Nghĩa?

- Rồi anh sẽ quên em, đưa con gái Huế sống âm thầm trong một căn nhà trong tận cùng Thành Nội. Rồi anh sẽ kiếm được nhiều tiền. Anh sẽ chạy theo những người con gái ở Sài

Gòn. Anh sẽ quên em. Anh sẽ quên em. Anh sẽ không bao giờ về Huế nữa.

Lần ấy Lịch đi. Nghĩa không ra ga đưa tiễn người yêu như lần đầu. Phút giây khởi hành nàng ra ngồi ngoài vườn, một mình. Nàng hình dung thấy một con tàu đang phì phà thở khói. Rồi còi tàu hú lên, dội vào lòng nàng. Một cõi lòng tan nát, muốn chết, ở đó mọi cảm giác đau đớn chỉ còn là một niềm thờ ơ băng khuâng. Rồi chuyển tàu khởi hành. Nó hướng vào Sài Gòn, cái thành phố không bao giờ biết tới. Nó như một người tình xa lạ và đầy sức hấp dẫn quý quái mà nàng không bao giờ có được. Một cuộc đời mới bắt đầu cho Lịch. Cuộc đời nàng thì đã hết. Cuộc đời ấy chỉ còn như một cái bóng ma lang thang, trên bờ sông Hương, với đôi mắt lạc thần nhìn vào khoảng không, cõi lòng như cái địa đầu của một dòng sông Hương buổi chiều nơi sương mù tràn lan kín khắp mặt nước buốt lạnh, như ngọn Ngự Bình đứng bơ vơ giữa vòm trời mùa đông thật buồn của Huế.

Rồi bỗng một ngày, hơn một tháng sau khi Lịch bỏ đi, Nghĩa thất sắc: Nàng biết nàng đã có mang.

Nghĩa Cẩn thận đứng dậy, mở hé cửa nhìn ra ngoài. Không thấy có ai lảng vảng đến gần, Nghĩa mới yên tâm.

Linh cười:

- Làm gì mà kỹ thế Nghĩa?

Nghĩa yên lặng lại ngồi xuống cạnh bạn không đáp. Linh với tay lấy tập album để ở một cái ghế thấp gần đó, mở ra coi. Hai Chị em chụm đầu trên những tấm hình nữ sinh của họ. Đó là những hình ảnh của một tuổi thiên đường, vẫn còn với Linh nhưng đã mất với Nghĩa. Linh chỉ tay vào một tấm hình, cười khúc khích:

- Trông mình có khác gì cô Lộ Lem không chứ?

- Bậy. Linh đẹp nhất lớp thì có.

Thốt nhiên tấm hình kéo Nghĩa trở lại với một sự thực. Tấm hình chụp buổi lên hoan cuối năm ấy không có Nghĩa. Nghĩa nhớ hôm đó nàng đã trốn học, lần đầu tiên nàng không đến trường, để đạp miết xe ra khỏi Thành Nội đến nơi hẹn hò bí mật thứ nhất với người yêu.

Bao nhiêu gió bão tâm hồn đã nổi dậy từ lần gặp gỡ đó. Lịch đứng chờ nàng sau một bụi cây. Trời nắng vừa. Mùa thu dãi thơ trên Huế. Mùa thu trải mộng trong lòng nàng. Nàng xuống xe, đi vào con đường nhỏ. Chung quanh không có một bóng người. Những cánh bướm chập chờn bay lượn trong nắng. Cảnh vật bình yên mà lòng Nghĩa thì hồi hộp đến cực điểm. Suốt đêm trước, nàng không ngủ. Và gối đầu lên cánh tay, nàng đã tưởng tượng đến phút này. Bỗng một bàn tay thò ra nắm lấy tay nàng. Nghĩa giật mình suýt kêu lên.

- Anh làm em hết hồn.

Lịch Cười kéo Nghĩa vào khuất sau bụi cây.

- Em cũng làm anh hết hồn.

Lần gặp gỡ thứ nhất đó là kỷ niệm đẹp thơm và tinh khiết nhất của mối tình thứ nhất: Họ nhìn nhau mà không nói. Nhìn nhau âu yếm. Nhìn nhau đăm đối và ngượng ngập. Rung rung và yên lặng nhìn nhau. Những ngón tay đã buông nhau ra, muốn tìm nhau lại nhưng không dám. Ngồi xích lại chút nữa, họ cùng thắm nhủ nhưng không ai dám làm cái cử chỉ lại gần. Huế ở chung quanh họ. Nhưng Huế ở thật xa, như con sông Hương không nhìn thấy, như dư luận chưa bắt gặp, như gia đình chưa khám phá thấy họ đã âm thầm yêu nhau đã gặp được nhau ở chốn này. Bây giờ mọi sự đã thay đổi. Lịch đã đi xa. Chàng đã ở Sài Gòn. Chàng đã xa Huế và chắc là chàng đã quên nàng. Quên rằng mối tình tan vỡ đã kết tinh thành niềm lo sợ âm thầm trong Nghĩa.

Nghĩa đóng tập album lại. Nước mắt Nghĩa giàn giụa. Nàng không dám khóc, chỉ sợ mẹ thấy. Nhưng nàng không kìm giữ được. Nghĩa gục đầu vào vai bạn, khóc nức nở.

136 | Mai Thảo

- Đừng Nghĩa, Nghĩa khóc làm mình cũng muốn khóc theo đây này. Có chuyện gì thế? Tiếng Nghĩa nghẹn ngào, đứt quãng trong thốn thức:

- Linh nên khóc cho mình. Mình đã có mang rồi. Linh ơi.

- Có mang?

Linh đẩy bạn ra, nhìn trừng trừng.

- Nghĩa có mang với ai?

- Với Lịch chứ với ai nữa.

- Không được. Thế thì chết.

Trong một phút thăng thốt, Linh đã quên an ủi bạn mà chỉ nói ra điều nàng nghĩ. Ba ngày ở Sài Gòn, nàng đã được phụng kể cho biết về một vài vụ tai tiếng của những người đàn bà liều lĩnh trong tình yêu, nàng không thấy chuyện đó xấu xa và ghê gớm lắm, nhưng trở về Huế, sống trở lại với cái xã hội chật hẹp và đầy những thành kiến nghiêm khắc của

Huế, cái việc Nghĩa có mang với Lịch là một điều nàng không thể nào tưởng tượng được. Ở Huế, đó là một lầm lẫn không thể cứu vớt, một tội lỗi không thể tha thứ, một liều lĩnh không bao giờ được chấp thuận. Linh có cảm tưởng khi Nghĩa tiết lộ cho nàng sự bí mật đó, Nghĩa cũng không còn là bạn nàng nữa. Một ý tưởng khinh ghét nổi lên trong Linh, đẩy Linh ngồi xa hẳn Nghĩa ra. Nhưng rồi Linh hối hận ngay. Nàng xích vội lại, ân cần nắm chặt lấy tay người bạn gái đáng thương.

- Các cụ biết chưa?

Nghĩa buồn bã lắc đầu:

- Chưa, nhưng thế nào cũng biết. Và khi đó mình chỉ còn nước chết.

- Đừng nói dại, Nghĩa. Linh gắt.

Đứng dậy, đi đi lại lại rồi Linh quay lại ngó Nghĩa:

- Sao không viết thư cho Lịch biết?

Nghĩa lắc đầu ngao ngán. Lịch đi không cho nàng biết địa chỉ ở Sài Gòn. Nếu Lịch có biết và trở về, mọi sự cũng không thay đổi. Chuyện tai tiếng động trời vẫn nổ tung như một trái bom trong cái thế giới lặng lẽ thu nhỏ của Huế. Và Nghĩa vẫn cứ là nạn nhân của một trường phạt khốc liệt. Lịch cũng biết như thế. Tương lai của Nghĩa nàng nhìn thấy nó tối đen. Cuộc đời của Nghĩa, nàng thấy nó đã hoàn toàn tan vỡ. Linh muốn cứu bạn, làm một cái gì cho bạn, nhưng nàng không biết giúp Nghĩa bằng cách nào.

Cùng với những ý tưởng u uất tràn đầy tâm hồn đôi bạn lúc đó, hoàng hôn phủ dần xuống cảnh vật bên ngoài. Linh mở cửa sổ nhìn ra. Trời chỉ quang đãng được một lúc, mưa đã lại dấy lên. Gió lạnh từ phía hồ Tĩnh Tâm thổi tới làm Linh rùng mình. Đã đến giờ nàng phải về nhà. Các em nàng, mẹ nàng chắc cũng đã về rồi. Con gái Huế giờ này không được quyền ở ngoài đường nữa. Hàng phố sẽ dị nghị. Và dư luận sẽ đặt những câu hỏi.

- Nghĩa à, mình phải về.

- Ừ, tối rồi, Linh về đi.

Linh an ủi bạn:

- Nghĩa đừng buồn, kéo nhà nghi thì khôn đấy. Bây giờ Nghĩa định sao?

- Trốn đi.

Linh Chép miệng:

- Trốn đi đâu? Chúng mình thì trốn đi đâu được. Thôi, để mình nghĩ xem có cách nào hộ Nghĩa được không. Ngày mai ở nhà có giỗ, chắc không đến được đâu. Ngày mốt đi học về mình sẽ tạt qua.

Nghĩa cúi đầu xuống không nói, và đưa tiễn bạn ra ngoài cổng. Đôi bạn nép vào nhau, đi nhanh trên lối đi ẩm ướt. Mưa đập trên khóe mắt Nghĩa như những giọt nước mắt. Khi Linh mặc áo mưa và dắt xe đạp định quay ra, Nghĩa nắm chặt lấy tay bạn:

- Giữ kín nhé Linh.

Linh gật đầu. Đôi bạn nhìn nhau yên lặng không nói. Một lát sau rồi Linh gỡ tay Nghĩa ra:

- Thôi mình về đây.

Gió thổi ngược khiến Linh có cảm tưởng đang đạp trên một con đường dốc. Tà áo mưa đập lạt sạt vào thành xe gây cho Linh một cảm giác lạnh lẽo. Không quay lại, nhưng Linh biết Nghĩa còn đứng đó và vẫn nhìn theo nàng trong mưa.

o O o

Ra đến đường Trần Hưng Đạo, bóng tối đã chập choạng. Con sông Hương lênh láng một vệt dài. Bờ bên kia đã mờ mờ không thấy rõ trong mưa bụi trắng xóa. Bỗng một tiếng còi xe hơi và tiếng một người gọi tên mình làm Linh lái vội xe vào bờ hè thảng lại. Nàng để một chân chống hè, kéo cao cổ áo mưa, nhìn chiếc xe Simca mới tinh đang từ từ đậu theo

trước mặt. Vấn ngồi trong chiếc xe đỏ và thò tay ra vẫy nàng lại.

Thái độ thiếu lịch sự ấy làm Linh tức giận. Nàng nghĩ thầm trong bụng: ‘Vô duyên, tưởng đi xe hơi là vẫy người ta đến chắc’.

Nàng ngồi yên trên xe nhìn Vấn, vì không thấy Linh đến Vấn đành phải đẩy xe bước xuống. Vấn chải đầu bóng mượt, và mặc một bộ âu phục tím mới tinh. Trông Vấn đối với những thanh niên Huế, cũng khá bảnh bao. Nhưng Linh Vẫn thấy Vấn hơi quê mùa Và có vẻ ‘Con nhà giàu thế nào’ với chiếc cà vạt đỏ chói lại có thêu một bông hoa trắng chính giữa nền vải.

Thấy Linh nhìn chiếc xe mới của mình, Vấn không dấu được hãnh diện.

- Anh Vấn hồi này ăn chơi quá nhỉ? Mới mua xe bao giờ thế. Hôm nào phải đưa xe lại chở tôi đi xem lăng chứ?

- Mới mua. Đẹp không?

- Đẹp lắm. Đẹp như anh chiều nay Vây. Anh đi đâu mà diện thế.

Linh ngạc nhiên thấy nàng dùng một giọng nói đùa cợt và chế riễu đối với Vấn. Trước đây, nàng vẫn đối xử thân mật với Vấn nhưng chưa bao giờ lại có cái thái độ diễu cợt vắn như vậy.

- Định đến thăm Linh đây, và định rủ Linh đến câu lạc bộ thể thao dùng cơm.

Linh mỉm cười:

- Câu lạc bộ thể thao ở đâu nhỉ? Tôi ở Huế mà không biết đấy.

- Thế thì còn đợi gì không đến cho biết.

Linh vẫn cười:

- Anh là người Huế. Anh không biết con gái Huế không được đi chơi, đi ăn cơm tiệm với đàn ông bao giờ à. Mang tiếng chết.

Bấy giờ, Vấn hình như mới nhận thấy giọng nói mỉa mai và nụ cười chế diễu của Linh. Vấn nhìn Linh dăm dăm:

- Linh ở Sài Gòn về xem chừng có vẻ khác trước rồi đấy nhé. Sài Gòn vui lắm hả.

- Cố nhiên là vui rồi. Tôi thì chẳng thay đổi gì. Anh thấy tôi thay đổi lắm sao?

Linh nắm lấy ghi đông xe tỏ ý định đi.

- Tôi cảm ơn anh, tôi không đi được đâu. Hôm nào có rảnh anh lại chơi, bây giờ tôi phải về. Anh cũng đi chứ. Đừng thế ướt hết bộ quần áo đẹp.

Đạp được một quãng, Linh mới nhận thấy nàng vừa tàn nhẫn với Vấn. Nhưng cái ý tưởng điều cốt Vấn vẫn nguyên vẹn trong đầu óc nàng. Một so sánh bất chợt nổi lên. Trần Hữu Phủ. Cái trán thấp, nét mặt hiện đầy vẻ thỏa mãn tầm thường của Vấn sui nàng, đã muốn quên lại phải nhớ tới cái đẹp ngang tàng xa cách, rất đàn ông của người đàn ông đã gặp ở Sài Gòn, đêm nào đã trở lại với nàng trong một giấc mơ lạ lùng và kỳ thú. Nếu nàng gặp lại người đàn ông xa lạ ấy, ở đây, không biết cảm giác nàng sẽ ra sao? Nếu người đàn ông xa lạ

ấy cũng xuống xe và cũng mời nàng đi ăn, liệu nàng có từ chối như nàng đã từ chối Vấn?

Linh vừa đạp xe vừa loay hoay với câu hỏi ngạc nhiên vụt đến một cách bất ngờ như vậy. Nàng cũng sẽ từ chối. Phải, chắc chắn như vậy. Ở Huế, chuyện đi ở ngoài đường với một người bạn trai, dù là quen biết đã lâu như Vấn còn không được, nữa là với một người lạ mặt từ xa đến Huế. Nhưng nàng từ chối mà chắc nàng sẽ hối tiếc đã từ chối như vậy. Mình nghĩ đến cái người đó nhiều quá, không được. Linh vừa tự nhủ vừa cười thầm.

Mấy đứa em nhỏ đứng lối nhỏ ngoài hiên đều reo lên một lượt khi thấy Linh đạp thẳng xe qua cổng và dừng lại trước mặt chúng nó. Linh nhắc xe lên hiên. Nàng quay lại xoa đầu thằng Dư, đứa em trai út mà nàng yêu nhất.

- Sang bà ngoại có vui không Dư?

- Vui. Bà bảo sao chị không sang.

Linh cười:

- Tuần sau chị sang thăm bà. Bây giờ để chị đi dọn cơm đã không mẹ mắng chết. Tiếng bà Phán Thi mắng yêu con gái ở sau lưng:

- Chờ được cô về thì vừa. Tôi dọn xong rồi. Các em nó đợi đấy. Vào ăn đi.

- Thầy con đâu?

- Đi nghỉ rồi. Thầy hơi nhức đầu. Năm nào cũng thế, cứ mùa mưa tới là thấy lạnh không chịu được. Con đi đâu mà về muộn thế?

- Con vào trong Thành Nội thăm Nghĩa.

Bà Phán Thi Cau mặt:

- Nghĩa nào, bạn học con vẫn đến đây ngày trước ấy à.

- Dạ.

- Mẹ nghe thấy người ta đồn nó dạo này hư hỏng lắm. Lãng nhăng với thằng nào đó đến nỗi bố mẹ bắt phải ở nhà không cho đi học. Con lớn rồi. Liệu chọn bạn mà chơi, kéo lại mang tiếng lây.

Linh giật mình không ngờ mẹ cũng nghe thấy những lời đồn đại về mối tình đau khổ của Nghĩa.

Ngồi vào bàn ăn Linh nghĩ thầm: ‘Huế nhỏ thật’ và bỗng thấy lo ngại cho Nghĩa vô cùng. Nghĩa làm thế nào giấu giếm mãi được. trốn đi. Nghĩa chỉ có cách ấy.

o O o

Sau ngày ở nhà Lưu ra đi, Phủ tìm về chỗ trọ cũ. Điều chàng đoán trước đã là sự thực, thấy chàng vào tù, người chủ nhà đã cho người khác thuê căn buồng từ hơn một tháng.

- Trời ơi! Ông Phủ, ông được tha rồi ư? Thế mà tôi cứ tưởng...

Phủ nhìn bà chủ nhà gầy quắt như hai ngón tay bắt chéo vừa thảng thốt kêu lên khi mở cửa và thấy chàng.

- Cứ tưởng tôi rồi chết rục xương trong khám Chí Hòa, phải không thưa bà?

Bà Luân, tên người chủ nhà, không dấu được bối rối khi thấy Phủ nói trúng ý nghĩ của mình.

- Ấy Chết, tôi đâu dám nghĩ thế. Nhưng báo chí họ nói về ông ghê quá ông ơi! Mời ông ngồi xuống đây đã. Góm bị giữ mấy tháng mà ông béo khỏe ra đấy ông Phủ nhé!

Phủ mỉm cười chua chát, nhớ đến những bữa muỗi đói, cái căn buồng nghen ngào và nồng nặc mùi nước tiểu trong khám. Cùng là những đêm thao thức vật vã tới sáng. Cùng là sự giam cầm đánh vào thần kinh căng thẳng nhiều phen làm chàng muốn phát điên lên.

- Vâng, cái khí hậu trong tù tốt lành hơn ở ngoài nhiều mà.

Khí hậu trong tù tốt lành hơn ở ngoài nhiều mà! Câu nói châm biếm ngờ đâu, nghĩ kỹ lại chẳng châm biếm chút nào hết. Ít nhất trong tù, đã không còn cái dư luận rắn độc ấy, thứ miệng lưỡi nhỏ nhen ấy, những cặp mắt cú vọ nhìn xoi mói vào đời tư ấy. Ít nhất, tuy là một

kỷ niệm ê chề, và khổ cực chắc chẳng bao giờ chàng xóa nhòa được trong tâm trí hờn oán, hai tháng ở tù đã là khoảng thời gian duy nhất chàng được tương đối yên thân, trong mấy năm gần đây. Đời Phủ, chàng có cảm tưởng không bao giờ được yên thân. Chàng như một con mồi chạy trốn trong cánh rừng hung dữ, đằng sau là dư luận hung dữ mở cuộc truy kích đến cùng.

- Cũng tại ông cơ.

- Tại tôi làm sao?

Bà Luân, rót nước đưa cho chàng. Phủ thấy chàng chua chát với người chủ nhà là vô lý. Bà Luân, tiếng thế, còn tử tế với chàng nhiều lắm. Ở đây, chàng đi về tự do đêm ngày. Những tháng chàng thua bạc hết nhẵn tiền bà Luân đều vui lòng cho chàng chịu tiền nhà.

- Ông chơi bời quá. Ông chơi bời như thế suốt đời sao ông Phủ?

- Tôi không biết. Tôi không thể sống khác được.

- Trăng nào đến rằm rồi trăng cũng tròn.
Sao ông không lấy vợ đi ông Phủ?

Phủ Cười:

- Bà làm mối cho tôi nhé.

Bà luân cũng cười theo.

- Ông mà phải làm mối. Nghe tôi, lấy vợ đi ông. Có vợ có chồng như đũa có đôi, các cụ ta dạy chẳng sai chút nào đâu. Năm nay ông bao nhiêu tuổi?

- Ba mươi Chín.

- Trời đất ơi! Ba mươi chín mà cứ sống phây phây ra chẳng chịu lập gia đình ư. Cha già con cộc, khổ lắm. Ông lấy vợ đi cho cụ nhà có cháu bế chứ!

Thốt nhiên nét mặt Phủ buồn hẳn lại. Chàng vừa nhớ đến mẹ chàng. Người mẹ hiền hậu, lòng bao dung như biển, suốt một đời chỉ biết sống cho chồng cho con, mà mỗi lần Phủ nhớ đến lòng chàng lại ghen ngào xúc động,

người mẹ hiền hậu ấy bây giờ không còn nữa. Điều làm Phủ ân hận, chàng coi đó như một tội lớn với mẹ là mẹ chàng đã không được nhìn thấy chàng trong lúc bà lâm chung.

Mùa đông năm đó, chàng vắng nhà, chàng đang chạy theo một người đàn bà. Đó là một góa phụ. Mất một năm trời theo đuổi cực kỳ kiên nhẫn, chàng mới chiếm được trái tim người đàn bà lão luyện ấy. Và khi người đàn bà sang Lào buôn bán, chàng không ngần ngại bỏ nhà đi theo liền. Mẹ chàng tạt thế trong thời kỳ chàng sống mãi mê điên cuồng với người góa phụ ở một khách sạn giữa thành phố Vạn Tượng. Được tin, Phủ từ Lào đi ngày đi đêm về nhà. Nhưng về đến nơi, đám tang đã cử hành được ba hôm. Cha chàng lớn tiếng chửi mắng chàng là đứa con bất hiếu. Trường hợp khác, Phủ đã cãi lại hay ít nhất cũng hậm hực trong lòng. Lần đó, chàng cúi đầu đứng im, nhận những lời mắng chửi của cha, lòng tràn ngập hối hận. Chàng ra thăm mộ mẹ, một buổi chiều. Thắp hương, cúi đầu xuống, hình ảnh

mẹ hiện ra, và không kìm giữ được Phủ đã giàn giụa nước mắt. Đó là lần đầu tiên và cũng là lần cuối cùng trong đời. Phủ khóc. Chàng nghĩ rồi đây không một ai làm cho chàng nể nang và sợ hãi nữa. Chàng chỉ sợ, chỉ nể có mẹ chàng. Và mẹ chàng đã chết. Những giọt nước mắt buổi chiều đứng khóc trước mộ mẹ, Phủ coi như sự ràng buộc cuối cùng với gia đình, với những người thân yêu. Thăm mộ mẹ xong, Phủ bỏ đi. Từ đó, chàng chỉ trở về mái gia đình như một cái bóng thoáng, họa hoằn một hai năm một lần, thường là vào những ngày giỗ mẹ.

Câu chuyện đang vui với bà chủ nhà bị cắt đứt vì một hình ảnh và những kỷ niệm buồn thảm. Phủ hỏi sang chuyện khác:

- Tôi còn về ở đây được không bà Luân?

- Ấy chả là...

- Chả là gì nữa. Tôi đi tù bà cho người khác thuê mất rồi chứ gì. Cũng được. Bà cho tôi lên lấy đồ.

Người thuê mới là chủ một gia đình công chức ba con. Cô con gái trưởng đã lớn. Khi Phủ xin lỗi bước vào sau khi bà chủ nhà đã giới thiệu chàng là ai. Phủ thấy mấy cô con gái nhìn chàng, rồi chụm đầu bàn tán một tiếng nói nhỏ: 'Trần Hữu Phủ đấy'. Phủ lặng thinh xếp mấy cuốn sách vào va-li, nghĩ thầm trong bụng 'Mình nổi tiếng như cồn rồi còn gì nữa. Đi đâu thiên hạ cũng nhăn mặt, đi đâu thiên hạ cũng xì xào Trần Hữu Phủ. Còn trả nợ đến bao giờ đây'.

Ở nhà trọ cũ xách va-li đi, Phủ đếm nhẩm lại khoản tiền chàng lấy của lưu trước khi đi. Hai ngàn đồng. Nhìn nét mặt không vui của Mỹ ngó chồng kín đáo đưa tiền cho bạn. Phủ muốn từ chối. Nhưng chàng không còn một xu dính túi, và nghĩ rằng, ở tù ra, nếu có ai còn tử tế với chàng cũng chỉ là Lưu mà thôi, nên đành nhận. 'Cô Hiền đâu nhỉ' Phủ hỏi khi sắp từ giã Lưu. Mỹ cướp lời chồng: 'Em nó mệt trong buồng' Phủ nhú mắt, ngẫm nghĩ. Hiền mệt. Hình ảnh của Hiền ba giờ sáng đêm qua đột ngột xuất hiện trước cửa buồng chàng,

những giọt nước mắt Hiền, mối tình thầm kín của Hiền mà chàng chối từ, tất cả trở lại trong đầu óc Phủ và làm chàng vẫn vợ lo lắng.

Phủ đã đặt va-li xuống định vào buồng chào Hiền trước khi đi, phút ấy chàng có linh cảm còn lâu lắm chàng mới trở lại nhà Lưu. Nhưng nhìn nét mặt lạnh lùng của Mỹ, chàng đoán Mỹ đã có những ý định không hay về chàng, nên chàng lại thôi.

- Tôi gửi lời chào cô Hiền.

Phủ nghiêm trang nói với Mỹ. Chàng xoa đầu thẳng Dũng, và đi thẳng ra cửa. Lưu đưa chàng ra đường. Trong khi chờ xe tắc xi, Phủ cười hỏi bạn:

- Đây, xem chừng Mỹ có điều gì không bằng lòng tôi. Chuyện gì thế.

Lưu ngáp ngừng rồi gạt đi:

- Không, chẳng có chuyện gì đâu. Thôi, cậu đi. Có cần gì thì cứ trở lại đây.

Phủ Cười:

- Chắc là không.

Thế là đôi bạn chia tay nhau.

Ở chỗ trọ cũ đi ra, Phủ gọi xe vào thẳng Chợ Lớn. Mất một nửa giờ, chàng mới tìm được một khách sạn bình dân. Một căn nhà ba tầng kiểu cổ, ở lẫn vào một khu phố đông đúc, giữa những đám người Tàu sinh hoạt ồn ào. Những lúc muốn trốn tránh bạn hữu và những khuôn mặt quá quen thuộc của hè đường Catinat, không muốn cho ai biết chàng đi đâu, làm gì, Phủ lại lên ở trong cái trại hẻo lánh của một người em họ ở vùng Lái Thiêu, hoặc xách va-li vào ở một khách sạn bình dân của người Tàu trong Chợ Lớn. Chàng yêu cái không khí vắng khuất, tĩnh mịch gần như bỏ hoang của trại người em họ đó. Hắn đi thầu ở vùng Kontum, Ban mê thuật có khi hàng mấy tháng mới về, và cả một trang trại yên tĩnh hoàn toàn thuộc quyền của Phủ. Từ sự yên tĩnh của cái trang trại bên ngoài thành phố đó, đến cái ồn ào náo nhiệt của một khách sạn bình dân cuối đáy Chợ

Lớn ở Phủ, vẫn chỉ là sự thực hiện một ý muốn, cái ý muốn xa lánh, vẫn chỉ là muốn sống giữa những cuộc đời, những khuôn mặt hoàn toàn xa lạ, dù chỉ một ngày.

Định ở lại cái khách sạn này, một tuần lễ, Phủ xuống nhà trả tiền buồng ngay. Chỉ có một nghìn bạc trong túi, nhưng Phủ cũng không lo ngại lắm. Suốt đời, chàng hệ lụy vì tình cảm, nhưng không bao giờ chịu quan tâm về vấn đề tiền. Kiểm điểm lại những đồ dùng của chàng, Phủ thấy còn nhiều thứ có thể cầm bán được ra tiền. Đôi khuy măng sét vàng nạm ngọc thạch chàng mua lần sang chơi Đông Kinh cách đây ba năm. Sáu bộ âu phục đắt tiền, chàng mặc rất giữ gìn nên còn nguyên như mới. Còn nhiều đồ dùng khác nữa. Dem cầm, cũng có thể lấy được một khoản tiền đủ tiêu trong một tháng.

Ra đầu phố ngồi ăn rất ngon lành một bát mì, rồi Phủ trở về buồng đóng cửa lại. Chàng cởi quần áo nằm duỗi dài trên mặt đệm, nhắm mắt lại, cố xua đuổi mọi ý nghĩ vương bận ra khỏi đầu óc. Phút này, Phủ sống một cảm giác

thật thoải mái, dễ chịu. Sống giữa những người xa lạ, không biết chàng là ai. Rồi liệu sau. Phủ chỉ mong có thể. Sự thanh thoi đến với đời chàng rất hiếm hoi, và chàng muốn tận hưởng những giờ phút thanh thoi trong cô độc và khép kín này.

Mắt nhắm lại, tay vắt lên trán, Phủ mơ mơ màng màng sắp chìm vào giấc ngủ, thì nghe tiếng gõ cửa buồng. Phủ choàng mắt. Chàng lẩm bẩm chửi thề, đã định cứ nằm im, nhưng tiếng gõ cửa lại nổi lên. Nghĩ là người bồi tàu đòi vào buồng dọn dẹp, Phủ vừa mở cửa vừa gắt:

- Lúc khác. Để cho người ta ngủ chứ!

Nhưng chàng sững người. Không phải là người bồi tàu mà là Ngà. Phủ đứng im, lạnh lùng nhìn Ngà, nhìn người đàn bà dâm dục, hèn nhát đã gây tai họa cho chàng. Không hiểu sao ngà có thể biết chàng ở đây.

- Cô đến đây làm gì. Cô muốn tôi vào tù lần nữa sao?

Theo cái nhìn Của Ngà, Phủ biết Ngà còn đi với một người nữa. Một thiếu nữ. Cô ta đứng ở xa, đầu cầu thang đi lên, quay đi chỗ khác nên Phủ không nhìn thấy rõ mặt.

- Em muốn nói chuyện với anh.

- Tôi không muốn nói chuyện với cô.

- Anh Phủ. Cho em vào. Em Chỉ xin ở lại mười phút.

- Một phút cũng không được. Sao đàn bà các cô lạ thế, các cô cứ muốn đẩy người ta đến chỗ vô lễkhốn nạn, các cô mới bằng lòng sao?

- Em đã trót lên đây rồi. Lần sau không bao giờ em dám tìm gặp anh nữa.

- Thế thì may cho tôi lắm. Nhưng làm sao cô biết tôi ở đây mới được chứ? Không ai có thể biết được tôi ở đây. Nhất là cô.

Ngà mỉm cười, cố gây cảm tình với Phủ:

- Thế mà em biết. Có tài không? Khó gì đâu. Ban nãy em trông thấy anh ăn mì ở đầu

158 | Mai Thảo

phố. Anh ăn ngon lành quá, anh chẳng nhìn thấy em, nhưng em thì em nhìn thấy anh ngay và lảng lảng theo anh lên đây.

Ngà lớn tiếng gọi người thiếu nữ đang ở đầu cầu thang.

Thiếu nữ nghe thấy tiếng gọi, từ từ đi lại. Ngà giới thiệu:

- Huyền à, đây là anh Phũ mà chị vẫn nói chuyện.

- Lạ anh a.

Phũ nhìn người thiếu nữ. Cô ta không đẹp nhưng có một cái miệng rất tươi, và rất khêu gợi. Cặp môi đầy, thoa một lượt son mỏng, màu hồng, ướt nhẫy, màu môi phù hợp với màu da rám nắng, gợi nhớ đến bãi biển ô cấp, và chiếc bikini mỏng dính phơi bày một thân thể nẩy lửa nào đó nằm dưới ánh mặt trời. Nhưng phút này, nhan sắc lộng lẫy của một hoa hậu thế giới cũng không thể làm Phũ rung động. Chàng ném cho thiếu nữ một cái nhìn

lạnh nhạt, đoạn chàng bấu môi nhìn Ngà và quay trở vào. Ngà nháy mắt ra hiệu cho thiếu nữ theo vào.

Ngà ngấm nhìn căn buồng tiều tụy, cái giường rẻ tiền, cái mùng vàng úa và lũ chăn gối sờn rách, nhìn Phủ ái ngại:

- Sao anh lại chịu ở đây.

- Tôi ở đâu mặc tôi có được không?

Phủ đã mặc quần dài. Chàng Chợt thấy mình vô lễ với người thiếu nữ lạ mặt đang đứng ngó chàng chăm chăm. Nhưng muốn đuổi Ngà đi ngay, chàng thấy cần phải tỏ ra thiếu lễ độ đến cùng, nên thản nhiên đứng quay lưng lại nhìn Ngà, coi như không có thiếu nữ đứng đó.

- Cô nói gì thì nói đi. Gần hết mười phút rồi đó.

Ngà ngập ngừng, loay hoay với cái sắc trên tay.

- Em chỉ xin anh tha lỗi cho em.

- Cô không có lỗi gì. Tôi cũng không giận ai hết. Tôi chỉ muốn xin mọi người quên tôi đi, để cho tôi được yên thân.

Ngà nói với bạn:

- Huyền à, vì mình mà anh Phũ...

Phũ vung tay gạt đi.

- Thôi xin miễn nhắc lại chuyện cũ. Đó là một bài học quý báu và đích đáng cho tôi.

- Không hiểu tại sao hôm ở sở cảnh sát và hôm ra tòa, em lại có thể khốn nạn và hèn hạ đến thế. Mấy tháng anh ở trong tù, em xấu hổ không dám vác mặt đi đâu cả. Chỉ có Huyền là nó thương em, nó bảo em phải tìm anh để xin lỗi anh. Em bỏ chồng em rồi.

- Không ăn thua gì đến tôi cái chuyện cô bỏ chồng hay lấy chồng hết. Đàn bà các cô khốn nạn như nhau cả. Tại sao bây giờ tôi mới biết là như thế chứ.

- Thôi chị Ngà, em đi về.

Phủ quay lại để thấy thiếu nữ thản nhiên quay gót đi ra phía cửa. Phủ cười lạt và quay lại bảo Ngà:

- Cô còn ngồi ăn vạ tôi đấy à! Tôi chỉ say rượu có một đêm, chỉ gặp phải một người như cô mà đã phải trả giá bằng hai tháng nằm trong khám cùng bao nhiêu tiếng xấu, như thế chưa đủ sao?

- Anh còn giận em, em cũng phải chịu. Em thật có tội, có tội thật to đối với anh. Vâng, em xin đi về để cho anh ngủ. Nhưng anh hứa với em là anh sẽ lại chơi em nhé. Bây giờ em hoàn toàn tự do rồi.

Ngà đứng dậy, ra đến cửa Ngà dừng lại, nhìn căn buồng tiều tụy và nhóp nhúa một lần nữa, rồi nàng ném một cái nhìn chứa chan ý nghĩa thăm kín cho Phủ:

- Nếu anh không khinh em, và đã hết giận em, anh có thể lại ở cùng em ít lâu. Lần này, em cam đoan không có chuyện gì xảy ra cho anh đâu.

Phủ lẳng lẳng tiến đến trước mặt Ngà. Chàng đứng thẳng, chỉ tay vào mặt, nói chậm rãi từng tiếng:

- Cô xem tôi phải là cái hạng người đi ở nhờ đàn bà không? Tôi không sợ tai tiếng đâu. Tai tiếng rồi mà, còn sợ gì nữa. Nhưng tôi ở đây và tôi bằng lòng lắm rồi. Cám ơn. Về đi. Kéo bạn cô đợi.

- Có phải thế đâu, anh...

Phủ không chịu nghe nữa. Chàng đóng sầm cánh cửa lại.

o O o

Ngày tháng trôi qua. Những ngày tươi vui cho những kẻ này, buồn thảm cho những kẻ khác. Ngoài dòng sống lúc lặn lẽ khi sôi nổi to sự biến chuyển của tình thế, Sài Gòn tiếp tục sống một đời sống khác của nó, đời sống của những con người đứng trước những thảm kịch tình cảm của mình.

Dưới mái gia đình êm ả của Lưu, từ ngày Phũ bỏ đi, những buổi sáng và những buổi chiều trở lại cái thư thái phẳng lặng cố hữu, như một thế giới thu nhỏ đã thôi mở toà về, nhìn Hiền thản nhiên dọn bàn ăn, sẵn sóc con Hương, thằng Dũng, nét mặt thuần hậu, điệu dáng khoan thai, Lưu mừng thầm cho em gái đã quên được vết thương lòng gây ra bởi một mối tình âm thầm không được người đàn ông đáp lại.

Rồi mọi chuyện đều lắng đọng vào quá khứ, đều tan chìm vào lãng quên, Lưu nhủ thầm. Chàng cảm thấy hối hận đã để Mỹ tra khảo Hiền hôm đó, ngay sau khi chàng tiễn Phũ ra khỏi nhà, Hiền khóc suốt mướt chứ không chịu nói gì thêm. Mỹ tức giận bỏ lên buồng riêng rồi, Lưu mới nói chuyện với em gái. Chàng ôn tồn:

- Cô Hiền, thôi đừng khóc nữa. Làm ầm ỉ lên hàng xóm người ta lại tưởng có chuyện gì. Hiền nín khóc, nhưng vẫn còn thổn thức. Nàng nghe tiếng Lưu đều đều bên tai.

- Cô đã lớn, đã đến tuổi trưởng thành, đã đến lúc quyết định được đời mình, anh biết như thế và bao giờ cũng muốn để cô được quyết định về tương lai của cô như vậy. Nhưng mọi chuyện có liên hệ đến hạnh phúc và tương lai đời cô, chị Mỹ và anh không thể không lưu tâm đến. Cô đừng oán chị Mỹ.

- Em không oán hận ai hết. Nhưng...

- Cô nói thế là không thành thật. Khi người ta có chuyện riêng đau đớn trong lòng, người ta thường thù ghét tất cả những người chung quanh. Nhưng oán hận là một thứ mầm hạt thật xấu. Nó nảy nở trong đầu óc mình rồi thì nó làm cho cái tâm địa của mình cũng xấu xa theo.

Lưu ngừng nói nhìn em gái:

- Tôi hỏi thật, cô yêu anh phủ lắm phải không?

- Em không biết. Đừng bao giờ anh nên hỏi em câu đó.

Lưu buồn rầu:

- Cô nói đúng. Không bao giờ tôi nên hỏi cô câu đó. Hỏi để làm gì. Phủ đã đi rồi. Anh ấy là người có tâm địa thật tốt. Nhưng anh ấy không thể sống mãi mãi cái lối sống của anh ấy như bây giờ. Cô nên quên anh ấy đi. Anh Phủ không phải là thứ đàn ông đem lại hạnh phúc lâu dài cho người đàn bà.

Từ lần nói chuyện đó với em gái. Lưu nghĩ rằng Hiền đã quên được Phủ. Chàng mừng thầm. Chàng nghĩ đã đến lúc phải lo cho Hiền tính đến chuyện gả chồng cho Hiền. Kiểm điểm những chỗ quen biết, chàng ngạc nhiên thấy rằng, tuy Phủ chơi bời phóng đãng nhưng thật không có một gã trẻ tuổi nào chàng quen, hơn được Phủ, cho em. Nhưng Hiền còn trẻ. Chưa có gì đáng lo. chưa có vấn đề gì cần giải quyết gấp. Và, Lưu đã nghĩ lầm. Hiền không hề bao giờ quên được Phủ. Từ ngày Phủ bỏ đi, tình yêu ở Hiền đã hết là những rung động, những ước muốn, những tưởng tượng. Nó đã kết tinh thành thảm kịch trong tâm hồn người

thiếu nữ tuy bề ngoài lạnh lẽ, nhưng đa cảm vô cùng.

Vì kiêu hãnh Hiền cố dấu không cho anh chị nhìn thấy nàng mãi mãi đau đớn và mãi mãi nhớ thương. Khi càng trở lại mãnh liệt và nung nấu bấy nhiêu. Ban ngày nhìn thấy sự cố gắng ghê gớm của Hiền trong vai trò thân thiện bình tĩnh mà nàng đóng, đóng một cách bướng bỉnh trước mặt anh ruột và chị dâu. Một vai trò lạnh lùng, không một tiếng thở dài. Không một giọt nước mắt.

Nhưng ban đêm! Trời ơi! Những đêm hãi hùng, những đêm địa ngục. Cửa buồng khép lại. Yên lặng phủ xuống Và ngọn đèn ngủ như một con mắt định mệnh nhìn thấu suốt vào tâm hồn Hiền không còn dấu che và trốn chạy được nữa. Hàng vạn người con gái thất tình ở Sài Gòn này, có ai đau đớn như mình đau đớn không, Hiền vẫn tự hỏi trong một so sánh náo nề đầm đìa nước mắt. Hiền không nhớ đã đọc thấy ở đâu hai câu thơ:

‘Rất nhiều con mắt ráo hoảnh mở trong hồn.

Như lân tinh trong búi cỏ về đêm’

Hai câu thơ hơi tối nghĩa với tâm hồn giản đơn của Hiền, nhưng nàng cảm thấy mang máng nó thật đúng với tâm trạng thao thức trong im lặng, vật vã trong cô đơn của nàng.

Một đêm, Hiền đã ngồi đến hai giờ sáng, để viết một lá thư cho Phủ. Một lá thư không bao giờ gửi đi, nàng gấp lại cẩn thận, dấu xuống dưới gối, như gói kín mối tình đầu dưới mái tóc, làm người bạn đêm đêm:

Anh Phủ yêu dấu,

Em viết cho anh một lá thư, em không biết anh ở đâu, anh không bao giờ trở lại, chúng mình không bao giờ gặp nhau nữa, nên em có quyền nói hết, mà không ngượng ngùng, những điều em chỉ dám nghĩ, một mình, không bao giờ nói ra được với ai, nhất là với anh. Đây là lá thư của những đêm dài không ngủ, những trăn

trọc không cùng, những đòn đau thềm lặng. anh Lưu và chị Mỹ mà đọc lá thư này, chắc anh chị ấy sẽ bảo nhau: ‘Cô Hiền cô ấy điên’. Anh đọc chắc anh cũng bảo thế. Em điên, điên thật, anh yêu dấu. Điên vì em đã yêu anh. Điên vì anh đã ruồng rẫy em. Điên vì em yêu một tình yêu không có lối thoát, như bóng tối của một đêm không biết tới ánh sáng bao giờ. Em hằng nghĩ em hiện là đứa con gái đáng thương nhất trên trái đất này.

Nhớ một cái Tết Nguyên Đán nào, em và Chị Mỹ đi coi một cuốn phim. Phim La femme aux deux Visages. Em nhớ là Greta Garbo đóng thì phải. Bộ phim cũ, mờ mờ tỏ tỏ, xem thật chán. Vậy mà, bây giờ, em cứ luôn luôn nghĩ đến người đàn bà hai mặt trong cuốn phim đó. Hai khuôn mặt. Hai cuộc đời. Một khuôn mặt lặng lẽ như mặt hồ mùa thu. Một khuôn mặt xao động như một đại dương nổi sóng. Một cuộc đời âm thầm như một cái bóng. Một cuộc đời khác tan nát trong đau khổ, đầy những đam mê và ham muốn dồn nén, nó che kín với bên

ngoài nên nó tàn phá ở bên trong. Hai khuôn mặt, hai cuộc đời trong một con người. Điều khủng khiếp là hai khuôn mặt ấy không bao giờ nhìn thấy nhau, hai cuộc đời ấy không bao giờ được quyền nhập thành làm một.

Đọc đến đây chắc anh mỉm cười ngờ vực. Và chắc anh đã nghĩ: ‘Cái cô Hiền ngoan ngoãn nhu mì em gái của anh Lưu đọc tiểu thuyết nhiều nên viết thư như tiểu thuyết vậy’. Hoặc là anh sẽ nhún vai: ‘Cô Hiền thực tế và giản dị làm gì mà lãng mạn và tình cảm như thế được’. Vâng. Em cũng nghĩ như thế. em không hiểu. Em không hiểu được em. Trong em, có một đứa con gái lạ mặt vừa xuất hiện, một khuôn mặt, không phải là cái khuôn mặt em nhìn thấy mỗi buổi sáng trong gương, khuôn mặt ấy em nhìn thấy không rời, rõ rệt, những đêm không ngủ.

Em cũng là một thứ Greta Garbo, một thứ đàn bà hai mặt rồi đó, hơi anh yêu dấu. Em muốn sống, muốn yêu. Nhưng em, em không biết sống, biết yêu như thế nào. Sự dồn nén đưa em đến những ý tưởng và những ước muốn

thật táo bạo và liều lĩnh. Đêm, em hằng mơ có anh nằm bên cạnh. Anh ôm lấy em. Những cảm giác mê đắm về xác thịt mà em thấy dấy lên trong em, tuy chỉ là tưởng tượng, nhưng em nghĩ cũng chỉ mãnh liệt được đến thế là cùng. Ra khỏi vùng tưởng tượng mê mẩn, người em ướt đầm mồ hôi, tay chân lạnh ngắt, đầu óc thì nóng bỏng như một lò lửa.

Con Hiền ngoan ngoãn, Con Hiền nhu mì mà tội lỗi và ham muốn như thế đấy, anh có thể ngờ được không. Những đêm không ngủ, tưởng tượng anh đang ôm trong tay một người đàn bà khác, em muốn phát điên lên. Thật là ghê tởm. Thật là xấu hổ. Con người khác, con người bên trong, con người yêu anh, con người của những đêm không ngủ ở em như thế đó.

Thôi, em không dám viết nữa. Em sợ em quá thể là sợ. Em sợ những ý tưởng của em. Lá thư này không bao giờ gửi đi. không bao giờ anh được đọc. Em dấu nó dưới gối, dùng ý tưởng mình làm bạn cho mình bớt cô đơn. Em sợ, em sợ, hỡi anh yêu dấu.

Tuy vậy thái độ thản nhiên của Hiền nếu có đánh lừa được Lưu, thực ra không hoàn toàn đánh lừa được Mỹ. Đàn bà với đàn bà, sự nhận xét tinh tế hơn nhiều. Mỹ cảm thấy một sự đổi thay nào đó đã xảy đến cho cô em chồng. Con mắt Mỹ như một ống kính hiển vi vẫn từ từ theo dõi và chụp bắt ở Hiền những triệu chứng tố cáo sự thay đổi ấy.

Không thể rộng lượng và khoan dung như Lưu, sự ngờ vực ở Mỹ rất giản dị và cũng rất tầm thường. Mỹ cho rằng Hiền đã thất tiết với Phủ. 'Hừ, còn làm bộ khóc lóc'. Mỹ hậm hực trong lòng, tuy sợ chồng, Mỹ không dám hỏi thẳng Hiền, bắt Hiền thú nhận công khai sự nhơ nhuốc.

Đang đêm, ở trong buồng của người đàn ông. Người đàn ông đó lại là Phủ. Con hổ đói tước mặt con nai hiền hậu và đại khờ. Tránh sao cho thoát được Mỹ tin cho như thế. Giá Hiền thú thực với Mỹ, tâm sự với Mỹ, chắc Mỹ sẽ động tâm và sẽ xót thương Hiền vô cùng. Mỹ vẫn đợi chờ để đóng vai trò người chị dâu

che chở bao bọc cho đứa em chồng tội lỗi. Vai trò này sẽ làm Mỹ kiêu hãnh và sung sướng. Nhưng sự nín thinh của Hiền làm Mỹ cụt hứng.

- Này anh, cô Hiền dạo này làm sao ấy.

- Sao. Em thấy cô ấy làm sao?

- Anh không nhận thấy gì ư?

- Không.

Mỹ bấu môi:

- Anh thì còn nhận thấy gì nữa.

Luôn luôn, Mỹ đặt ra cho chồng những câu hỏi lửng lơ ý nghĩa bóng gió như thế về Hiền. Với Hiền thỉnh thoảng Mỹ lại hỏi:

- Cô Hiền dạo này xanh yếu lắm đấy nhé.

Hiền giật mình nhìn chị dâu:

- Thế ạ! Em vẫn như thường mà.

Hiền lo ngại nhìn Mỹ, lầm tưởng Mỹ đã đoán được cái tâm trạng đau đớn thầm kín

của mình. Nhìn vẻ lo ngại của Hiền, Mỹ càng định ninh là dự đoán của nàng đúng với sự thực. Cái hố ngăn hai chị em mở ra từ đó.

Mỹ cười mỗi khi Hiền trả lời chị nàng vẫn ‘như thường’. Nụ cười thoáng một chút điều cợt độc ác làm Hiền lặng người đi. Sự hiểu lầm độc ác càng kéo dài, cái hố ngăn cách càng mở rộng. Và cái bóng dáng vô hình của Phủ vì thế mà lúc nào cũng như thấp thoáng đâu đó.

o O o

Phủ dội nước ào ào. Chàng nhắm mắt cho nước lạnh chảy tràn từ đỉnh đầu xuống trán, xuống mặt, đứng yên trong một cảm giác lướt thướt rất dễ chịu. Đoạn chàng sát xà phòng thật mạnh. Da thịt chàng nóng ran xua đuổi được dần hết cái trạng thái tinh thần mụ mẫm trước khi bước vào buồng tắm.

Đã hai ngày chàng ngủ vùi. Thức dậy ăn cơm lại ngủ tiếp, đóng chặt cửa không ra khỏi

buồng. những bữa cơm do một ả sầm người tàu đem từ tầng dưới lên, phủ nghe tiếng gõ cửa, mở hé ra đón lấy, dùng đũa ăn qua loa vài miếng, rồi lại trở lại giường nằm vật xuống. Nhiều bữa chàng không mở cửa và từ chối bữa cơm, tiếng chân ả xẩm chưa đi xa, giấc ngủ nặng nề, đồng thiếp đã chìm chàng vào trong quên lãng.

Bốn mươi tám tiếng đồng hồ liền không rời mặt đệm. Phủ có cảm tưởng chàng không còn là người nữa. Mà là một thứ đồ vật bỏ quên trong một buồng khách sạn bẩn thỉu. Tất cả đều chập chờn. Một thứ thế giới của bóng tối u uất và sương khói mơ hồ vây bọc chung quanh. Mái tóc cứng nặng như một trái núi. Rậm rạp như một khu rừng. ngủ mãi, mí mắt khép lại, hầu như không thể nào mở ra được nữa.

Phải bằng một can đảm và cố gắng phi thường Phủ mới đứng dậy được. Chàng loạng choạng tiến lại đứng trước tấm gương, nhú

mắt nhìn cái hình hài tiều tụy của chàng trong đó. Không, kẻ đứng ngả nghiêng kia không phải là ta nữa. Bộ râu lởm chởm. Gò má sâu trũng. Vầng trán hiện đầy những nếp nhăn ưu tư. Vành môi trể ra, chán chường. Không, kẻ đứng ngả nghiêng kia không phải là mày đâu Phũ. Phải trời đây.

Đời Phũ, một cuộc đời gió bão, làm bằng những biến chuyển không ngừng, những xô dịch bất thần và những gặp gỡ không bao giờ định trước, cuộc sống ấy thăng thốt như một cơn say, quay cuồng như một cơn lốc, lại cứ thỉnh thoảng rơi chìm vào một thức giả chết trống vắng hãi hùng như vậy. Một vài năm lại một lần. Mỗi lần vài ngày, một tuần lễ. những lúc đó, Phũ như một con thú dữ bị thương lết những cái vuốt máu vào tận đáy cùng rừng thẳm, nằm phũ phục trong một hốc đá, sợ hết mọi thứ tiếng động, thù ghét mọi thứ ánh sáng, linh hồn mọc lông lá, và hình hài lưu đầy trong một thứ quan tài vô hình úp chụp xuống, nghệt thở và kín bưng.

*‘Nằm đây tưởng chuyện ngày sau, lung linh
nến cháy hai đầu áo quan, gió lìa cành lá không
vang, tin ta vĩnh quyết trần gian hững hờ, bao
nhiều dáng ảnh tôn thờ, xa nhau lâu lắm bây
giờ lạnh nhau’*

Trong mơ hồ tê liệt, qua hình ảnh một ngôi sao lạc ngôi rơi mãi, rơi mãi xuống một cái đáy không cùng, Phủ lại nhớ đến những câu thơ trên của Hồ Dzếnh.

Một đêm nào đã lâu lắm, Phủ không nhớ được chàng gặp Hồ Dzếnh trên một chuyến tàu đêm ngược dòng Hồng Hà; nhà thơ Minh Hương ấy Phủ không biết bao giờ. Chàng lại rất ghét bọn thi sĩ. Nhưng có một người thiếu phụ thật đậm đà xinh đẹp ngồi cạnh Hồ Dzếnh đêm đó. Nàng ngồi trên một đống bao tải cũ không có ghế ngồi vì con tàu cuối năm chạt như nê m cối. Chàng Don Juan ở Phủ lập tức ra mặt. Phủ nhã nhặn nhường chỗ ngồi cho thiếu phụ. Vì thế mà chàng quen Hồ Dzếnh. Đêm đó, trên một dòng sông nhạt nhoà bóng tối, mưa phún lất phất, lạnh vô cùng, Dzếnh đã

đọc cho chàng nghe bài thơ đó. Phủ yêu bài thơ nên còn nhớ được đến tận bây giờ.

‘Ta nằm trong ván trông ra,

Tủi thân vì thấy người hoa vẫn cười

Ta toan giận dỗi xa đời

Ngờ đâu khăn liệm bên người vẫn thơm’

Nước dội ào ào. Những đám bọt xà phòng trắng xốp trôi mau, trôi mau trên tay chân Phủ, và da thịt chàng cũng như vừa được thổi phào nhẹ nhõm bằng muôn lỗ chân lông mở ngỏ. ‘Ta toan giận dỗi xa đời, ngờ đâu khăn liệm bên người vẫn thơm’. Phủ vừa lau mình, vừa mỉm cười. Kiểm điểm lại dòng sống tình cảm của mình từ quá khứ, Phủ thấy chưa có người đàn bà nào có thể làm chàng đau khổ đến độ muốn giận dỗi xa đời như cái tâm trạng của người đã chết trong tâm hồn ở hai câu thơ trên. Lao đao vì đàn bà. Khốn khổ, tai tiếng vì đàn bà. Nhưng chưa bao giờ muốn chết cho họ. Thứ đàn bà như Ngà, chết thế nào được. Phủ hừ một tiếng và mở cửa phòng tắm bước ra.

Chàng lững thững ngoài hàng lang nhìn ngắm tò mò và vui thích những cánh cửa buồng vừa mở ra đóng lại ở hành lang dưới, phía bên kia khoảng sân rộng của khách sạn. Cửa mở cho một người đàn bà bước vào. Rồi cánh cửa đóng sập lại. Đèn tắt. Trong bóng tối đồng lõa, chăn gối lơ lửng và giường chiếu nòng nân. Chợ Lớn bao giờ cũng như thế. người ta vui thú, về đêm.

Về tới buồng, Phở bật đèn sáng choang.

Phở nhấc ở đầu giường xuống bộ quần áo đẹp nhất. Chàng cạo râu, chải đầu mất đúng nửa giờ và lâu lắm mới lại thấy vui thích trong việc làm đáng ấy.

Khi Phở từ cái khách sạn rẽ tiền bước xuống, chàng đã trở lại, là Phở, chàng trẻ tuổi đẹp trai và ăn chơi lầy lừng ngày trước. Và Chợ Lớn thì cũng đã rực rỡ ánh đèn.

Đường Đồng Khánh tấp nập người đi lại. Lũ xe cộ phóng loang loáng trên con đường một chiều. Neon nháy múa, nhấp nháy thành

từng bức họa ánh sáng và màu sắc nổi bật lên nền trời thành phố ban đêm.

Còn sớm, Phủ tạt vào một tiệm ăn phía bên kia ngã tư Đồng Khánh – Tân Đà. tiệm ăn cũ kỹ, không trang hoàng gì. Những cánh cửa phen mắt cáo cho nhìn thấy những dãy ban ghế rẻ tiền, trên phủ những khăn ăn kẻ ô vuông đã bạc màu. nhưng tiệm này nổi tiếng vì món chim quay.

Hồi trước, ngày Lân, một trong những người tình một thời kỳ của chàng, chưa sang Pháp. Lân thường đòi Phủ đưa nàng đến ăn chim quay ở đây. Lân chỉ ăn đúng một con chim quay rồi thôi. Ba giờ cũng vậy. Ngồi nhìn Lân ăn rất ngon lành một con chim quay là một cảnh tượng rất vui thú.

Những ngón tay đỏ chói của Lân như một vũ vũ điệu vờn múa uyển chuyển, nàng vừa ăn vừa nháy nhó, làm những điệu bộ con nít thật tức cười.

Con nít! Bề ngoài thôi. Thực ra Lân là người tình đạt nhất, 'Văn minh' nhất. Nghĩa là hiểu biết. Nghĩa là không rắc rối. không lảm chuyện, đúng là một người tình. Trong số những người đàn bà yêu chàng, từng ăn ở một thời kỳ với chàng, có người thành thực, có người giả dối, nhưng Phũ vẫn nghĩ Lân là người dễ chịu nhất.

- Em ăn ở với anh, chúng mình có thể lấy nhau, em không bao giờ thấy là cần thiết phải hỏi về quá khứ của nhau hay sao?

Một đêm Phũ đã hỏi Lân như thế.

Lân nheo mắt:

- Anh muốn em hỏi ư?

- Không. Nhưng người đàn bà nào cũng ưa lục tìm trở lại quá khứ người yêu và đánh giá người yêu mình bằng quá khứ.

- Em muốn hỏi lắm chứ. Nhưng em không hỏi.

- Tại sao.

Lân nhồm dậy, trịnh trọng:

- Vì anh không hỏi, chưa từng hỏi trước kia em ra sao, em yêu người nào bao giờ. Em Cũng muốn đối với anh như thế.

Câu nói làm Phũ quý Lân vô tả. Lân là người duy nhất nói với chàng như vậy. Và điều đó ở người đàn ông thì là thường, nhưng ở người đàn bà thật hiếm có. Ngày Lân theo một người chủ đồn điền Pháp sang Paris, Phũ nhớ Lân có đến kiếm chàng một buổi chiều hai hôm trước khi nàng lên máy bay.

Con người tươi cười, coi tình yêu như một trò đùa và sẵn sàng đùa nghịch với nó ở Lân không còn nữa. Lân thổn thức khóc. Phũ nói:

- Anh ghét nhìn thấy những giọt nước mắt lắm. Em nín đi. Hổng quá, em mà cũng khóc ư?

Lân đáp:

- Em cũng ghét khóc lắm. Nhưng anh phải

để em khóc ít nhất là một lần chứ. Còn bao giờ em được khóc cho anh mừng em thế này nữa đâu.

Nhưng rồi sau đó Lân lau nước mắt và nàng lại cười nói như không muốn biết đến nỗi buồn chia tay vĩnh viễn với người tình trong chuyến giã từ quê hương chắc sẽ không bao giờ trở lại.

Ngày cuối cùng của Lân ở Sài Gòn, Phủ dành tất cả cho nàng. Chàng chịu khó lái xe cho Lân đi chào tất cả các bạn hữu và bà con thân thuộc, đậu xe ngoài đường chờ Lân hết nơi này đến nơi khác, không hề có một nét nhăn nhó trên mặt.

- Anh làm thế này rồi sang Pháp làm sao em quên được anh?

- Tại sao em đi?

- Em ở đây làm gì. Ai cũng bảo yêu em nhưng có ai chịu lấy em đâu. Đến anh nữa cũng thế.

- Có bao giờ anh bảo anh yêu em đâu?

- Đúng. Em nhận lời anh nói là đúng. Chưa từng bao giờ anh nói anh yêu em hết. có lẽ vì thế mà em lại yêu anh đó. Anh không đánh bạc ăn gian, không lừa dối để lấy lòng em như những người đàn ông khác. Được em, anh đối xử với em có phần lại quý mến hơn trước kia chưa chiếm được em, và điều đó làm những người đàn bà hiểu đời và hiểu đàn ông như em rất cảm động. Nhưng chúng mình không thể đùa với cuộc đời được mãi. Nhất là em.

- Anh không hề bao giờ đùa với ai. Anh sống như anh muốn sống. Nhưng anh không đùa với ai bao giờ. Kể cả với em cũng vậy.

- Em biết. Nhưng với đàn bà chúng em, tuổi trẻ ngắn ngủi, nhan sắc rồi tàn tạ, sống như em là đùa. Nhiều đêm, em suy nghĩ và em bàng hoàng lo sợ vì biết rằng đến một ngày em không thể coi thường mọi sự thực nữa. Em phải lấy chồng. Lấy bất cứ ai thành thực muốn lấy mình. Thằng chủ đồn điền Pháp ấy, em có yêu nó đâu, nhưng nó thành thực muốn

lấy em thì em lấy quách nó cho xong đi. Em đùa nghịch với cuộc đời như thế đã quá đủ. Anh Phủ à!

- Gì Lân?

- Trước khi đi xa, xa đến không dám nghĩ tới sự xa cách ấy nữa, em muốn nói với anh một điều. Là nếu có người đàn ông nào em ân hận không chiếm giữ được mãi mãi thì người đó là anh mà thôi. Bây giờ anh chở em ra ngoài thành phố đi.

Phủ biết ngay Lân muốn chàng đưa Lân tới đâu.

- Lên thăm vợ chồng ông Tây già?

Đó là một quán ăn rất mát mẻ sạch sẽ và yên tĩnh đứng ngay trên bờ sông. Chủ quán là một người Pháp đã già, về hưu hai mươi năm rồi, và chọn ở lại Việt Nam chứ không về Pháp. Phủ và Lân cùng yêu cái quán ăn đó, cùng có cảm tình với vợ chồng người tây già, và đứa con gái lúc nào cũng lặng lẽ như một cái bóng

âm thầm và phiến muộn. Thấy Phủ mở cửa xe bước xuống, bà chủ nhà mừng rỡ chạy ra tận cổng bắt tay chàng, hỏi chàng làm gì để lại mỉm cười kêu 'Ồ' khi Phủ trả lời nghịch ngợm là chàng vẫn thất nghiệp như thường.

Biết rõ ý thích của Phủ và Lân mỗi khi tới quán, người Tây già lại kê cho chàng một cái bàn ngoài khoảng lộ thiên lát gỗ vươn hẳn ra ngoài bờ sông. Phủ yêu tiếng nước róc rách chảy qua những chân cột ở dưới, lòng sông phẳng tấp với những lùm cây thấp thoáng xa xa, Lân thì bỏ luôn dép đi đất, và trong khi chờ đợi bà chủ nhà đích thân vào bếp chiên món cá đặc biệt, Lân ngồi xuống sàn gỗ, thả hai chân vào lòng nước chảy.

Nhìn Lân những lúc đó, Phủ ngậm ngùi nghĩ rằng người đàn bà có những dáng điệu trong sách rất trẻ thơ như thế kia không ngờ lại có một quá khứ đầy gió bão. Quá khứ đó, Phủ không bao giờ hỏi tới, chàng hằng nghĩ quá khứ của người là một vùng riêng biệt không kẻ nào nên động chạm tới, nhưng quá khứ đó

gió bão, ai cũng biết và Lân cũng không giấu giếm.

Một người đàn bà không thềm sống che đây ở một xã hội che đây hết những thói nát như bản của nó để khoác lên hình hài hôi thối cái áo đạo đức và luân lý rách nát, điều đó thật đáng mẫn, anh không thấy sao?

Phủ bảo Lưu như thế một lần Lưu gặp chàng và Lân ở một quán nước trên đường Catinat. Lưu cười dễ dãi:

- Thấy. Nhưng anh vẫn quá khích lắm.

- Quá khích thế nào?

- Anh đưa cô ta đến đây, cử chỉ của anh lúc mở cửa xe cho cô ta xuống, mở cửa quán nước này, cho cô ta vào như đối với một bà hoàng vậy. Thiên hạ khó chịu và ghét anh vì anh coi những người đàn bà như cô ta như một bà hoàng.

Lưu lắc đầu cười:

- Cô ta không phải là một bà hoàng.

Phủ cũng cười:

- Anh cứ nói thẳng lên nó là một con điếm có được không? Mình không nên sợ những danh từ. Nhưng anh thử nhìn giúp tôi những kẻ đang ngồi chung quanh chúng ta xem họ là ai. Con nhỏ mặc áo hồng ngồi cùng bàn với lão bác sĩ P. kia kìa... Nó nhìn Lân Vào bằng cặp mắt khinh bỉ. Bây giờ nó không phải bán dâm nữa vì đã trở thành vợ bé của lão bác sĩ chuyên môn phá thai kia được ba tháng nay. Tôi biết nó quá. Cô đầu rượu quán Bà Màu ngoài Hải Phòng trước đó. Vào đây, xuống dốc, đứng gốc cây, bắt khách ngoại quốc một thời kỳ. Đói dài hòng ra. Ấy thế mà mới qua cầu đoạn trường đã coi chị em cùng cảnh ngộ bằng nửa con mắt. Nó xách dép cho Lân cũng không đáng.

Phủ sờ sảng chỉ tay vào một gã đàn ông khác ngồi ở một cái bàn gần quầy:

- Thằng kia nữa. Nó vừa nhếch mép hỗn xược khi nhìn thấy tôi đưa Lân đi qua. So về

sự bẩn thỉu trong tâm hồn và sa đọa trong đầu óc, nó còn đáng tởm hơn một con đỉm đáng tởm nhất. Trước kia, tôi có giao du với nó một dạo. Coi vợ như con vật, đánh đập chửi mắng tối ngày. Lừa thầy phản bạn, hống hách với kẻ dưới, nịnh nọt cấp trên, làm một thứ ma cô dẫn gái cho quan thầy, bây giờ có hàng triệu bạc gửi ngân hàng. Ngỡ ấy thì còn có quyền được khinh bỉ ai. Cho nên tôi đối xử với bọn gái chơi nhiều khi cố tình tôn họ lên như một bà hoàng chỉ để trêu tức thứ thiên hạ ăn mày ăn xin ấy cho bỏ ghét. Làm cho chúng nó tức nổ ruột ra, như thế kể cũng hẹp hòi thật, nhưng nhiều khi không được. Tôi không phải là thứ thánh sống như anh được.

Lưu mỉm cười không nói gì. Nhiều lần Phở vẫn chịu Lưu hơn hẳn chàng ở điểm đó. Những lúc bức bối trước đời sống và kẻ khác, phở thèm muốn có được cái thái độ thư thái và đầy khoan dung của Lưu.

Vậy buổi chiều hôm đó, trước ngày lân sang Pháp, Phở đã đưa ngay tới cái quán ăn bên bờ

sông ở Thủ Dầu Một ấy. Bữa ăn từ biệt vừa vui vừa buồn. Chàng gọi rượu cho Lân uống.

- Hôm nay anh đừng cấm em, anh cho em uống thật say nghe không anh?

- Uống thật say đi Lân, anh không cấm em đâu.

- Nhưng em uống say thế nào em cũng khóc.

Lân nói và nâng ly rượu mà ánh mắt đã rung rung tuy miệng Lân vẫn cười.

- Đừng khóc. khóc tầm thường lắm. chúng mình đối xử với nhau khác những người khác. Khóc không hẳn là một cử chỉ biểu tỏ sự yếu đuối. Nhưng anh không muốn em khóc.

- Em sang Pháp, em viết thư về cho anh, anh có trả lời không?

- Không, đừng viết. Anh không trả lời đâu. Quên anh đi. Quý anh thì nhớ lời anh dặn. Quên anh đi. Em đi, em đã bỏ lại những cái không có

gì đáng nhớ và đáng lưu luyến. kể cả anh nữa. Không đáng nhớ và không xứng đáng cho em lưu luyến.

Người bồi bàn đưa ra một đĩa cá cơm chiên nóng hổi, món ăn đặc biệt của quán ăn này. Lân gượng cười, nước mắt đã chạy vào, và Lân lại uống rượu. Buổi chiều thắm xuống. Bờ sông bên kia đã lên đầu bóng tối. Và ở trong quán, những ánh đèn đã được thắp lên.

- Em đi là em chết rồi phải không anh Phủ?

Lân bất ngờ nhìn chàng:

- Hay là em ở lại.

- Tùy em. Nhưng anh không giữ em ở lại đâu. Em đi là tốt hơn cho em.

- Thật đấy, tự nhiên em muốn ở lại. Em ân hận đã nhận lời thách Tây già sang Pháp với nó.

- Đừng bao giờ nên ân hận. Người ta chỉ ân hận về những điều muốn mà không dám làm.

Không nên ân hận vì những điều đã làm. Thôi uống nốt ly rượu đi, rồi anh đưa em về.

Chiếc xe trở lại con đường phủ đầy bóng tối. Gần tới Sài Gòn, Lân đòi Phở đậu xe lại. Nàng ôm chặt lấy Phở, hôn chàng thật lâu. Đoạn, nàng gục đầu lên vai Phở, và cứ nằm yên như thế, không nói. Tiếng côn trùng rì rào bốc lên từ những thửa ruộng ven đường. Một dòng sông nhỏ, mặt nước óng ánh dưới thấp. Sài Gòn sáng ở trước mặt, xa xa.

- Rồi anh sẽ quên em, anh Phở.

- Nhưng anh sẽ không bao giờ gặp được một người tình nào như em nữa.

o O o

Ở tiệm ăn đi ra, Phở lững thững bước sang hè đường bên kia. Chàng mua một gói thuốc lá, lắng nghe tiếng âm nhạc từ những khung cửa sáng dịu dàng trong ánh đèn màu hồng nhạt vọng xuống của tiệm khiêu vũ trước mặt.

Chiếc cầu thang rộng, trải thảm, tường lát gương đón bước Phủ khoan thai đi lên. Lâu lắm, chàng không lui tới tiệm nháy này nhưng người chủ Trung Hoa đứng trên đầu cầu thang đã nhận ra chàng tức khắc.

- Chà, ông Phủ, lâu quá mà. Lâu quá mà.

Phủ mỉm cười:

- Phải, lâu quá. Phát tài chứ.

- Chết cả. Đâu bằng này xưa ông ời! Nhưng ông đến chơi là quý hóa lắm. Mời ông Phủ vào cái bàn trong kia. Chỗ ấy tốt lắm.

Phủ ngồi xuống ghế, yên lặng nhìn ngắm chung quanh. Những khuôn mặt lạ. Những khuôn mặt trẻ tuổi, ồn ào cười nói, chàng chưa từng nhìn thấy ở vũ trường. sần nháy trước mặt phủ bóng nhầy hắt lên thứ ánh sáng xanh đỏ nhiều bóng tối. Một vài cặp đi lại hững hờ trong những bước slow chậm chạp. Một sự ồn ào phiền muộn, thú vui vẻ gượng gạo, Phủ nghĩ thầm. Chàng uống hết một ly rượu, vừa

toan đứng dậy thì có tiếng gọi thân mật mừng rỡ ở một bàn cách đó.

- Anh Phủ. Đừng về vội. Chờ em một chút. Một chút thôi.

Phủ vừa nhìn thấy người gọi Chàng là Phấn. Chàng nhìn theo người đàn bà đi lại lanh lện giữa những dãy bàn cho đến khi Phấn tười cười ngồi xuống cạnh chàng. Với sự có mặt của Phấn, cả một lịch sử khiêu vũ trong khoảng hai mươi năm trở lại đây như đang sống lại trước mắt Phủ. Phấn xinh đẹp duyên dáng nổi tiếng một thời ở Hà Nội trước đây. Hồi đó, Phủ còn đi học nhưng chàng có một người bạn rất thân là Kiên. Kiên con nhà giàu, ở một mình một tòa biệt thự gần ga Hàng Cỏ và là người tình thứ nhất của Phấn. Bấy giờ Phấn đã là một vũ nữ hoa khôi của Hà Nội ban đêm. Loại vũ nữ mà khách chơi gọi là có kếp đưa và kếp đón đó. Đi làm, một 'Cây Si' đưa đến tận tiệm nhảy. Nhảy xong, một 'Cây Si' khác đưa về. Nghĩa là không một ai được chiếm giữ Phấn cho riêng mình trong một buổi tối.

Trong không khí thỏa thuê của một Hà Nội thái bình yên vui, Phấn như một bông hoa nở hết mọi cánh, nhan sắc kiều diễm, tỏa hết làn hương mê hoặc, treo thật cao giá ngọc, làm đảo điên rất nhiều người. Trong số có Kiên. Phải một thời gian đeo đuổi kéo dài hơn một năm, Kiên mới chiếm được Phấn và chiếm được bằng một giá quá đắt. Căn biệt thự bán cho người khác. Hai trăm mẫu ruộng, toàn là nhất đẳng điền, là phần gia tài bố mẹ Kiên chia cho, cũng tiêu tan. Đã thế Kiên còn bị gia đình từ bỏ.

Để đáp lại mối tình điên cuồng của Kiên, Phấn chịu ăn ở với Kiên. Nhưng chỉ trong một thời kỳ là sáu tháng. Kiên không còn một xu dính túi.

Một buổi sáng Kiên trở dậy để thấy hằn nằm trong căn buồng tiều tụy. Phấn đã bỏ đi. Sợ Kiên làm lôi thôi, Phấn xuống Hải Phòng và dấu kín không cho Kiên biết. Ít lâu sau, Phấn xuống Hải Phòng, tình cờ gặp Phấn đi với một người Trung Hoa mới ở Hong Kong

sang. Phấn hẹn gặp chàng ở một tiệm nước. Khi Phũ, vì xót thương cho bạn, lên tiếng trách mắng, Phấn buồn rầu trả lời:

- Anh cứ chửi em đi, em nghe hết. Nhưng anh thấy không, em ở lại ngày nào chỉ làm khổ thêm cho anh Kiên ngày ấy mà thôi. Anh ấy theo đuổi em, em có cự tuyệt cũng không thay đổi gì được cơ mà. Cái thứ đàn bà như em, không ở lâu với người đàn ông nào được. Khốn nạn như thế ấy. Thà bỏ anh ấy còn hơn là vừa cứ ở với anh ấy vừa đi lại với người khác. Em phải sống, phải ăn diện, phải có tiền và em cũng còn kính trọng anh Kiên nhiều lắm nên mới không muốn bắt anh ấy phải sống mãi trong cái tình trạng ê chề như vậy. Em cũng buồn ghê lắm. Em vẫn chưa quên được Kiên đâu.

Phũ nhếch mép, cười gằn:

- Phấn cũng tình cảm được như thế kia ư?

- Anh tưởng chúng em là súc vật cả sao. Em không buồn, em cứ ở Hà Nội phải trốn xuống Hải Phòng như thế này làm gì.

Khi Phủ lạnh lòng đứng dậy. Phấn nắm chặt lấy tay chàng, năn nỉ:

- Em lạy anh, đừng cho Kiên biết em ở dưới này nhé. Để cho anh ấy quên em đi, rồi anh ấy sẽ lấy vợ, lập gia đình, có con cái, không ai chết đâu.

Ngẫm nghĩ rồi Phủ cũng đành công nhận những lời Phấn nói là đúng. Từ đó, chàng đã không xem khinh mà còn quý mến Phấn là đằng khác. Quý mến như quý mến tất cả những người dám nói thẳng ra sự thật, dù là sự thật bẩn thỉu và tàn nhẫn.

Băng đi một dạo, không gặp Phấn, Phủ không ngờ Phấn đã làm tài bán ở tiệm nháy này. Bây giờ Phấn mập hơn trước. đuôi mắt, đuôi miệng đã có những nếp nhăn. Nhưng vẫn đậm đà và vẫn giữ cái cốt cách của nàng.

Phấn ngấm Phủ:

- Anh hơi gầy đấy nhé. Sao lâu lắm em không trông thấy anh?

- Nằm trong khám Chí Hòa, em trông thấy làm sao được.

- Ừ em quên mất đấy nhỉ? Con Ngà khổn nạn thật. Nhưng anh cũng đừng ghét nó tội nghiệp. Hôm nọ cô ả vào đây chơi. Hối hận lắm. Tâm sự với em mãi đấy. Nó yêu anh lắm. Ngà nó còn đẹp lâu nhỉ?

- Em cũng thế, em cũng vẫn đẹp như ngày nào. Thời gian không làm gì nổi những người như em hết.

- Em lạy anh, đừng cho em lên tàu bay. Em già rồi mà.

Phủ nghiêm trang:

- Có thể như vậy, nhưng biết ai anh vẫn chỉ nhìn người đó bằng cái nhìn lúc gặp lần thứ nhất. Anh nhìn thấy sự đổi thay của chính mình, nhưng anh không nhìn thấy sự đổi thay của người khác bao giờ.

- Có lẽ như thế thật. Anh thủy chung thật đấy. Chơi bời như anh mà thủy chung như thế

hiếm lắm anh ạ. Thiên hạ người ta cứ bảo anh đều giả thế này thế nọ, chỉ có chúng em hiểu anh thôi. Bây giờ anh có mời ai không? Em đưa lại cho anh con nhỏ đẹp nhất đây nhé.

Phủ giữ Phấn lại nói đùa:

- Chỉ còn vừa đủ tiền trả ly rượu. Em ngồi chơi với anh một lát, không mời ai hết.

Phấn thật thà:

- Tưởng chuyện gì. Cứ nhảy bằng thích đi, khỏi lo trả tích kê. Đã có em. Em làm tài bán ở đây mà anh còn phải sợ chuyện ấy ư?

Phủ nhìn Phấn âu yếm:

- Em tử tế lắm. không, anh không thích nhảy thật mà.

- Đi nhảy thì phải nhảy chứ.

Ngoài sàn nhảy, từng cặp một dắt tay nhau trở lại chỗ ngồi. Vũ trường im lặng trong khoảng khắc. Khách từng bàn yên lặng ngó nhau. Rồi người nhạc trưởng bước trở lại dàn

nhạc và một điệu boston khoan thai từng nhịp nổi lên.

- Anh thích boston lắm phải không?

Phủ cười:

- Trí nhớ Phấn khá lắm.

- Boston đấy. Nhảy với gái già này một bản vậy.

- Em già nhưng cái em trẻ bây giờ vẫn phải xách dép cho em như thường.

Lời khen làm cho Phấn mỉm cười sung sướng. Hai người sánh vai nhau bước xuống mặt gỗ bóng nhoáng. Phủ vòng tay ôm lấy vai Phấn. Phấn đẩy đà hơn trước, nhưng vẫn còn nguyên dáng điệu nhẹ nhõm thanh lịch và nụ cười bằng khóe mắt nồng nàn đã từng làm Phấn nổi tiếng một thời. Mái tóc Phấn thơm ngát. Ôm nhau thật chặt, Phủ và Phấn cùng yên lặng nhảy một vòng quanh 'pít', những bước chân song song gối lên nhịp nhạc, chuyển đi, bước đi của Phủ khỏe mạnh, bước đi của Phấn

thướt tha, lồng vào nhau, tạo thành một cảnh tượng uyển chuyển rất ngoạn mục.

Phủ sống lại một cảm giác, một không khí quen thuộc. Ôm Phấn trong tay, mùi hương toát ra ở thân thể Phấn là mùi hương cũ, và bản boston nhảy lại với người vũ nữ đã có hơn mười năm tuổi nghề này đang đẩy lui trí nhớ Phủ trở lại với một thời kỳ mê nhảy mà mỗi khi hồi tưởng Phủ vẫn mỉm cười. Đó là thời kỳ ồn ào và cuồng nhiệt nhất của đời chàng. Không đêm nào Phủ không có mặt ở vũ trường. Sàn nhảy suốt mấy năm liền là cái thế giới ban đêm của Phủ và một đám bạn hữu cũng mê nhảy không kém gì chàng.

Hồi đó đêm là ngày và ngày là đêm, và đêm đêm ngày ngày chỉ là sự nối tiếp choáng váng, chập chờn của âm nhạc, đàn bà, rượu mạnh lẫn độn trong những cuộc vui đến sượng sần tâm trí và rã rời thể xác. Đêm xuống, Phủ cũng xuống đường. Chàng ăn mặc thật bảnh bao, chiếc xe Vedette màu tím của chàng lao đi trên những lòng phố thấp thoáng ánh đèn, và chỉ

trở về nằm ở garage khi vòm trời đêm sao đã rụng, và ánh sáng lợt lạt báo hiệu ngày tới đã dấy lên. Phủ vào nhà, đóng chặt cửa lại, thay quần áo, uống một ly sữa, rồi trèo lên giường và thiếp chìm vào giấc ngủ trong khi ở ngoài cuộc sống ồn ào bắt đầu với giờ lên sở của mọi người. Trong lúc mọi người thức thì thằng Phủ nó ngủ. Trong lúc mọi người ngủ thì thằng Phủ nó thức. Nhất nó. Bạn hữu thường vẫn nhận xét về đời sống phóng đảng của chàng hồi đó bằng chữ ‘nhất nó’ như vậy, vừa như ghen tức không được sống buông thả đến cùng độ, bất chấp chung quanh và coi thường tất cả như chàng. Phủ ngủ suốt ngày, nhiều khi bỏ luôn bữa ăn trưa, ngủ một mạch đến khi buổi chiều đã xuống. Trong người chàng men rượu của đêm trước chưa tan loãng, men rượu đêm sau đã bùng bùng. Đến vũ trường này một lát, rồi sang vũ trường khác, khuôn mặt phủ là sự xuất hiện thường trực ở mọi nơi chốn ăn chơi đàn đấm, có mặt ở khắp nơi có ánh đèn của thành phố ban đêm. Phủ yêu nhất cái không khí vũ trường lúc sắp tàn nên bao giờ chàng cũng

nán lại cho đến giờ bản kèn tạm biệt nổi lên, xua đuổi những người khách chơi cuối cùng ra khỏi một sàn nhảy chỉ còn lác đác những bóng người mỗi một. Bấy giờ, đêm như phủ kín dưới một màn sương mỏng và đục làm bằng khói thuốc lá và cái nhìn chập chờn của một cặp mắt đã nặng trĩu giấc ngủ. Ngồi ở một góc bàn, nhìn ra cảnh tượng của cuộc vui đang nhuộm màu tàn tạ, thần trí lênh đênh trôi đi trên một dòng chảy bồng bềnh, cuộc đời với những hệ lụy và phiền muộn của nó đã ném đi thật xa vào một xó góc của lãng quên nào đó là một cái thú kỳ lạ, một cái thú rất buồn và rất chán chường mà Phủ luôn luôn tìm kiếm, bởi thấy nó hợp với tâm hồn và bản chất chàng, tâm hồn đó hoang vu và bản chất đó lãng mạn.

Những đêm đi chơi thâu đêm suốt sáng như thế, một cái thú đặc biệt nữa ở Phủ là lái xe. Cái xe Vedette màu tím là một phương tiện chuyển vận đồng thời nó cũng là một người tình ban đêm của chàng. Bàn tay đặt thờ ơ trên bánh lái, một điệu thuốc ngậm trể nải trên môi, ngả hẳn lưng vào thành ghế, Phủ lái

từ từ trên những con đường vắng bỗng thấy rộng hẳn ra và chạy dài thăm thẳm. Vừa lái vừa nhìn thành phố yên ngủ. Những bóng cây, những cột điện chỉ trong vùng yên tĩnh hoàn toàn ấy mới như có chứa đựng một đời sống, một linh hồn. Một đời sống huyền bí, một linh hồn cô độc, nín thính trong sự khép kín khoan thai và cách biệt kiêu hãnh.

Nhiều đêm, Phủ bỏ vũ trường, bỏ bạn hữu, một xe một mình lang thang không chủ định cho đến tảng sáng. Buồn ngủ, Chàng đậu xe lại dưới một bóng cây tối khuất, tắt máy, lên kính, cởi áo làm gối, ngủ luôn một giấc trên xe. Chàng yêu ban đêm. Chàng yêu bóng tối. Chàng yêu sự yên lặng. Tâm hồn Phủ cực kỳ mâu thuẫn. Và chàng nghĩ tâm hồn chàng sẽ mãi mãi như thế. Với những điều của chính chàng nhưng chàng không bao giờ hiểu được.

- Anh nghĩ gì thế?

Phủ giật mình đẩy Phấn xa hơn để nhìn thấy đôi mắt Phấn ngược lên. Chàng cười:

- Không.

- Anh buồn ngủ phải không?

- Nhảy với Phấn mà buồn ngủ? Anh đang mơ mộng. Bản nhạc nhiều hình ảnh của mùa thu và kỷ niệm này dễ làm cho người ta mơ mộng.

Bản Boston dứt, Phũ dắt Phấn trở lại chỗ ngồi. Đôi bạn cũ ngó nhau, mỉm cười. Phũ khen:

- Anh vẫn chưa thấy ai nhảy hay hơn em đấy. Nhưng cứ đi làm như thế này mãi sao? Chồng con không cấm đoán ư?

Phấn Chép miệng:

- Thôi đừng hỏi chuyện chồng con em làm gì mất vui đi anh. Anh tính em bây giờ thì còn chồng con gì nữa. Năm ngoái, em có ăn ở với một người Hoa kiều một dạo. Cũng tưởng lần này thì được yên thân, không đến nỗi phải trở lại chốn này nữa. Hình như cái số kiếp chúng em nó khốn nạn như thế. Muốn tử

tế cũng không được. Đoạn tuyệt với quá khứ, làm lại cuộc đời, nói thì dễ mà sao khó quá đi anh. Người ta bảo trời không đóng cửa ai bao giờ nhưng trời đóng cửa chúng em. Vũ nữ rồi lại hoàn là vũ nữ, có muốn khác cũng không được.

Phủ duỗi dài chân dưới gầm bàn, thở một hơi thuốc thật dài.

- Em cũng tin là có trời ư?

Phấn tròn mắt ngạc nhiên:

- Tin chứ. Không có trời mình ở với ai anh?

Phủ gật đầu:

- Còn tin có trời trên đầu là tốt lắm. Nhưng phải tin ở mình trước đã.

- Nó như anh thì dễ lắm. Nhưng bọn Chúng em thì còn có gì để tin ở mình.

Còn có gì để tin ở mình? Câu nói của phấn nhắc nhở cho Phủ một sự thực. Một sự thực tàn nhẫn, chán ngán đối với những người đàn bà

như Phấn. Đúng. Phấn không còn gì để nàng có thể tự tin ở mình. Một chút nhan sắc cuối mùa, với những nét lộng lẫy đã chớm màu tàn tạ. Những cuộc tình chốc lát, những người tình hờ, và một thứ nghề nghiệp bán vui tước đoạt mọi kiêu hãnh cùng là sự buông thả phó mặc không biết đến ngày mai. Lát nữa, nhạc tắt, vũ trường đóng cửa, bóng tối sẽ tràn ngập căn buồng này, và những người đàn bà như Phấn lại bị ném xuống hè đường đêm, lạc lõng, cô đơn không một nơi chốn nương tựa nào, như những cánh bướm mỗi bay vờ trên một hướng đời vô định.

Phủ định tìm một lời an ủi Phấn. Nhưng lời an ủi nào cũng là thừa. Thêm một đêm nữa. Phấn sẽ lại xuống xe ở đầu một ngõ hẻm nào đó, và lặng lẽ đi vào. Đón Phấn ở cuối ngõ là một căn buồng trống trải, với lũ chăn đệm lạnh lẽo, với tấm gương lớn nơi Phấn đến ngồi đối diện để nhìn thấy cuộc đời héo hon lại hiện hình trên một khuôn mặt mỗi đêm trở về như lại in hằn thêm một nét nhăn. Thảm thương nhất là một đời vũ nữ về già. Đó là hình ảnh

một vực thăm rơi lần xuống, rơi lần xuống, cho tới khi chạm tới đáy. Đó là hình ảnh một ngõ cụt không có lối thoát, một khuôn mặt nghiêng chìm vào tối tăm, một vụ tử tử chạm, một vụ chết đuối chắc chắn vì chắc chắn chẳng còn một bàn tay nào đưa ra cho kẻ chết đuối để tạo cho kẻ đó cơ hội và niềm hy vọng cuối cùng. Ấy thế nhưng mà vẫn phải sống, dù sống chỉ là chết. Ấy thế mà vẫn phải cười dù đầu óc não nề và tâm tư phiền muộn.

Vũ trường là nơi cho những người như Phấn diễn mãi một tấn kịch bi thảm. Cho đến khi không diễn được nữa, để tan biến hoàn toàn vào lãng quên.

Những ý nghĩ buồn rầu về hình ảnh một người vũ nữ về già thoát làm Phủ liên tưởng đến đời chàng. Mình cũng thế. Phủ nghĩ thầm. Mình cũng không biết ngày mai cuộc đời sẽ ra sao, lòng không đợi chờ, không hy vọng, đã hết ngạc nhiên bởi không còn tin tưởng. Lát nữa, trở về con đường đêm, những bước chân nặng lết đi, kéo theo sự phiền muộn như một sợi dây xích sắt vô hình quấn từng vòng thật

chặt lấy số kiếp. Một căn buồng khách sạn rẻ tiền. Những vì tường trần trụi. Ánh sáng lạnh lẽo ngoài hàng lang. Ánh sáng mờ đục dưới cái chao đèn cầu bầu ở đầu giường. Một giấc ngủ nặng, có mồ hôi nhớp nhúa ở cổ áo, một giấc ngủ vật vã như một chạy trốn tuyệt vọng vào lãng quên.

- Thôi đi về nhé Phấn.

- Còn sớm, anh ở lại đã. Chờ em rồi đưa em về. Lát nữa anh còn đưa em đi ăn chứ. Em mời anh đó. Phủ mĩm cười, lắc đầu đứng dậy:

- Để anh về. Lần khác.

Phấn làm bộ hờn giận:

- Bộ anh không muốn đi với em sao?

- Không phải thế. Nhưng lâu không đi chơi, mới thức thế này đã thấy mệt và buồn ngủ rồi. Vả lại anh cũng không có xe nữa. Đi chơi với em mà không có xe thì chán chết. Lần sau, anh mượn xe rồi chúng mình sẽ lại đi chơi với nhau suốt đêm. Chịu không?

- Chịu.

Bổng Phấn nhìn ra phía cầu thang đi lên, rồi nắm tay Phủ dìu chàng ngồi xuống:

- Ngà nó đến kia kìa. Nó đi kiếm anh đó.

- Mặc. Anh không biết.

- Anh làm gì mà cố chấp thế.

Phủ chưa kịp phản ứng gì, Phấn đã bắt tay lên miệng làm loa gọi lớn:

- Ngà, Ngà. Lại đây.

Thấy nhiều người quay lại nhìn, Phủ ngượng và thấy đứng lên đã lỡ nên chàng đành ngồi yên nhìn Ngà tiến lại. Tuy vẫn còn giận ngà vô tả nhưng Phủ cũng phải thầm khen là Ngà thật lộng lẫy. Đêm nay, Ngà phục sức theo kiểu Tây Phương, và tất cả những nét đẹp quyến rũ của thân hình và mặt mũi đều rờ rờ dưới ánh đèn. Một sợi dây chuyền vàng nằm trên một phần ngực nở nang và trắng muốt. Tóc búi cao, làm tăng sự bầu bĩnh rất

210 | Mai Thảo

đáng yêu của khuôn mặt. Cánh tay dài chạy vút đến những đầu ngón thon. Mùi nước hoa đắt tiền ngào ngạt sộc thẳng vào mũi Phủ khi Ngà yếu điệu bước tắt qua sàn nhảy và ngồi xuống. Ngà và Phấn là hai người bạn thân. Họ mày mào tao tạo với nhau, và hỏi thăm nhau về một canh chấn đánh chiều hôm trước.

- Hôm nào anh Phủ đưa Ngà đến nhà em đánh chấn, anh Phủ nhé!

- Tôi không biết đánh chấn.

- Thì đánh mặt chược vậy.

- Tôi cũng không biết đánh mặt chược.

Phấn nhìn Ngà rồi cười giòn giã:

- Anh Phủ ăn nói hay nhỉ. Thôi, để cho hai ông bà làm lành với nhau. Ngà, liệu mà xin lỗi đi, anh Phủ anh ấy còn giận mào lắm đó.

Phủ mím môi, mắt giận dữ nhìn theo Phấn vừa bỏ đi vừa quay đầu ném một nụ cười tinh quái trở lại.

Chàng tức giận Phấn một phần vì cái lối ‘đẩy’ người ta phải làm lành với nhau của Phấn. Một phần vì Phủ nghĩ Ngà đã làm hỏng niềm vui buổi tối của chàng, dù niềm vui gương gạo và rất mong manh. Chàng tức giận chính chàng nữa, vì sự tức giận ở những nơi chốn ăn chơi không có một điều gì đáng xem là quan trọng này là một thái độ buồn cười và con nít. Phủ có cảm tưởng chàng đang đóng một vở kịch lỗ lã, đang cứng chết trong một thái độ rất ‘tuồng’. Và chàng cố trấn tĩnh lại bằng cánh quay sang nhìn Ngà, sổ sàng, từ đầu đến chân, rồi châm lửa hút thuốc lá.

Một người bồi đến đứng trước mặt Phủ, chờ đợi. Chàng đành hỏi, nhưng hỏi rất vô lễ:

- Cô uống gì thì bảo người ta đi chứ.

- Em không uống gì hết.

- Tôi không muốn thấy mặt cô, cô cứ đi theo. Tôi không muốn ngồi cùng bàn với cô, cô cứ đến ngồi. Hỏi cô uống gì, cô không uống, cô định làm tôi thành một thứ trò cười cho thiên hạ coi sao?

212 | Mai Thảo

- Anh cứ nói thế. Ai dám cười anh.

- Bộ họ sợ tôi sao? Bồi.

Phủ gọi giật giọng. Người bồi đứng gần đó vội vã tiến lại:

- Ly nữa.

Phủ dẫn mạnh cái ly không trên mặt bàn. Nhiều cặp mắt quay lại. Phủ càng bực bội thêm. Chàng nâng ly uống thẳng một hơi khi người bồi vừa đặt xuống mặt bàn. Rượu chảy ứa vào cổ họng, nóng bỏng. Không nhìn thấy, nhưng Phủ biết mắt chàng đỏ ngầu, sáng quắc. Phía Ngà, nàng đã bắt đầu sợ hãi. Nàng thấy Phủ tức giận thực sự, chứ không phải chàng vờ đóng kịch với nàng. Một vùng không khí thu nhỏ rất nặng nề bao trùm lên hai người giữa bầu không khí thản nhiên chung quanh. Ngà thấy nàng nên bỏ đi là hơn trước khi sự tức giận ở Phủ nổ bùng thành một phản ứng đáng tiếc. Ngà nhẹ nhàng đẩy lui ghế, đứng dậy.

Phủ nhìn thấy Ngà đi về phía quầy rượu lại

với Phấn. Tựa vào cái quầy cao, Ngà và Phấn vừa xi xào to nhỏ với nhau vừa nhìn về phía chàng. Phở quay mặt đi chỗ khác. Rồi chợt chàng cảm thấy sự tức giận ở chàng cực kỳ lắm lắm và vô lý. Đàn bà là cái giống người không hiểu được, nhưng hiểu để làm gì? Cử chỉ lạnh nhạt thờ ơ, thái độ nóng nảy giận giữ của chàng đối với Ngà, làm chàng bất nhẫn. Vừa lúc đó, một bàn tay đặt nhẹ lên vai Phở. Quay lại. Phấn. Nhưng một Phấn thản nhiên và không tươi cười nữa.

- Anh chưa về ư?

- Sắp rồi đây. Ngồi xuống anh hỏi.

- Anh nhảy với ai để Phấn gọi.

- Không nhảy với ai hết. Ngà nó đâu rồi?

- Anh đuổi nó đi anh còn hỏi làm gì?

Phở mỉm cười nhìn nét mặt làm bộ lạnh lùng của Phấn:

- Không đuổi đi để vào khám Chí Hòa nằm với muỗi mấy tháng nữa sao?

214 | Mai Thảo

- Em như anh thì lần này giá có vào khám lần nữa em cũng bằng lòng.

Phủ trộn mắt:

- Lạ nhỉ? Sao thế?

- Vào tù vì người yêu mình. Vào tù vì tình yêu. Vào tù như thế mới hay chứ.

- Hồi này em đọc tiểu thuyết hơi nhiều đấy nhé.

Phấn bữu môi:

- Bộ đọc tiểu thuyết mới nói được thế sao? Em nói như thế là tiểu thuyết ư? Các anh bây giờ đi chơi thua những bọn trẻ tuổi nhiều lắm. Anh biết thằng Ban em anh Thịnh không?

- Biết.

- Nó yêu một con điểm.

Phủ cả cười:

- Anh cũng yêu điểm. Hàng nghìn người

đàn ông chơi lão luyện nhất cũng một vài lần thất điên thất đảo vì điểm. Tưởng chuyện gì.

Phấn đập mạnh vào cánh tay Phủ, giọng gắt gỏng:

- Để im em kể hết đã. Yêu như thứ yêu của các anh thì nói làm gì. Yêu mà vẫn sợ, vẫn lo tai tiếng, vẫn coi quý đời sống tự do của mình như vàng, yêu như mua bán, sao gọi là yêu? Các anh tưởng các anh sống một thời kỳ với những đứa con gái chơi bời như chúng em, rồi sang cho một cái nhà, mua cho một cái nhẫn kim cương, để có quyền chửi vào mặt: ‘Chúng mày còn muốn gì nữa, bước đi’, là được hay sao? Những lúc ngắt ngưỡng say, các anh vẫn lớn tiếng chửi rửa cái xã hội thành kiến, cái xã hội đạo đức giả, cái xã hội nó cấm cửa những hạng người như chúng em được trở lại làm người, nhưng các anh sống cũng chẳng hơn gì cái xã hội mà các anh chửi rửa. Các anh ích kỷ. Các anh tàn nhẫn. Các anh vô nhân đạo. Nói thì ghê lắm, kỳ thực thâm tâm các anh cũng như bọn trọc phú tưởng có tiền là mua được

216 | Mai Thảo

hết mọi sự ở đời. Nhầm lẫn. Chúng em cũng là người, cũng biết nghĩ chứ? Con Ngà nó ngu mới đâm đầu yêu thứ đàn ông như anh. Em quý anh thật, nhưng nói thật anh đừng giận, anh có dám làm cái việc thằng Ban đã làm cho người yêu của nó hay không?

- Việc gì mà ghê gớm thế?

- Chẳng ghê gớm gì hết. Nhưng cao đẹp lắm. Và các anh thì không bao giờ dám làm. Nó lấy con Niết, lấy đường hoàng, có giá thú cẩn thận. Gia đình không bằng lòng, hai vợ chồng nó đưa nhau lên Đà Lạt. Chồng dạy học tư, vợ ở nhà giặt giũ, làm bếp nước. Hạnh phúc đáo để. Hôm nọ vợ chồng nó về đây chơi. Chúng em trông cái cảnh chúng nó mà thèm. Chờ các anh ấy à! Các anh khôn lắm, lịch sự lắm, nhưng các anh đều bỏ mẹ đi ấy. Chờ các anh thì có đến muôn nghìn kiếp sau. Cho nên chúng em đã lầm lỡ đã hư hỏng thì cứ đành lầm lỡ hư hỏng suốt đời. Có ai thương yêu mình thật tình đâu mà thoát được cái cảnh ngộ khốn nạn.

Đến lượt Phấn giận dữ thật sự. Mắt Phấn

long lanh. Phấn nói một thôi một hồi như thế, và Phủ cứ đành yên lặng ngồi nghe. Chờ cho Phấn nói xong, Phủ hỏi đùa:

- Diễn thuyết hết chưa?

- Chưa. Nhưng không nói nữa. Thôi anh đi về đi. Không giữ anh nữa đâu. Báu lắm đấy. Địa vị em thì còn lâu lắm nhé.

- Biết rồi, nhưng anh hỏi em vẫn không trả lời. Ngà đâu?

- Anh hỏi làm gì. Nó làm sao, ở đâu, anh mặc xác nó có được không?

Phủ cười xòa:

- Hết giận rồi. Ừ, vào khám Chí Hòa một lần nữa cũng được. Ngà lại đây với anh. Định rủ các cô đi ăn nhưng hôm nay không đủ tiền. Để hôm khác vậy.

Phấn mở ví, lấy ra hai tờ giấy năm trăm, giúi vào tay Phủ:

- Cho anh mượn. Đưa các em đi ăn đi.

Phủ giờ cao hai tờ giấy năm trăm trước ánh sáng:

- Tiền gì đây? Ai cho?

- Tiền gì và ai cho thì anh hỏi làm quái gì? Để trả tiền nhà đấy, nhưng cứ cho anh mượn, bà chủ nhà lấy chậm một vài ngày cũng chưa chết ai hết.

Phủ nhìn Phấn, buồn buồn:

- Hồi này anh thảm quá đi. Lần thứ nhất phải mượn tiền em đấy nhé.

Phấn cau mặt âu yếm:

- Sao anh cứ để ý đến những chuyện lẩn thẩn ấy nhỉ? Bao nhiêu năm nay, anh cho chúng em bao nhiêu tiền rồi, anh có biết không? Mà anh có lấy của em đâu, cho anh mượn tạm thôi mà. Bộ anh chưa mượn ai bao giờ sao? Chờ em gọi con Ngà nhé. Nó đứng sau quầy rượu kia kìa. Chúng em lấy sắc rồi ra ngay.

- Đợi tan đã cũng được phải để cho em làm ăn xong đã chứ?

- Đẹp chuyện làm ăn đi. Mấy ông tướng còn lại kia cũng ngồi ì ra đấy thôi chứ không chịu gọi thêm ai đâu. Vả lại, em đói lắm rồi, đi mau không có các tiệm nó đóng cửa hết thì khổn.

Chiếc xe taxi chạy băng băng trên mặt đường khuya. Thành phố mát rượi, trái rộ chung quanh. Những bóng cây thấp thoáng lay theo chiều gió. Phủ ngồi ở giữa Ngà và Phấn. Trước nụ cười tủm tỉm của Phấn, Phủ vòng tay ôm lấy lưng Ngà, kéo Ngà lại gần. Thường ngày, Ngà bạo dạn, cười nói tự nhiên lơ lả, nhưng vừa được Phủ làm lành trở lại, nàng ngồi yên, lúng túng và hơi cảm động một chút, nên đã lấy lại được một cái gì duyên dáng tươi trẻ rất đáng yêu.

- Ngà, mày ngủ đấy à! Nói như thánh phán sao bây giờ cầm như thóc ấy!

Phấn nói đùa rồi thích nhẹ tay vào sườn Phủ, cười khúc khích:

- Hay là tôi đi xuống để hai ông bà được tự do vậy.

Phủ ngời sát lại gần Ngà hơn. Mọi sự giận dữ ở chàng đã tiêu tan. Chàng có cảm tưởng vừa trở lại với một nếp sống, một thế giới lâu ngày không gặp. Đó là cái thế giới ban đêm của Sài Gòn với những người đàn bà như Ngà và Phấn, những bông hoa của đêm tối lơ lửng sã, và chàng thì vẫn chỉ tìm thấy sự lãng quên chốc lát ở đó, và chỉ ở đó mà thôi. Bàn tay Ngà, trong tay chàng, đầy và ấm áp lạ thường. Qua một khoảng thời gian cách biệt, cô độc, thế là chàng lại rơi vào một vùng quen thuộc cũ, sống với đàn bà, xem thường cuộc đời. Mãi mãi như thế? Đã sao. Nghĩ ngợi để làm gì. Phũ không muốn nghĩ nữa. Cuộc đời không có hạnh phúc, không có tình yêu lớn, chàng cũng chẳng còn đem lại được gì cho ai, suy nghĩ băn khoăn để làm gì? Phũ xoay người lại, và mặc cho Phấn kêu lên:

- A, xem như không có ai hết, ghê không?

Chàng cúi xuống hôn vào miệng Ngà, thật lâu. Cái hôn lặng lẽ, bản bật, thoang thoang trong bóng lá chạy lùi làm cho khoang xe lúc

tối đen, lúc sáng bùng lên, và chiếc xe thì vẫn chạy băng băng giữa con đường rộng.

Đó là một tiệm ăn ở giữa vùng ngoại ô Chợ Lớn. Cả một khu phố chạy dài, riêng tiệm ăn này là còn sáng đèn. Phấn bảo người tài xế tấp lại, lanh lẹ sách sách mở cửa bước xuống. Phũ bỡ ngỡ nhìn vào cái tiệm ăn chàng tưởng sẽ vắng vẻ nhưng đông chật người ngồi xúm xít chung quanh những cái bàn tròn. Phấn hỏi Phũ:

- Anh còn nhớ đây không?

- Hơi thôi. Lâu lắm anh không đến đây.

- Chúng em thì tối nào cũng lại đây vì đây mở cửa khuya nhất. Anh đi đánh bạc, có đôi, bốn năm giờ sáng đến vẫn có thức ăn như thường.

Phía bên trái cửa ra vào của tiệm ăn là một cái bàn dài, trên để la liệt các đồ ăn đã dọn sẵn. Bánh cuốn xếp từng chồng trên đĩa. Những khoanh giò chả đã thái sẵn trông thật ngon

mắt. Cạnh bàn, một cái bếp than đỏ hồng. Người con gái ngồi xổm quay lưng lại, luôn tay tráng bánh. Hơi nước bốc lên.

Những tiếng tàn than nổ tí tách. Phủ đưa Ngà và Phấn vào một cái bàn sát tận phía trong. Chàng đón lấy sắc ở tay hai người xếp chung vào một góc bàn. Đảo mắt nhìn quanh, Phủ nhận ra một vài khuôn mặt quen thuộc. Nhiều người mỉm cười, nháy mắt với Phủ. Đó là những nhạc công của các dàn nhạc vũ trường đã tan rôi, đều kéo về đây trong bữa ăn đêm. Họ cười đùa âm ỉ, lũ nhạc khí cồng kèn dựng chung quanh các chân bàn. Bộ mặt ban đêm của Sài Gòn vẫn vậy, Phủ nghĩ thầm.

Và mình thì cũng cứ thế, cho xong.

- Anh ngồi nghĩ gì mà thần người ra thế. Gọi cho chúng em ăn đi chứ. Đói thấy bà rồi.

Phủ giật mình, bảo Phấn:

- Em gọi hộ anh đi. Ở đây có gì ngon nhất?

- Cái gì cũng ngon nhất. Anh này lâu không

đi chơi, chẳng biết gì cả, hỏng quá. Ngà, gọi đi mà, hay lại phải đến gái già này.

Nói thế nhưng không đợi Ngà trả lời, Phấn đã lanh lẹn gọi hai đĩa bánh cuốn và ba tô cháo gà. Đồ ăn đưa đến. Phấn ăn liền, vừa ăn vừa giục Phủ phải ăn nhanh ‘không có chúng em ăn mất’. Phủ hơi cảm thấy kiêu hãnh khi thấy một vài cặp mắt thán phục không dấu được trước vẻ đẹp ban đêm lộng lẫy của Ngà từ bàn khác ném sang. Dưới gầm bàn, một bàn chân của Ngà đã êm ái đặt lên chân Phủ và để yên trên đó. Phủ mỉm cười nhìn Ngà. Phút đó chàng vẫn còn nghĩ vì sự hèn nhát của Ngà, chàng đã bị tai tiếng, chàng đã phải vào nằm trong khám Chí Hòa hai tháng, nhưng chàng đã tha thứ, vì chàng nghĩ đàn bà là như thế, muôn thuở họ là những sinh vật kiêu diễm, bé nhỏ, tầm thường, nhưng cần thiết cho những cuộc vui, một không khí, một khung cảnh ban đêm.

Trả tiền đứng dậy đi ra, trời đã khuya lắm. Phủ nói:

- Tôi đưa hai người về. Ai về trước đây. Phấn nhanh nhẩu nói ngay:

- Em ở gần cho em về trước.

Ngà nói, yếu ớt, chiếu lệ:

- Thôi để anh Phũ đưa tao về trước.

- Mà về sau. Tao bảo mày về sau, nghe thấy gì không? Thích bỏ xừ còn điệu. Ngà, đền ơn tao gì nào?

Ngà cười:

- Chẳng đền ơn gì hết.

Phấn giơ tay lên trời:

- Đấy anh xem, nó mở mồm ra nói toàn giọng vô ơn bạc nghĩa thì đời nó khá làm sao được chứ? Lần sau thì đừng có nhờ tao làm trung gian cho mày nữa nhé. Rồi lại khóc chán con ạ.

Tiếng mở cửa làm Phũ giật mình tỉnh dậy. Chàng kéo vội cái chăn lên che lên thân thể.

Ngà đã đi từ bao giờ nhưng dấu vết chỗ đặt đầu của nàng còn in hằn lên mặt gối. Một mùi thơm của tóc và da thịt phảng phất. Buổi sáng mát rượi. Một vệt nắng lọt qua khe cửa đóng, chiếu vào một mặt bàn phấn, trên đó ngổn ngang gương lược và những đồ trang điểm của Ngà. Căn buồng tối nhờ nhờ.

Bóng người chị Hai rón rén đi lại thu dọn quần áo ở một góc. Dọn xong, chị Hai lại rón rén bước đi ra.

- Mở cửa cho tôi.

- Ông đã dậy?

- Máy giờ rồi chị Hai?

- Thưa ông, chừng 9 giờ.

- Bà đâu?

- Bà cháu lên phố. Bà dặn không được đánh thức ông dậy. Cánh cửa mở, ánh sáng lùa vào chan hòa làm Phũ hoa mắt.

- Ông dùng điểm tâm gì để mang vào?

- Chưa. Sửa soạn cho tôi tắm ngay bây giờ.
- Vâng ạ.

Chị Hai lễ phép lui ra. Phở thầm khen Ngà là một nữ chủ nhân có cốt cách và phong thái. Điểm đặc biệt ở Ngà là nàng tổ chức được một đời sống đài các, phong lưu. Nhiều người đàn ông, thường là những kẻ từng trải, mê Ngà cũng phải. Đã hơn một tuần, Ngà giữ rịt Phở ở đây, kể từ cái đêm nàng gặp lại Phở ở vũ trường. Đêm đó, Phở chịu đưa Ngà về nhà và khi Ngà đắm đuối nói với chàng dưới vòm cửa tối: ‘Vào đây với em’. Tuy Phở đáp lại ‘Năm phút thôi’, nhưng chàng biết chàng sẽ ở lại. Không có hạnh phúc, không có lý tưởng. không có lẽ sống, người ta thật khó mà thay đổi được cuộc đời mình. Rồi sự chán chường lại đẩy cho rơi vào cái vòng giam cầm cũ bằng những thói quen không dứt được, đó là cái trạng thái tâm hồn của Phở.

Cuối cùng, vẫn chỉ là đàn bà. Phấn hương và da thịt của họ. Những chứng tật, những thói xấu, nhan sắc và sự ham muốn của họ, tất cả

tạo thành một sự ràng buộc thật mỏng manh, nhưng vẫn còn đó vì Phủ không muốn thoát ra. Ở với Ngà cũng như ở trong căn buồng nhộp nhúa của cái khách sạn Trung Hoa rẻ tiền. Cũng là ở, ăn. Ngủ. Và làm ái tình. Cũng là giam cầm, trốn lánh. Cũng là rút lui vào một thứ thế giới nhỏ bé, cho được cách biệt với chung quanh. Nhiều đêm, thức giấc, nhìn Ngà ngủ ngon lành bên cạnh, nét mặt Ngà còn như mơ màng niềm sướng thỏa của những phút ân ái cuồng nhiệt, Phủ buồn rầu và cảm thấy khinh chàng lạ thường.

Hơn một lần chàng muốn bỏ đi. Mở hé một cánh cửa, bước ra đường, đi ra. Thoát hẳn một nếp sống quẩn quanh, không còn phẩm giá và nhân cách. Nhưng rồi, Phủ lại nhủ thầm: «Đi đâu? Tìm đến một cuộc sống khác? Đồng ý. Nhưng cuộc sống nào? Và để làm gì?» Một xâu chuỗi thật dài những câu hỏi mệt nhọc như vậy, rồi Phủ đã tặc lưỡi nằm xuống. Và thế là chàng lại ở lại, ở lại trong cái thế giới đó, với phần hương, buồng ngủ, và đàn bà.

Khuôn mặt những người tình cũ, từng khuôn mặt của từng chặng đường tình cảm hiện ra trong tâm Phũ lúc chàng tắm xong, và dùng điểm tâm bên cạnh cửa sổ.

Buổi sáng Sài Gòn rực rỡ trước mặt chạy từ đầu thềm đến bức tường hoa thấp ngăn chia căn biệt thự nhỏ với con đường ở ngoài. Xe cô qua lại trong một nhịp đều đặn, thừa thớt.

Phũ đẩy đĩa đồ ăn ra xa, châm lửa hút thuốc lá, và nhắc ly cà phê lên, thông thả uống từng ngụm nhỏ. Pha rất vừa vặn, ly cà phê thơm ngon gây cho phũ một cảm giác hưởng thụ dễ chịu và khoan khoái. Chàng trầm ngâm vừa nhìn những đợt nắng nhảy múa, vừa thả buông thần trí trở lại với dĩ vãng và kỷ niệm. Làm một con toán về cuộc sống nội tâm của chàng, Phũ thấy mình tưởng cho đi thật nhiều, nhận lại thực nhiều nhưng thực là cho đi và nhận lại cũng vậy, chẳng được là bao. Những mối tình chốc lát, thoáng qua, mãnh liệt, đam mê những thời kỳ chàng còn trẻ tuổi, cứ dịu lảng, và nhạt nhẽo dần theo số tuổi tăng lên.

‘Năm nay mình đã bốn mươi, còn sống đến bao giờ đây’ Phủ nhủ thầm. Lòng chàng nghĩ đến tương lai, đến phần đời còn lại, ý nghĩ ném vào một khoảng trống, phẳng, thò ơ và đứng dưng. Bốn mươi. Tứ thập nhi bất hoặc. Người đời thường nói thế. Nhưng lòng Phủ thì lại đầy những hoài nghi hiện hình. Hoài nghi đến cuộc đời chàng. Đêm đến vũ trường gặp Phấn và Ngà, Phủ lại nhớ đến và thấy là con người chàng đã thay đổi. Nó không gia nhập được vào cái không khí ăn chơi như ngày trước được nữa. Vui ồn ào mà giả tạo. Vui bằng tiếng cười, bằng cơn say, nhưng linh hồn thì lảng đãng chập chờn ở tận nơi đâu.

Hình ảnh một canh bạc chột nổi lên như một so sánh vừa ngộ nghĩnh vừa đau đớn. Thiếu sự thành thực, thiếu trách nhiệm dành cho kẻ khác, cuộc đời chỉ còn là một canh bạc, thua được không thành vấn đề, nhưng người ngồi dự canh bạc đã mất hết hứng thú vì không thể hồi hộp rung động trước may rủi được nữa, vì đã biết trước từng con bài chưa rút ra khỏi nọc, vì mình đã ăn gian. Đúng như

thằng cha Phạm nó đã bảo mình, Phủ thốt lên thành tiếng. Nhớ lại câu nói của Phạm Phủ nhếch mép cười.

Cách đây năm năm, có một thời kỳ chàng mê đánh bạc lạ thường. Thế giới đỏ đen úp chụp xuống đời sống chàng thời kỳ đó như một cánh tay áo phù thủy làm chàng mù mẫm và mê thiếp đi. Chàng đánh bạc thâu đêm suốt sáng, hết ngày này sang ngày khác, quên ăn quên ngủ, không phút nào ngừng. Lẽ tất nhiên là càng đánh càng thua. Và càng thua càng ham mê hơn. Một trong những sòng bạc Phủ hay lui tới là sòng bạc của Điệp, một vũ nữ về già lấy lẽ Bằng, một lão thầu khoán từng giao thiệp với Phủ nhiều lần.

Phủ hay lui tới cái sòng bạc đó vì Điệp mời, vì quen Bằng, vì sòng là một căn gác kín đáo và vì chàng yêu thích cái không khí ở đó hơn là ở những sòng khác.

Căn buồng ở đầu cánh trái tầng trên một căn nhà cuối đáy một ngõ hẻm ở đường Võ Tánh. Một cái ngõ hun hút, vắng ngắt, đêm

đêm có một ngọn đèn đường ở ngoài đầu ngõ soi nghiêng bóng phủ lằm lũi đi vào. Mặt cánh cổng lúc nào cũng cài then và khóa ở bên trong rất kỹ lưỡng. Ấn nút chuông điện, đứng chờ người đầy tớ gái ra mở, nghe thấy tiếng chuông vang lên thật sâu và thật xa.

Điệp lão luyện trong nghề làm vũ nữ, rất am hiểu đàn ông và tính hiếu sắc của họ nên đã chọn mượn một đứa đầy tớ gái khá lẳng lơ, xinh đẹp. Nhiều đêm say rượu, thân thể bùng bùng, cánh cửa vừa mở, phủ đẩy người chị hai đứng sát vào tường, và đứa con gái này cũng để mặc cho phủ ôm hôn và vuốt ve một lát. Trong cái tủ thấp ở tầng dưới, bao giờ Điệp cũng mua trữ sẵn đủ mọi thứ rượu mạnh. ‘Mua cho anh uống đấy, anh Phủ’. Và trước sự đón biết tính chàng của Điệp, Phủ rất bằng lòng. Thế rồi uống rượu ở tầng dưới, rồi lên lầu đánh bạc. Canh bạc nào Điệp cũng ngồi ở bên chàng, săn sóc chàng đủ thứ. Điệp đã hết thời nhưng vẫn còn những cử chỉ quyến rũ thường thấy ở một vũ nữ xưa kia nổi tiếng là khéo chiều nhất của các vũ trường Sài Gòn.

Thực ra, năng lui tới sòng bạc của vợ chồng Điệp, ngoài sự đam mê đến lạ lùng khó hiểu, Phủ còn bị thúc đẩy bởi một ý muốn tốt đẹp, đối với Điệp. Một cách để giúp Điệp đó. Một hôm, lâu không thấy Phủ đến chơi, Điệp đi tìm chàng bằng được và hỏi:

- Anh thôi đánh bạc rồi ư?

- Vãn.

- Sao anh không lại đăng em?

- Anh đi đánh ở chỗ khác.

- Đánh chỗ nào cũng là đánh, anh không đến có phải vì em đã sơ xuất gì để cho anh giận không?

- Đâu phải thế. Đánh chỗ khác, cho thay đổi khung cảnh đi chứ. Vả lại, thiếu anh thì đã có người khác thiếu gì.

Điệp lắc đầu, buồn rầu:

- Không có đâu. Bao nhiêu lần, thiếu anh, không đủ chân, canh bạc đã tổ chức lại không

thành. Anh quen biết nhiều, có anh, anh kéo thêm được cho em nhiều chân khác. Anh chờ rồi thì thôi, nếu không anh lại chơi, vừa vui vừa là để giúp em.

- Giúp Điệp? Phũ ngạc nhiên. Hồi này em xuống đến thế cơ ư?

- Nếu không khốn khổ khốn nạn em phải đi mời các anh đến đánh bạc để lấy chút tiền hồ như thế này sao?

Điệp nói xong, đưa tay lên chấm nước mắt.

Hỏi chuyện Điệp, Phũ mới biết chàng đã lầm về cái vỏ bề ngoài hào nhoáng của Điệp và người chồng thầu khoán. Họ suốt ngày hú hí với nhau nhưng màn kịch ái ân nồng nàn chỉ là tấm màn nhung che giấu một cảnh ngộ đau đớn ê chề mà Điệp phải cắn răng chịu đựng. Đó là một cảnh ngộ của một người vợ bé không được công nhận, không có một bảo đảm nào. Bằng ăn ở lén lút với Điệp, lúc nào nói dối được vợ cả mới dám xuống ở với Điệp một đêm, hay một buổi sáng, một buổi chiều.

Nhiều vụ đánh ghen đã xảy ra. Phủ không có đó. Điệp lại cố giấu nên chàng không biết và cũng không mấy may mắn tới.

Hồi gần đây, Bằng làm ăn không trôi chảy, thua lỗ rất nhiều. Buồn phiền, Bằng tìm lãng quên trong ma túy, lâu dần thành nghiện. Con nợ rùng rùng tìm kiếm Bằng khắp nơi như bắt giặc, khiến Bằng cứ lẩn lút như chuột ngáy, và cuối cùng bàn đèn đã là chỗ ẩn náu thuận tiện nhất cho cuộc đời thất bại và tàn tạ.

Tiền hồ thu được sau những canh bạc đánh thâu đêm suốt sáng, lần nào cũng được một vài ngàn đồng, nhưng chi tiêu này nợ và mua thuốc cho Bằng hút là vừa. Đã thế đôi khi con bạc thua quá lại hỏi mượn khéo tiền Điệp rồi quýt luôn. Tiền cò bạc gác bụi tre mà, đầu vào đó. Túng vẫn hoàn túng. So sánh Điệp những ngày bây giờ và Điệp thuở xưa, một trời một vực khác xa nhau.

Cái bây giờ của Điệp chỉ là cái bóng nhớ nhiều hờn tủi và nhiều ngượng ngập so với Điệp ngày trước. Nhìn Điệp, Phủ vẫn thầm

nghĩ đến điều này: khi người đàn bà tàn tạ, sự tàn tạ đến mau chóng và rõ rệt lạ thường. Điệp khóc lóc, kể cảnh ngộ khổ nhục của một thân phận làm lẽ. Chịu đựng đủ thứ để đổi lấy một ảo tưởng về hạnh phúc gia đình không bao giờ là sự thật, và lỗi lầm của một dấu chân đã trở nên lầm lỗi một đời.

Tội nghiệp cho Điệp và không muốn Điệp hiểu lầm chàng nữa, chàng cũng muốn giúp nàng, Phũ trở lại sông bạc ở cái ngõ hẻm đường Võ Tánh ấy. Điều Phũ không ngờ: sông bạc đã thay đổi bộ mặt. Nó đã biến thành một sông bạc bịp mà chàng không hay. Ba tháng Sau, một hôm gặp Phạm trong một quán nước, thấy Phũ kêu 'hồi này đen quá', Phạm hỏi thua ở đâu và kêu ầm lên: 'Chết cha anh sao vào ổ bạc bịp' Phũ mới ngã ngửa người. Chàng đánh bạc lão luyện, có cặp mắt quan sát sắc sảo, nhưng chàng đã bị bịp như một đứa con nít, vì chàng không ngờ Điệp dám đi đến chỗ tổ chức đánh gian như vậy. Phũ nhớ mãi cái cảm giác chán chường đêm đó ở nhà Điệp. Đêm cuối cùng của canh bạc cuối cùng. Điệp mặc áo lụa

236 | Mai Thảo

trắng, trang điểm thật cẩn thận, Điệp ngồi bên cạnh chàng, và suýt soa phàn nàn mỗi khi Phũ thua, lúc đó chàng biết chàng đang bị bịp, và nhìn Điệp đóng kịch, Phũ muốn thẳng cánh đánh cho Điệp một cái tát, một cái tát làm cho Điệp choáng váng, tối tăm mặt mũi và ngã xuống. Nhưng chàng lại nén được ngay và chỉ nhìn Điệp mà mỉm cười. Khi người đàn bà yêu, sự liều lĩnh ở họ vô bờ bến. Khi người đàn bà đói, họ táng tận lương tâm đến tận cùng. Đàn bà một giống người lạ lùng. Khuôn mặt bông hoa mà tâm hồn tầm thường. Dịu dàng mà tàn nhẫn. Thơ ngây mà ác độc. Hãy nhìn ngắm họ bằng sự tò mò thích thú. Hãy tha thứ và hãy khoan dung bởi thân phận họ quyết định bởi nhan sắc, bởi may rủi, bởi họ là thứ tầm gửi, giọt mưa sa, không làm chủ được định mệnh bao giờ. Nhưng nghĩ thế, mà đêm đó, canh bạc tan – lẽ cố nhiên là Phũ lại thua – Chàng đã không ngừng được.

Chờ cho đám con bạc đã giải tán, chỉ còn mình chàng với Điệp, thỉnh thoảng Phũ hỏi:

- Điệp. Năm nay Điệp bao nhiêu tuổi?

- Điệp cười chúm chím:

- Anh đoán xem.

- Không đoán được. Anh hỏi năm nay em bao nhiêu tuổi?

- Hai mươi chín.

Phủ mớ màng:

- Hai mươi chín. Với người đàn ông, đó là tuổi dũng mãnh nhất, hào hứng nhất của đời người, cái tuổi mà tất cả còn cho phép. Cái tuổi trưởng thành. Nhưng hai mươi chín đối với người đàn bà là nhuộm màu tàn tạ rồi phải không? Là đã hết kiêu hãnh, và đã dám lừa lọc, phản phúc vì đồng tiền phải không?

Điệp tái người nhưng vẫn gượng cười:

- Anh chửi em đấy à? Anh nói gì em không hiểu.

- Mấy tháng nay, anh đến đây để làm một con mồi ngu xuẩn. Anh không ngờ, vì anh tin em. Anh thua ngót hai mươi vạn đồng. Cũng chẳng sao. Một bài học trả giá như thế vẫn chưa đắt lắm. Nhưng anh chỉ muốn hỏi em một điều: tại sao nạn nhân không phải là người khác mà em lại chọn anh?

Phủ cười:

- Kể ra anh cũng khá tử tế với em đấy chứ?

Diệp không chối cãi được nữa. Để mặc cho Diệp gục đầu khóc lóc. Phủ đứng dậy, mở cửa đi ra. từ đó, không bao giờ Phủ còn lui tới cái ngõ tối ở đường Võ Tánh nữa. chàng cũng thôi luôn đánh bạc. Nhìn thấy sự bất thủ muốn nôn mửa, nổi đam mê đến mù mẫm thần trí suốt một thời gian tự nhiên tan đi, và nghĩ lại bây giờ, Phủ thấy chàng không thù ghét gì Diệp mà còn như thầm cảm ơn Diệp đã làm nguội lạnh trong chàng cái máu cờ bạc tưởng không bao giờ ra thoát được.

Ít lâu Sau, Phủ gặp lại Phạm. Đôi bạn đi bên nhau trên hè phố.

- Trông anh hồi này khỏe mạnh lắm. Đỡ thức khuya, đỡ đánh bạc rồi phải không?

- Thức khuya thì còn. Nhưng bạc thì chưa rồi. Không phải là đỡ mà là bỏ hẳn.

Phạm trắng trợn tự giới thiệu:

- Còn tôi thì thành ‘Sư’ rồi. Kiếm ăn về nghề cò bạc đấy. Đáng khinh lắm hả?

Phủ cười lắc đầu:

- Không có ý kiến gì hết. Mỗi người có một đời sống riêng. Tôi không thuộc vào cái thành phần làm thành thứ dư luận phê phán đời sống kẻ khác. Thôi anh đi.

Cuộc sống cứ thu nhỏ lại mãi. Một đam mê rũ bỏ được, là tâm hồn được thanh thoi hơn, và người ta lại đi sâu thêm vào cái thế giới bé nhỏ của mình, tự xóa nhòa dần sự hiện hữu của mình trước xã hội và trong cuộc đời kẻ khác.

Ngà về cắt đứt dòng suy nghĩ triền miên của Phủ.

- Chết, sao anh dậy sớm làm gì thế? Con chị Hai lại làm ồn anh không ngủ được phải không?

Phủ phì cười:

- Còn sớm gì nữa. Nắng thế kia, trưa rồi. Bộ em muốn anh ngủ đến chiều hay sao? Em đi đâu về? Ngoài đường đang mở hội hay sao mà tươi như hoa thế kia?

Ngà đến, ngồi lên đùi Phủ, nũng nịu và âu yếm:

- Gặp mấy con bạn ở Lào về, chuyện không dứt được ra nữa. Đàn bà lắm chuyện lắm phải không? À, em đi vào lang lang Tax, thấy nhiều mù xoa đẹp lắm, em mua về cho anh đây này?

Phủ đỡ lấy gói đồ ở tay Ngà, mở ra, nhắc từng chiếc mù xoa lên xem:

- Đẹp lắm. Nhưng em có biết tặng mù xoa là triệu chứng gì không?

Ngà dẩy nẩy:

- Chết cha! Bây giờ em mới nghĩ ra. Tặng nhau mù xoa là xa nhau. Thôi đưa trả em.

- Anh nói đùa đấy. Tin thế là mê tín nhảm. Để cho anh dùng. Nhưng bận sau, đừng mua gì cho anh nữa. Kỳ lắm. Đàn ông mua đồ tặng cho đàn bà mới đúng. Em làm thế người ta cười cho là em phải ‘nuôi’ anh. Mà đàn bà phải ‘nuôi’ đàn ông thì cả đàn bà ấy và đàn ông ấy đều chẳng ra cái quỷ gì hết.

- Anh lại sắp sửa rồi đấy nhé! Những chuyện nhỏ nhặt ấy sao còn cứ làm anh thắc mắc hoài vậy.

Ngà đứng dậy, nắm tay Phủ, kéo chàng vào buồng ngủ. Phủ nằm úp xấp lên mặt đệm, im lặng. Ngà nhìn theo Phủ trong khi nàng thay quần áo ngủ. Lại giường, Ngà gọi: ‘anh Phủ’. Phủ vẫn nằm im trong dáng điệu cũ. Ngà cúi xuống, lật mặt Phủ cho quay lại, và hôn Phủ đắm đuối. Phủ để yên cho Ngà hôn nhưng không hôn trả lại. Ngà buông Phủ ra cau mày:

- Anh lại nghĩ gì thế?

- Không nghĩ gì hết.

- Anh kỳ lắm, thỉnh thoảng đầu óc anh lại như để tận đâu đâu. những lúc ấy, anh lạnh lùng, em có cảm tưởng anh thù ghét em thì đúng hơn.

Ngà tấm tức, hai tay bưng lấy mặt, xoay người nhìn đi chỗ khác.

- Anh chán em rồi lắm sao. Anh không chịu để cho em giữ anh ở lại đây nữa có phải không? Tiếng Phủ nhỏ nhưng thật rõ sau lưng Ngà:

- Anh chán anh thì đúng hơn. Em thử nghĩ mà xem. Anh không chán anh sao được. Anh đã bỏ lại ở ngoài đường nhân cánh, sự tự trọng của anh, khi anh về đây ở với em. Anh coi thường dư luận, chúng nó nói gì anh cũng kệ xác chúng nó. Sống cho mình chứ đâu phải là sống cho dư luận. Nhưng đấy không phải là chuyện dư luận. Mà là anh nhìn thấy anh như thế nào, tự biết về mình như thế nào, và sự hèn nhát tầm thường của anh đã làm anh đau đớn.

Phủ nhóm dậy, và thôi không nói nữa. Chàng thấy chàng lẩn thẩn và phiền toái một cách ngớ ngẩn đáng ghét. Chàng thấy chàng đang nói những điều mà Ngà, hay bất cứ một người đàn bà nào đều không hiểu được. Hoặc hiểu cũng không thể chấp nhận được.

Chàng ôm lấy ngang lưng Ngà, dịu dàng nằm xuống. Ngà làm điệu tức giận, vùng vằng không chịu. Nhưng lấy lệ mà thôi. Ngà không chống cự được bàn tay ve vuốt của Phủ. Không bao giờ nàng chống cự được. Nàng sống độc lập, tự chủ. Nàng hằng nghĩ không một người đàn ông nào làm chủ được nàng, sai khiến được nàng, làm nàng đau đớn. Sự thực có như thế. Năm mười bảy tuổi, Ngà yêu Minh, chàng sinh viên con nhà giàu và hư hỏng ấy. Hai người gặp nhau ở một đêm dạ hội. Ngà đến với vợ chồng một người bạn. Nửa chừng cặp vợ chồng đó bỏ về trước không cho Ngà biết. Dạ hội tan, Ngà đứng chờ xe ngoài đường. Một chiếc xe mui trần lộng lẫy tiến lại, đậu trước mặt nàng. Trên xe trước tay lái: chàng trẻ tuổi, đẹp trai đã mời nàng nhảy hai bản slow thật mùi mẫn. Hắn ôm

244 | Mai Thảo

nàng thật chặt, chặt đến nghẹt thở. Thái độ sẵn sàng làm cho người thiếu nữ mười bảy tuổi còn nhiều ngỡ ngàng thẹn ở Ngà thời đó hổ thẹn và khó chịu.

- Cô về đâu, tôi đưa cô về.

Ngà không muốn lên xe Minh. nhưng đêm đã khuya, đường vắng quá, chờ có xe biết đến bao giờ. cánh cửa xe mở ra. một nụ cười chào đón, thế là Ngà bước lên. Minh rất khéo nói. Hắn ngỏ lời xin lỗi nàng về cử chỉ cuồng nhiệt trong khi khiêu vũ.

- Cô bằng lòng tha lỗi cho tôi không?

Ngà cười không nói.

Minh xin phép được đưa nàng đi chơi một vòng. Chiếc xe phóng nhanh ra khỏi thành phố. trời đẹp. Con đường chạy dài trên những cánh đồng yên ngủ. Ngà giữ mãi được cái cảm giác dễ chịu phơi phới đó của buổi đi chơi đêm. Một hôm sau, Minh đến chơi, và nàng lại bằng lòng đi chơi với hắn nữa.

Tình yêu không đến ngay, nhưng từ từ, bằng những theo đuổi kiên nhẫn của Minh, bằng những chuyến đi chơi ra ngoài thành phố, những quà tặng, nghĩa là những cái rất dễ gây cảm tình và làm xiêu lòng người đàn bà.

Cho đến một hôm, Minh đưa nàng đi chơi rồi khi trở về hẳn mời nàng lên căn buồng của một người bạn. Ngà ngập ngừng không chịu, nhưng, như mọi lần, Minh vẫn khéo nói quá:

- Nhà anh bạn anh mà. Anh muốn giới thiệu anh ấy với em, chúng mình ngồi chơi nghe nhạc một lát rồi anh đưa em về.

Căn buồng nhỏ nhưng bày trí rất đẹp. Đèn gấm đỏ, một màu đỏ đầm ấm dưới ánh đèn chìm chìm lẩn lẩn hắt lên từ những gờ tường. Nhạc dịu dặt nổi lên. Câu chuyện thân mật. Thời gian qua đi. Đêm khuya lúc nào. Ngà cũng không biết. Rồi người bạn nói xuống đường mua thuốc lá nhưng y đi mãi mà không thấy quay lên. Cánh cửa sổ, cánh cửa ra vào đóng chặt lại từ một bàn tay nào ở bên ngoài Ngà cũng không hay.

Khi nàng kêu: ‘Chết khuya quá, em phải về’ cũng là lúc Minh đã ôm ghì lấy nàng, đẩy nàng ngã ngửa trên mặt thảm. Đèn vụt tắt. Chỉ còn tiếng nhạc dìu dặt trong bóng tối. Ngà chỉ kêu được một tiếng nhỏ. Cái hôn nồng nàn và đắm đuối, đã bịt kín miệng nàng lại. Một cuộc vật lộn ngắn ngủi. Thế là xong. Khi đèn bật sáng, cùng với tiếng huýt sáo của người bạn Minh từ dưới đường đi lên, tình yêu đã đi thêm một bước nữa, đã biến Ngà thành một người đàn bà. Ngà khóc. nhưng như mọi lần, Minh vẫn khéo nói, khéo nói quá đi. Cho dầu Minh có không khéo nói, Ngà làm gì được nữa?

Hạnh phúc, hay đúng hơn, ảo tưởng hạnh phúc chỉ ở với Ngà một thời gian ngắn sau đó. Minh lạnh nhạt với nàng dần dần. một buổi hẹn. Minh đến muộn. Một buổi hẹn khác, Minh không đến. Khóc lóc. xin lỗi. Những giây phút nặng nề, bức bối cho cả hai bên, khi người ta đã biết hết và không còn gì để nói với nhau nữa. Tình yêu từ một nhánh hoa hương thơm ngây ngất biến dần thành một trái đắng, một tấn kịch với những màn gượng gạo, những cảnh

giả dối. Nó không kéo dài được mãi. Nó phải hạ màn. Tấm màn buông hẳn xuống khi Minh đến báo tin cho Ngà là hẳn phải sang Pháp học vì lệnh cha.

- Bao giờ anh xuống tàu?

- Một tuần lễ nữa.

Minh ôm lấy Ngà:

- Anh đi em có nhớ anh không?

Ngà nhếch mép:

- Nhớ.

- Nếu anh yêu người khác em có ghen không?

Ngà cười lạt:

- Ghen.

Nàng mỗi một rồi. Sự hoài nghi kết tinh trong tâm hồn đã cứng lạnh và đã thôi rung động của nàng thành một trạng thái dửng dưng bởi những lời người ta nói với nhau, người ta biết là giả dối và không còn mảy may ý nghĩa.

Hôm Minh đi, Ngà cũng đưa tiễn hân lên đường. Vở kịch, nàng đóng vai trò của nàng, đến hết, đến lúc hạ màn. Sang đến Paris, Minh cũng viết thư về, và nàng cũng trả lời. Rồi thư không gửi về nữa, và nàng cũng chẳng bận tâm vì chẳng đợi chờ, vì đã thôi đau đớn. Cuộc sống của Ngà từ đó đổi khác. Những đêm Sài Gòn ăn chơi vang động tiếng cười của Ngà. Đó là những chuỗi cười giòn giã nhưng nghe cho kỹ, thấy lạnh thấy chán chường và thấy buồn thảm lạ lùng. Ngà đã thề nguyện một điều: sự đại dột của nàng là sự đại dột thứ nhất cũng là sự đại dột cuối cùng. Không một kẻ đàn ông nào làm khổ nàng được nữa. Nàng sẽ làm khổ những kẻ sẽ đến sau Minh, làm khổ họ như trả thù quá khứ, trả thù tình yêu, trả thù sự thờ ngâ đại khờ đã làm cho đời nàng tan nát.

Nhưng người ta không định trước được điều gì. và Ngà đã gặp Phủ. Lần trước, vì nàng, Phủ bị vào tù, nàng tưởng như thế là nàng đã trả thù. Trả thù đàn ông. Trả thù được thêm một lần nữa. Nhưng rồi Ngà không hề cảm thấy mấy may sung sướng. trái lại, gặp Phủ hôm ra

tòa, Ngà đã cúi xuống trước cái nhìn lạnh lẽ của Phủ. Một cái nhìn buồn rầu, mỗi một, hơi thoáng một chút ngạc nhiên đau đớn, rất tội nghiệp cho nàng và rất bao dung. Phủ không thèm nói gì, không thèm trần tình, không thèm kể ra sự thật. Chàng nhận lấy sự oan uổng.

Đêm về Ngà không thể ngủ được. Con mắt của Phủ, con mắt lạnh lẽ nhìn nàng, nhìn nàng suốt đêm, trong bóng tối. Ngà nhắm mắt lại, đôi mắt đỏ vằn trừng trừng mở lớn trong hờn. Buổi sáng trở dậy, Ngà đem khuôn mặt hốc hác của nàng ra soi ngắm trước gương. Đồ hèn nhát. Đồ khốn nạn. Dung nhan mày điểm lệ thế kia, khuôn mặt mày xinh đẹp thế kia nhưng mà mày khốn nạn thế, trời đất nào dung tha mày, rồi còn đòi mày đó. Một tiếng nói, thăm thẳm, bên trong, chửi rửa vắn vang lên. Lương tâm. Mày còn lương tâm ư? Hối hận. Mày mà cũng còn biết hối hận ư? Tôi hối hận và trong khoảng đen đặc của tâm hồn tội lỗi và sa đọa, vẫn còn một điểm lương tâm le lói mà tôi vừa nhìn thấy.

250 | Mai Thảo

Sự khám phá bàng hoàng mà sung sướng vô ngần.

Hai ngày sau, Ngà bảo Túy, người chồng hờ của nàng, kẻ đã bắt gặp nàng với Phủ trong đêm ân ái:

- Tôi bỏ anh.

Bấy giờ Túy đang nằm trên giường, và Ngà ngồi bên cạnh hắn.

- Nói đùa.

- Tôi nói thật. Anh nhìn mặt tôi xem tôi nói đùa, hay tôi nói thật. Ngà nói và quay mặt lại cho Túy nhìn thấy là nàng không đùa.

- Tôi đã nghĩ rằng thế nào cô cũng gây chuyện với tôi vì thằng khốn nạn đã bị vào tù, và sẽ có một phút cô nghĩ cô đã có tôi với hắn.

Túy cười nham hiểm. Bộ ria mép của hắn khẽ rung động trên cặp môi mỏng dính:

- Thế là đêm đó chính cô rủ nó về nhà chứ không phải là nó đòi vào.

- Anh biết rồi việc gì còn phải hỏi.

Một cái tát làm Ngà tối tăm mắt mũi. Nàng ôm mặt gục đầu xuống, nhưng chỉ trong một giây lại buông tay và ngửng đầu lên liền. nàng chờ Túy đánh nữa. Phút đó nàng có cảm tưởng lạ lùng như không phải là Túy mà là Phủ vừa tát nàng. Ngà nhắm mắt, thì thềm trong đầu với một hình ảnh tưởng tượng về Phủ giận dữ trước mặt: ‘Anh đánh em nữa đi’ trong khi bên tai nàng, vang lên tiếng nói hằm hè của Túy:

- Mày đừng giở giọng đó ra với tao. Tao là thằng Túy đây chứ không phải là ai đâu.

- Tôi không sợ, anh giết tôi ngay bây giờ, anh bóp cổ tôi chết trên cái giường này tôi cũng không sợ. Túy đây chứ không phải ai đâu. Hừ!

Ngà quay phắt lại, mặt đối mặt với Túy:

- Con Ngà này đây chứ cũng không phải là ai đâu.

Xưa nay, Ngà đối với hấn bao giờ cũng

252 | Mai Thảo

ngoan ngoãn thần phục, nên thái độ quyết liệt của Ngà làm Túy kinh ngạc, tuy rất ít khi y chịu kinh ngạc về một điều gì. Kinh ngạc đến lấp bắp:

- Mày... Mày nói, nói cái gì.

Đôi mắt Túy lạnh lùng nham hiểm quắc lên, hùng hực như đổ lửa.

- Anh không dám đánh tôi nữa, phải thế không? Thấy chưa, đánh tôi, tôi không kêu đâu. Không kêu và không khóc. Nhưng anh đã biết rồi đó, không nên đánh tôi thì hay cho anh hơn. Hay cho công việc làm ăn của anh hơn.

- À con này giỏi, mày định...

Ngà cắt ngang, tàn nhẫn:

- Chẳng định gì hết, nếu anh đừng đẩy tôi đến chỗ trả thù khốn nạn. Suốt một đời tôi, tôi chỉ định trả thù hết thằng đàn ông này đến thằng đàn ông khác, vì xưa kia một thằng đàn ông khốn nạn đã làm tan nát đời tôi, nếu

không, đời nào tôi phải sống với cái thứ mặt anh. Tôi đã trả thù, và chán trả thù rồi. Tôi đã hèn nhát và sẽ không hèn nhát nữa. Anh đánh tôi, hay anh không chịu buông tha tôi, lần này tôi sẽ nói, nói toang hết ra, hết ra về anh.

Túy đờ người, với thuốc lá châm lửa hút, ném cho Ngà một cái nhìn của kẻ muốn giết người. Nhưng hắn biết Ngà không nói đùa. Nói là dám làm. Một lát yên lặng nặng nề. Ngà vuốt lại mái tóc ngồi yên, tưởng như không biết có Túy ngồi bên cạnh. Túy thở khói hậm hực:

- À thế là mày định phản tao? Quân chó đẻ thật. Nhà cửa này, đồ đạc này, những đồ trang sức, quần áo mày mặc, tao mua cho mày hết. Thế mà...

- Tôi biết. Anh khỏi phải nói. Nhưng trả cho anh bằng ấy ngày chung sống, chưa đủ sao? Thứ tiền bạc phi nghĩa giá có mất cho tôi ít nhiều đã thấm tháp gì. Anh đi một chuyến là thừa đủ rồi. Đây, có tiếc muốn lấy lại thì cứ việc mà lấy.

Ngà đứng lên và Túy nín lại:

- Ngồi xuống anh bảo.

- Đừng động đến người tôi nữa và đừng bảo gì hết. Anh và tôi không còn điều gì phải nói với nhau.

Ngà tiến xa ba bước rồi quay lại, vừa buồn rầu vừa khinh bỉ nhìn Túy:

- Tôi khốn nạn với anh thật đấy. Nhưng anh và tôi cùng một giuộc. Kẻ cắp bà già gặp nhau. Thế là hòa. Anh rồi cũng chẳng tiếc thương gì tôi đâu. Tiền bạc như nước, đàn bà Sài Gòn bây giờ tối mặt vì xe hơi nhà lầu, anh muốn ai mà chẳng được. Chỉ thả ra tiền lời một chuyến hàng thôi, khối em theo ngay.

Bấy giờ Túy mới thấy hối hận vì cái tật huyên hoang của hần. Những đêm đầu gối tay ấp, hần đã kể hết cho Ngà rồi. Bây giờ Ngà nhắc lại, hần mới thấy một lúc vui miệng tai hại là ngần nào, tai hại bạc triệu. Những chuyến hàng. Ngà có quyền làm dữ thật. Làm dữ và

hắn phải chịu. Chả là Túy là một tay tổ chức buôn hàng lậu. Buôn hàng lậu từ Lào sang. Và buôn vàng, buôn thuốc phiện. Một tháng hắn vắng mặt ở Sài Gòn chừng trên dưới một tuần. Tổ chức buôn lậu của Túy cực kỳ khoa học và kín đáo, bà con, bạn thân cũng không mấy may hay biết hoặc nghi ngờ gì. Mỗi lần sang Lào thu xếp cho hàng về. Túy đều cẩn thận nói dối là hắn đi Đà Lạt hay Nha Trang nghỉ mát.

Những địa điểm nhận hàng, giao hàng, được giữ gìn vô cùng bí mật. Nhưng khi người ta nằm với một người đàn bà, trong bóng tối thân mật thủ thủ, người ta dễ vui miệng và dễ tiết lộ những điều không thể nào tiết lộ được. Hồi hận đã muộn. Túy biết Ngà không nói đùa. Hắn làm quá Ngà cũng sẽ làm quá. Nàng sẽ khai. Khai hết. Người đàn bà bị dồn đến bước đường cùng khi phản ứng lại, phản ứng đó ghê gớm vô cùng.

Buổi tối hôm cãi nhau. Túy đi uống rượu thật say, mãi đến gần 4 giờ sáng mới về đến nhà. Tay chơi, buôn lậu, sống phóng đảng và

256 | Mai Thảo

liều lĩnh, nhưng thực ra Túy chỉ là một thằng hèn. Mất Ngà hấn đau lắm, không phải thứ đốn đau cao quý của một người yêu đương chân thành trước mỗi tình tan vỡ. Mà đau vì đánh mất Ngà như một món hàng hấn tưởng tiền bạc đã hoàn toàn mua được. Đêm đó. Ngà bị một mẻ sợ hãi đến hết vía.

- Trước khi ra khỏi căn nhà này tao phải giết mày.

Túy lao vào Ngà như một con hổ dữ. Mắt hấn long lên, hấn hàm hè đè sắp Ngà xuống. Hai bàn tay hấn bóp chặt lấy vòng cổ trắng nõn của Ngà. Ngà đã tưởng nàng nghệt thở mà chết đến nơi. Nhưng người say bao giờ cũng mất tự chủ và sức mạnh của kẻ say chỉ là thứ sức mạnh chốc lát dễ dàng chế ngự. Ngà cự mình, vật lộn quyết liệt. Nàng thoát ra được và vùng chạy ra đường. Một lát sau Ngà rón rén trở về, nhưng phải nghe ngóng mãi mới dám vào. Căn nhà yên tĩnh. Đèn trong buồng ngủ sáng choang. Túy mặc cả quần áo nằm sắp trên mặt đệm. Một cánh tay hấn buông khỏi

thành giường, thông xuống. Túy ngủ, ngủ như chết, giấc ngủ nặng nề, bần bật của kẻ say. Mái tóc hăn rũ rượi trên nền vải trắng. cái cà vạt quấn tròn quanh cổ như một con rắn.

Đứng nhìn Túy ngủ, nhìn khuôn mặt người đàn ông đã cười nói ăn nằm với nàng suốt bấy lâu, khuôn mặt đó bây giờ nhẵn nhúm, mỗi một, hốc hác, Ngà vừa cảm thấy ghê tởm vừa cảm thấy tội nghiệp. Ngà biết Túy chỉ dọa già. Hăn chỉ là một thằng hèn, sợ tai tiếng, sợ những điều phát giác của Ngà sẽ làm hỏng công việc buôn bán phi pháp của hăn. Ngà đã nắm được nhược điểm của Túy, làm chủ được hăn.

Nhưng khinh Túy, Ngà khinh luôn cả nàng nữa. Nàng thở dài lại gần giường, cởi giày, tháo cà vạt, đắp chăn lên cho Túy. Túy ngủ thiếp không hay biết gì, và Ngà buồn rầu nói với Túy như Túy còn thức:

- Anh đừng thù ghét gì Ngà, nghe không anh. Sự chung đụng giữa anh và em xấu lắm, chúng mình ăn ở với nhau nhưng chúng mình

không có tình yêu cao đẹp cho nhau. Mua bán, đổi chác, nhưng không yêu nhau. Cùng đánh bạc ăn gian cả. Canh bạc đã đến lúc phải chấm dứt rồi, kéo dài vô ích. Không phải chờ đợi làm gì, ngay bây giờ anh và em đã quên nhau. Nói yêu, kỳ thực chúng ta ăn ở với nhau bằng sự hằn học, và thù ghét. Anh hằn học vì anh phải mua em bằng tiền, mà chỉ mua được cái thân thể chứ không mua được tấm lòng. em khinh anh và tự em, em đã khinh em để anh mua được, như một đồ vật, như một con điếm bán vui. anh ngủ đi. Mai anh sẽ ra khỏi căn nhà này, anh sẽ lại bỏ tiền sang nhà, mua đồ đạc cho một người đàn bà khác, và chúng mình sẽ không bao giờ gặp nhau nữa.

Đặt gối dưới đầu cho Túy, Ngà tắt đèn, đóng cửa đi ra. Nàng ngồi ngoài đầu thềm cho tới sáng. Sương phủ dầm vai, tóc mà Ngà không hay. Nàng đưa cặp mắt buồn rầu nhìn ra khoảng tối tăm yên tĩnh. Một cuộc đời vô nghĩa, trống rỗng, bấn thủ, và tàn tạ. Ngà thốn thức khóc. Nàng tàn nhẫn lạnh lùng với tất cả những người đàn ông. Nhưng đó là thứ lạnh

lòng tàn nhẫn bề ngoài, che giấu một trạng thái yếu đuối không muốn tỏ lộ. Ngà vẫn chỉ là một người đàn bà. Nghĩa là thiếu vắng tình yêu và thêm khát hạnh phúc. Mình già rồi. Ngà đau đớn nhủ thầm. Cuộc sống không phải, không thể như thế này. Thêm một vết nhăn trên khuôn mặt. thêm một mệt mỏi và ngò vực trong tâm hồn, và sự tàn tạ kéo đến. Ý nghĩ này làm Ngà buồn rầu suốt đêm và luôn mấy ngày sau khi Túy đã bỏ đi.

Một chuyến hàng buôn lậu lại chờ Túy ở Lào. Nhờ vậy Túy mới chịu bỏ đi dễ dàng như thế.

Gặp Phủ, Ngà coi Phủ là hy vọng cuối cùng của đời nàng. Cuộc tình bắt đầu như một trò đùa tàn ác. Nhưng rồi chính Ngà rơi vào cái bẫy mà nàng đã giăng ra. Bao giờ cũng như thế. Tình yêu mãi mãi là một cuộc rượt bắt. Nếu Phủ ăn ở với Ngà như Túy, như bất cứ một gã đàn ông nào khác, nàng đã khinh Phủ, hay không khinh cũng chán Phủ sau một thời gian nào đó. sau dăm ngày, nửa tháng, không

chùng. đặng này, thái độ của Phủ đã làm Ngà xúc động. ở với Ngà một hai đêm, Phủ đã tỏ ý muốn bỏ đi.

- Anh còn thù ghét em mãi ư?

Bao nhiêu đêm, Ngà đã ôm lấy Phủ, thì thầm vào tai Phủ câu đó bằng một giọng van lơn khẩn cầu.

- Chỉ nói bậy. Còn thù em, anh đến đây với em làm gì?

- Thế tại sao anh muốn đi?

- Em biết anh không thể ở với em mãi mãi thế này được.

- Nhà của em chật chội lắm sao? Anh có điều gì phật ý, sao không cho em biết?

- Chưa từng một người đàn bà nào trong tất cả những người đàn bà anh gặp từ trước đến nay, tổ chức được một đời sống vật chất đường hoàng và đầy đủ như em. nhưng anh không phải là một thằng ma cô.

Ngà bịt lấy miệng Phủ, cau mặt:

- Ai dám bảo anh là một thằng ma cô? Sao anh ăn nói kỳ quặc thế.

- Chẳng ai dám bảo. Cần gì ai bảo, khi chính anh cảm thấy như thế. Trong mấy ngày nay, khi em đi vắng anh đã nằm ở trên cái giường này, trên cái mặt đệm này và anh đã suy nghĩ. Suy nghĩ và thấy anh sống tầm thường và đọa lạc hết sức. Anh rơi xuống, rơi xuống sâu lắm rồi em biết không? Có nhiều lúc anh không còn phân biệt được tốt xấu, phải quấy như thế nào. Không còn biết thế nào là nhân phẩm, là liêm sỉ. Mặt mũi cứ trơ ra, ỳ ra đấy, mặc cho đời sống đẩy đưa lừa gạt thế nào cũng được.

Phủ ngừng lời, mắt mờ màng nhìn lên trần nhà và Ngà hãi hùng trước vẻ buồn não nuột tỏa trùm trên khuôn mặt, trong cái nhìn của Phủ lúc đó.

- Thói quen thật ghê gớm thói quen gặm nhấm, mòn rũa hết cả bản năng, hết cả ý chí

lúc nào không hay. Cho đến khi nhận ra thì mình không còn là mình nữa. Đổi thay hết. Từ hình hài đến tâm thể. Anh không phải là một ông thánh. Anh cũng không phải là thứ người sống bó chết trong một vài nguyên tắc cứng nhắc, chối từ sự sống phóng khoáng. Nhưng anh còn biết nghĩ. Một chút thôi. một chút để hiểu rằng nếu anh không thoát ra được một cái gì đó, rồi anh sẽ tàn lụi, sẽ sa đọa đến tận cùng, đời sống sẽ không còn ý nghĩa gì nữa và anh sẽ tự tử. Đáng lẽ Ngà không nên giữ anh ở đây, mà nên chửi mắng, xua đuổi anh như xua đuổi một đứa ăn mày, một thằng hủi. Sự phẫn nộ may ra có làm anh khá được, biết đâu đấy. Anh không xứng đáng với em đâu.

- Anh Phủ, em bảo anh thôi mà!

- Để yên anh nói. Anh không còn gì để cho em đâu.

- Em không đòi hỏi anh điều gì hết. Ô hay, anh hay nhỉ. Đã bảo em chỉ cần anh ở lại đây với em thôi mà!

Phủ mỉm cười, lơ đãng, đưa ngón tay lùa nhẹ vào mái tóc Ngà, vẽ những đường vô hình lên sống mũi lên má Ngà.

- Ở lại cho đến khi nào anh và em thành vợ chồng, ở lại mãi mãi như thế này. Ngà định thế phải không?

- Em ghét anh lắm. Anh vẫn có cái thói đánh giá đàn bà rẻ mạt như thế đấy. Nào em có dám giữ anh mãi mãi đâu. Nhưng ở với em lâu hơn. Một năm, hai năm, rồi chúng mình xa nhau cũng chưa sao.

- Như thế vẫn là một trò đùa, một canh bạc ăn gian, gán bó thêm chỉ tổ làm cho sự xa lìa về sau càng thêm nặng nề và chua xót.

- Em không nghe anh nói nữa đâu.

Bao giờ Ngà cũng ngắt đứt câu chuyện như thế, mỗi khi Phủ đề cập tới. Ngắt đứt bằng cách chạy ra nhà ngoài hay ôm chặt lấy Phủ, khóa kín miệng chàng không cho nói bằng một trận mưa hôn liên tiếp.

Trong trạng thái lơ lửng chỉ sợ Phủ bắt thần bỏ đi. Ngà như tìm thấy một nguồn hạnh phúc kỳ lạ. Một thứ hạnh phúc làm bằng xao xuyến, bằng hồi hộp, bằng nghe ngóng, bằng những vui buồn lẫn lộn trước một bất trắc như lúc nào cũng chờ rình để xảy ra. Đêm nằm, Ngà ôm lấy Phủ thật chặt và bắt Phủ ôm lấy nàng cũng thật chặt, Phủ cười hỏi làm sao phải thế. Ngà khúc khích trả lời trong bóng tối:

- Để anh khỏi trốn mất.

Ban ngày đi đâu, Ngà mau mau chóng chóng trở về liền. Đến chơi nhà bạn gái, ngồi chưa ấm chỗ, Ngà đã rũ áo đứng dậy. Bạn chế nhạo thế nào, níu kéo thế nào cũng mặc.

- Phải về không có bố Phủ của mày mong phải không?

Một hôm, Thu bạn thân nhất của nàng, đã trắng trợn hỏi Ngà như vậy. Nàng đỏ mặt nhưng cảm thấy cực kỳ sung sướng.

- Nó đều bỏ mẹ, quý báu gì mà giữ như mả tổ thế?

Ngà ngồi xuống bên cạnh Thu tâm sự:

- Đừng nói thế Thu. Có chúng mình đều thì có. Anh ấy tốt lắm, anh ấy không đều với tao đâu.

Thu nhún vai như dầm:

- Nửa đời người rồi mà còn ngây thơ khờ dại như con nít. mày ăn phải bùa phải bả rồi con ơi!

Ngà không giận Thu. Biết Thu quý mình nên mới nói thế. Nhưng từ buổi nói chuyện chiều hôm đó, Ngà tự nhiên thấy không thích, không muốn đến nhà Thu nữa. Tình yêu thật là một sự màu nhiệm. Nó làm cho Ngà trở lại, đẹp ra, và tìm trở lại những ngượng ngập, những e thẹn rất thiếu nữ. Đang mê cò bạc, mê đến độ ngày nào không ngồi vào chiếu bạc thì ăn không ngon ngủ không yên, thế mà yêu Phủ, Ngà bỏ được ngay. Đôi khi đến nhà một người bạn, bị chèo kéo mãi, Ngà cũng cầm lấy cây bài nhưng chỉ đánh chừng một hai hội, đã giả vờ đau bụng, nhức đầu để đứng dậy.

- Em ngoan lắm rồi, anh Phũ ạ. em không đánh bạc nữa.

- Bao giờ em chẳng ngoan.

- Trước kia em hư hỏng lắm. Hư hỏng không thể nói được, hư hỏng như một người đàn bà có thể hư hỏng khi sống một mình và không coi cái gì ở đời giá trị hơn đồng tiền. Em hư hỏng và còn kiêu hãnh về sự hư hỏng mới khốn nạn chứ. Em hư hỏng, hư hỏng hoàn toàn.

- Thế rồi có một lúc em khám phá thấy em không hư hỏng hoàn toàn như em tưởng phải không?

- Vâng, và thế là nhờ anh.

Thay đổi, khá hơn, lối ăn nói của Ngà cũng lễ độ và chừng chặc hơn trước nhiều. Nàng thưa gởi lễ phép, không riêng gì với người yêu mà với tất cả mọi người.

Phũ vuốt tóc Ngà, âu yếm:

- Em lầm, không phải nhờ anh đâu. Chính là ở em đó. Không ai hư hỏng hoàn toàn, em biết không. Người nào, cho dù là một ả gái điểm đứng đường, cũng có một phần trong sạch và cao quý trong tâm hồn. Không thấy, là vì cái phần trong sạch cao quý ấy bị che lấp chưa hiện ra.

Ngà không hiểu nổi, đòi Phủ giảng. Hôm đó, Phủ không giảng nhưng chàng đã chịu khó kể cho Ngà nghe từ đầu đến cuối một thiên tiểu thuyết ngoại quốc chàng đã xem. Chuyện kể một cuộc đời người vũ nữ. Tối tối đi làm ở tiệm nháy, và đêm về khách sạn, bán dâm, làm thứ xác thịt mua vui cho bọn thủy thủ say rượu cần có một tấm thân trần truồng ôm cứng trong vòng tay lông lá. Nhưng trong vùng đen tối đó, người ta vẫn nhìn thấy ở tâm hồn người con gái đọa lạc một điểm ánh sáng của lương năng thuần hậu và tốt đẹp. Ở trong vùng nhầy nhụa hôi hám là nghề nghiệp và cái chung quanh người vũ nữ đang sống, vẫn phảng phất một thứ hương thơm không bao giờ mất trong đáy cùng bản chất

268 | Mai Thảo

của nàng. Người nhìn thấy điểm ánh sáng và ngửi thấy làn hương thơm đó là một chàng họa sĩ trẻ tuổi. Tình yêu của chàng là cánh tay đưa xuống giúp người vũ nữ đi dần lên khỏi đọa lạc và tội lỗi.

Câu chuyện Phũ kể làm Ngà cảm động. Nàng khóc.

- Anh phải là chàng họa sĩ trẻ tuổi ấy của em.

Phũ buồn rầu lắc đầu:

- Ngoài đời làm gì đẹp được như trong tiểu thuyết. Và anh cũng không thể cao đẹp được bằng chàng họa sĩ trẻ tuổi trong truyện đâu. Em khá rồi em sẽ gặp được những người tốt. Còn anh, anh vĩnh viễn là một người xấu.

Nói thế, rồi Phũ vẫn không đi được. Chàng không nỡ. Chàng nghĩ thế nào rồi chàng cũng phải bỏ đi. Cái tình trạng ăn ở với Ngà không thể kéo dài. Nhưng chưa biết bỏ đi bằng cách nào.

Buổi sáng đẹp trời và có nắng. Phở thức giấc thật sớm vì đêm qua chàng đã ngủ từ 10 giờ. Bên cạnh, Ngà ngủ thật ngon. Phở mỉm cười ngắm nhìn cái thân thể đầm ấm mà quần áo xô lệch để hở ra những tảng da thịt trắng ngần còn như in hằn dấu vết những cái hôn nồng cháy. Cúi xuống hôn nhẹ lên trán Ngà, rồi Phở nhẹ nhàng bước ra khỏi giường. Chàng rửa mặt, thay quần áo, dặn chị hai để nguyên cho Ngà ngủ, đoạn lững thững ra đường Tự Do. Phở tạt vào tiệm nước, uống một ly cà phê sữa. Ngồi trong khung kính nhìn ra cảnh phố phường vui đông dần dần, Phở cảm thấy tâm hồn nhẹ nhõm thư thái. bỗng một tiếng gọi làm Phở giật mình quay lại. Người vừa gọi chàng là Phạm. Hắn vui mừng chạy lại kéo ghế ngồi xuống trước mặt Phở:

- Ngồi được không? Ngồi một chút thôi.
- Ngồi được. Có công chuyện gì mà tất tả thế.

Phạm châm thuốc lá hút, ngả đầu lại gần, nháy mắt nói thầm:

- Đúng chín giờ có một trận đụng độ lớn lắm. Đánh phé. Láng hai nghìn. Đi không?

Phủ mỉm cười lắc đầu. Phạm hỏi:

- Sợ à? Hồi này tu tỉnh lắm nhỉ?

- Không hẳn thế. Nhưng không có tiền.

- Thế à!

Phạm nhìn ra ngoài hè đường Tự Do, chốc chốc lại nhìn đồng hồ.

- Không thấy đến ư?

- Thế mới chết chứ? Có ba chân thì đánh gì được. Thằng khốn nạn chắc đêm qua đi nhảy rồi lại ngủ quên ở nhà 'em' hử. Này Phủ?

- Gì thế?

- Không có tiền hay không thích đánh?

Phủ cười nghĩ đến cái không khí nồng cháy và cay sè khói thuốc lá của một sòng bạc đông kín, bỗng thấy kích thích bởi sự tò mò muốn gặp lại. Chàng cũng không biết đi đâu bây giờ.

Chẳng một người bạn nào gọi cho chàng cái ý muốn lại thăm viếng, ngoài Lưu. Nhưng giờ này chắc Lưu đã ở ngoài tòa. Lâu lắm không gặp lại Hiền. Phủ chột băng khuâng cả tâm hồn. Hình ảnh dịu dàng của Hiền.

Đêm Hiền liêu lĩnh lên buồng chàng. Nét mặt tan nát của Hiền khi chạy xuống và cái nhìn đầy nghi ngờ hằn học của Mỹ đuổi theo. Mỹ. Ý nghĩ đến thăm Hiền bị cắt đứt liền. Chàng không muốn Mỹ hiểu lầm một lần nữa. Đi đâu cho hết buổi sáng bây giờ? Về nhà cũng không được. Phủ muốn để yên cho Ngà ngủ. thế là Phủ bảo bạn:

- Không có tiền, chứ muốn đánh.

- Tốt lắm, tốt lắm, lâu lâu thử thời vận một chút xem sao chứ? Có sư tử Hà Đông nào cấm đoán không?

Phủ phì cười lắc đầu:

- Thế thì anh với tôi còn là một người sung sướng.

Trong khi chờ bồi lại trả tiền. Phạm huyền thuyên kể cho Phủ nghe về một người bạn mà hẳn cho là ‘sống như thế thì chết đi còn hơn’, người bạn đó Phủ cũng quen biết sơ sơ, trước học cùng trường, tên là Giảng. Từ ngày Giảng lấy vợ, Phủ không gặp nữa. Đám cưới Giảng, Phủ có đến dự, kỷ niệm bây giờ chỉ còn lò mờ trong trí nhớ. Giảng mặc áo gấm chữ thọ, đội khăn xếp, đứng ở đầu cầu thang máy của cái tiệm ăn ở Chợ Lớn đón bạn hữu, bên cạnh một cô dâu mà Phủ còn nhớ là cao lớn hơn Giảng nhiều. Chàng còn nhớ được thêm là cô dâu ấy nhiều tuổi hơn chú rể, già dặn hơn. Và chàng đã mỉm cười ghé tai một người bạn nói nhỏ sau khi bắt tay chúc mừng Giảng và được Giảng mời vào phòng ăn: ‘Cô dâu trông dữ dội như bà la sát thế kia, ba bảy hai mươi một ngày rồi chú rể đến xin vào đảng râu quạp mất thôi’.

Bây giờ thấy Phạm nhắc lại một người, người đó lại là Giảng khiến Phủ không nín được cười.

- Thăng giảng mà khổ à? Khổ thế nào.

- Sợ vợ một cây, chứ còn thế nào nữa.

- Sợ vợ là khổ, cậu nói gì lạ nhỉ? Chẳng trách không ai lấy hết.

- Không ai lấy thì mờ côi vợ vậy, chứ như thằng Giảng thì nhục lắm. vợ nó chửi tôi mà nó cứ nhe răng ra cười mặc cho vợ chửi bạn thì có mọi rợ không chứ?

- Sao vợ nó chửi cậu được?

- Đến rủ nó đi đánh bạc mà.

- Vợ nó không vác gậy đuổi cậu ra khỏi nhà là may. Rủ chồng người ta đi đánh bạc, còn oan cái nỗi gì?

Phạm trợn mắt:

- Ông Phủ, sao dạo này ngôn ngữ ông hèn thế. Ăn thua ở thằng đàn ông chứ. Moa ấy à, trợn mắt lên thì cứ một phép. Cho ngồi thì ngồi. Cho đứng được đứng, thế mới được.

Phủ cười xòa đứng dậy. Phạm rút ví, đếm sáu tờ giấy năm trăm trao cho Phủ trước khi hai người đi ra. Phủ kêu khế:

- Nhiều thế.

-Ồ, ông cứ cầm lấy kéo nó xúi quẩy đi. Nhờ giờ này tôi làm ăn khá lắm. Bắt được mấy cái thuộc địa mới ở vùng Đa Kao. Tháng tháng cứ tạt qua một lần để thu thuế. Mọi chuyện đã có đàn em lo liệu chu tất.

Phủ đút tiền vào túi áo, hỏi:

- Được thua thì sao đây.

- Thua thì lẽ tất nhiên là cười xòa chứ sao. Còn được thì anh trả tiền vốn cho tôi, được chưa?

Phủ cười:

- Được mê đi chứ.

Đôi bạn đẩy cửa kính phòng lạnh đi ra. Hơi nóng hừng hực ào vào họ, Phủ cảm thấy bỏng rát cả mặt mũi. Phạm chưa chịu gọi xe đi ngay, còn kéo Phủ đi một quãng dưới mái hiên, tâm sự:

- Nói để cậu hiểu mình hay cậu khinh cũng

tùy cậu, mình có cái compte en banque khá khá rồi. Mười lăm vạn gì đó. Định thu vén dành dụm đủ hai mươi vạn thì thôi.

- Tại sao lại hai mươi vạn?

- Mình tính đó là đủ để đổi một số ngoại tệ đủ sống ở Pháp cho đến khi tìm được việc làm.

Phủ không giấu được ngạc nhiên nhưng Phạm vẫn thì thầm kể tiếp dự định thầm kín:

- Có một con bạc nó đã hứa rồi. Nó làm ở dưới một tàu buôn chạy sang Âu châu. Cho nó năm vạn là đủ. Lén xuống tàu một buổi tối nào đó, nằm ở một chỗ kín thẳng cha ấy đã dành sẵn cho. Cho đến khi tàu rời bến, a lê hấp, thế là Phạm này thực hiện được giấc mộng xuất dương nó đã ôm ấp trong lòng từ thuở nhỏ.

Phủ lắc đầu cười:

- Tôi đã liều, xem chừng cậu còn liều hơn tôi. tính kỹ lại đi. Thoát thì không nói làm gì. Không thoát, rũ tù đấy không phải chuyện đùa đâu!

Nét mặt Phạm thoát nghiêm trang hẳn. Giọng hẳn cũng tự dưng buồn bã lạ thường.

- Cậu tính xem, tôi còn gì để mất mà sợ chứ? Liều một lần, thoát thì sang tây ăn bít tết, lấy vợ đầm biết đâu cuộc đời không lên hương, mà không thoát thì tặc lưỡi một cái cũng xong. ở đất Sài Gòn này, tôi chán ngấy đến cổ. Đi đánh bạc, mà đánh bạc bịp, lấy ngày làm đêm, lấy đêm làm ngày, uống rượu mãi cũng chán, đêm ngủ ở bin đình, ngày đi ăn cơm tiệm; lắm lúc tôi đã ghê tởm tôi đến cùng cực. Xuất dương cũng là một cơ hội làm lại cuộc đời. tôi để dành tiền vì thế.

Phủ và Phạm gọi xe trèo lên. Từ đầu đường Lê Lợi, Phủ cứ ngồi chịu trận nghe Phạm thao thao bất tuyệt nói về cái thú của xê dịch, cho tới khi chiếc xe dừng lại ở một căn nhà gần trường đua Phú Thọ. Phạm trả tiền, đẩy khế Phủ:

- Đây rồi, xuống đi. Hôm nay chúng mình đánh thật thà, tôi không cần giở phép ra làm

gì. Đánh thật thà cũng ăn chết. Mòng mà. Mê đánh lăm và chỉ có một cái nước tổ ngược thôi.

Ngồi vào bàn bạc được chừng một tiếng đồng hồ, cả bọn tạm ngừng ăn cơm, rồi lại đánh tiếp. căn buồng thoáng mát sạch sẽ, không nồng nặc như Phủ tướng. chàng vừa hút thuốc lá vừa đi tiền, rút bài, bỏ bài một cách bình tĩnh. Nỗi say mê ở Phủ những năm nào đã hết, như một cơn say đã hạ, Phủ không tìm lại được nữa. chàng vừa đánh bài vừa nghĩ thầm không biết như thế là đáng vui hay đáng buồn. Lòng chàng thuở xưa luôn luôn như một ngọn lửa đỏ, tha thiết, sôi nổi, tưởng chừng một lượn sóng tràn đầu lúc nào cũng cần trút thoát ra ngoài, cỗi lòng ấy giờ Phủ tự nhìn ngắm, thấy thản nhiên và dửng dưng, không đợi chờ, không xao xuyến. Cái chết, cái tàn phai, cái lững lờ xâm chiếm dần dần. Một kinh động dữ dội nào có thể xảy ra trong ngày tới như một mùa gió bão cuối cùng của định mệnh? Không biết. Và biết để làm gì?

Đến 4 giờ thì Phủ đã có ý định muốn bỏ về. Chàng nhớ đến Ngà. Bây giờ chắc Ngà đã thức dậy sau giấc ngủ trưa và đang đợi chàng. Lâu không đánh bạc, ngồi có mấy tiếng đồng hồ, đầu óc Phủ đã cảm thấy choáng váng. Chàng đá nhẹ dưới gầm bàn ra hiệu cho Phạm. Phạm ngừng tay hát hàm hời hởi trên bàn bạc.

- Gì thế cụ?

Phủ làm điệu bóp trán để chứng minh cho lời nói:

- Tự nhiên thấy rức đầu quá đi. Cho tôi thôi có được không?

Phạm nhìn đồng tiền lảng trước mặt Phủ, cau mặt:

- Sao thế, đánh một lát nữa đi, thua thì thua được thì được, cho ngã ngũ ra sao chứ!

Đánh cùng với Phạm và Phủ là người chủ nhà, đã đứng tuổi, đầu hói, khuôn mặt bầu bĩnh hồng hào. Người kia dáng chừng là con cháu gì đó, trẻ hơn, mặt quắt như hai ngón tay

bắt chéo, Phủ thấy ghê hơn người chủ nhà, vì lối đánh của y vừa đắ đo vừa bần tiện. Cả hai cùng có vẻ còn mê đánh lăm. Gã trẻ tuổi mím môi không nói gì, còn người chủ nhà thì kêu lên:

- Lâu quá mới được đánh. Ông Phủ, đánh một lúc nữa đã. chiều hãy về, bây giờ còn nắng thế kia, tội gì.

Phủ ngằn ngừ rồi đành mỉm cười ngồi yên. Nhưng hình ảnh Ngà vẫn thấp thoáng trong đầu Phủ. Chàng giao hẹn:

- Cũng được, nhưng xin nói trước nhé, tôi chỉ đánh thêm nhiều nhất là nửa giờ nữa thôi đấy nhé. Rồi tôi phải về.

Phủ ngả người, đếm lại khoản tiền trước mặt. Cả thấy ba ngàn mốt, ba ngàn hai gì đó. Chàng nghĩ lát nữa, chàng sẽ trả lại cho Phạm ba ngàn, và không có tiền chàng vẫn hoàn toàn không có tiền. Lão chủ nhà dánh chừng nóng mắt, muốn ăn thua lớn.

- Nào đánh một hồi nữa rồi thôi, các cụ.

Miệng nói hăn móc túi lấy thêm ba tờ giấy năm trăm, đặt thêm vào lán. Ván bài bắt đầu. Phủ rút được một con tây, lão chủ nhà một cây si. Đi tiền một trăm, Phủ nhắc tẩy lên nhìn. Chàng có thêm một con tây nữa là một đôi tây. Lá sau Phủ rút cây đầm, lão chủ nhà rút cây chức. Phủ đi thêm hai trăm. Lão chủ nhà đi theo hai trăm và thấy Phủ đi một cách lưỡng lự, yếu ớt, tổ thêm năm trăm nữa. Phủ mỉm cười, nhắc một tờ giấy năm trăm đặt vào đồng tiền giữa bàn, rồi rất thông thả đặt thêm ba tờ năm trăm nữa. lão chủ nhú mắt lại. Hăn nghĩ một chút rồi ném bài 'Tôi bỏ, đánh chết cũng đôi tây líp rồi'. Phủ vợ tiền, lật tẩy cho người chủ nhà xem, nói ôn tồn: 'Vâng tôi đôi tây líp' thế là từ hơn ba ngàn, lán của Phủ đã lên tới bốn ngàn. Chàng nhìn đồng hồ. Chỉ còn năm phút nữa. Và lại đến một ván bài mà Phạm và gã trẻ tuổi đều bỏ ngay từ lá đầu. Chỉ còn Phủ và người chủ nhà.

Ván này, Phủ lại líp đôi tây ngay, người chủ nhà thì rút được một đôi chức kín. Tố đi tố lại đên lá thứ ba, tiền đã lên tới hơn hai ngàn. Lá thứ tư Phủ rút được con cầu, chàng mỉm cười lắc đầu nhìn thấy người chủ nhà lật ngửa lên con chức. Một đôi chức mặt, Phủ cầm chắc chàng thua ván bài, vì biết chắc người chủ nhà đã có ba con chức. nhưng đến khi y đi hết tiền lán còn lại của Phủ, chàng chỉ ngập ngừng một giây rồi ném nốt ra.

Phía bàn bên kia, Phạm ngậm tẩu cười:

- A, gan nhỉ?

Phủ cũng cười nói đùa lại:

- Tiền của anh mà, nên gan được lắm chứ.

Người chủ nhà rút trước. y vật lên một con tây, cười hả hê:

- Bắt mất con tây của ông rồi ông Phủ. Ông Phủ thua tôi xấu bài này rồi ông Phủ ời.

Phủ gật đầu:

- Chín phần mười là thua rồi. Nhưng còn một phần thì chưa. Trong nọc còn nằm thu mình một con tây thứ tư chứ.

Miệng nói, Phủ đưa tay vào nọc bài rút phất cây bài vạt nhanh lên mặt thảm. Nói đùa không ngờ mà đúng. Con tây thứ tư thật. Phủ tũm tĩm vơ tiền trước những tiếng kêu trời của người chủ nhà.

Ra tới ngoài đường, đôi bạn còn cười mãi vì xấu bài cuối cùng là đánh liều lĩnh không ngờ lại được. Phạm được dịp triết lý:

- Ở đời ăn thua là mình dám liều, dám chơi phải không cậu?

- Nhưng phải có cái để mà liều với nó. Đó là cả một vấn đề.

Phủ đưa hết tiền được ra, đòi chia đôi với Phạm, nhưng Phạm nhất định không chịu lấy mà chỉ nhận lại vừa đúng ba ngàn đồng cho Phủ mượn mà thôi. Dắt nhau trở lại đường Tự Do uống nước xong, Phạm bỏ đi. Phủ một

mình bước thủng thẳng trên hè phố. Có ngót năm ngàn đồng tiền giời ơ trong túi, Phủ chột nẩy ra ý định mua tặng Ngà một cái gì. Ngà không thiếu, không thèm muốn một thứ đồ vật nào hết, nhưng Phủ biết món quà tặng bất ngờ sẽ làm Ngà sung sướng.

Phủ rẽ vào hành lang Eden. Nhìn những cửa tiệm bán các đồ xa xỉ phẩm ngoại quốc hai bên, một câu nói cửa miệng của Phạm mỗi lần đi qua hành lang này khiến Phủ mỉm cười: ‘Hành lang này là hành lang máy chém’. Ở một khía cạnh nào đó, nhận xét trên của Phạm rất đúng. Nơi này chính là nơi bày vũ nữ thành thạo thường dắt những bày đàn ông khờ khạo tới đây. Để nàng cứ mua đồ và chàng trả tiền. Nàng cứ việc mua và chàng cứ việc trả. Không ‘oong đơ’ gì hết. Phủ là tay chơi lão luyện, chàng đối xử rất tử tế, nhân đạo với bọn vũ nữ nên không cô nào nỡ dỡ cái thủ đoạn làm tiền vật ra như thế với chàng. nhưng ‘hành lang máy chém’ cũng lưu lại trong trí nhớ của Phủ một kỷ niệm. Hồi đó, chàng gặp một vũ nữ mới vào nghề, rất trẻ và rất xinh đẹp.

tên cô ả là Duyên. Phủ thích Duyên vì chàng thấy ở duyên sự hồn nhiên tươi mát, ngôn ngữ chưa hẳn đọng những nét nghề nghiệp dạn dày. Ấy thế mà đến Phủ cũng còn lằm. Một buổi chiều đưa Duyên ở ciné Eden ra, hai người cũng khoác tay nhau đi qua hành lang này. Và Duyên đã đưa ngay Phủ vào một tiệm vải. Phủ cứ để nguyên xem Duyên làm gì. Chàng chỉ ngạc nhiên buồn rầu một chút vì cứ nghĩ Duyên còn trẻ chưa đến nỗi phải biết đến 'những mảnh khoé làm tiền vật' ấy.

Chọn hàng xong, Duyên kêu ầm lên là bỏ quên tiền ở nhà. Phủ cười hỏi 'em định mua mấy hàng áo'.

- Ba, anh ạ. hàng mới về đẹp quá không mua chỉ sợ người khác mua mất thôi.

Phủ vẫn cười, đẩy nhẹ Duyên ra:

- Anh cũng quên tiền ở nhà luôn. Để hôm khác xét sau vậy.

Duyên nín thinh, ngó Phủ, hơi ngượng.

Sự thực Phủ có rất nhiều tiền trong người lúc đó, nhưng chàng nhất định không trả, cốt cho Duyên biết cái thái độ làm tiền nhỏ mọn và vội vã như thế là không đẹp và tầm thường.

Hôm sau, Phủ trở lại tiệm vải. chàng trả tiền mua cả ba hàng áo duyên đã lựa, lại còn mua thêm ba hàng áo khác nữa, bảo gói lại thành một gói, nhờ người chủ tiệm gửi đến địa chỉ của Duyên. Từ đó, chàng thôi không đến nhà Duyên và cũng thôi không tìm gặp Duyên nữa. Ba tháng sau, tình cờ gặp Duyên đi trên hè phố, Duyên gọi Phủ rồi rít:

- Sao anh không lại nhà em?

Phủ nói dối:

- Hồi này anh bận quá đi.

Duyên nhìn Phủ thật lâu, như đoán được thái độ của Phủ từ sau buổi đi với chàng vào tiệm vải.

- Anh cho em mấy hàng áo, không đưa đến mà cho người đem lại, rồi anh không thèm

gặp em nữa, anh muốn tỏ ra cho em biết là anh khinh em phải không?

Phủ không trả lời thẳng vào câu nói. chàng chỉ ôn tồn bảo Duyên:

- Em còn trẻ lắm. Chững chạc, tử tế rồi thế nào cũng lấy được một người chồng tốt biết thương yêu mình săn sóc mình.

Câu chuyện của mấy tấm áo và một đoạn tuyệt trở lại trong trí nhớ làm Phủ mỉm cười khi đứng lại trước một tủ kính trong hành lang, Phủ nghĩ thầm, qua một đánh giá, một so sánh: 'Cái thứ đàn bà như Duyên còn kém Ngà xa. Ngà mới làm đàn ông mê, Duyên chỉ làm được đàn ông muốn'.

Cô thiếu nữ Trung Hoa trong cửa tiệm đi theo Phủ lững thững nhìn ngắm đồ đạc bày biện trong những khung kính. Cuối cùng chàng chọn mua cho Ngà một cái ví tay kiểu mới. Chẳng đáng là bao nhưng Phủ chưa từng mua tặng Ngà cái gì bao giờ. Cái ví tay sẽ là một ngọc nhiên vui thú cho Ngà.

Chiếc cyclo đậu lại ở xế cổng. Phủ trả tiền xe, bước nhẹ lên thềm. chàng muốn vào tới trong nhà mà Ngà cũng không hay. Cánh cửa mở hé. Tiếng đàn bà nói chuyện bên trong làm Phủ đứng lại. Chàng hơi cụt hứng. Thì ra Ngà đang có khách. Bỗng một giọng nói vừa nhắc đến tên chàng. Trí tò mò bị kích thích Phủ đứng hé vào bờ tường lắng tai nghe.

Tiếng người đàn bà chua như giấm:

- Thiên hạ người ta xì xào dữ lắm. Tao tử tế thì tao đến bảo cho mày biết.

Tiếng Ngà:

- Xì xào cái gì? Tao làm gì mà thiên hạ xì xào?

Tiếng người đàn bà:

- Mày đừng có vắn tao. Thiên hạ họ rất chú ý tai gai mắt thì họ nói chứ sao? Thế mày cho rơi anh Túy để ôm lấy chân bố Phủ rồi đấy hả? Con này khùng. Tao cũng lạ cho mày thật. Bộ mày muốn dở chứng chết rồi sao, hả Ngà?

- Tao yêu anh Phủ.

- Thế là yêu à. Thế là điên là mù quáng. Già đời rồi mà em còn thơ ngây lắm em ơi. Anh Túy anh ấy giàu, chơi bời ra gì, anh ấy chiều chuộng mày đủ thứ, mua nhà mua cửa cho mày, mà mày lại đối xử tàn tệ với anh ấy, đi ôm chân một ông công tử bột, một xu không dính túi. Mày thử nghĩ mà xem.

Năm nay mày bao nhiêu tuổi? Mười lăm mười tám gì cho cam. Mày xem tao đây này. Thân tàn ma dại chẳng thằng nào nó thèm chú ý đến nữa. Bọn đàn ông chơi bời là đều giả khốn nạn lắm, chẳng nhân nghĩa gì đâu.

Phủ mím môi chờ Ngà trả lời ra sao. chàng thất vọng thấy Ngà lặng im và tiếng người bạn gái nói tiếp:

- Buông nó ra đi thôi. Mày mê được cái thứ đàn ông ăn bám, cái thứ đàn ông hèn hạ như thế hay sao? Cái thằng ấy mặt mũi sáng sủa bảnh bao thế mà không biết nhục thì tao cũng phục nó thật đấy. Năm ườn ra, hết ngày

này qua ngày khác cho đàn bà nuôi, không sợ người ta ỉa vào mặt.

- Duyên!

Phủ ngăn người. Thì ra bạn của Ngà là Duyên. Cô Duyên của vụ làm tiền, của ba hàng áo mua trong hành lang Eden. Chẳng trách Duyên mặt sát chàng thậm tệ đến thế.

Câu chuyện của đôi bạn gái lại tiếp tục.
Tiếng Duyên:

- Ủ, thì chị bệnh ông nhân tình của chị thì tôi thêm hơi khuyên chị nữa. nhưng Ngà này, tao bảo cho mày một tin: anh Túy vừa ở Hong Kong về.

- Thế à! Lâu quá tao cũng chẳng gặp hẳn ta. Khá không?

- Còn phải nói. anh ấy vừa trúng một áp phe lớn lắm thì phải. Triệu phú rồi. Anh ấy còn cay mày lắm. Nghe đâu mua cho mày một núi quà ngoại quốc. Mày chưa nhận được sao?

- Chưa, tao không muốn gặp Túy.

- Nhưng anh ấy sẽ tìm gặp mày. Anh ấy bảo tao thế nào cũng nện cho thẳng Phủ của mày một trận đòn.

Phủ không muốn nghe nữa. Chàng đã biết những điều chàng muốn biết. Quay gót, Phủ lặng lẽ đi ra. Nhìn cái ví trên tay, thốt nhiên Phủ thấy nó tiều tụy thảm hại là chừng nào so với những chuỗi hạt trai, những đồ trang sức ngoại quốc tên trùm buôn lậu sắp đem lại tặng Ngà. Phủ mím môi, giận dữ ném mạnh cái ví qua một hàng đậu. cái ví da rách xuống, nằm trên bãi cỏ.

Phủ cúi đầu bước đi. Tuy những lời chê bai của Duyên là do tâm địa tiểu nhân ác độc của Duyên, nhưng mỗi lời vẫn là một gáo nước lạnh tạt vào mặt mũi Phủ làm cho bừng tỉnh. Một lần nữa, Phủ lại thấy cuộc chung đụng giữa Ngà và chàng đã kéo dài, và không thể kéo dài thêm. Chàng không sợ cái miệng lưỡi rắn độc của Duyên. Chàng khinh

thường dư luận, bất chấp điều tiếng. Nhưng Duyên nói, cũng có một phần sự thực. Tuy Ngà giữ chàng lại, tuy chàng nằng nặc đòi đi, nhưng chàng chẳng đang sống bám vào Ngà là gì? Mày không oan đâu Phủ. Chưa thành ma cô mày cũng sẽ đi tới chỗ đó, tới chỗ trơ trẽn kéo dài không ngưng thẹn cuộc sống dê tiện, không thể chấp nhận được ở một người đàn ông còn nhân cách và biết tự trọng. Phủ chợt nhìn thấy tất cả sự tàn phá ghê gớm của thói quen. Thói quen gặm nhấm năng lực rửa mồn chí khí. Đã đến lúc không chần chừ được nữa. Phải dứt ra, cho dẫu Ngà thật tình.

Bỗng Phủ tránh vội vào một gốc cây. chiếc cyclo chở Ngà và Duyên vừa đi qua. Đôi bạn gái vẫn nói chuyện nhưng chàng không còn nghe rõ họ nói gì. Cũng chẳng cần.

Chờ cho xe Ngà đi khuất thật xa ở cuối phố, Phủ quay gót trở lại. Trên mặt bàn ngủ, Phủ nhìn thấy một mẫu giấy với những hàng chữ của Ngà: 'Em đi chơi với một con bạn. Anh cứ ăn cơm trước. Đừng đợi em. Ngà'.

Phủ vo tròn mẩu giấy đút vào túi quần. Chàng mở tủ lấy quần áo xếp hết vào va li. Đoạn chàng lấy giấy bút, ra ngồi bàn ăn và viết:

Ngà,

*Anh không thể ở lại đây với em được nữa.
Vì...*

Cắn bút suy nghĩ, rồi Phủ xé vụn tờ giấy, viết lại. Chàng thấy tốt hơn là nói dối, và cũng không nên giải thích tường tận tâm trạng chàng cho Ngà biết làm gì. Nàng muốn nghĩ về chàng thế nào thì nghĩ. Đó là cái quyền của Ngà. Trong Phủ, gợn lên một thoáng phân vân. Bỏ đi trong lúc Ngà đi vắng như thế này, Phủ thấy cái hành động của chàng khuất tất, không đẹp và như thế là phụ lòng Ngà nhiều lắm. Phủ tắc lưỡi. Chàng không tìm được lựa chọn nào khác. Chia tay với Ngà, rồi những giọt nước mắt, những van lơn, những cử chỉ âu yếm nũng nịu của Ngà sẽ làm chàng mềm lòng, rút đi không được. Túy đã từ Hương Cảng trở về, đang định kiếm chàng để trả thù.

Bỏ đi như thế này, rồi chúng lại bảo là chàng hèn nhát, chàng chạy trốn đây. Mặc. Ai muốn nghĩ thế nào cũng được. Phủ biết, biết một cách chắc chắn: nếu Túy tới gây sự, chàng sẽ giận dữ điên cuồng đến mất tự chủ, chàng có thể đánh Túy đến bị thương nặng, đến chết. Để làm gì? để vào tù. Vào tù một lần nữa. Để lại tự mình tìm đến sự đọa đày tai tiếng trong căn buồng giam đầy đặc muối đói, nồng nặc hơi người, với mùi cứt đái xông lên làm lộn mửa. Không, phải thoát ra khỏi tất cả những cái đó. Thoát ra, nếu không mày không bao giờ lên khỏi cái vực thăm đang chìm chết mày. Phủ thở dài. chàng cúi xuống, cầm cúi viết cho xong lá thư.

Ngà,

Anh có một việc cực kỳ khẩn cấp phải đi ngay, không thể đợi Ngà về và cũng không thể nói rõ cho Ngà hay được. Anh rất ân hận đã bỏ đi đột ngột như vậy. Em về, anh đã đi xa Sài Gòn rồi. Ngà đừng tìm kiếm anh làm gì vô ích. Cũng không chắc gì anh trở lại đây. Quên anh đi, vì

anh không thể đem lại hạnh phúc lâu bền và vĩnh viễn cho đời em. Anh chỉ là thằng Phủ ích kỷ, chơi bời, không chịu đánh đổi tự do của nó lấy bất cứ một cái gì khác. Em đối với anh thật tốt. Chưa ai tốt như thế. Anh không bao giờ quên. Rồi em sẽ quên anh ngay. Nhiều người đàn ông xứng đáng hơn anh nhiều và em sẽ gặp họ.

Phủ

o O o

Người nữ chiêu đãi viên đi đi lại lại trên lối đi giữa phi cơ, cái áo dài màu xanh của cô nổi bật một điểm tươi mát trẻ trung giữa sự im lặng rầu rầu chỉ còn có tiếng động cơ đều nhịp. phi cơ bay cao, bao trùm trong bầu không khí lạnh lẽo.

Phủ nằm ngã người, đắm chìm trong mơ màng. Bên ngoài khung kính, nền trời xanh như màu áo người chiêu đãi viên. Thỉnh

thoảng ào qua, thật gần, một lớp mây trắng và mỏng như một làn khói lớn. Sự trống vắng hoàn toàn trải đều trong Phủ. Tiếng máy nghe mãi hóa thành một điệu ru. Phủ nghiêng đầu nhìn ra ngoài trời, chợt nghĩ đến một chiều cao thăm thẳm mở ra từ nơi dưới. hình ảnh một cái chết được vẽ lên, từng nét một, trong tưởng tượng mê mẩn. Chết. Có bao giờ Phủ nghĩ đến cái chết? Nhiều, thật nhiều lần. Nhưng chỉ thoáng qua, rồi chàng lại lặn mình vào cuộc sống, và cái chết lại bị đánh bật ra khỏi tâm tưởng. Lần này Phủ nghĩ đến nó. Như một trò chơi lý thú đặt trước sự mệt mỏi kéo dài và muốn chấm dứt của đời chàng.

Phủ từ từ nhóm dậy, quay nhìn lại sau lưng. người nữ chiêu đãi viên đứng đó, ở cuối đáy thân máy bay. Phủ nhìn cô ta và mỉm cười tinh nghịch. Tưởng chàng cần gì, cái áo xanh yếu điệu tiến lại:

- Ông cần dùng gì?

Vẫn nụ cười tinh nghịch trên môi, Phủ lắc đầu và lại nằm ngã xuống trên thành ghế. Cô

nữ chiêu đãi viên nghiêm ngay nét mặt lại, trở lui về chỗ cũ. Phở mỉm cười tinh nghịch chỉ là chàng vừa tưởng tượng đến nét mặt kinh hoàng, tiếng rú thất thanh của cô ta, nếu bây giờ, Phở đứng dậy, đi về phía sau, mở cửa máy bay và ném mình ra ngoài. Chàng sẽ rơi xuống, rơi xuống. Thân thể thoát nhẹ tênh trong vô tận bát ngát. Chàng chỉ là một hạt bụi quay cuồng nhào lộn trong biển gió, rồi cuối cùng là sự va chạm dữ dội không đau đớn, cái chết ào đến trong một tốc độ khủng khiếp, cái chết tàn bạo dữ dằn, cái chết chàng đọc thấy trong những tiểu thuyết của Ernest Hemingway.

‘Đi là chết trong lòng một ít’

Một cái chết khác, yếu đuối và tầm thường. ‘Vô lý’ Phở lẩm bẩm, và chàng nghĩ đến Sài Gòn. Thành phố chói nắng bây giờ nằm ở một nơi nào trên mặt đất thật xa dưới kia, khuất lấp khỏi tầm mắt, xa giạt ngoài những vương bận tình cảm của Phở.

Không, chàng không hề lưu luyến Sài Gòn chàng vừa rời bỏ, cũng như chàng không hề

náo nức đợi chờ gì trước một thành phố Huế lát nữa sẽ đặt chân xuống. cả hai địa điểm chỉ là một nơi chốn ẩn trú qua ngày mà thôi. Ngoại cảnh không là một ràng buộc. Chung quanh chỉ là sự tách rời nhạt nhẽo, và vô nghĩa.

Tất cả đều diễn ra, không chủ định.

Viết thư để lại cho Ngà xong, Phủ toan trở lại cái khách sạn tồi tàn trong Chợ Lớn, nằm ở đó ít ngày rồi sẽ tính sau. Nhưng buổi trưa đặt va li xuống trước cửa khách sạn ấy, nghĩ thế nào Phủ lại vội vã xách va li lên xe. Phủ chợt nhớ ra Ngà đã đến đây rồi. Nếu nàng định đi tìm chàng, khách sạn này thế nào cũng là nơi Ngà đến trước nhất. Tìm chàng, gặp chàng ở đây, Ngà sẽ khóc lóc, nàng sẽ ôm ghì lấy chàng, chàng sẽ mềm yếu và rồi chàng sẽ chẳng nhẫn tâm hắt hủi được Ngà nữa. Nghĩ thế, Phủ bảo xe chạy ngược lên mạn Tân Định.

Tìm được một nhà ngủ kín khuất trong một phố vắng, Phủ ném va li, đóng cửa, thay quần áo, nằm nghỉ. Phải rời khỏi Sài Gòn. Nhưng đi đâu bây giờ? Đà Lạt? Đà Lạt với sương mù và

lá rụng hiện ra trước nhất trong tâm tưởng. Nhưng Phủ gạt đi. Đà Lạt vẫn là một nơi chốn chàng có thể phải chạm trán với rất nhiều khuôn mặt quen thuộc, là điều mà Phủ không bao giờ muốn. Ô Cấp? Nha Trang? Cũng không được nốt. Ô Cấp với những đoàn người tắm biển ồn ào với những ngày thứ bảy, chủ nhật đông đúc, lúc nhúc trong một thứ không khí du hí trường giả phè phởn là nơi Phủ ghét, ít khi muốn đến.

Nha Trang thì Phủ đã từng đi lại quá nhiều lần. Đẩy sự suy nghĩ đến những địa điểm xa lạ hơn. Bỗng, một danh từ hiện lên: Huế. Phải, tại sao Phủ không nghĩ đến Huế nhỉ? Phủ đã đi khắp đất nước. từ nam chí bắc. Chàng đã ở thượng du miền bắc, cao nguyên miền nam, chàng đã lê gót qua mọi vùng Tiền Giang lục tỉnh. Nhưng chỉ có Huế là chàng chưa đặt chân tới. Những lăng tẩm cổ kính, nơi an giấc ngàn thu của vua chúa, những bức tường thành hoang phế, con sông Hương và ngọn núi Ngự, Phủ đã từng nghe thiên hạ ca tụng nhiều về danh lam thắng cảnh của Huế, về cái đẹp dịu

dàng buồn của Huế, về Huế như một thành phố lý tưởng cho ẩn náu và nghỉ ngơi. ra Huế ít lâu. Phủ dừng lại với quyết định này.

Lục tìm trí nhớ, cùng với Huế, một tên người hiện ra. Dụ. Dụ là em họ của Phủ, đổi ra làm việc ở Huế đã lâu. mấy tháng trước đây, Phủ nhận được thư Dụ mời chàng ra chơi. Sự thật là năm nào Phủ cũng nhận được thư của Dụ. Thư gửi thường là vào dịp trước tết. Dụ buồn, ở Huế không giao thiệp với ai. Trong thư, Dụ nói đi làm về là Dụ ở nhà cả ngày, chơi đùa với hai đứa con nhỏ. Bây giờ Phủ ra chắc Dụ mừng lắm.

Phủ ngồi vút dậy, mặc áo đi luôn. Chàng xuống thẳng hãng máy bay. Thế là buổi chiều trở về, trong túi áo Phủ đã có một cái vé máy bay ra Huế. Và chàng đã đánh điện tín cho Dụ biết.

Phi cảng Phú Bài lướt thướt trong mưa phùn. cửa phi cơ vừa mở ra, những giọt mưa tạt nghiêng vào mặt Phủ, gây cho chàng một cảm giác bỡ ngỡ kỳ thú. Người nữ chiêu đãi

mỉm cười nhìn Phủ nhắm mắt, đứng sững, mặc cho mưa hắt đầy vào mặt.

- Ông mặc áo kéo ướt.

- Cô có thấy mưa phùn là tuyệt diệu không?

Thiếu nữ mặc áo xanh lam xem chừng đoán hiểu được sự vui thú của Phủ:

- Ông mới ra Huế lần đầu?

- Chính thế.

Phủ khoác áo mưa lên vai, lạnh lện bước xuống. Một lát sau, chiếc xe hơi của hãng đã đưa chàng rời khỏi phi trường. Tưởng như chàng đang nhìn thấy một vùng làng xóm Bắc Ninh, Nam Định nào đó trước mắt. Những cây rơm đứng ngất ngưởng trong những mảnh vườn nhỏ, rau đậu kín khắp, không còn một diện tích nhỏ xíu bỏ hoang.

Phủ cảm thấy rung động và hồi hộp lạ thường. Cũng những bụi tre um tùm vây lấy những mái lá hiu hắt. Thời tiết tạo thành

một nếp sinh hoạt đặc biệt ‘bắc kỳ’. Phủ chột nhớ tới quê nội chàng. Những ngày còn nhỏ tuổi, cha chàng thường cho chàng về thăm quê trong dịp nguyên đán hay đầu xuân. Thứ mưa đang bay ngoài khung kính xe cũng là thứ mưa đã tạt qua vòm trời thơ ấu của Phủ. Nhẹ như tơ. thoang thoáng nghi ngờ. Có mà như không có. Mưa bay nghiêng, gió cuốn nhẹ, hất những giọt mong manh lên trời. mưa bay muôn chiều trong không gian như một điệu múa dịu dàng và kỳ ảo. Bấy giờ Phủ còn nhỏ tuổi. Chàng đi trên mặt con đê cao. Cỏ mùa xuân hai bờ xanh mướt. Từ dưới chân đê, những đợt khói bay lên trên những mái rạ. Người ta đang chọc tiết lợn ở những khoảng sân sau. Con lợn nằm tênh hênh, phô cái bụng trắng nõn. Người ta đang gói bánh chưng.

Phủ mê cái không khí sữa soạn tết nhất thôn dã ấy vô tả.

Buổi sáng chàng từ trên nhà thờ chạy bay xuống chỗ người ta làm lợn. Con lợn nuôi một năm để giết thịt ngày tết, được chăm bẵm chu

đáo nên béo hủ. Ngày nhỏ, Phủ yêu nhất bác Tuấn. Bác là anh họ Phủ, suốt đời ở làng, trông coi phần mộ những người đã khuất, đèn nhang trên các bàn thờ. Năm nào, bác Tuấn cũng mổ lợn. Năm nào bác Tuấn cũng dành cho Phủ cái mà chàng yêu thích và chờ đón nhất: cái bong bóng con lợn. Cái bong bóng đó rửa sạch, sát trấu, thổi căng phình, buộc vào một sợi dây, giơ cao lên khỏi đầu mà chạy, thú không thể nào tả được. Rồi còn những đêm ngồi canh bánh chưng nữa. Ánh lửa bập bùng tỏa rộng thành một vòng tròn ấm áp, trong đêm lạnh buốt. Ngồi trên ổ rơm canh bánh chưng trong lò mới thấy cái đêm giáp tết là tất cả hạnh phúc đơn giản và thần tiên của tuổi thơ. Phủ chờ, không biết buồn ngủ là gì. Chàng mở thao láo mắt, chăm chú theo dõi cái nắp lò bánh, và vỗ tay reo lên khi cái nắp phụt khói trắng thơm ngát mùi gạo nếp. vẫn bác Tuấn gói riêng cho Phủ một cặp bánh cóc. bánh cóc là thứ bánh chưng, nhỏ hơn, gói tay, không theo khuôn, chỉ có gạo mà không có nhân, thứ bánh gói cho trẻ nhỏ giữ riêng để chơi hơn là để ăn trong mấy ngày tết.

Bây giờ, con đường dài hơn mười cây số từ phi cảng Phú Bài về tới thành phố Huế đã lần lượt đánh thức dậy tất cả những xâu chuỗi hình ảnh xưa cũ và thơ ngây đó trong lòng Phủ. Tưởng như có một giọt nắng đang chảy trong óc, lan ra, làm sáng cả hồn. Tưởng như có một hơi gió lùa đi, làm mát mẻ cái thế giới bên trong nhiều chán chường ngột ngạt.

Xe vượt qua một cái cây cầu, tới địa đầu thành phố Huế. Chợ An Cựu. Những đường phố, những dãy nhà thứ nhất của Huế hiện ra trước mắt Phủ. Phủ thấy yêu lạ thường những cảnh sắc của Huế, như chàng vẫn yêu thích tất cả những tỉnh nhỏ chàng đã đi qua trong đời. Khác với những đô thị lớn như Hà Nội, Sài Gòn, Huế phảng phất cái hơi thở, cái linh hồn đó của tỉnh lẻ, nơi ánh điện còn làm bạn được với ánh trăng, nơi hè phố còn chưa thôi cỏ mọc, nơi nhựa đường còn vương vất một cái gì của đất cát ruộng đồng phả tới.

Chiếc xe phóng lên cầu Tràng Tiền. Phủ thò đầu ra ngoài. qua những cột sắt loang loáng,

mặt nước sông Hương hiện ra, xanh đậm như mây cốm, rất thơ và rất mùa thu. Hơi nước đưa gió lên, mát rượi. Phủ thở ra, lòng lâng lâng, nhẹ nhõm. Vượt hết cây cầu Tràng Tiền, chàng đã lọt hẳn vào cánh tay của Huế. Chàng đã quên được Sài Gòn.

Khi chiếc xe đồ Phở xuống hăng, chàng đã thấy Dụ, người em họ của chàng, vợ hẵn và mấy đứa con nhỏ vẫy chàng rồi rít.

Ba chiếc xe cyclo đi thông dong, từ con đường Trần Hưng Đạo tiến về phía cửa Đông Ba. Thành phố Huế lúc này mưa phùn đã tạnh và nắng đã dấy lên. Không khí thoáng mát. Phở ngồi với thằng Vy, đứa con trai đầu lòng của Dụ. nó tròn tròn đôi mắt đen láy:

- Sài Gòn vui không bác?

Phở xoa đầu nó:

- Vui lắm cháu ạ.

Chàng trả lời mà cũng chẳng biết vui là vui như thế nào.

- Bác ra ngoài này chơi với ba cháu hả bác?
- Ừ. cháu bằng lòng như thế không?

Thằng nhỏ gật đầu:

- Bác ở chơi chừng bao nhiêu lâu hả bác?
- Cháu muốn bác ở chơi bao nhiêu lâu?
- Mãi. Mãi mãi.

Phủ cười, ôm thật chặt thằng bé vào lòng. Trong một thoáng, chàng nghĩ đến những người đàn bà chàng đã ôm trong lòng. Những người đàn bà ấy đã đem lại cho chàng sự lãng quên vùi dập trong chốc lát, chàng choáng váng mê thiếp, nhưng sau đó, tỉnh thức, đầu lưỡi lại đắng chát dư vị chán chường, thân thể và tâm linh lại nhọc mỏi rã rời, và cuối cùng là những trận tình lợi lả chỉ ghi thêm dấu vết của một khoảng trống rộng lớn lao không tài nào lấp đầy được.

Suốt dọc đường, đứa nhỏ bi bô kể hết chuyện này đến chuyện nọ bằng lối nhìn

ngắm cuộc đời thơ ngây giản dị của nó. Nhiều lần Phủ phải bật cười. Chàng thấy mến thẳng cháu nhỏ này vô cùng. Chàng cười lớn:

- Cháu muốn bác ở lại mãi mãi hả? Ngoan lắm. Không mãi mãi được nhưng bác sẽ ở lại đến khi nào cháu không thích bác nữa thì thôi, chịu không?

- Chịu.

Dụ và gia đình ở một căn nhà nhỏ trong thành nội. Đi hết cửa Đông Ba, bầu không khí cổ cũ bao trùm lấy Phủ. Những con đường cỏ cao và đầy. Những bức tường thành rêu phủ xanh thẫm một màu xanh của thời gian, như đọng lắng bao nhiêu dấu tích của những triều đại vàng son đã mất.

Nơi đây là thế giới lý tưởng của nghỉ ngơi. Không một tiếng động và không một màu sắc rực rỡ. Tâm hồn Phủ dịu xuống. Chàng nhắc thẳng Vy khỏi xe, bồng nó trên vai, đi theo vợ chồng Dụ vào nhà.

Căn nhà có cổng, không đóng, mở vào một khoảng sân nhỏ. Thềm xi măng sạch bóng. Những rèm cửa có hoa leo. Bóng tối và bóng mát lưỡng vường lẫn lộn trong một cảnh trí đơn giản sạch sẽ. Dụ đã thu dọn sẵn cho Phủ một căn buồng nhỏ, một cái giường sắt kiểu giường bệnh viện. Một cái bàn viết và mấy cuốn tiểu thuyết. Phủ mỉm cười hài lòng. Căn buồng làm chàng nhớ lại những tuổi học trò thuở nào.

Sau bữa ăn, Phủ hơi mệt, vào buồng đóng cửa lại. Thời tiết thật dễ chịu. Hơi lạnh một chút. Phủ thay quần áo nằm duỗi dài trên mặt đệm. Tay chân buông thả, thoải mái. Chàng nhìn lên trần nhà, nghĩ đến một nơi chốn vừa rời bỏ, một nơi chốn vừa đặt chân tới lần đầu. Cuộc đời rồi như thế nào? Ngày mai sẽ dành cho Phủ những gì? Chàng không muốn nghĩ đến vội. Rồi sẽ hay. Bây giờ chàng muốn ngủ, muốn quên, không muốn nghĩ ngợi gì.

Suốt trong mấy ngày đầu, Phủ đi thăm thú các vùng lân cận. Vào thành nội, đại nội, đi

xem lăng tẩm. Dụ được nghỉ phép mấy ngày đó, làm một hướng đạo đặc lực cho Phủ. Phủ yêu thằng Vy, đi đâu cũng cho nó đi theo.

Một buổi chiều, Dụ mượn được xe hơi, lái Phủ ra Quảng Trị thăm cây cầu Bến Hải. Hai anh em đứng dưới những giọt mưa phùn bay nghiêng buổi chiều gió tuyến, cùng im lặng. Cây cầu Bến Hải xanh thẫm vắt qua lòng sông. Bên kia con đường trải tiếp đi, nhưng đã là đoạn đầu của một con đường khác của một thế giới khác.

Phủ đánh diêm châm một điếu thuốc lá, thở khói cho bay vào mưa phùn, quay sang mỉm cười hỏi Dụ:

- Bao giờ chúng mình về được Hà Nội?
- Tôi nghĩ chẳng bao giờ nữa anh ạ.

Phủ nhìn dụ, bật cười lớn:

- Có lẽ vì thế mà cậu đã lấy vợ, đẻ con, và sống rất bình yên với Huế?

- Có lẽ thế. Anh tin còn về được ư?

- Phải tin như thế.

- Có lẽ vì thế mà đến bây giờ anh vẫn chưa chịu lấy vợ?

Dụ hóm hỉnh hỏi lại và hai anh em cùng cười giòn giã. Buổi chiều đi thăm Bến Hải trở về, Phủ băng khuâng đến tối. Một tâm trạng băng khuâng thật đẹp chàng muốn ở mãi với niềm băng khuâng đó. Ăn cơm xong, Dụ thản nhiên thay quần áo, đóng cửa lại. Phủ nhìn đồng hồ. Mới có 9 giờ. Chàng hỏi Dụ:

- Lại một buổi tối nằm nhà?

- Anh muốn đi đâu bây giờ?

- Hỏi thế thôi. chẳng muốn đi đâu hết. Bây giờ nằm nhà cũng có cái thú của nó. Lấy rượu ra đây uống chơi, rồi đi ngủ cho khỏe.

Thằng Vỹ lon ton vào xách chai rượu trong tủ ra. Con Thu nhanh nhẩu đi lấy hai cái ly đặt trước mặt bố nó và Phủ. Dưới bếp, lửa hồng

lên. Bóng vợ Dụ lúi húi đứng nướng mực trên than tàu.

Những buổi sáng và những buổi chiều lặng lẽ ở Huế trôi qua trong một nhịp bình thản và lắng đọng. Đôi khi, sự im lặng và những giấc dài lê thê cũng làm Phủ trạch nhớ đến Sài Gòn, không hiểu giờ này, người Sài Gòn đang làm gì? Những phòng trà mở cửa. Những tiệm khiêu vũ bắt đầu có những khúc nhạc dạo đầu gióng lên. Ánh sáng đổi màu trên các sàn nhảy. Những bước chân đan lấy nhau theo nhịp điệu dịu dặt. Phủ mơ màng với những hình ảnh nhàm chán chàng vừa nhìn thấy bằng tưởng tượng. Không, chàng không tiếc thương gì một đô thị bỏ lại, như không tiếc thương một quá khứ đã tách rời từ một sự đổi thay địa điểm này. Và đêm Huế yên lặng ở chung quanh, như một bàn tay êm ái lại dịu chàng rơi ngã vào vùng lặng lẽ và bất động của nó. Nâng ly rượu sóng sánh trên tay, Phủ chậm chậm uống từng hớp nhỏ. Chàng muốn sống thu mình vào sự xa lánh kín khuất. Chàng muốn lãng quên và được lãng quên.

Trong bầu không khí yên vui của cái tiểu gia đình người em họ trong thành nội này, Phủ đã tìm thấy sự nghỉ ngơi cần thiết. Rượu ngà ngà trong đầu, chàng đi ngủ. Đêm ở Huế, ngủ thật ngon. Đặt nằm xuống giường là ngủ liền.

Buổi sáng, Phủ thức giấc khi thằng Vy chạy vào đánh thức 'bác Phủ' dậy. Hai bác cháu kéo nhau ra ngồi ở đầu thềm. Phủ uống cà phê, hút thuốc lá, thanh thoi trong buổi sáng êm mát trải đi trên một cảnh sắc rất thôn quê. Thường thường, đến 10 giờ, Phủ mới mặc quần áo ra khỏi nhà. Chàng đi bộ, dắt thằng Vy đi cùng, lững thững vượt qua cổng thành ra đường Trần Hưng Đạo. Hai bác cháu tản bộ trên hè phố, đến gần mười hai giờ lại lững thững quay về. sáng nào chiều nào cũng thế.

Điều Phủ hài lòng nhất là đến Huế được trên dưới một tuần lễ rồi, chàng chưa bắt gặp một khuôn mặt quen thuộc nào. Ao ước thầm kín của Phủ thế là đã được thực hiện. Chàng đã đến sống với một thành phố hoàn toàn xa lạ, giữa những khuôn mặt hoàn toàn xa lạ.

312 | Mai Thảo

Nhiều buổi vợ chồng Dự hỏi chàng:

- Thế nào, anh đã chán Huế chưa?

Phủ cười:

- Bộ muốn đuổi trả tôi lại Sài Gòn sao?

- Đâu dám. Các cháu nó quý anh lắm. Chỉ sợ anh không chịu ở thôi chứ. Một người như anh mà chịu được cái buồn của Huế thì lạ thật đấy.

- Người ta hay chịu đựng được cái trái ngược, yêu thích cái trái ngược hoàn toàn với bản chất mình. Chính tôi cũng ngạc nhiên. Tưởng ra thăm vợ chồng cậu dăm hôm, không ngờ xét thấy có ở được mãi.

Phủ cười, nói tiếp:

- Người ta vẫn nói Huế là nơi dưỡng lão lý tưởng cho những người già. Không khéo tôi cũng già mất rồi còn gì.

Dự hỏi:

- Năm nay anh bao nhiêu tuổi?

- Bốn mươi.

Vợ Dụ xen vào:

-Ồ, thế thì còn trẻ chán. anh đừng lo.

- Tôi có lo đâu. có điều là già đi rồi thật đấy. Tuổi tác đâu có làm già được người mà già là già ở tâm hồn. Sợ cái bất ngờ, lảng tránh những sóng gió, thích yên tĩnh là già đi một phần nào ở tâm hồn. Nhưng tôi thích thế. Cảm thấy nhẹ nhàng và đỡ mệt hơn.

Vợ Dụ tên là Định. Thuở còn thiếu nữ, Định học cùng một lớp với Dụ. Họ yêu nhau, mỗi tình đầu đời đỏ tươi màu phượng vĩ, trong cái cảnh trí hồn nhiên thơ ngây của phần trắng bảng đen, tình yêu trong sạch của hai tâm hồn đã đi vào tuổi trẻ nhưng còn ở rất xa những thực tế cuộc đời, hai tấm gương tâm hồn này còn trong suốt chưa bị những thấp nặng choáng váng của đời sống dìm xuống và làm vẩn đục.

Mối tình đó không có chuyện, không có thảm kịch. Nó chỉ là tình yêu. Đơn giản như hơi thở. Nhẹ thoảng như không khí. Thứ tình yêu không có chuyện để nói, làm bằng những thư từ đều đặn gửi cho nhau khi họ ở xa, những buổi gặp gỡ dịu dàng khi ở gần. Cho đến khi Dụ thi đỗ, đi làm, và gia đình Dụ đến chính thức xin cưới Định cho Dụ. Hạnh phúc của Định là: về nhà chồng, làm mẹ của hai đứa con rồi mà Định vẫn tươi vui như hồi con gái.

Đôi khi Dụ kể chuyện về Phủ cho vợ nghe. Định khiếp sợ và thán phục lối sống của Phủ lắm. Gặp Phủ lần thứ nhất, điều làm Định ngạc nhiên là Phủ không có vẻ gì một người chơi bời phóng đãng, loại đàn ông hư hỏng trụy lạc mà Định vẫn hình dung từ trước đến nay. Nhìn Phủ trầm tĩnh lúc Phủ ngồi hàng giờ với một cuốn sách, hay kín đáo ngắm Phủ đùa cợt với thằng Vy, Định không thấy dấu hiệu gì chứng tỏ Phủ chơi bời lầy lùng ở Hà Nội thuở xưa và ở Sài Gòn bây giờ. Định đem chuyện này ra hỏi chồng:

- Anh Phủ nhiều nhân tình lắm hả mình?

- Hàng tá. đếm không xuể, nhớ không hết.

Dụ trả lời, nửa nghiêm trang, nửa đùa cợt.

- Đàn bà nào gặp anh ấy cũng mê sao?

- Không mê nhưng chỉ có chết lên chết xuống thôi.

- Gớm anh làm như anh Phủ là ông trời không bằng.

Dụ cười trêu định:

- Yêu người nào thì người đó là ông trời của mình. Anh không là ông trời của em sao?

Định phát yêu vào tay Dụ:

- Còn lâu. Nhưng các cô ấy mê anh Phủ vì cớ gì chứ?

- Anh ấy có tất cả những cái để cho người đàn bà dễ dàng bị mê hoặc. Sức quyến rũ ở anh Phủ đối với đàn bà là gì, em biết không?

- Anh ấy quý trọng đàn bà?

- Em lầm. Trái lại. Sức quyến rũ của anh Phủ là cái thái độ xa cách của anh ấy, là ở chỗ anh ấy xem thường đàn bà.

Định có vẻ tức tối. Định 'hừ' một cái, giọng hờn giận.

- Coi thường đàn bà! Như thế là vô lý hết sức.

Dụ ôn hoà giảng giải cho Định rõ:

- Không phải xem thường là khinh dêu. Với anh Phủ, xem thường đàn bà là đặt đàn bà vào một phần đời của anh ấy mà thôi. Còn một phần đời một con người nữ, thì đừng nói gì đàn bà, đến những bạn hữu thân thiết nhất của anh ấy cũng không xâm phạm vào được. Mỗi người một tính. tính anh Phủ khác lắm.

Sau đó, Dụ căn dặn Định đừng bao giờ vô tình hay hữu ý nhắc nhở, hỏi han đến dĩ vãng của Phủ làm gì. Hoặc Phủ sẽ bực mình. Hoặc Phủ sẽ nín thinh và đánh trống lảng sang

truyện khác. Nhờ Dự dặn trước, Định đã đè nén được sự tò mò thông thường của bất cứ người đàn bà nào. Bởi vậy, mà Phũ càng thấy yêu thích những ngày chàng sống với Huế. Vòm trời lúc nào cũng hắt hiu của Huế đối với chàng là một cánh cửa đóng kín, chàng ở bên trong cánh cửa, không có ai đến gõ vào đó. Không có ai đến quấy rầy. Mọi người thực sự đã để cho chàng được yên.

o O o

Sân ga ồn ào người đi lại, đầu máy phì phà thở khói. Những kiện hàng, những chiếc va li cuối cùng đã được khiêng lên toa. Tất cả báo hiệu con tàu sắp khởi hành.

Linh và Nghĩa đứng tránh vào một chỗ khuất, quay lưng lại lối cửa vào, cốt không cho ai nhận ra họ. Nghĩa mặc đồ đen, Linh mặc trắng. đôi bạn giống nhau ở phục sức đơn giản của buổi tiễn đưa bịn rịn và ngậm ngùi. Con tàu kia lát nữa sẽ vượt đèo Hải Vân, qua Nha Trang, Phan Thiết, lăn trên đường sắt thăm

thăm, xuyên qua rừng, lượn vòng theo men biển, đưa Nghĩa vào Sài Gòn. Chuyển đi vừa là một thoát ly một trốn tránh, vừa mang cái ý nghĩa bàng hoàng của một cuộc phiêu lưu. Tất cả đều do Linh. Đều do sự sắp đặt và khuyến khích của Linh. Nhiều lần Linh tự hỏi và thấy nàng thật đã vô cùng liều lĩnh trong việc thu xếp điều kiện cho bạn thoát ly khỏi thành phố Huế. Thoát ly vĩnh viễn. Đi lần này là chặt cầu với gia đình, đoạn tuyệt với quá khứ, chỉ có đi tới mà không có trở lại.

Nghĩa biết như vậy. Giúp Nghĩa, Linh cũng biết như vậy. Nhưng Linh không dừng được. Có một sức mạnh nào đó thúc đẩy Linh gia nhập vào dòng sống liều lĩnh của Nghĩa, sự liều lĩnh bất ngờ tạo cho Linh một trạng thái tâm hồn kỳ thú chưa đến với đời nàng bao giờ.

Nửa tháng trước ngày Nghĩa vĩnh viễn giã từ Huế và tuổi trẻ và mùa xuân để ném mình vào sự va chạm tàn nhẫn với định mệnh, đôi bạn ngày nào cũng gặp nhau.

Điều làm cho Linh ngạc nhiên với chính nàng nhất là không hiểu vì đâu, nàng không thấy cái việc Nghĩa yêu một người đàn ông đến có thai với người đàn ông đó là hư hỏng và xấu xa nữa. Trái lại, nhiều phút của những buổi chiều Huế phiên muộn đẩy thật xa suy nghĩ và tưởng tượng của nàng trôi vút vào một cuộc phiêu lưu bờ ngõ, Linh lại như cảm thấy nàng thua bạn ở một điểm nào, Nghĩa đã hơn nàng ở một điểm nào. Hơn ở chỗ Nghĩa đã có một tình yêu, và như vậy Nghĩa đã có kỷ niệm và quá khứ. 'Mình thì chẳng có gì hết. Mình vẫn chỉ là một đứa con nít'. Linh buồn rầu tự nhủ thầm. Con người thiết tha muốn yêu muốn biết muốn sống ở Linh đã thức dậy. Kỷ niệm ấu thơ không phải là kỷ niệm làm chìm đắm được tâm tưởng, làm bàng hoàng được trí nhớ. Linh muốn hơn. Muốn có những kỷ niệm dữ dội, đến có thể mê đắm nồng nàn, đến có thể lãng quên được chung quanh, đánh nhòa được hiện tại. Linh muốn có một quá khứ, một quá khứ trong đó nàng không chỉ lớn lên như cây cỏ lớn theo mưa nắng, mà trong đó nàng

sống hằn hoi, toàn vẹn một cuộc đời. Một cuộc đời có nhớ thương và khổ đau. Có mơ mộng và có cả thất vọng. Có những phút vui như ôm cả đất trời vào lòng mà hát. Có những phút buồn như tạo vật đã tan nát chung quanh, như Nghĩa đã sống.

Nghĩ thế, cho nên, trong những phút bàn tính, người có thái độ dứt Okhát không phải là Nghĩa mà là Linh.

- Em sợ lắm chị Linh à!

- Chị sợ gì?

- Bỏ đi rồi đời em không biết sẽ xoay vần ra sao?

- Nghĩa không có lựa chọn nào khác mà.

- Em biết. Gia đình thế, bà con thế thì quả tình em không còn sự lựa chọn nào khác thật. Nhưng em sợ. Sợ quá chừng. Sợ đến muốn chết quách đi cho xong đời.

Nghĩa nói và Nghĩa khóc. Linh gắt:

- Bây giờ có phải là lúc chị khóc đâu. Phải can đảm lên chứ.

Nghĩa mở lớn đôi mắt nhìn Linh. Nếu không phải là bạn thân, nếu không hiểu bạn, Nghĩa có thể nghĩ rằng Linh ở ngoài cuộc và Linh đang tàn ác đẩy nàng đến chỗ chết. Nhưng thân nhau, Nghĩa không một phút nào nghi ngờ lòng tốt của người bạn gái duy nhất, người bạn gái đó đang tìm cho nàng một cửa ngõ để thoát ly.

- Bây giờ Nghĩa vào thẳng Sài Gòn.

Nghĩa thở dài:

- Mình cũng nghĩ thế. Trốn vào Đà Nẵng gần quá mà trốn cũng chẳng được. Còn tai tiếng hơn là ở lại đây nữa. Nhưng Sài Gòn xa quá. Mình sợ sợ thế nào ấy. Vả lại mình chẳng quen ai ở trong ấy, Linh ạ! Biết làm thế nào?

Linh cắn môi suy nghĩ. Nàng chợt nghĩ đến Phụng. Chưa chắc Phụng đã ưa Nghĩa, chưa chắc Phụng đã có đủ khoan dung để xót

thương hơn là khinh bỉ Nghĩa. Nhưng Phụng đã sống ở một thành phố lớn. Ít nhất Phụng cũng không đến nỗi nào, nhất là lại được Linh khẩn khoản giới thiệu và nhờ giúp.

Thế là, ngay lúc đó, ở nhà Nghĩa, Linh đã bắt Nghĩa đóng cửa buồng lại, lấy giấy bút đem lại cho nàng. Suốt một tiếng đồng hồ, trong một nhiệt tình sôi nổi, Linh đã viết cho Phụng một lá thư bốn trang, kể hết câu chuyện đã xảy đến cho Nghĩa. Cuối thư, Linh nhờ Phụng thu xếp cho Nghĩa chỗ ăn ở cho đến khi sanh nở, và khi Nghĩa đã mẹ tròn con vuông, tìm kiếm cho Nghĩa một việc làm.

Viết xong lá thư, dán phong bì, trao cho Nghĩa, Linh cười:

- Mình bảo Nghĩa là bạn thân nhất. Thế nào chị Phụng cũng giúp đỡ. Nghĩa cứ vững tâm.

Ngẫm nghĩ rồi Linh bật cười thành tiếng:

- Chị Phụng xem thư chắc sẽ ngạc nhiên

lắm đấy.Ồ, cho chị ấy ngạc nhiên một mẻ cũng chưa chết ai.

Ở Huế, không tiêu pha gì, tiền bố mẹ cho cất đi, Linh đưa hết cho Nghĩa. Phút cầm lấy tiền của bạn. Nghĩa rưng rưng nhìn Linh và xúc động quá, Nghĩa lại khóc.

- Em khốn nạn quá đi. Đến với Lịch chẳng suy nghĩ gì, đến nông nổi này, có đứa con gái nào ngu dại như em không chứ? Bây giờ phải trả giá bằng mọi ê chề đau đớn, thật đáng kiếp cho em.

- Chưa chắc Lịch đã xấu.

Nghĩa giật mình đánh thót:

- Không xấu? Bộ Lịch xử sự như thế là tốt với em lắm sao?

Linh không chịu bỏ sự nhận định của nàng về Lịch, tuy nàng không có đủ bằng chứng để biện hộ cho Lịch.

- Mình đoán Lịch cũng sợ dự luận, sợ tai

tiếng như Nghĩa sợ vậy. Thiếu can đảm thì đành rồi. Nhưng đếu giả vô lương tâm đến tận cùng thì mình tin Lịch chưa đến nỗi như thế đâu. Nhưng thôi, hãy gác chuyện Lịch lại. Việc xảy ra đã xảy ra rồi, than van lắm cũng vô ích. Hãy nghĩ đến Nghĩa. Đến đứa con sau này của Nghĩa. Rồi sau hẵng hay.

Linh không quên dặn Nghĩa phải tìm cách báo tin cho nàng sự thể thế nào, ngay khi nghĩa vào tới Sài Gòn. Mọi việc thế là tạm coi như xong xuôi. Nghĩa bỏ nhà trốn đi cũng dễ dàng. bố mẹ Nghĩa chỉ tính đến việc ngăn cản Nghĩa không được ‘theo trai’ ở Huế, mà không thể nào nghĩ rằng nghĩa có đủ can đảm bỏ nhà trốn đi.

Thế là, họ đã đứng đó với nhau trên cái điểm khởi hành của một chuyến đi quyết liệt. Hai chị em nắm chặt lấy tay nhau, cùng nước mắt chạy quanh. phút tiễn đưa nay, tình bằng hữu sáng lòa trong tâm hồn họ như một báu vật cực kỳ thiêng liêng và cao quý.

Nghĩa nghẹn ngào ôm chặt lấy Linh, nói qua nước mắt:

- Linh tốt với mình quá. Mình không biết nói thế nào...

Linh cố cầm nước mắt mỉm cười:

- Em phải là mẹ đỡ đầu đứa nhỏ đấy nhé!

- Nhất định thế rồi. Liệu chúng mình có hy vọng gặp nhau ở trong ấy không?

- Em sẽ cố tìm cách vào chơi trong ấy ít lâu.

Tiếng còi tàu hú lên, báo hiệu khởi hành. Mặt Nghĩa nhợt nhạt. Nghĩa nhìn lùi trở lại như muốn thu lấy hình ảnh thành phố Huế một lần cuối cùng. Nghĩa cắn chặt vành môi đến chảy máu. Nàng sắp òa khóc, Linh ghé vội vào tai Nghĩa nói thầm:

- Chết đừng khóc, người ta nhìn thấy thì nguy.

Miệng nói, Linh dìu Nghĩa lại cửa toa. Nàng trao chiếc kính râm trong tay cho Nghĩa. Hiếu

ý Linh muốn cho mình khỏi bị ai nhận ra, Nghĩa đeo ngay cái kính lên mắt. Con tàu chuyển động. Những vòng sắt quay từ từ. Đôi bạn ôm lấy nhau thật chặt.

Từ nhà ga đi ra, Linh lững thững đi bộ dưới bóng cây. Nàng đi trở lại với thành phố Huế, nhưng tâm tưởng nàng thì đang theo dõi con tàu đang chở Nghĩa, con tàu đó mỗi phút một đưa Nghĩa xa Huế thêm mãi.

‘Con tàu là hình ảnh một đời người’ Linh tự nhủ thầm và thấy yêu thích sự so sánh nàng vừa khám phá thấy. Những đoạn đường bỏ lại như tháng năm trôi ngược về sau lưng. Mỗi đoạn đường đều có những bất ngờ kỳ thú của nó. nghĩa đang ở đâu phút đó này? Trên một đỉnh đèo cheo leo, con tàu như một con rắn đen thở khói uốn khúc giữa vùng xanh lam menh mông của rừng, dưới thấp là biển, biển muôn trùng với những gợn sóng trắng xóa? Con tàu đang đưa Nghĩa qua một thôn xóm, hay một thị trấn? Nghĩa đang làm gì? Linh tưởng tượng ra khuôn mặt người bạn, một

tưởng tượng đầy thương yêu cảm động: Nghĩa ngồi sát cửa toa, nhìn ra ngoài, Nghĩa đã thôi khóc nhưng khuôn mặt đã lau nước mắt ấy còn phảng phất những ngấn buồn thầm, đôi mắt nghĩa mờ màng, Nghĩa nghĩ đến cái bào thai trong bụng, Nghĩa trốn đi là để sửa soạn đời sống sau này cho đứa nhỏ, cho nên lòng Nghĩa tối tăm nỗi đau của người tình bị hắt hủi còn sáng bừng niềm kiêu hãnh của người mẹ tương lai.

Tự nhiên, cái ý tưởng thua Nghĩa ở một điểm nào đó lại trở về với Linh, nàng thấy là vô lý, nhưng nàng không rủ bỏ được. Nghĩa đã sống. Một đời sống có quá khứ và kỷ niệm có tình yêu và đau khổ. Có những phút thiên đường. Có những giờ địa ngục. Có những cái thấp nặng choáng váng lẫn những cái cao vút phơi phới. Như thế mới là sống.

Linh đưa mắt nhìn ra chung quanh. Thành phố Huế thêm thiếp trong nghỉ ngơi và bất động. Không khí lắng đọng, bao trùm lên những con đường này, những mái nhà, những

hàng cây này. Huế yên tĩnh có phải là Huế thư thái hay đó chỉ là một trạng thái ghen ngào chứa giấu những vùng vẫy âm thầm chưa có dịp bùng lên? Tuổi nhỏ rồi tuổi thiếu nữ. Hình ảnh một đời người chỉ là mùa nắng này qua mùa mưa kia tới, những buổi sáng tiếp đến những buổi chiều mãi mãi? Sự trống vắng trải đầy trong tâm hồn Linh, một sự trống vắng thấm thương như muốn kêu thét lên trong đầu óc. Thốt nhiên, cái nhìn của Linh nhòa đi. Mắt nàng, đôi mắt thật đẹp thật buồn đã nhòa lệ. Linh cũng không biết nàng khóc cho đời nàng buồn bã đã chán ngấy sự lưu đày êm ái hay nàng khóc thương cho Nghĩa đang vật vã trong tấn thảm kịch lớn nhất của người đàn bà.

Sự suy nghĩ đưa những bước chân Linh đi, Linh vượt qua cầu Tràng Tiền về tới đường Trần Hưng Đạo lúc nào không hay.

- Linh.

Tiếng một người bạn gái gọi giật giọng ở sau lưng khiến Linh giật mình quay lại. Người

vừa gọi nàng là Hồng. Hồng con nhà giàu, học cùng lớp với Linh.

- Đi đâu thế?

- Đưa tiễn một người bạn. Tiễn...

Một suýt nữa Linh nói đến tên Nghĩa. thật may nàng giữ lại kịp. Linh đưa tay lên bưng lấy miệng, sợ hãi.

- Tiễn ai?

- À, một người... một bạn trai, Hồng không biết đâu.

Muốn đánh lạc sự ngờ vực của Hồng. Linh vội vã đổi 'người bạn gái' định nói thành 'người bạn trai' khiến Hồng tròn mắt, ngấm Linh bằng một cái nhìn dò xét:

- A, ghê nhỉ? Thế mà mình không biết Linh có bạn trai đấy nhé. Bạn gì. Người yêu phải không? Người yêu mới đưa tiễn chứ. Thảo nào trông mặt Linh buồn như đưa đám.

Hồng nắm chặt lấy tay Linh, thân mật:

- Kể cho mình nghe đi.

Linh trót nói dối, nói dối một cách cực kỳ nguy hiểm và có hại cho nàng, nhưng không hiểu sao, nàng nhìn Hồng ngạc nhiên và nàng lại cảm thấy thích thú về sự bịa đặt ấy. Hồng được tiếng là người nhiều chuyện nhất trong lớp. Thích đặt điều, thích dèm pha, nói xấu và lên mặt luân lý đạo đức nhất.

- Bí mật. Kể thế nào được. Thôi mình có việc phải đi, để lúc khác gặp nhau nhé.

Linh bỏ Hồng đứng sững, bước nhanh sang hè đường bên kia. Đi một quãng rồi Linh mới chậm bước lại. Nàng vừa nghĩ, vừa hơi lo lại vừa buồn cười. Chỉ một lời nói dối, Linh đã bị Hồng liệt nàng vào loại con gái nào rồi, Linh biết chắc chắn như vậy. Chẳng cần phải chờ đợi lâu làm gì, chỉ lát nữa, chỉ ngày mai thôi, Hồng sẽ đi kể chuyện cùng khắp là Linh có nhân tình, và Hồng sẽ thu dặt đủ điều bằng thứ tượng trưng ác độc và xấu xa của Hồng. Rồi bạn hữu nàng, và những người quen thuộc của nàng ở Huế sẽ vì lời đồn đại từ Hồng phóng đi mà

nhìn nàng bằng một con mắt khác. Một con mắt điều cợt và xem thường.

Điều làm cho Linh ngạc nhiên là ý tưởng đó về dư luận trước đây làm cho nàng khiếp sợ, bây giờ với sự thoát ly của Nghĩa, chỉ còn làm cho nàng e dè băn khoăn đôi chút mà thôi.

Qua rạp chiếu bóng Tân Tân, Linh đưa mắt nhìn lên. Tấm hình quảng cáo vẽ một cặp tình nhân đang đắm đuối hôn nhau. Cái hôn nồng nàn như không còn biết trời đất, chung quanh xã hội, là gì nữa. ‘Những người yêu nhau chỉ có mình họ ở trên đời’. Câu văn này Linh đọc thấy ở đâu không nhớ nữa, nhưng tấm hình quảng cáo trước mắt làm nàng chợt nhớ đến một cuốn phim đã xem. Xem với Phụng ở Sài Gòn. Chuyện kể một người đàn ông đứng tuổi, yêu mê người nữ thư ký riêng của mình. Kim Novak, cô đào mà Linh yêu thích nhất – Linh có một tấm hình Kim Novak treo ở đầu giường – thủ vai người nữ thư ký kiều diễm ấy. Ông chủ đạo mạo, đã đứng tuổi, sợ điều tiếng và dư luận nên chỉ dám yêu vụng trộm,

với những buổi hẹn hò trong bóng tối, luôn luôn phải đánh lạc đường theo dõi của kẻ khác bằng những địa điểm tình tự khác nhau. Lối yêu vụng trộm, ngó trước nhìn sau ấy thật là thảm thương. đau đớn nhiều hơn là sung sướng.

Nhưng rồi người đàn ông đứng tuổi ấy chợt thấy mình lắm khi nghe thấy một lời nói của một người bạn cùng tuổi:

- Anh yêu ư! Thì yêu đi, đừng đắn đo, đừng sợ hãi và hãy gạt ra ngoài dư luận. Xem gương tôi đây này. Có vợ, có con, nhưng tôi không có tình yêu và tôi là người đàn ông đáng thương nhất trái đất. Tàn cuộc đời rồi, tôi mới chợt khám phá thấy tôi chẳng sống được gì. Sống cũng như chết. Sống chỉ là chết mà thôi. Anh hãy coi đời tôi như một lầm lẫn lớn và đừng nên lầm như tôi đã lầm.

Cảnh tượng vui ấm cuối cùng của cuốn phim là nửa đêm người đàn ông đã ném dư luận vào sọt rác và đường hoàng đến với người yêu. Họ ôm lấy nhau, và tự đó, họ dám

sống đời họ, không bao giờ phải chạy trốn, phải lén lút và phải khiếp hãi nữa.

Câu chuyện trên màn ảnh Linh vừa nhớ lại và nàng lắc đầu mỉm cười buồn bã. Vòm trời cổ kính của Huế, dư luận vẫn ngự trị như một bức thành kiên cố.

Dư luận đó là một tấm lưới vô hình buông kín xuống đời nàng là hình ảnh của một vòm trời Huế Linh vừa ngẩng đầu lên để thấy nó thấp, nặng và u uất lạ thường. Nàng sống trong cái lưới vô hình đó. Cảm giác về một lưu đầy êm ái nàng yên ổn chấp nhận từ tuổi thơ trở lại với Linh. Nhưng lần này lưu đầy không êm ái nữa. Và lòng nàng cũng không còn là sự chấp nhận yên ổn vô điều kiện như trước đây.

Bỗng mưa bất chợt đổ xuống. Hè đường Trần Hưng Đạo trắng xóa. Những bóng người lướt thướt tìm ẩn trú dưới trận mưa bất chợt. Linh bước vội lên một bờ thềm. Nàng gạt những hạt nước mưa đọng trên mái tóc, yên lặng nhìn quanh.

Và, nàng trông thấy người đàn ông, người đàn ông đã ngã đè vào người nàng ở hàng lanh tòa án Sài Gòn. Cái cảm giác ở Linh lúc đó, sau này nhớ lại, nàng không phân biệt được là sự ngạc nhiên hay niềm vui mừng nữa. Chỉ biết rằng nếu ngạc nhiên thì ngạc nhiên đến cực điểm, nếu vui mừng thì vui mừng đến hoảng hốt. Linh ngậy đại cả người. Phản ứng bất thần ở nàng là lùi lại một bước như muốn lánh mặt, muốn chạy trốn, rồi lại bước tới một bước như muốn đội mưa chạy tới người đàn ông lững thững đi dưới màn mưa kia.

Phủ bước trên vỉa hè, cổ áo mưa kéo cao, ngẩng cao nhìn trời như chàng đang mãi miết xem mưa từ trên cao bay xuống. Chàng đút hai tay vào túi áo, khói thuốc ở trên miệng chàng lay tạt trong hơi mưa, khuôn mặt mờ thoảng ẩn hiện nhưng Linh trông thấy, rõ ràng từng nét và nàng nhận được ra chàng tức khắc, như nàng thầm mong đợi được gặp chàng. Thực ra, Phủ rất dễ nhận thấy. Chàng đi dưới mưa như không một người đàn ông Huế nào đi dưới mưa như thế. Chàng đút hai tay vào túi quần

như không một người đàn ông Huế nào dứt hai tay vào túi quần như thế. Chàng cao và gầy khác hẳn đám thanh niên Huế nhỏ nhắn, ở chàng sự ngạo nghễ của dáng điệu, sự cách biệt con người chàng đi trên hè đường vừa có một cái gì thật đáng ghét lại có một cái gì thật dễ thương.

Phủ có nhận ra mình? Tại sao chàng ở đây? Những câu hỏi cuống quýt dồn đổ trong đầu Linh trong khoảng khắc ngăn ngủi Phủ đi tới. Linh tê liệt toàn thân khi Phủ chỉ còn cách nàng một thước. Miệng hơi mỉm cười, cái nhìn lơ đãng chạm nhẹ vào khuôn mặt nóng bừng của Linh, Phủ đi ngang, rồi Phủ đi qua.

Đi được bốn năm bước gì đó, Phủ chợt đứng lại. Chàng cúi đầu xuống. Như ngẫm nghĩ. Như đang lục tìm trí nhớ. Phải, Phủ đang lục tìm trí nhớ. Người thiếu nữ mặc đồ trắng đơn giản, đứng trú mưa trên vỉa hè, vừa gọi cho chàng nhớ đến một khuôn mặt nào quen quen. Phút giây này thật hết sức ngộ nghĩnh. Phủ đứng lại, ngập ngừng, cúi đầu, Linh nhìn

theo không biết nàng phải làm gì, mưa phùn vẫn bay giữa họ, và Huế thản nhiên ở chung quanh. Tuy mơ hồ chưa nhận được ra ai, Phở cũng trở gót quay lại. Chàng đã đến trước mặt Linh. Đuôi mắt nhú lại, cái nhìn thăm thăm soi chiếu làm Linh rùng mình.

Bỗng, ngay trong giây phút đó, một đoàn trẻ nhỏ từ phía sau lưng Phở đội mưa chạy tới. Chúng vừa cười vừa xô chen nhau mà chạy tới. Một đứa nhỏ xô mạnh vào Phở đẩy chàng sang một bên. Phở vấp vào bậc thềm, ngã luôn vào Linh, kéo nàng cùng ngã ngồi xuống. 'Một cặp mắt mở lớn ở gần, thật gần, long lanh. Một hàng mi dài khẽ chớp vì kinh ngạc. Một mùi hương phảng phất toát ra từ mái tóc một mùi hương tinh khiết lạ thường'. Cái ngã bất thần đã làm Phở nhận ra Linh. Chàng vội vã đỡ Linh đứng dậy. Hai người bối rối nhìn nhau rồi Phở bật cười lớn làm Linh cũng mỉm cười theo. Trong khi họ ngã, một vệt nước bắn đã làm hoen ố một bên tà áo của Linh. Phở rút vội khăn mù xoa ra lau sạch chỗ bắn đó, và Linh liêu lĩnh đứng im trước cái

cử chỉ âu yếm, thân mật. Bàn tay Phủ chạm nhẹ vào đùi nàng. Linh ngây ngất nhắm mắt lại. Nàng không còn nghĩ nàng đang đứng trên con đường Trần Hưng Đạo của Huế nữa, nàng không còn sợ những cặp mắt đang tò mò ngăm nhìn nàng và người đàn ông lạ mặt đến Huế, nàng sống hoàn toàn với cảm giác đó, cảm giác đã đến với nàng ở hành lang tòa án Sài Gòn một buổi sáng nào mà nàng chưa quên.

Tiếng nói của Phủ làm Linh mở mắt. Chàng nói lẫn trong tiếng cười đầm ấm, nghịch ngợm:

- Tôi đã nhận ra cô.

Linh mỉm cười hỏi bằng một giọng nghịch ngợm:

- Tôi là ai?

- Người thiếu nữ tôi đã làm ngã đến hai lần.

- Có lẽ rồi lần sau, ông gặp tôi, ông cũng làm tôi ngã như thế. Phủ cười, nhìn thẳng vào mắt Linh:

338 | Mai Thảo

- Có lẽ, nhưng tôi không cố tình. Lần trước tôi đã xin lỗi. Cô có vui lòng tha lỗi cho tôi lần này nữa không?

- Không.

- Tại sao?

- Để ông lại cứ xô tôi ngã hoài hay sao? Ngã đau lắm, ông có biết không?

Phủ gật đầu:

- Biết. Và tôi đã thành thực xin lỗi. Tôi cũng bị xô ngã nhiều lần, nhưng không được ai xin lỗi bao giờ.

- Ông mạnh khỏe thế kia, ai xô vào ông, ai có thể làm ông ngã được.

- Chính tôi xô tôi ngã.

- Chính ông?

- Suốt đời, tôi thường như thế. Tự mình xô đẩy mình ngã xuống và vì thế người đời tàn ác đã xô thêm cho tôi ngã xuống đau hơn. Lần

tôi gặp cô ở tòa án, hai tay mang còng như một
thằng ăn trộm là lần tôi tự đẩy tôi ngã xuống
đó. Tôi ngã liên miên, tôi ngã không ngừng, cô
biết không?

Linh gật đầu:

- Không, nhưng tôi có nghe người ta nói.

- Người đời không tha tôi, tôi tầm thường
vô cùng nhưng người ta vẫn nói đến tôi nhiều
quá. Thật là một khổ tâm.

- Ông nổi tiếng quá mà.

- Xấu xa, tai tiếng, mà cô cũng gọi là nổi
tiếng ư?

Linh nhìn Phủ, khuôn mặt nàng dịu dàng
tươi vui. Nàng nói thành thực:

- Tôi không dám nghĩ như ông nghĩ. Tôi
không dám phán đoán ông, tôi không dám
phán đoán ai bao giờ.

Câu nói của Linh đem lại cho Phủ một ngạc
nhiên vui thú. Chàng nhìn người thiếu nữ Huế

và thấy nàng có những điểm khác người. Rồi Phủ chợt nhớ ra là trời đang mưa, và chàng với Linh đang đứng trên một hè đường ở Huế.

- Chết tôi thật vô ý quá, bắt cô phải đứng nói chuyện dưới trời mưa như thế này. Cô làm ơn chỉ cho tôi một tiệm nước yên tĩnh và kín đáo nào ở gần đây và nếu cô vui lòng cho phép tôi được mời cô tới đó?

Linh chớp mắt mỉm cười:

- Ông mời tôi đến một tiệm nước không sợ làm tôi mang tiếng hay sao?

- Chỉ có thế mà đã mang tiếng?

- Chưa đến thế mà đã mang tiếng rồi. Ông nhớ Huế không phải là Sài Gòn.

- Nếu thế thì đứng đây còn dễ mang tiếng hơn nữa.

Phủ hất hàm về những cặp mắt đang ngó họ ở chung quanh:

- Hàng nghìn cặp mắt đang nhìn cô và tôi như họ đang xem một tấn kịch. Tôi muốn nói chuyện với cô nhiều hơn nữa, xin lỗi cô nhiều hơn nữa. Chúng ta đi đi thôi.

Linh cắn môi suy nghĩ một giây. Nàng chỉ suy nghĩ một giây thôi. Sự liều lĩnh ở thái độ của nàng nếu có một lý do nào giải thích được thì chỉ là nàng chợt nảy ra cái ý muốn trêu ghẹo, thách thức những cặp mắt đang ngó nhìn nàng và Phủ, những cặp mắt đó biểu lộ hết sự nhỏ nhen tầm thường của dư luận.

‘Rồi người ta sẽ đồn ầm lên đây. Rồi chứ còn sẽ gì nữa. Nhưng mình không cần, mình không cần’ Linh nhủ thầm, và nàng thấy nàng lắc đầu như xưa đuổi một thoáng do dự cuối cùng, và nói với Phủ:

- Ở đầu phố có một tiệm nước nhìn ra sông Hương. Yên tĩnh lắm.

- Thế thì tuyệt.

Hai người sánh vai nhau đi trên hè phố.

Nhìn thấy mái tóc Linh vương đầu những hạt mưa trời, Phủ định ngợi khen là những hạt nước mưa đậu trên tóc Linh đẹp như những hạt kim cương, nhưng chàng thấy lời ngợi khen tầm thường này đã dùng cho quá nhiều người nên lại thôi. Phủ làm một cử chỉ thân mật khác. Chàng tháo vội chiếc áo mưa đang mặc trên người âu yếm khoác lên vai Linh:

- Cô mặc kéo ướm.

Hơi ấm của chiếc áo, phảng phất như có cả hơi người, hơi thở của Phủ trùm lên thân thể Linh như một sự xâm chiếm, nồng nàn và trọn vẹn. Nàng đỏ bừng mặt. Nhưng Linh để nguyên chiếc áo trên người không trả lại. Sự liều lĩnh bắt đầu.

Quán nước là một căn buồng chạy dài tới sát chân quầy cuối đáy, nơi có một cánh cửa mở vào khoảng sân bên trong. Một người con gái sau quầy đang cầm cúi xem tiểu thuyết. Cô ta ngừng lên và vội vã cất cuốn sách vào ngăn quầy khi thấy linh và Phủ bước vào. Người con

gái ngoái cổ vào nhà trong gọi. Một người bồi bàn đã đứng tuổi, chậm chạp đi ra. Quán lạnh lẽo. Lũ bàn ghế chỏng chơ, chứng tỏ sự tiêu điều của một nơi chốn ít người lui tới.

Phủ nhấc chiếc áo mưa trên vai Linh, treo lên cái giá gỗ và quay lại, chàng kéo ghế cho Linh ngồi xuống. Phủ ngồi trên ghế đối diện, nhìn qua vai Linh ra dòng sông Hương xa xa.

Như làm cho sự cách biệt với chung quanh của hai người được hoàn toàn hơn, mưa bắt chợt ào ào đổ xuống. Thấy Phủ nhìn đăm đăm qua bờ vai nàng ra phía ngoài cửa hàng, Linh quay trở lại. Hai người cùng ngắm nhìn mưa bay trắng xóa. Mặt đường Trần Hưng Đạo lúc đó chỉ còn là một vùng âm thanh rào rào không dứt. Cây cầu Tràng Tiền lướt thướt. Dòng sông Hương hai bờ mù mịt. Phủ nói nhỏ:

- Mùa mưa dầm bắt đầu.

Linh quay trở lại. Nàng mỉm cười:

- Vâng, mùa mưa dầm ở Huế đã bắt đầu.

- Cô dùng gì?

Phủ hồi và gọi nước cho hai người. Người bồi bàn đứng tuổi quay vào nhà trong. Cô gái sau quầy lại cầm cúi xem tiểu thuyết. Phủ nhìn Linh, nhìn cặp môi nàng mở hé cho thấy hàm răng trắng bóng, nhìn những sợi tóc lòa xòa trên gò má để trần không trang điểm, chợt nhớ đến cái dáng ngồi khép nép của Linh, với đôi mắt khiếp hãi mở lớn khi chàng bị đánh trộm vào gáy ngã sấp vào nàng ở hành lang tòa án.

- Tôi làm ngã cô đã hai lần mà điều kỳ cục là tôi vẫn chưa được biết cô là ai?

- Ông biết tôi rồi đó. một thiếu nữ Huế luôn luôn bị người ta xô ngã.

- Tôi không chỉ muốn biết có thế. tôi còn muốn biết nhiều hơn nữa. bạn hữu của cô gọi cô bằng gì?

- Linh.

- Linh. Một cái tên thật đẹp.

- Tôi biết bạn hữu ông kêu ông gì rồi. Phủ. Một cái tên chưa có người nào có bao giờ. Cả hai cùng mỉm cười:

- Lúc tôi nhìn thấy cô đứng một mình trên thềm cửa tiệm, cô có biết là tôi đã vận dụng hết trí nhớ để cố đoán ra cô là ai mà không được không?

- Sao ông đi thẳng còn quay lại.

- Tôi cũng không biết nữa. Nhiều khi người ta làm những cử chỉ tự nhiên như thế. Cũng may có em nhỏ xô tôi ngã vào cô mới chột làm tôi nhớ lại. Mai tôi phải đi tìm chú nhỏ ấy để cảm ơn mới được.

- Tôi thì phải đi kiếm em nhỏ ấy để hỏi tội mới được.

Thốt nhiên, nét mặt đang tươi cười của Linh nghiêm trang hẳn lại. Sự gặp gỡ bất ngờ trên hè phố, sự nhận ra nhau còn bất ngờ hơn vì cái xô ngã ngộ nghĩnh, tất cả gây cho Linh một cảm giác vui thú liêu lĩnh khiến nàng đi

346 | Mai Thảo

theo Phủ không nghĩ ngợi và còn muốn ‘biểu diễn’ cho mọi người chung quanh biết nữa. Và Linh sợ.

- Chết. Tôi phải về.

Như đoán thấy được tâm trạng biến chuyển dồn dập trong Linh, Phủ dịu dàng hỏi:

- Dư luận ở đây ghê gớm lắm phải không. Tôi xin lỗi nhé.

Linh gượng cười, nói đùa:

- Anh xin lỗi rồi mà!

Trong lúc bối rối, Linh buột miệng gọi Phủ bằng anh. Nàng đưa tay lên miệng như muốn giữ tiếng ‘anh’ thân mật đó lại.

- Xin lỗi lần này không phải vì xô Linh ngã mà vì đã làm Linh sợ. Tôi thân mật và tự nhiên quá. Tôi cứ tưởng tôi đang ở Sài Gòn. Huế không phải là Sài Gòn. Linh có thể về được, tôi không dám giữ đâu, tôi không bao giờ muốn Linh phải mang tiếng.

Linh cắn môi, đưa mắt nhìn Phũ. Lời nói của Phũ tuy ôn tồn mà Linh cảm thấy như ẩn dấu một riều cợt thầm kín. Nàng đã muốn đứng dậy ra về thế rồi nàng lại quyết định ở lại. Trời đất như cũng muốn Linh đừng bỏ đi. Mưa bắt chợt lớn. Tiếng mưa ào ạt vây bọc Linh và Phũ trong trận mưa dữ dội chưa từng thấy. Những khung cửa trắng xóa. Trên đầu hai người, bát ngát một dòng âm thanh dồn đổ không ngừng.

Phũ và Linh cùng im lặng một lát. Và cùng lắng nghe theo tiếng mưa rơi. Sự im lặng này là một cơ hội cho Phũ được ngắm Linh kỹ hơn. Trong lòng Phũ là một sự ngạc nhiên kỳ thú. Lần trước ở tòa án Sài Gòn, ở quán nước đường Tự Do, nhan sắc thùỵ mị và kín đáo của Linh như lạc lõng giữa những màu sắc và hình thể chói lòa của Sài Gòn, chính Phũ cũng không chú ý lắm đến những nét đẹp đơn giản đó của người thiếu nữ trầm lặng. Nhưng bây giờ người thiếu nữ ngồi trước mặt chàng, sau nàng là một nền mưa đổ nhòa nhạt và Phũ thấy Linh đẹp lạ thường.

Phủ đặt tay lên bàn. Chàng nhìn thẳng vào mặt Linh. Cái nhìn thẳng thắn không dấu giếm. Đôi mắt chàng như một ve vuốt vô hình êm ái đi từ mái tóc dịu dàng thả xuống bờ vai, đóng khung lấy khuôn mặt ở đó là một vầng phẳng và sáng như nhìn thấu được vùng tâm hồn thuần khiết bên trong, ở đó là một gò mũi thẳng, cánh mũi xinh nhỏ, là một cái miệng kín đáo, vành môi trầm lặng mà đam mê, ở đó là một đôi mắt Phủ muốn uống như một dòng suối, một hàng mi dài như những cánh bướm xao động chấp chới. Rồi cái nhìn của Phủ chuyển dần xuống một đường cằm nhọn, một làn da cổ che giấu nửa vầng trong tóc, Phủ đoán thấy ấm và thơm.

Cái nhìn của Phủ không vô lễ, không sổ sàng, nhưng nồng nàn vô cùng tận. Linh then, nóng bừng cả mặt. Nhưng nàng ngồi yên không quay đi, chịu đựng cái nhìn của Phủ như một nụ hôn bao trùm kín khắp mặt mũi nàng, cái nhìn vừa như tảng nắng ấm áp vừa như một bóng rợp dịu mát mà nàng muốn được tắm gội trong đó thật lâu, thật lâu.

- Đẹp.

Tiếng nói của Phũ, tiếng ngợi khen ngắn, vang lên, âm thanh dội vào hồn Linh bát ngát.

Linh mở mắt thật lớn, mà có cảm tưởng như mắt nàng chừng lim dim khép kín lại. Thần trí nàng tỉnh táo vô cùng mà lòng nàng chừng như ngây ngất, muốn buông trôi, muốn ngủ thiếp, muốn được cuộn tròn trong một che chở thương yêu nào đó là hai cánh tay kia của Phũ đặt trên mặt bàn. Bàn tay Phũ cứng cáp, cương quyết, cái ấn tượng cũng của một bản chất vững vàng. Linh tưởng tượng cánh tay ấy vòng lấy lưng nàng, những ngón tay ấy lùa vào mái tóc nàng, Phũ sẽ ôm chặt lấy nàng, ngay trong quán nước này, ngay trước mặt cô nữ thu ngân kia, chàng sẽ hôn nàng trong tiếng mưa dào dạt, và khi đó nàng sẽ phản ứng như thế nào? Chắc chắn nàng sẽ cưỡng chống lại. Nhưng sự cưỡng chống chỉ là một phản ứng tự nhiên của người thiếu nữ khi bị tình yêu đột ngột chiếm đoạt. Sự cưỡng chống sẽ ngăn ngui. Linh sẽ nhắm mắt và nàng sẽ hôn Phũ, đáp lại cái hôn của chàng.

Nàng sẽ không biết gì nữa, chung quanh chỉ còn là một khoảng trống, chẳng còn là gì. Không, Huế không còn nữa, bà con thân thuộc, những cặp mắt kẻ khác, thứ dư luận răn độc, những lời nhỏ to xì xào, tất cả đều tan biến, đều không có, chỉ còn nàng và Phủ, chỉ còn hai người hôn nhau đắm đuối trong mưa bay, mưa hát, mưa tạo thành sự cách biệt thần tiên, mưa vây nàng và Phủ trong cái thế giới mịt mù trắng xóa, chung quanh mưa dềnh lên thành đại dương, chỗ nàng đứng với Phủ sẽ chỉ là một hòn đảo thiên đường, chỉ còn là tình yêu, chỉ có tình yêu và hai người trong cuộc phiêu lưu liêu lĩnh.

Linh rùng mình. Trong tưởng tượng của nàng. Phủ đã hôn nàng xong, nàng đáp lại cái hôn của Phủ cũng đã xong, và hai người vừa rời nhau ra.

Bên kia bàn, Phủ vẫn ngồi yên trong dáng điệu của nụ cười vẫn ở đó, trong đáy cùng vòng mắt trầm lặng của chàng:

- Anh ra Huế từ bao giờ?

- Mới được ít ngày.

Linh ngẫm nghĩ:

- Anh định ở chơi đây lâu không?

- Tôi định ở đây mãi mãi.

Phủ cười thành tiếng vì câu nói đùa bất chợt. Linh cũng cười. Nàng không còn nghĩ đến chuyện phải ra khỏi cửa tiệm để tránh tai tiếng nữa. Phút này nàng không sợ, không sợ tai tiếng. Nàng chỉ muốn ở lại để nói chuyện với Phủ, ngồi ở cái bàn này, với Phủ.

- Huế buồn chết.

Phủ nhìn mưa đổ bên ngoài:

- Có lẽ thế. Nhưng vui, Huế không còn là Huế nữa.

Chàng im lặng một lát như tìm kiếm một hình ảnh diễn tả một khám phá mới về Huế:

- Thiếu cái đẹp dịu dàng buồn phủ lên đất trời Huế như một màn sương mỏng, Huế chỉ còn là sự trơ trẽn tầm thường.

Linh chớp mắt. Nàng nghĩ thầm: đầu óc Phũ thật khác người, và nàng yêu sự khác người đó.

- Huế có nhiều cái đẹp lắm, cô có biết không?

- Nhiều người nói như vậy nhưng tôi chẳng thấy Huế đẹp ở đâu hết.

- Nhiều chứ. Lãng tằm chẳng hạn. Tôi yêu cái đẹp hòa đối và cổ kính của lăng Tự Đức. Những bức tường đá cũ, những con đường phơi dãi dưới bao nhiêu mùa mưa nắng, ở đó sự sạch sẽ và yên tĩnh chính là sự lắng đọng cao quý và kiêu hãnh của thời gian bất tận trước cái hữu hạn của đời người. Đứng trong vùng lãng tằm cô tịch ấy, người ta bắt gặp những sự thực lớn và sâu về cuộc đời, về sự sống, về cái chết. Đẹp ở chỗ đó, ở chỗ từ cái đẹp của kiến trúc đã phảng phất cái không khí nghìn đời nó làm cho người ta băng khuâng.

- Anh còn yêu thích vẻ đẹp nào của Huế nữa không?

- Có. Linh Mụ chẳng hạn. Không có gì vĩ đại, đồ sộ làm kinh ngạc, nhưng ngôi chùa đứng đó trong một địa hình thật đẹp. Không có cái đẹp riêng biệt nào. Nhưng con sông phía dưới, con đường lượn vòng ở lưng chừng, cái bến đá, cái tháp đóng kín, và những con đường rêu, những thửa vườn lá rụng, tất cả đã tạo được cho Linh Mụ một vẻ đẹp riêng. đến lăng Tự Đức hay đến viếng Linh Mụ, người ta đang ồn ào thoát muốn yên lặng, đang bận tâm chợt thấy lòng thư thái hơn. Tôi cho đó chính là linh hồn của Huế. Linh hồn của một nơi chốn lý tưởng cho suy nghĩ và nghỉ ngơi.

Linh cười tinh quái:

- Anh nói chuyện làm như là Huế đã đổi thay được con người anh rồi vậy.

Phủ nghiêm trang gật đầu:

- Cô nói có một phần sự thực trong đó. Một mối, chán nản, tôi muốn tìm một chỗ trú ẩn vào đó trong một thời gian. Cho mình quên được thiên hạ, thiên hạ bỏ quên được mình.

Tôi nghĩ tôi đã tìm được vùng ẩn trú ở đây. Tâm hồn tôi những ngày mới đây, đến Huế, chợt lắng dịu lại, và sự lắng dịu này là tốt và cần thiết cho tôi lắm. Người ta được thả buông vào sự lười biếng rất thú vị. Mỗi buổi sáng thức dậy để thấy mình có cả một thời gian dài rộng trước mặt, muốn dùng làm gì cũng được, đó là một trạng thái tâm hồn tôi không sao tìm được với buổi sáng thức dậy ở Sài Gòn.

Con mắt Phủ mờ màng nhìn ra trời mưa. chàng cảm thấy mát mẻ tâm hồn, như đang đứng tắm gội dưới trời mưa lớn.

Linh và Phủ cùng ngó lên hai cái nhìn bắt gặp nhau. Phủ nói liền:

- Nhưng Huế còn nhiều cái đẹp khác nữa.

Không đợi Linh hỏi là cái đẹp gì, Phủ nói ngay:

- Tôi muốn nói đến người Huế. Người Huế đẹp lắm. Như cô chẳng hạn. Cô rất đẹp.

Chỉ là một câu khen ngợi tầm thường, đối

với Linh không mới lạ, nàng đã nghe nhiều người khen nàng như vậy, nhưng không hiểu sao chỉ khi Phủ khen, nàng mới có cảm giác là nàng đẹp thực sự, nàng đẹp bởi nàng vừa được một người đàn ông như Phủ khen đẹp, nàng chỉ đẹp từ câu khen của Phủ mà thôi.

Linh muốn ra về trong cảm giá cực kỳ sượng đố. Ngồi như thế này với Phủ là liều lĩnh quá rồi. Vả lại, nhìn ra ngoài, mưa cũng đã ngớt. Tiếng mưa dịu hẳn cho những kèn xe, tiếng bánh xe lăn trên mặt đường nghe thấy rõ hơn.

- Cô đi đâu bây giờ?

- Tôi về nhà.

- Nhà cô ở đâu?

- Dạ, bên kia cầu Gia Hội.

- Tôi đưa cô về nếu cô cho phép.

Phủ nói và đẩy ghế đứng lên. Linh ngăn lại:

356 | Mai Thảo

- Thôi, anh để cho Linh về một mình. Không phải là Linh không muốn đâu, nhưng anh để Linh về một mình là hơn.

Linh nói mau câu nói liều lĩnh mà nàng ngượng thẹn:

- Thiếu gì dịp khác gặp anh.

- Tùy cô. nhưng cô cho tôi được biết địa chỉ để lúc nào còn lại thăm cô chứ.

Linh đắn đo, ngập ngừng. Để Phở lại thăm nàng ở nhà riêng, rồi thầy me, các em và hàng xóm láng giềng sẽ nghĩ sao? Như hiểu ngay được sự bối rối của Linh, Phở mỉm cười:

- Tôi hỏi địa chỉ không phải là sẽ lại thăm cô ngay đâu, cô đừng ngại. Tôi chỉ đến nếu cô cho phép.

Linh thấy nàng – và nàng không hiểu sao nàng lại làm như vậy, thành thực không hiểu – cho Phở địa chỉ và nói với Phở:

- Anh có rảnh mời anh cứ lại chơi. Chỉ sợ

anh chê nhà Linh nghèo thôi.

Phủ ngồi xuống để cho Linh đi ra. Ra đến cửa Linh quay lại. Nàng đứng nghiêng nghiêng trên thềm, nhìn trở lại Phủ mỉm cười và khẽ gật đầu chào.

Phủ mỉm cười đáp lại. Chàng nhìn theo Linh cúi đầu bước ra ngoài vùng mưa lác đác. Rồi tà áo Linh mất đi. Phủ ngồi yên. Chàng gõ gõ tay làm nhịp trên mặt bàn, ngược mắt nhìn lên, mơ màng. chàng nghĩ đến Linh. Trái với những trường hợp gặp gỡ về trước, những lần đó trong đầu óc Phủ bao giờ cũng thành hình tức khắc một kế hoạch chinh phục, lần này Phủ chỉ thấy đến với chàng một cảm giác ngọt ngào.

Một lát sau, Phủ trả tiền, đứng dậy đi ra. Mặt đường quang đãng. vòm trời Huế vẫn đầy đặc hơi nước. Nhưng mưa đã tạnh hẳn, trong chốc lát.

Vấn đứng đã lâu. hấn phải tựa lưng vào thân cây cho đỡ mỏi vì đầu gối hấn đã bắt đầu nặng trĩu xuống và lòng bàn chân cấn cấn như có một đàn kiến bò. Vấn tựa đầu vào lớp vỏ cây xù xì, vuốt tóc, nhìn lên trời. Đó là một bầu trời thấp, xám ngắt, bầu trời của Huế trong mùa mưa dầm đã bắt đầu.

Từng tảng mây nặng nề chuyển qua, chân mây đầy ắp hơi nước. Phía bên kia con sông Hương, chân trời mịt mù như có một trận mưa lớn đang đổ xuống ở đó. Vấn nghĩ đã đến lúc hấn phải trở về, hấn không thể chờ rình mãi như thế này. Mây là thằng hèn, Vấn tự nhủ thầm. Đã hàng mấy trăm lần, hấn tự nhủ thầm như thế, nhưng rồi hấn vẫn đứng đó, thân thể như chôn chặt xuống đất bằng một niềm tức giận bùng bùng dồn nén đến vằng vắt khó chịu. Từ sau gốc cây, Vấn có thể quan sát được toàn thể khu chùa Linh Mục, từ phía dưới những bậc đá đi lên đến những lối đi chạy vào thật sâu thật xa khoảng vườn rêu phong um tùm sau chùa.

Linh Mụ như mọi buổi sáng, như bao giờ, như mãi mãi, là một thế giới yên tĩnh xanh ngắt và cổ kính. Cây tháp vươn lên nên trời, chứa giấu trong nó sự lạnh lẽo vô cùng bên trên. Con đường phía dưới chạy qua không một bóng người, một tiếng xe. Con sông Hương nhìn lên, lạnh và thản nhiên. Tưởng như nghe thấy trên những phiến lá trên đầu, tiếng một giọt nước vừa nhỏ xuống. Trận mưa đầy trời nhưng chưa đổ. Và Vấn đứng ở đó, trong sự chờ rình kéo dài. Mây là một thằng hèn. Vấn lại tự nhủ thầm. Cuối cùng hẳn nhìn ngó chung quanh rồi thận trọng từng bước một, bước ra khỏi gốc cây. Ra tới con đường giữa, hẳn bỗng bước thật nhanh, gần như chạy, và chỉ đứng lại khi đã ẩn mình vào một hàng cột. Hàng cột này chạy dọc theo chùa, dẫn những bước chân Vấn vào khu vực sau chùa.

Linh đứng đối diện với Phủ, nàng quay lưng lại, một nửa thân hình mảnh dẻ khuất sau những tàn lá thấp thoáng. Lưng nàng tựa nhẹ vào thân cây, một cánh tay vươn cao lên

đầu vúi một đầu cành thấp cho cong xuống. Phủ nhìn Linh và chàng chợt nghĩ đến một người thiếu nữ nào đó trong một truyện ngắn của Thạch Lam. Người thiếu nữ đứng trong một căn vườn mùa thu, đôi mắt nàng trong suốt và thăm thẳm như lòng giếng, nàng là hiện thân của sự hồn hậu dịu dàng, nàng là hình ảnh của cái đẹp thuần khiết, nàng là sự thơ ngây vô tội, nàng là tình yêu người ta chỉ nhìn thấy, chỉ bắt gặp một lần trong đời, tình yêu đó thơm mát như mưa nắng mùa xuân, nó làm êm ả tâm hồn và ngọt ngào cảm xúc. Tình yêu đó Phủ thấy bay nhẹ vào hồn chàng như một cánh bướm mỏng, cánh bướm bay tới đâu, gió bão tắt đi, cánh bướm bay tới đâu ánh sáng hiện hình, thứ ánh sáng làm cho Phủ muốn ngủ, vừa quên đi vừa muốn nhớ lại, thứ ánh sáng làm cho người ta rưng rưng bởi cuộc đời quá đẹp và rất đổi mong manh, làm ghen ngào bởi sự hiếm quý vô ngần gần như hoang đường hư ảo.

Phút này, Phủ chợt nghĩ đến đời mình. Qua

cái đẹp của Linh, chàng muốn nâng niu trên mười ngón tay thành kính, chàng muốn đặt lên cho ngực trong hờn, tình yêu đến với Phở như một ơn thánh sủng rớt xuống số kiếp một con người hèn mọn, tình yêu là sự ban phát và chàng là kẻ chịu ơn. Phút này, thật là lạ lùng, thật là bất ngờ và khó hiểu, nhưng Phở đã nép ý nghĩ thật sâu vào phần đời chàng trong quá khứ, ý nghĩ duyệt lại từng chặng đường, chiếu sáng cho Phở một sự thực.

Ý nghĩ đó là một sự đổi khác. Phở ngỡ với chính con người chàng, con người đang đứng với Linh, với người thiếu nữ trong truyện ngắn của Thạch Lam trong vùng rêu phong yên tĩnh của ngôi chùa Linh Mục.

- Anh và em yêu nhau bao giờ?

- Em không biết.

- Linh không biết thế nào?

- Không biết anh và em yêu nhau từ bao giờ.

Phủ tùm tùm cười. Chàng dứt hai tay vào túi quần, quay lại, cúi đầu đi mấy bước xa Linh. Đột nhiên chàng ngừng đầu, xoay người nhìn trở lại. Hai người chợt thấy họ đứng cách xa nhau, nhưng cùng đứng yên, vì họ cảm thấy ở xa nhau thêm mấy bước, vẫn là thật gần và như vậy họ còn được nhìn thấy nhau rõ hơn nữa. Cái nhìn chuyển vào đáy mắt, chuyển thật sâu vào đáy mắt. Hình ảnh yêu dấu đầy toàn vẹn, dễ chịu lạ thường. Như thế một lát. Linh tựa hẳn lưng vào thân cây, nàng thả tay xuống sát người, nàng đứng yên, lặng lẽ nhìn Phủ từ từ trở lại. Linh nhìn từng bước đi chậm, khoan thai của Phủ. Người đàn ông nàng yêu – tiềm thức nàng nhớ thương, vô thức nàng đợi chờ, – chàng đó, chàng là cơn bão lốc vẫn vù trong đáy cùng thần trí nàng, đang từ từ lại gần. Linh bất giác ngả người về phía sau, vỏ cây sù sì đâm vào da thịt nàng đau nhói, nhưng nàng không hề muốn chạy trốn, nàng không hề hoảng sợ, nàng biết Phủ sẽ hôn nàng, ngay bây giờ, nhưng nàng không hoảng hốt đâu, cả cuộc đời thiếu nữ của nàng, trái lại,

chỉ còn là sự mở ngỏ kỳ thú, sự vươn tới một rung động ngây ngất chưa từng cảm thấy bao giờ.

Phủ đặt tay vào thân cây, một chút trên vai Linh. Linh lắc đầu, những sợi tóc lòa xòa bay về sau gáy, khuôn mặt Linh hiện ra, nàng thở dài, và nàng đợi chờ.

Nghe thấy tiếng Phủ thì thầm bên tai:

- Linh à!

- Dạ.

Linh cúi xuống, mắt nàng đậu xuống vai Phủ, tiếng cười của chàng nhỏ, như âm thanh róc rách của một ngọn suối chảy trong kẽ đá.

- Linh à! chúng mình yêu nhau từ bao giờ?

- Em không biết mà anh.

- Anh biết.

- Bao giờ anh?

- Từ lúc em ngã vào anh ở hành lang tòa án. Chúng mình yêu nhau từ và bằng cái ngã em ngã vào anh. Định mệnh xô ngã em vào anh đó.

Phủ cười khúc khích trong tóc Linh. Nàng cảm thấy hơi thở của chàng hôn trên gò má:

- Lúc đó anh bị xích tay nên định mệnh xô ngã em vào anh và anh không chạy trốn được. Bây giờ cũng thế, anh cũng bị xích tay rồi. Em là định mệnh của anh nên em xích chặt tay anh và Huế là vòm trời tù đầy êm ái.

Linh hơi đẩy Phủ ra một chút:

- Em không thích anh cười thế đâu.

- Tại sao?

- Anh cười như thế là anh riếu cợt em. Em yêu anh thành thật, anh đừng riếu cợt em.

- Anh vui thì anh cười đó. Ít khi anh vui nên ít khi anh cười lắm. vui lạ thường ở anh mới dồn đầy thành được một tiếng cười. Anh

cũng yêu em thành thực, anh không riếu cọt em đâu.

- Có. Cười như thế là riếu cọt.

- Nếu quả đúng là riếu cọt là anh riếu cọt đời sống, riếu cọt dư luận. Anh muốn em và anh chúng mình cùng ném vào mặt đời sống vào mặt dư luận tiếng cười riếu cọt ấy. Cười rồi chúng ta bỏ đi, bỏ đi thật xa, và đời sống mất chúng ta và dư luận không làm gì được chúng ta nữa.

- Đi thật xa?

- Phải. Đi thật xa. Đi thật xa vào thiên đường bé nhỏ nhưng kiêu hãnh của chúng mình.

Lời nói của chàng chạy lang thang, chạy vui thú trong rừng tóc của nàng. Lời nói như một con mãnh thú hiền lành, và bằng hữu, chuyên chở với nó ánh sáng và màu xanh qua muôn gốc cây thơm là rừng tóc của nàng. Linh cảm thấy một đôi mắt, một sống mũi, một cặp

366 | Mai Thảo

môi và một dòng thở thắm thì lời nói vùi thật sâu vào rùng tóc của nàng bằng một sự đè nặng và len lén làm nàng ngây ngất. Dòng âu yếm đó vừa thở vừa hôn, dòng ánh sáng đó chiếu sâu vào những chân tóc, Linh cảm thấy cặp môi của Phũ, cái miệng của chàng, khuôn mặt chàng, tất cả chàng, và nàng đứng đó, sau lưng nàng là gốc cây, phía trước nàng là hai cánh tay của Phũ, và thân thể chàng vây kín.

Bằng một cựa mình liễu lĩnh, Linh nghiêng mặt đi, mái tóc nàng rời xa vùng âu yếm cho miệng nàng chọt gần, thật gần sự nàng đang liễu lĩnh tìm kiếm. Định mệnh đã xô ngã em vào anh. Vâng ạ! Và định mệnh cũng xô ngã anh vào em và chúng mình cũng không đứng dậy được phải không anh?

Chúng mình cười lớn riều cợt đời sống, riều cợt dư luận, rồi chúng mình sánh vai nhau đi về thiên đường, đi về cái thiên đường bé nhỏ nhưng kiêu hãnh vô ngần, sống, và chết với nhau trong thiên đường ấy...

Qua hàng mi dài vút của nàng, tầm mắt Linh đọng vào một hình thể yếu đuối ở gần. Tất cả bát ngát lớn lên. Đôi mắt Phũ cũng là đôi mắt nàng long lanh vô bờ khoảng trống bên sống mũi cao của chàng như một thung lũng ngon chạy dọc theo một triền núi đẹp, miệng nàng mở hé, môi hồng sắc máu rung động, Linh thấy nở lên như một đài hoa hàm răng chàng óng ánh. Rồi tất cả bật đi và bị nuốt chửng. Linh không nhìn thấy gì nữa. Cái hôn bắt đầu và nàng đã nhắm mắt. Trong một khoảng khắc thần tiên, trời đất tối đen như đêm, nàng nồng nàn hôn trả Phũ, hai người nồng nàn hôn nhau, mọi lời nói mọi ý nghĩ bị ngăn chặn lại, và trong hòa hợp truyền thấm mê đắm, trong cái hôn trao gửi khít khao kỳ diệu, Linh sống một cảm giác tột đỉnh bàng hoàng. Những hoa sao nháy múa trong đầu nàng. Trong đầu nàng như có bóng Ngự Bình nghiêng xuống, dòng Hương giang chảy qua, nó chảy trong một đêm ngà ngọc, kín kín, thăm thăm, nó chảy trong cái thiên đường bé nhỏ kiêu hãnh, những lớp sóng nghiêng vờn vút

tới trời, loãng dần tới vực, những lớp sóng đỡ nàng lên dênh thành một vòng hoa, những lớp sóng bao trùm nàng cho cả một rừng tóc lướt thướt chết đuối, trong đầu nàng có sự im lặng thành kính say say lả lả, có tiếng chim hót vui như tiếng hót ánh sáng ở một cửa rừng, có sự thức tỉnh sáng suốt và trong vắt của cả một đời người mà cái hôn đầu là tấm gương lớn cho nàng soi ngắm hình thù của rung động, lại có sự mê thiếp sượng sần tối tăm như nàng sắp ngã, đang ngã, nàng đang bị giết chết, giết chết bằng cái chết của men, của đường, của mật nấu cất ngất ngư trong nắng. Từ miệng nàng tới tóc, bốc thoát ra một nghìn chân tóc. Từ miệng nàng tới cổ họng xuống thân thể nhẹ bồng và tay chân hững hờ không biết đặt vào đâu là sự truyền lan cực kỳ mãnh liệt của một cảm giác xa lạ, cảm giác đó như một trái chín nàng vừa rướn người hái xuống, cắn đầy miệng, ngửa cổ nuốt đầy cuống họng, nàng thở không được nữa, nàng không muốn thở mà, nàng sống không được nữa, em muốn chết mà, cái chết nghệt thở trong hôn anh,

em muốn nhìn niềm vui lạ thường lòa sáng trong em, giữa anh và em. Và Linh lim dim mở mắt nhìn nàng đang hôn. Cái nhìn e dè không rõ như có mưa dầm làm mờ mờ cảnh trí hư ảo, nàng chỉ nhìn thấy những sợi mi của nàng, những sợi mi dài đang ngậy ngất chết, đang mê mải ngắm nhìn nàng và Phũ hôn nhau.

Thân thể Linh chết sững chột rung động vận chuyển trùng trùng điệp điệp thành bão táp xô cuốn mãi miết, cơn bão điên cuồng nâng bổng cánh tay Linh lên, cho ôm lấy bờ vai cúi thấp và đè nặng mãi xuống, những ngón tay của Linh chạy lạc lõng thất đảm trên một đường gáy không rời bỏ, nàng lại không nhìn thấy gì nữa, một thoáng trời cao trên đầu qua một thoáng cây lá động ảnh ở gần mắt hút, nàng vội vã giam kín lạc thú trong nhắm mắt tối đen, chung quanh lại mất, cuộc đời lại xa, cái thiên đường bé nhỏ nhưng kiêu hãnh là căn buồng nàng đã đóng kín mọi cánh cửa, đẩy lui mọi ánh sáng tò mò nhìn ngắm, cái hôn bây giờ dò dẫm tìm kiếm cho nhau trong

một ấn tượng chần gối lơ lửng thì thầm không đoán thấy vị trí. Cảm thấy, thật xa, ở dưới đất, ở dưới chân một bước nhích và một bước nhích theo nhưng cái hôn ở thật gần, trên này thì miên tục, im lặng, trù đầy và bất động.

Huế nhìn họ hôn nhau, Huế nhìn người đàn ông từ đâu đâu lạc tới, y đáp xuống phi trường Phú Bài, y đứng bây giờ với người thiếu nữ Huế dưới gốc cây trong vườn chùa Linh Mục, mùa mưa dầm đã bắt đầu, Huế của lãng tằm nghìn đời, của thành quách cổ cũ, của mè xửng, của nón bài thơ, của dòng sông thơ, của ngọn núi mộng, của dư luận dỏm tai dương mắt lãng vãng trên cầu Tràng Tiền, Huế của sự chấp nhận trầm lặng và chối từ bão táp. Huế đỏ, Huế ghê gớm, Huế không tha thứ tội lỗi bao giờ, Huế của đạo đức vôi vọi và luân lý cao đẹp, nhưng Huế không làm gì được, và Huế ngẩn ngơ, Huế đứng lại, Huế nắm tay nhau, Huế vây quanh, và Huế không biết phải làm gì trước họ hôn nhau, Linh và Phủ hôn nhau, thanh khiết, thần thánh, ưng thuận

và vô tận. Hôn một lần đầu nhưng tận cùng và toàn vẹn hôn. Hôn bờ ngõ, bất ngờ, nhưng trao gửi, tin tưởng và yên tâm lạ thường.

Huế bắt lực nhìn Linh yêu, Huế gõ đá và lạnh lùng nhìn, nhưng Linh thì Linh ngẩn ngơ, bàng hoàng, ngây ngất nhìn nàng hôn như sự nổi loạn đầu đời liều lĩnh và kỳ thú đối với Huế.

Với Huế sau, với chính nàng trước đã. Cái hôn đánh dấu sự nổi loạn bản thân bằng cái dấu chàm thắm tươi rờ rờ, đỏ hồng của va chạm dịu dàng và rung động vũ bão. Linh hôn người nàng yêu, Linh hôn chàng hoàng tử đời nàng từ ngàn dặm, nàng đang bị giam cầm trên lầu cao lạnh lùng gió thổi, nàng phiêu muộn trong chín tầng lãnh cung âm thầm, chợt đâu trong đêm hè cơn gió mát ấy bỗng thoáng qua như hơi thở người tình cúi xuống phả vào giấc ngủ, chợt đâu trong tối đen, dòng ánh sáng ấy bỗng chảy vào, như tình yêu là một đóa mặt trời. Lửa và ánh sáng nghìn cũ làm sống trái đất ngu ngơ câm nín bây giờ là lửa

và nụ hôn là ánh sáng làm sống lên, làm ngoi lên, làm nở ra Linh, từng cánh run rẩy, từng đài nở ngõ, Linh nở lên thành hình hài mới, Linh ngoi lên thành vóc dáng mới, trước tấm gương mà Linh nhìn ngắm nàng bằng ôm ghì, bằng nhắm mắt, bằng nhận được tận cùng và đáp lại trọn vẹn, để thấy rằng nàng đang được đời sống đích thực thụ thai, nàng đang được tình yêu đích thực khai sinh.

Linh muốn nói thật nhỏ, bằng cái tiếng nói mê sảng thì thầm lạc giọng: ‘Tôi có thực’, Linh muốn thét thật lớn, cho tiếng thét đánh vỡ tan tành những thành trì vô hình của Huế: ‘Tôi đã là tôi’, Linh muốn truyền âm thanh qua miệng chàng, tới tâm hồn chàng: ‘Vì anh đó mà em có, vì anh đó mà em đã là em’, nhưng Linh không nói, không thét được, vì nàng đang hôn.

Cái hôn bất tận, kéo nàng ngã vào vùng phiên lưu quay cuồng của cảm giác vừa tiếp nhận, vừa khám phá. Cái hôn dẫn đi. Trên những cánh đồng cỏ mùa xuân, cỏ thơm nồn như chuốt lọc ánh sáng, cỏ mềm mại như

son hồng của Linh chạy mãi miết, cánh đồng mùa xuân chấp chới muôn ngàn màu sắc, của bướm, của sương đang tan của nắng đang dấy, của suối chảy róc rách thành sông vỗ hiền hòa, của chân trời cao mênh mông với đất dưới này được nối liền bằng thân thể nàng vươn lên thành chiếc cầu vòng bảy sắc kỳ diệu, cánh đồng mùa xuân là một hội vui vĩ đại hân hoan, Linh muốn tham lam ôm đầy tay, uống đầy hồn, nàng chỉ có một nhưng nàng muốn muôn nghìn, nàng đòi tình yêu cho nàng một đôi cánh, tình yêu cho nàng liền, nàng đòi tình yêu đi vào đôi chân cuống quýt của nàng đôi hài bảy dặm, tình yêu cũng cho nàng liền, thế là Linh bay đi, bay tới đâu cũng gặp nàng đang ra đời, đang lớn, đang yêu và đang sung sướng.

Cái hôn dẫn Linh đi. Trên những con đường tình tự. Những khoảng tối ẩn ẩn hiện hiện có lợi cho những cặp tình nhân, những khoảng tối làm cho những mái tóc được kề liền, những bờ vai được tựa vào những bờ vai, những ngón tay bỗng đan thêm một vòng

khăng khít. Con đường nhỏ, biệt lập với đời sống, chỉ những kẻ yêu nhau được phép đi vào, đất thật mềm, lá thật xanh, yên lặng thật đầy, cái đẹp lắng đọng và lớn, vừa đi Linh vừa biết, bằng những khám phá kỳ ảo. biết thân thể không phải chỉ là cái bất động của hình hài trống không, mà thân thể chỉ là giới hạn chứa đựng những cảm giác phá vỡ nó như một nhà ngục. Biết cuộc đời không phải là cái thản nhiên thảng thảng cái dừng dừng ngày ngày, nhặt nhặt đời đời kiếp kiếp và cuộc đời làm bằng những đỉnh ngọn núi cái vút choáng váng, những vực thẳm hun hút ghê hồn, nhưng người ta không có quyền sợ, người ta sống ng-hĩa là người ta dám.

Trong mơ màng ngây ngất, chợt một cái gì được dịu dàng rời xa. Linh tựa hẳn đầu vào thân cây, nàng vẫn nhắm mắt, sự kỳ thú kéo dài, Phũ và nàng đã thối hôn nhau, nhưng Linh không chịu mở mắt và môi nàng còn là một vết thương mê mẩn chưa bình phục. Linh tựa đầu vào thân cây như thế không biết bao lâu. Nàng buông thả cho cảm giác trôi đi. Phút

này, trong ý muốn kéo dài trạng thái mộng, chưa muốn trở về với cái thực chung quanh. Linh chỉ muốn được tựa đầu vào vai Phủ mà ngủ.

Tiếng Phủ trầm ấm:

- Em nghĩ gì Linh?

Đôi môi mở hé, cặp mắt lim dim, mái tóc lòa xòa, Linh lắc đầu mỉm cười:

- Em không nghĩ gì, em không muốn nghĩ gì hết.

Phủ nắm lấy tay Linh khẽ kéo nàng đi. Theo đà tay Phủ, Linh rời khỏi thân cây, ra khỏi vùng bóng lá. Hai người bước mấy bước bên nhau. Những bước chân lững thững, thư thái. Những bước chân langthang của những người yêu nhau. Họ cùng đi sâu vào tận cuối vườn. Lá rụng đầy trên mặt đất, dệt thành một mặt thảm lạo xạo dưới bước chân đặt lên. Gió thổi lùa trong những chùm lá nghiêng ngả. Linh để yên bàn tay nhỏ nhắn của nàng

trong bàn tay cứng cáp của Phủ. Nàng sống một cảm giác thu nhỏ và được che chở.

Đến một phiến đá nằm nghiêng trên mặt đất, Phủ và Linh cùng ngồi xuống.

- Chúng mình yêu nhau từ bao giờ?

Linh bật cười vì thấy Phủ hỏi câu này đã là lần thứ ba. Nhưng lần này nàng âu yếm ngó Phủ và trả lời:

- Từ năm ngày rồi anh ạ!

- Có ai biết chúng mình yêu nhau không?

Linh ngẫm nghĩ:

- Em mong là không.

- Tại sao em lại nói thế. Tại sao em lại mong là không?

- Không thì hơn. Hơn cho em. Anh không cần, nhưng với em, giữ kín đáo vẫn là hơn. Em đã nói chuyện cho anh nghe những lần trước rồi. Anh còn lạ gì dư luận ở đây nữa. Người

con gái yêu một người đàn ông dù là tình yêu ấy trong sạch và chân thành đến đâu cũng bị coi là hư hỏng, phóng đảng. Tình yêu giữa một người con gái và người con trai ở Huế chỉ được dư luận chấp nhận khi đã được gia đình ưng thuận.

Phủ hỏi:

- Nếu gia đình không ưng thuận?
- Thì tình yêu đó không thành được.
- Khó thật đấy nhỉ.
- Vâng, khó lắm anh ạ!

Câu chuyện về dư luận ngừng lại ở đó. Phủ và Linh cùng muốn đẩy ngay dòng ý nghĩ sang một hướng khác, phút này họ không muốn mất vui đi. Năm ngày quen nhau. Năm ngày từ buổi sáng mưa phùn tình cò gặp nhau trên hè đường Trần Hưng Đạo đến buổi tự tình này và cái hôn thứ nhất, Linh đã đi thật xa vào cái thế giới kỳ lạ với nàng biết là ngần nào của tình yêu.

Nàng linh cảm tình yêu đó như một con đường chạy men theo một bờ vực thẳm, một con đường đầy những nguy hiểm đang đợi chờ nàng, nhưng chính sự hiểm nguy đó có một cái gì thật quyến rũ khiến nàng dấn thân vào không đắn đo suy nghĩ.

- Anh liều thật.

- Liều?

- Lại còn không liều? Em cho anh địa chỉ, chứ em chưa bảo anh đến chơi thế mà hôm sau anh đến ngay.

- Tại vì anh muốn đến. Như thế là liều sao? Đến thăm em có gì bậy bạ đâu mà không dám làm. Anh như thế đó. Định làm gì, muốn làm gì, là phải làm bằng được.

- Có bao giờ anh muốn làm gì mà không làm không?

- Có. Trước kia. Nhưng anh đã tự thề nguyện với mình là không bao giờ rơi ngã vào lầm lẫn ấy nữa. Linh biết không, muốn làm

một điều gì, nhất là điều đó vô hại và không xấu xa mà không dám làm, như thế là lầm lỗi lớn lao nhất của đời người. Không dám sống rồi người ta sẽ hối hận mãi mãi, về sự hèn nhát của mình. Anh nói hèn nhát. Vì anh coi đó là sự hèn nhát...

Linh cắt ngang lời Phủ:

- Anh à! Thế mà có bao nhiêu điều em muốn mà em không dám làm đấy. Em hèn nhát quá phải không anh.

Phủ gật đầu. Chàng nghiêm trang và thẳng thắn nói:

- Phải. Như thế là hèn nhát với chính mình.

Linh tựa đầu vào vai Phủ:

- Em sẽ cố gắng không bao giờ hèn nhát nữa. Nhưng em sợ, em sợ lắm. Em chỉ là một người đàn bà. Bây giờ, có anh ở bên cạnh em không sợ, nhưng lúc không có anh, sự sợ hãi lại xâm chiếm lấy em, em vui lắm, nhưng đêm hôm qua, em đã khóc đấy, anh có biết không?

Phủ cúi xuống, hôn nhẹ vào khoảng trũng của ánh mắt mơ màng buồn.

- Anh cũng sợ. Cuộc đời có nhiều đe dọa, nhiều trở lực làm chúng ta thất đảm, muốn đầu hàng, muốn chạy trốn. sức mạnh kỳ diệu nhất để chống trả lại sự khiếp đảm ấy là tình yêu. Một người, đứng lẻ loi một mình, yếu đuối và mong manh biết chừng nào. Nhưng hai người, nếu cùng nhận chia sẻ định mệnh và số kiếp nhau và trung thành với sự cam kết ấy thì hai người đó và tình yêu của họ tạo thành một thế giới không có gì lay chuyển và phá vỡ được. Anh yêu em, em đừng sợ. Phải cố gắng khắc phục mọi thứ sợ hãi tước đoạt của chúng ta cái quyền được sống, được làm chủ đời mình. Linh, có nghe thấy anh nói gì không?

- Dạ.

- Anh có cảm tưởng vòm trời này, xã hội này, cái chung quanh này, cả đến đất trời thơ mộng này, hình như đã từ bao lâu là những mắt lưới vô hình đan lấy nhau, úp chụp xuống

đời sống của em không cho vùng quấy, không cho lên tiếng. Phải nhớ định mệnh trong đầu óc, em không làm điều gì bậy bạ và tội lỗi hết. Tình yêu là hiện tượng cao quý nhất của tâm hồn người.

- Dạ.

Phủ mím cười nhìn người yêu, nghĩ thầm: ‘Cái tiếng dạ của người thiếu nữ Huế sao mà dễ thương lạ lùng’. Chàng thấy lòng lắng dịu xuống. Chàng có cảm tưởng Linh và chàng đang ở một nơi nào thật xa nơi chốn chàng muốn quên, chàng đang dẫn Linh vào một cuộc phiêu lưu và chàng muốn cả hai cũng không bao giờ bận tâm nữa đến chuyện trở về.

Trên đầu họ, vòm trời Huế thấp dần, thấp dần. Những giải mây không chuyển đi nữa mà đọng lại, hòa vào nhau thành một nền trời xám ngắt. Trận mưa chưa đổ nhưng đã treo nặng trên đầu họ.

- Mưa đến nơi anh ạ!

Linh nhìn lên, và nắm chặt lấy tay Phủ.

- Anh đưa em về.

Hai người nắm chặt lấy nhau, dìu nhau đứng dậy. Phủ ôm chặt lấy Linh. Cái hôn tạm biệt ngắn ngủi vội vã nhưng nồng nàn không kém gì cái hôn trước. Linh gục đầu vào vai Phủ, nói nhỏ:

- Em không muốn về. em chỉ muốn ở đây mãi với anh.

- Chúng mình sẽ gặp lại nhau.

- Vâng. chúng mình sẽ gặp lại nhau.

Phủ lấy áo mưa khoác lên người cho Linh. Nàng khép chặt hai tà áo vào người, cảm thấy ấm áp lạ thường. Họ nhìn lại nơi chốn tình tự một lần nữa. Linh Mụ vẫn vắng ngắt. Căn chùa yên tĩnh trong một vùng lá rụng và rêu phủ. Linh yên tâm, ngẩng đầu lên cười với Phủ.

- Chưa một cặp mắt thù oán nào nhìn thấy chúng mình đấy chứ?

- Anh sợ có người nhìn sao?

Phủ bật cười lớn:

- Sợ?

Chàng trầm giọng:

- Anh sợ là sợ cho em. Anh muốn giữ cho em, giữ riêng lúc này. Sẽ đến một lúc nào em không phải sợ, và anh cũng không phải giữ cho em nữa.

Lời nói mơ hồ, không rõ ý nghĩa nhưng cũng làm Linh sung sướng. Nàng không biết Phủ định nói gì về tình yêu của nàng và Phủ trong ngày tới, nàng không biết được những gì đang đợi chờ nàng, nhưng phút này, có người yêu bên cạnh, được yêu, được che chở và Linh sống toàn vẹn với hạnh phúc. Nàng không muốn đòi hỏi gì khác.

Họ đặt trở lại những bước chân trên con đường xanh thẫm màu rêu óng mượt. Cái tháp cao ngất bỏ lại, rồi những vì tường rồi những thềm đá. Con sông dưới kia hiện ra, con sông

Hương lững lờ lượn đi bằng một nhịp chuyển vùn thẳm lặng và mềm mại. Con sông Hương đẹp như lòng Linh tươi sáng.

Bàn tay nàng vẫn nằm gọn trong tay Phủ. Em không sợ nữa đâu anh! Em yêu anh. Và mặc Huế, nếu Huế thù ghét tình yêu của chúng ta.

Chờ cho linh và Phủ đi khuất xuống những bụi đá. Vẩn mới từ từ ra khỏi chỗ ẩn nấp. Hấn đứng ngẩn người, nhìn ra phía cửa chùa. trong Vẩn là sự kinh ngạc vô bờ bến. Hấn đã nhìn thấy Linh và Phủ hôn nhau, Linh và Phủ ngồi với nhau dưới gốc cây. Hấn đã nghe thấy tiếng cười khúc khích của hai người dưới bóng lá. Hấn lại còn tưởng như nghe thấy cái hôn đắm đuối đến bất tận của họ. Hấn kinh ngạc vì hấn vừa khám phá thấy con người mới ở Linh mà trước đây hấn không ngờ tới bao giờ. Chính sự bất ngờ này làm hấn cảm tức nhất. Bởi vì con người đó – con người đam mê, cuồng nhiệt, tình tứ – hấn chưa từng sống với lần nào. Vẩn lẩm bẩm:

- Hừ, thế mà cứ tưởng nó đứng đắn lắm.

Con mưa bất chợt đổ xuống, khi Vấn từ chùa linh mục đi ra. Hấn tìm chỗ trú nhưng không kịp đành để mặc cho mưa đổ xuống đầu xuống cổ. Một thoáng, tóc tai mặt mũi hấn đã ướt sũng. Hấn đội mưa, lầm lũi bước đi, trong đầu óc bưng bưng một ý định trả thù hèn mặt. Phải phá vỡ mối tình giữa Linh và Phủ. Nhưng bằng cách nào? Đó là tất cả vấn đề mà Vấn loay hoay tìm kiếm. Cuối cùng hấn cũng không tìm được cách nào hơn là nói toang cho dư luận biết về mối tình bí mật của Linh.

Bà phán Thi đứng quay lưng lại, nói với Linh đứng ở sau lưng:

- Con về gặp bà, nhớ thưa với bà tuần sau thầy mẹ sẽ về thăm bà. Con đi ngay đi kéo muôn.

Linh đi tới đặt tay lên vai mẹ, cười:

- Từ sáng đến giờ, mẹ gluc con mấy lần rồi. Còn sớm quá mà. Lát nữa con đi cũng được.

Bà phán Thi quay lại, nói như gắt:

- Ô hay! Mẹ bảo con đi ngay, sao cứ để phải giục như thế!

Trước đôi mắt mở lớn vì ngạc nhiên của Linh, bà phán Thi dụ giọng xuống, cho con gái khỏi nghi ngờ:

- Bà đau, chắc đang mong thầy mẹ hay các con về thăm lắm. Đi sớm về sớm có hơn không? Về chiều, dễ gặp mưa ở dọc đường lắm.

- Con đi ngay bây giờ đây.

Trở vào buồng, ngồi trước gương, vừa chải đầu Linh vừa suy nghĩ. Nàng thấy thái độ của mẹ có một cái gì khác thường. Cái việc bà phán đột ngột bảo nàng về thăm bà ngoại bên thôn Vĩ Dạ, hình như có một dụng ý nào đó mà nàng không đoán được. Bà ngoại nàng đau thật, nhưng theo như đứa em gái sang cho biết, bà ngoại đã khỏi được mấy ngày nay rồi mà! Tại sao còn phải về thăm? Và tại sao phải về thăm ngay như thế?

Từ thuở nhỏ, không bao giờ Linh dám trái

lời mẹ. Nàng hiền hậu, nàng là một đứa con hiếu thảo và ngoan ngoãn, hai mẹ con thương yêu nhau và điều làm Linh sợ hãi nhất là ở đời nàng làm một điều gì có thể làm mẹ đau buồn.

Nhưng sáng nay, trời đẹp quá, giữa mùa mưa dầm mà có được một buổi sáng đẹp trời như thế này, gặp Phủ, đi chơi với chàng, vui thích biết bao nhiêu. ‘Ác thật’ Linh nhủ thầm, và nhìn khuôn mặt nàng trong bóng gương. Một tuần lễ đến với Linh như một đảo lộn lớn lao trong tâm hồn, và hình dáng nàng dường như cũng có một đổi thay kỳ diệu. Lần thứ nhất, tự nhìn ngắm, Linh thấy mình xinh đẹp. Nàng chưa từng bận tâm đến nhan sắc của mình, bây giờ nàng chợt khám phá thấy con người mình, khám phá thấy luôn nàng đẹp, nàng khả ái và dễ thương.

Chợt nhớ lại câu nói của Phủ:

- Tắm gương làm cho người đàn bà nhìn thấy mình đẹp hơn cả là đôi mắt của người yêu.

Linh đã nhìn vào đôi mắt Phũ. Nàng yêu tất cả ở chàng. Mái tóc chàng như có mưa gió và sương nắng thổi lùa, đẹp một vẻ đẹp hoang vu và gió bão. Vầng trán của chàng, một vầng trán phẳng và rộng, trên đó những nét năn như những dấu vết cuộc sống mà chàng tiếp nhận thoải mái và coi thường. Cái miệng chàng, vành môi hơi trễ như lúc nào cũng thấp thoáng một nụ cười riều cợt. Linh yêu, yêu tất cả. Nhưng nàng yêu nhất là đôi mắt. Nàng cảm thấy đôi mắt ấy là cả một thế giới.

Nhiều lúc thản nhiên đến độ ác, lạnh lùng đến rùng mình và cách biệt đến sợ hãi. Nhưng khi đôi mắt yêu dấu ấy đậu xuống nàng, đó là cái nhìn của nắng mùa xuân vờn trên một đài hoa làm run rẩy, của nắng mùa hè làm cho mê thiếp, của nắng mùa thu làm say người như men, như rượu, của nắng mùa đông khi vừa hiển hiện, chợt tưởng như mùa xuân đã đâu đó trở về. Đôi mắt Phũ sâu, u uẩn buồn, phẳng phất tâm hồn chàng trong đó, Linh thấy đẹp vô cùng, một nét đẹp mà nàng không tài nào diễn tả được nhưng lúc nào cũng bắt nàng phải nghĩ tới và nhớ đến.

‘Thế mà hôm nay, mẹ mình bắt mình về Vĩ Dạ thăm bà ngoại, và mình không được nhìn thấy đôi mắt ấy’. Linh nghĩ, và nàng chải vội tóc đứng lên.

Giây phút đó, Linh không ngờ một thử thách ghê gớm sắp đến với nàng, đẩy nàng phải đứng trước một lựa chọn quyết liệt.

Bà phán Thi nhìn đồng hồ, thấy Linh đã đi được chừng nửa giờ đồng hồ. Căn nhà yên tĩnh. Tiếng chuông thong thả buông từng giọt, gió chạy trên thảm cỏ ngoài vườn, nắng rất đẹp nhưng là thứ nắng mong manh cho đoán thấy trận mưa đã rập rình đâu đó.

Bà phán Thi nhìn ra cổng, và bà đợi chờ, chàng trẻ tuổi có dám đến gặp bà? Có hiểu bà cho mời đến để làm gì? Y có dám đến? Bấy nhiêu câu hỏi được đặt ra trong đầu óc người mẹ, nhưng bà phán Thi không có thời giờ suy nghĩ nữa. Bà nghiêm mặt ngồi thẳng người lên.

Một chiếc xe xích lô vừa đậu lại ngoài đường. Một chàng trẻ tuổi từ trên xe bước xuống. Hắn đó. Hắn là gã đàn ông đã quyến rũ con gái bà, gã đàn ông lạ mặt một buổi nào đã đến giữa cái thành phố trầm lặng này, gã đàn ông từng làm không biết bao nhiêu điều xấu xa và tai tiếng. Không thể để gã tai tiếng cho gia đình bà được. Không thể để gã quyến rũ con gái bà như thế được. Phải có một thái độ quyết liệt.

Trả tiền xe xong, Phủ rút lửa, châm một điếu thuốc. Những lúc bối rối hay phân vân, Phủ thường có thói quen châm một điếu thuốc như thế, cử chỉ đốt thuốc đối với chàng là một khoảng khắc định thần quý báu, hút một hơi thuốc thật dài, cúi đầu xuống, khi ngừng lên thở khói ra, ở nhiều trường hợp, chỉ trong một hơi thuốc mà chàng đã tìm thấy lối thoát, lối giải quyết cho hơn một vấn đề khó khăn.

Nhưng lần này, không hiểu sao, vừa đốt cháy xong điếu thuốc, chàng cau mặt vất ngay nó xuống mặt cỏ. Phủ không thấy có lý do gì

phải bối rối, phải hoảng hốt cả. Chàng bình tĩnh bước qua một thềm cổng và khoan thai đi lên hàng hiên. Thấy mẹ Linh ngồi đó, Phủ cúi đầu chào cùng một lúc bà phán Thi lên tiếng:

- Mời ông vào.

Thấy Phủ bước vào nhưng vẫn đứng yên, bà phán Thi chỉ tay:

- Ông ngồi chơi, ông ngồi xuống đó.

Yên lặng một lát. Bà phán Thi ngấm nhìn Phủ từ đầu đến chân.

Phủ ngồi yên để mặc cho cái nhìn của người mẹ đo lường nhân cách. Chàng đưa mắt tìm kiếm. Không thấy Linh đâu, Phủ mới yên tâm. Chàng thành thực không muốn Linh biết chàng đến.

- Ông đã nhận được thư tôi?

- Dạ, đã nhận được.

- Cảm ơn ông đã tới.

Lại yên lặng một lát. Phủ đánh diêm châm thuốc lá. Lần này, không phải để trấn tĩnh. Mà chỉ vì chàng muốn hút thuốc là và không biết nói gì hơn là đợi chờ bà phán Thi muốn nói với chàng những điều gì. Tất nhiên là không tốt đẹp gì. Phủ cũng không ngạc nhiên khi nhận được thư ngắn ngủi của bà phán, chiều qua khi chàng đưa mấy đứa cháu đi chơi vừa về đến nhà. Lá thư do Dụ giao cho chàng.

- Ông có biết tôi mời ông đến đây làm gì không?

Phủ nhìn thẳng vào mặt người mẹ, chàng bình tĩnh chịu đựng cái nhìn nghiêm khắc không lảng tránh.

- Cháu cũng hơi đoán được ý định của cụ. Nhưng xin cụ cho biết thẳng. Lời nói thẳng vẫn là lời nói đáng nghe nhất.

Bà phán Thi giật mình. Bà không ngờ người đàn ông lại có thể trả lời bà một cách đường hoàng và dũng dạc như thế. Hơi bối rối một chút bà phán Thi đằng hắng nói tiếp:

- Ông vừa nói: lời nói thẳng vẫn là lời nói đáng nghe nhất. Đúng lắm. Vậy tôi xin hỏi thẳng: ông có quen biết cháu... Linh, con gái tôi?

- Dạ, có.

- Quen từ khi con gái tôi vào thăm chị nó ở Sài Gòn?

Sự gọi lại của bà phán Thi làm Phũ mỉm cười vui thú. chàng vừa nhớ lại, thêm một lần nữa, trường hợp ngộ nghĩnh đã ném chàng ngã vào Linh ở hành lang tòa án.

- Cũng không hẳn như thế! Cụ có thể coi như cháu chỉ quen Linh ở Huế.

- Coi như thế cũng được. Bây giờ tôi yêu cầu ông một điều.

- Xin cụ cứ nói.

- Đừng bao giờ ông tìm gặp con gái tôi nữa. Xin ông để cho con gái tôi yên.

Phủ trừng mắt nhìn người đàn bà ngồi trước mặt mà lời nói thiếu lễ độ đã làm chàng tức giận. Bằng cách nghĩ thầm: đây là một người mẹ, và người mẹ nào cũng có quyền được vô lý và bất công nếu vô lý và bất công ấy được đọc bởi tình yêu con.

- Nhận được thư cụ, và trước khi đến đây, cháu đã đoán trước được đôi phần những điều cụ định nói. Không ngờ cụ nói thẳng và rõ như thế. Có lẽ...

- Có lẽ thế nào?

Bà phán Thi cướp lời.

- Có lẽ cụ hiểu lầm cháu là hạng người không đứng đắn.

Bà phán Thi bật lên một tiếng mai mỉa:

- Ở Huế chúng tôi cũng có báo đọc, và chúng tôi đọc báo rất kỹ. Ông nhớ cho như thế.

Phủ đã biết bà phán Thi định ám chỉ đã biết rõ những vụ tai tiếng xấu xa ở Sài Gòn của

chàng trước đây qua những bài báo. Chàng thấy mình nhỏ nhen nhưng không dừng được mà không trả đũa lại.

- Điều này cháu biết lắm. Ở Huế, nhiều người rồi rãi quá không biết làm gì nên đọc báo cả ngày và biết nhiều chuyện lắm. Ý cụ muốn nói cháu cho một quá khứ hư hỏng, và cháu không có quyền quen biết những thiếu nữ con nhà gia giáo?

Đã nói thì không lùi được nữa, bà phán Thi gật đầu:

- Phải.

Phút này, Phủ có hàng trăm điều muốn nói cho người mẹ đeo nặng hàng mớ thành kiến lỗi thời này hiểu thế nào là quá khứ của một đời người, quá khứ không thể là phản chiếu của hiện tại, và xét đoán con người qua quá khứ của họ là một xét đoán cạn hẹp, thiếu độ lượng và dễ đưa đến những lầm lẫn đáng tiếc. ấy thế mà Phủ cúi đầu xuống và ngồi yên. Chàng chợt cảm thấy mỗi một lạ thường.

trước xã hội, trước kẻ khác, là mẹ người yêu lúc đó. Lại nổi giận trong tâm hồn Phũ cái ý muốn xa lánh, quay mặt đi, như chàng đã xa lánh Sài Gòn để tìm ẩn náu ở Huế. Biết đâu bà phán Thi không có lý, như tất cả những người mẹ bao giờ cũng có lý? Chàng nghĩ chàng đã đem lại cho Linh một tình yêu cao quý, nhưng tình yêu bây giờ có đưa đến hạnh phúc mai sau? Câu hỏi được đặt ra như một sự thực bàng hoàng mà Linh và chàng đều chưa bao giờ nghĩ tới.

Phũ thông thả đứng dậy đi mấy bước vô định trên nền đá hoa. cuối cùng chàng dừng lại trước khung cửa nhìn xuống khu vườn nhỏ. Thiếu Linh tất cả đều trở nên xa lạ đối với chàng. Người đàn bà hẹp lưng ngồi sau lưng mà Phũ cảm thấy như cái nhìn xoi mói vẫn không thôi lặng lẽ theo dõi, lũ đồ đạc xếp đặt ngăn nắp chung quanh thảm cỏ và những hàng cây dưới kia, những bức tường trần trụi cửa căn buồng này, tất cả thuộc vào một thế giới tĩnh tại và sự hiện hữu của chàng chỉ là một khuấy động vô lý.

Anh không đem lại cho em điều người ta phải đem lại cho người yêu là hạnh phúc. Không có hạnh phúc, tình yêu không phải là tình yêu. Đó chỉ là một trận tình như một buổi nắng, một cơn mưa, thứ thời tiết thất thường của một đời người, cuộc phiêu lưu chốc lát của một đời người, anh không thể đẩy em vào cuộc phiêu lưu đó, bởi vì em sẽ mất nhiều hơn là nhận được, bởi vì em sẽ đi và không thể trở về, khi đó tình yêu chỉ còn là một tấn thảm kịch nhiều màn của tan vỡ và hối hận, của nụ cười em hôm nay thành giọt lệ ngày mai, của cái đẹp biến thành tội lỗi, xã hội này không có chỗ cho những người chúng ta yêu nhau. Chúng ta không có đủ vũ khí để đánh thắng cái xã hội này, nơi hàng nghìn sự thật đã dựng thành trở lực, nơi thành kiến, dư luận mãi mãi là những kẻ thù không tha thứ cho kẻ nào dám coi thường nó. anh coi thường nó, nhưng em không thể coi thường. Cuối cùng là chúng ta chỉ được đến với nhau trong cái trạm gặp gỡ chốc lát của hai ngã đường riêng biệt.

Khi Phủ quay trở lại đứng trước mặt bà phán Thi chàng cũng không hiểu sự ưng thuận của chàng là một thái độ can đảm hay hèn nhát. Mà chỉ thấy như thế là hay hơn. Không thể khác. Cho cả chàng và Linh.

- Cụ đã được toại nguyện.
- Nghĩa là...
- Không bao giờ cháu tìm gặp Linh nữa.

Phủ cười:

- Thành phố Huế nhỏ quá, không tìm rồi cũng gặp. Vậy cháu sẽ đi khỏi nơi này, như thế cho cụ được hoàn toàn yên tâm.

Trước khi đi ra. Phủ hỏi người mẹ:

- Cụ có cho Linh biết chuyện này không?
- Không, tôi không muốn cho nó biết.

Phủ ngẫm nghĩ và gật đầu:

- Như thế là hơn.

Phủ cúi đầu chào bà phán Thi, đi nhanh ra ngoài.

Phủ chọn lúc uống cà phê sau bữa cơm để báo cho Dụ biết ý định chàng là sẽ đáp xe lửa trở về Sài Gòn ngày mai. Hai vợ chồng Dụ đưa mắt nhìn nhau, cả hai đều không giấu được ngạc nhiên, vì trước đó họ không hề thấy Phủ đã động đến chuyện từ giã Huế. Dụ mỉm cười:

- Thế mà cứ tưởng anh sẽ ăn đời ở kiếp với Huế.

Phủ cũng cười:

- Tôi không ăn đời ở kiếp được với ai hết. Với Huế cũng vậy.

Rồi Phủ lãng sang chuyện khác. Ăn cơm xong, Phủ định sang ngay buồng riêng nhưng không được. Thăng Vy, nghe thấy bác Phủ của nó sắp về Sài Gòn không ở Huế với nó, cứ bít chặt lấy Phủ, bố mẹ nó mắng, dọa thế nào cũng không chịu buông. Phủ ôm thằng nhỏ lên lòng. Chàng vuốt ve những sợi tóc mềm mại

của nó và chàng cũng thấy cảm động. Phủ chợt nhớ đến lời những bạn chàng ở Sài Gòn nói về chàng, những người bạn thân thiết lâu ngày nhất, tự hào là hiểu chàng hơn hết, ai nấy đều cho Phủ là một con người lạnh lùng, hạn chế tình cảm không cho biểu lộ ra ngoài, rồi chính sự hạn chế đó lâu dần thành một hủy diệt vô hình không cho tình cảm nảy nở bình thường và tốt đẹp nữa. Nhưng nọ đều lầm, Phủ biết chắc chắn như vậy. Chàng cho là tình cảm phải có đối tượng thích ứng mới phát hiện ra được. Những nỗi niềm vui buồn, hờn giận ở chàng khác người khác là ở chỗ kín đáo, trang trọng mà không bất chợt, không ồn ào, chứ không phải là không có.

Mấy tuần lễ ở Huế, giữa Phủ và đứa con nhỏ của Dụ đã là sợi dây tình cảm càng ngày càng thắm thiết bền chặt. Chàng không thể rời đứa nhỏ. Như chàng không nỡ rời Linh mà phải rời. Ôm thẳng Vy trong lòng, Phủ chợt nhớ đến hiện tượng đó. Mình không được quyền sống theo ý mình nữa đã đến lúc quá khứ bắt hiện tại phải trả nợ rồi. Một vốn thành bao

nhiều lời đây? Câu hỏi gieo một nỗi buồn vô cùng tận vào đáy cùng tâm tư phiền muộn của Phủ. Chàng nghĩ cuộc đời đã ở xa. Đâu đó. Lãng đãng. Thấp thoáng. Hình ảnh cuộc đời ấy chỉ còn là một mặt phẳng lặng lờ và phiền muộn như giấc ngủ, trên đó Phủ buông thân thể trôi theo dòng tháng ngày.

- Bác về Sài Gòn cháu có nhớ bác không?

- Nhớ.

- Cháu nhớ viết thư cho bác nghe!

- Nhớ.

- Nhớ không được bắt nạt em và tối phải đi ngủ sớm nghe không?

Thằng Vy vùi đầu vào ngực Phủ, gật đầu lia lịa và nói một tràng dài ‘nhớ. nhớ’ khiến Phủ bật cười. Chàng biết chàng sẽ chẳng bao giờ trở lại Huế hoặc có trở lại cũng còn lâu lắm, nhưng không hiểu tại sao chàng vẫn còn muốn nói dối thằng Vy:

- Bác về rồi bác sẽ lại ra Huế ngay với Vy.

Thằng nhỏ mừng rỡ vùng đứng lên. Nó quỳ gối ngon lành trên đùi Phở, hỏi sốt sắng:

- Thật nghe bác.

- Thật.

- Bác đừng nói dối cháu nghe bác.

- Nghe.

Dụ gắt con:

- Vy, không được hỗn với bác. Anh chiều nó quá. Cháu sinh hư thì nguy lắm đấy.

- Không, cháu ngoan lắm.

Đôi mắt Phở mơ màng. nói chuyện với thằng Vy mà Phở có cảm tưởng chàng đang nói chuyện với Linh, những lời nói của chàng đều gửi cho Linh. Phở cúi xuống hôn lên mái tóc thằng nhỏ, để thì thầm với người yêu trong tưởng tượng: anh đang nói với em đó. Vĩnh biệt, em yêu dấu!

- Thôi, cháu cho bác đi thu xếp va li.

Phủ đẩy nhẹ thẳng Vy ra, cúi đầu đi sang buồng riêng.

Đêm xuống dần. Một đêm của Huế, lướt thướt, ướt át trong mùa mưa dầm. Phủ đầu trần đi bộ một mình dưới trời mưa. Chàng kéo cao cổ áo cho chòm kín gáy hai tay thọc sâu vào túi áo đi mưa, chàng cúi đầu xuống và chàng chậm chạp bước đi trên lề đường.

Hai bên, những dãy nhà hoặc tối om hoặc chỉ le lói một thứ ánh sáng mong manh và khuya khoắt. Đêm xuống, đời sống khép kín của Huế rút lui thật sâu và thật xa sau những cánh cổng, những khoảng vườn và những cánh cửa đã cài then kia. Đèn lửa của điều thuốc lá trên môi Phủ vừa bị mưa làm cho tắt ngấm. Điều thuốc ướt đầm, như mặt mũi, như mái tóc chàng.

Phủ nhổ điều thuốc, và bước lên cầu Tràng Tiền. Từ bên khu thành nội, chàng đang vượt qua con sông Hương để sang phía bên kia của

thành phố Huế chìm đắm trong mưa bay và bóng tối.

Mặt sông tối hút không nhìn thấy. Những dòng mưa bay qua vùng ánh sáng vàng đục của cây cầu trắng toát rơi xuống lòng sông như rơi xuống một vực thẳm không cùng.

Lần gặp nhau hai hôm trước, Linh đã tả cho chàng nghe cái đẹp huyền ảo của dòng sông Hương giữa mùa trăng sáng. trăng dát vàng trên mặt nước xanh, tự đó bay lên tiếng hò mái đẩy, trên đó là những bóng thuyền dài vút như lời than, bóng thuyền trên sông Hương, tiếng hát trên sông Hương dưới ánh trăng là tất cả cái đẹp buồn dịu dàng và ngây ngất nhớ của Huế.

Khi đó, nghe người yêu kể chuyện trăng sáng trên sông Hương, Phủ đã mỉm cười bảo Linh:

- Cứ nghe em tả đã thấy đẹp. Tiếc rằng anh đến Huế đúng vào mùa mưa dầm nên chưa được nhìn thấy tận mắt cái đẹp đó.

- Hết mùa mưa rồi anh sẽ thấy.

- Ừ, hết mùa mưa rồi anh sẽ thấy.

Phủ bật cười thành tiếng và nói tiếp:

- Hết mùa mưa. Chúng mình nói chuyện với nhau cứ y như là anh sẽ vĩnh viễn ở lại với Huế không bằng.

Linh, chân thực và thơ ngây:

- Chẳng đúng như thế sao? Anh sẽ còn ở lại đây lâu với em chứ?

- Lẽ cố nhiên là anh muốn ở lại. Nhưng ai biết trước được những bất ngờ xảy đến trong ngày mai người ta không bao giờ có thể biết được ngày mai như thế nào.

Phủ nhìn Linh, tưởng tượng đến khuôn mặt người yêu dưới ánh trăng. Khuôn mặt đẹp dịu dàng hẳn là còn đẹp muôn phần dưới ánh trăng xanh dịu dàng. Phủ bảo Linh như thế và nàng đã đỏ mặt vì sung sướng. Rồi chợt nghĩ đến câu nói của nàng về tương lai là hiện

tượng của đời sống không ai đoán trước được như thế nào. Phủ đã hỏi Linh:

- Em à?

- Dạ.

- Nếu ngày mai, vì một chuyện bất ngờ nào đó anh bỏ Huế, bỏ đi không bao giờ trở lại, em sẽ có thái độ gì?

Linh cười:

- Anh bắt em trả lời?

- Không bắt. Nhưng muốn.

- Được. Nhưng em hỏi lại anh đã. Anh bỏ đi có cho em biết trước không?

- Nếu anh cho em biết?

Linh nũng nịu nắm lấy tay Phủ:

- Em sẽ khóc. Nước mắt em sẽ nhiều hơn là nước của suốt một mùa mưa dầm ở Huế, em sẽ cầu xin anh đừng bỏ em tội nghiệp, anh phải ở lại với em, và anh sẽ không thể đi được nữa.

Phủ thở dài gật đầu:

- Anh không thể đi được thật. Nhưng nếu anh lặng lẽ bỏ đi xa mà không cho biết?

Phủ giật mình khi thấy Linh thản nhiên trả lời không nghĩ ngợi:

- Thì ngày nào em biết em sẽ tự tử ngay trong ngày hôm đó.

- Em nói đùa hay em nói thật đấy?

Linh cười giòn giã:

- Em nói đùa. Nhưng anh cứ thử bỏ đi như thế xem rồi anh sẽ biết là đùa hay thật.

Mẫu đối thoại hai ngày trước trở lại trong đầu óc Phủ và chàng đã đi qua hết cầu Tràng Tiền lúc nào không hay. Mưa không lớn nhưng vẫn âm thầm rả rích trong bóng tối. Con đường thẳng tắp dưới bóng cây hiện ra, và Phủ thấy chàng đang đi về phía nhà Linh. Chàng đứng lại, tự hỏi chàng đã hứa với người mẹ là không bao giờ gặp Linh nữa, vậy chàng

còn đi vào con đường này làm gì? Nghĩ thế mà rồi chân chàng lại đều nhịp bước. Phủ muốn nhìn thấy Linh. Nhìn thấy, một lần cuối cùng.

Khung cửa sổ như cái khung của một tấm hình mà Phủ đang chụp, đang thu vào kỷ niệm chàng. Phủ đứng nép mình sau một gốc cây, lặng lẽ nhìn sang. Chàng chờ đợi để đến mười phút mới thấy Linh hiện ra trong khung cửa ấy. Linh hiện ra rồi mất đi. Phủ lại chờ. Linh lại đi qua khung cửa rồi lại đi mất đi. Hai ba lần như thế. Cuối cùng Phủ vui mừng thấy Linh ngồi xuống ghế. Nàng ngồi hướng ra đường, trên tay cầm một cuốn sách và chăm chú đọc. 'Em đọc sách, tối nào em cũng đọc sách trước khi đi ngủ. Nhưng từ giờ, em đọc sách chỉ là để được nghĩ đến anh'. Thêm một câu nói của người yêu vừa nhớ lại và Phủ thấy hồi hộp trong lòng vì mến thương và cảm động lẫn lộn. Tối nay Linh mặc một cái áo ngủ màu thẫm, bên ngoài là một chiếc áo len trắng làm nổi bật mái tóc thả dài xuống hai vai.

Phủ yên lặng ngắm Linh từ sau gốc cây bên này đường. chàng muốn vượt con đường đi sang. Chàng muốn gõ thật mạnh, gõ liên hồi, gõ cuống quýt vào cánh cửa đóng kín kia. Chàng muốn vừa gõ vừa gọi tên Linh, gọi thật lớn cho nàng nghe thấy, cho cả thành phố Huế nghe thấy, chàng muốn rũ bỏ lời chàng đã hứa với người mẹ. sự ước muốn của chàng bùng bùng mãnh liệt. Chàng bước một bước ra khỏi gốc cây. Nhưng rồi chàng lùi trở lại, lùi trở lại chỗ cũ. Một sức mạnh thứ hai, mãnh liệt hơn ước muốn của chàng đã kìm chân Phủ đứng lại. Quá khứ lại hiện ra. Một quá khứ đầy tai tiếng xấu xa, đầy những điều mà dư luận nơi người yêu đang sống và gia đình của người yêu không thể chấp nhận và tha thứ.

Khung cửa sổ có ánh đèn sáng dịu dàng và bên trong, Linh ngồi đọc sách, phút này Phủ nhìn thấy như hình ảnh của một thế giới khác biệt ở rất xa cái thế giới đầy bất trắc và gió bão là cuộc đời chàng. Chàng đứng ở ngoài. Chung quanh chàng là bóng tối, mưa bay, sự dãi dầu của gió và sương mù, sự lạnh lẽo của

đêm, sự xào xạc của lá, âm thầm của cỏ, heo hút của con đường, mênh mông của vòm trời, thế giới đời chàng trước sau là cái ẩn tượng đó của một cuộc hành trình không dừng chân, ở ngoài mọi trạm nghỉ. Linh không thể có mặt trong vùng gió bão ấy. Nàng ngồi kia, nàng ngồi ở trong kia, ở thật xa chàng, lùi khuất sau những cánh cửa, nơi Phũ không bao giờ hòa mình vào được, và phút này Phũ mới khám phá thấy là chàng tuy ở gần mà kỳ thực là giữa chàng và Linh, cái hố cách biệt vẫn thăm thẳm và những trở lực thì trùng trùng điệp điệp.

Phũ xoay người lại tựa lưng vào một gốc cây 'Vĩnh biệt. Vĩnh biệt em yêu dấu'. Phũ thì thầm rất nhẹ trong bóng tối. Tiếng nói thoảng như hơi sương của chàng lan đi, lẫn vào tiếng thở dài của một đêm Huế lạnh và buồn. Vậy là chàng lại bỏ đi, cái bóng tối âm thầm vĩnh viễn là bạn của những hè đường có ánh đèn khuya khoắt soi nghiêng, những dấu chân lẻ loi lại vang động trong im lặng, bỏ đi như trước, như đã bao nhiêu lần bỏ đi như sẽ đến rồi sẽ bỏ đi mãi mãi.

Trong Phủ là một cảm giác ngậm ngùi và nhẩn nhục. Chàng tưởng, với Linh, đã nổ lên một va chạm dữ dội và bàng hoàng làm đảo lộn được dòng chảy của định mệnh. Nhưng chàng đã tưởng lầm.

Chợt nhớ lại câu hát của một bài hát nào:

‘Cuộc đời như mưa bão tình người như tờ liếu’

Tình yêu: một cái bình pha lê mong manh trong lòng tay tàn bạo của cuộc đời, cái bình rơi vỡ làm tan tành từ va chạm thứ nhất. Phủ biết rằng thân thể chàng và quá khứ chàng không thể là những bảo đảm ngăn chặn và che chở được cho tình chàng và Linh. Thôi thế cũng xong.

Một cái gì vừa rơi bỏ Phủ khiến chàng có cảm tưởng về một mất mát to lớn đang diễn ra trong tâm thể. Phủ thở dài, đi ra khỏi gốc cây quay đầu nhìn trở lại. Căn nhà bây giờ hoàn toàn im lặng và tối tăm. Ánh đèn đã tắt, khung cửa đã đóng. Linh không còn ở đó, khu-

412 | Mai Thảo

ôn mặt nàng như một ngọn hải đăng, mà con tàu say là Phủ nhìn thấy thật ở xa trong mù sương, ngọn hải đăng bây giờ đã biến mất trong sương mù.

Phủ đút hai tay vào túi quần, đi trở lại con phố nhỏ. Thấp thoáng trong bóng tối những bờ cỏ ướt đầm, phả lên một thứ hương đêm lạnh buốt.

Ánh đèn vàng đục như những con mắt bệnh, nhìn xuống Phủ bằng cái nhìn của Huế đối với người lạ mặt, một cái nhìn nghi ngờ, và dừng dừng. Phủ đứng lại rất lâu trên cây cầu vắt qua lòng sông nhỏ.

Chàng nghiêng người nhìn xuống lòng nước âm thầm phía dưới, con sông đêm nay là con đường của một biên giới ngăn chia chàng và cái thế giới vừa bỏ lại như một thiên đường nhỏ, trong đó sống một người thiếu nữ, mà định mệnh không thể hòa hợp làm một với định mệnh của chàng.

Tiếng gõ cửa rất nhẹ, cũng làm Dụ thức

giấc ngay. Thực ra, Dụ chỉ nằm nhắm mắt trong bóng tối mà không ngủ. Dụ chờ Phủ về. Phủ báo tin sáng mai trở về Sài Gòn, và báo tin một cách đột ngột, thái độ khác thường ở Phủ đã kích thích trí tò mò của Dụ. Buổi tối khi Phủ đi Dụ cũng ra phố. Gặp một vài người bạn, gọi chuyện và tìm hiểu. Dụ đã tìm ra được tên một người thiếu nữ: Linh.

Ở Huế đã nhiều năm, tuy đã có vợ con và sống một cuộc sống cách biệt, đứng đắn, nhưng vì Huế nhỏ chật, dư luận đồn đại và phóng lớn bất cứ một câu chuyện gì, nên chuyện Linh đi chơi với một người đàn ông, dù cũng được nghe bạn hữu kể lại và dễ dàng đoán ra người lạ mặt đó không phải là ai xa lạ mà là Phủ. Về nhà, Dụ cười, bảo vợ, trước khi đi ngủ:

- Anh Phủ đúng là có số đào hoa. đi đến đâu có chuyện với đàn bà đến đó.

- Ai thế anh? Vợ dụ hỏi.

- Cô Linh.

414 | Mai Thảo

- Cô Linh con bà phán Thi?

Vợ dụ kêu lên:

- Thật ư? Sao anh biết?

- Huế nhỏ như cái miệng chén. chuyện gì mà không biết.

Dụ ngẫm nghĩ:

- Anh Phủ tự nhiên trở về Sài Gòn, anh đang tìm hiểu tại sao, bây giờ anh nghĩ anh đã biết được tại sao rồi.

Vợ dụ nói:

- Ở mãi đây buồn chết. Một người như anh Phủ ở mãi Huế sao được. Anh ấy chán Huế thì anh ấy về chứ còn tại sao nữa.

Dụ cười, lắc đầu:

- Không phải. Thôi em đi ngủ đi. Để lát nữa anh hỏi anh Phủ xem anh đoán có đúng không?

Phủ đánh diêm châm một điếu thuốc, thở khói ra, mơ màng, và quay lại Dụ, chàng mỉm cười buồn bã:

- Câu chuyện như thế đó. Người ta có thể nhìn nó bằng hai khía cạnh. Coi như một chuyện tầm thường, vụn vặt, không có gì đáng quan tâm cũng được. Và coi đó là một chuyện quan trọng cho một đời người cũng được. Cái đó tùy thuộc ở một quan niệm sống, về người khác, về tình yêu.

Dụ nhìn Phủ chăm chú, cố đoán tâm trạng thầm kín của Phủ qua nét mặt Phủ tranh tối tranh sáng dưới ánh đèn.

- Anh coi như thế nào?

Phủ nhìn lên:

- Coi cái gì?

- Chuyện đó. Chuyện giữa anh và Linh.

- Tôi không biết. Thành thực như thế. Lắm lúc, tôi không hiểu tôi muốn gì nữa. Nghĩa là

416 | Mai Thảo

phải sống như thế nào. Nửa đời người, càng sống càng thấy như bóng tối dày đặc hơn trước mặt, hoang mang nhiều hơn trong hồn, mệt mỏi nhiều hơn trong máu trong tim. Mọi giá trị, mọi nguyên tắc đều như nhất loạt sụp đổ, đưa con người tôi vào sâu một tâm trạng thỏa hiệp và chịu thua vô điều kiện. Tôi nghĩ Linh dấu sao cũng chỉ là một người đàn bà. Một người đàn bà Huế, sống trong cái xã hội đầy thành kiến của Huế, nơi dư luận và một thực trạng không bao giờ có thể xem thường và vượt qua. Cho nên sớm muộn rồi tôi và Linh cũng phải xa nhau. Thà bỏ đi lúc tình còn đẹp. Chẳng còn gì nhưng cũng còn được với nhau ít nhiều kỷ niệm đáng ghi nhớ.

Dụ cau mặt:

- Một người như anh mà chịu bằng lòng với những kỷ niệm ư?

- Không bằng lòng cũng không được. Tình yêu chỉ có thể đứng vững nếu ở hai phía đều có sự quyết tâm đến tận cùng. Quyết tâm dù là thế nào. Quyết tâm vô điều kiện.

- Nghĩa là?

- Nghĩa là người ta phải tuyệt đối tin tưởng ở nhau, đương đầu với dư luận, với chung quanh, không xao xuyến và không lay chuyển.

- Anh bỏ đi vì anh nghĩ sự quyết tâm đó không thể có được ở cả hai phía.

- Không hẳn thế. Nhưng cũng có thể cho là như thế.

- Vậy anh không quyết tâm hay Linh?

- Không biết, và tôi cũng không muốn biết. Nhưng tôi đã hứa với người mẹ. Ngày mai tôi về Sài Gòn rồi. Thôi, cũng cho là xong đi.

Dụ lắc đầu:

- Như thế không được.

- Nếu Dụ là tôi, Dụ cũng sẽ bỏ đi như thế.

Phủ như chợt nhớ ra điều gì:

- Tôi có một việc muốn nhờ Dụ. Tôi đã định im lặng bỏ đi. Nhưng nghĩ như thế cũng không

418 | Mai Thảo

được. Tôi muốn viết cho Linh một lá thư. Cắt nghĩa cho Linh hiểu. Nếu Dụ có thể chuyển giao giùm tôi lá thư ấy.

- Được chứ! Anh viết đi. Tôi sẽ chuyển đến tận tay cô Linh. Phủ nhìn Dụ, nghiêm trang:

- Nhưng dụ phải hứa với tôi một điều là không được chuyển thư ngay ngày mai. Mai tôi đi rồi! Hãy để tôi đi được một vài ngày Dụ hãy chuyển.

- Tại sao lại như thế?

- Tôi muốn thế. Viết thư cho Linh để nàng khỏi hiểu lầm, chứ không phải để Linh giữ tôi ở lại, Dụ làm đúng hộ như tôi yêu cầu. Khi nào tôi đã lên tàu, thư mới được đến tay Linh, nhớ chứ!

Dụ cười:

- Nhớ. Anh viết thư đi.

- Tốt lắm.

Phủ đứng dậy, đi vào buồng riêng. Chàng

đóng cửa lại, thay quần áo, đến ngồi trước bàn viết. Trong ban đêm yên tĩnh của Huế, trong tiếng mưa ào rào dịu nhẹ như một cung đàn trầm, trong ngậm ngùi dịu dàng của tâm hồn, và băng khuâng lả lả của trí nhớ, trước hình ảnh Linh và chàng thấy như đang lùi dần vào quá khứ, hình ảnh bây giờ chập chờn trên một biển sương mù, Phủ nói chuyện với Linh, bằng những hàng chữ, một lần cuối cùng, trọn đêm cuối cùng của chàng ở Huế.

Phủ xin lỗi vì sự bỏ đi đột ngột. Chàng giữ đúng lời hứa với bà phán Thi, là không đem chuyện mẹ nàng yêu cầu chàng như thế nào kể lại cho Linh biết. Cuối thư, Phủ chỉ giải thích với Linh mơ hồ như thế này: *Nếu có một lúc nào đó, anh buồn rầu khám phá thấy anh và em, chúng ta không thể ăn đời ở kiếp được với nhau, mỗi chúng đi một con đường riêng, loại đàn ông như anh không thể yêu một người thiếu nữ như em được, chúng mình làm tưởng một chuyện là thật, là đứng đắn nhưng chuyện đó kỳ thực chỉ là một trò đùa, anh không yêu em đâu và em cũng chẳng yêu anh, chúng mình*

cùng đóng kịch với tình cảm của chính mình, thì lúc đó là đêm nay, khi anh ngồi viết cho em những dòng chữ này, trước khi anh trở về Sài Gòn và không bao giờ gặp em nữa. Hãy coi những lần gặp gỡ, những cử chỉ ân ái, những lời anh nói với em, là của một tấn kịch, và đã đến lúc tấn kịch hạ màn rồi. anh không yêu cầu em quên anh làm gì, vì chúng mình chẳng có gì với nhau đáng nhớ và đáng giữ. Ngay bây giờ, anh đã và anh đang quên em rồi đó. Anh đã nghĩ đến những người đàn bà khác.

Huế và em chỉ còn là một kỷ niệm. Không hơn không kém. Huế và em chỉ là những trạm nghỉ của một cuộc phiêu lưu. Sự thực là như vậy đó. Em thất vọng và anh khốn nạn lắm phải không? Anh đi rồi, anh không cần em nghĩ về anh như thế nào nữa nên anh nói ra ở đây cho em, ít nhất cũng một lần về con người thật của anh, dấu sự thực có làm cho em đau đớn. Đau đớn. Nhưng em không chết đâu. Em sẽ quên anh, em sẽ quên anh, em sẽ lấy chồng để con như hàng trăm nghìn người đàn bà khác, sống một cuộc đời bình thản và hợp lý. Không ai chết

cả. Tình yêu bình thường. Chúng mình cũng vậy. Vĩnh biệt Linh. Khi em nhận được thư này, anh đã đi xa, anh đã ở thật xa ngoài cuộc đời em. Vĩnh biệt.

Phủ gấp lá thư cho vào phong bì, dán lại. khi chàng đề tên Linh trên mặt phong bì, thốt nhiên tay chàng run run, như ngòi bút không phải đang viết trên mặt giấy và đang rạch sâu vào trái tim chàng và làm cho đau đớn.

Phủ thở dài ngả người trên thành ghế. Chàng nhìn ngó trần trần vào chiếc phong bì sáng sớm mai chàng sẽ trao cho Dụ và phút này chàng mới thấy mất Linh là một mất mát thật đau đớn. Lần đầu tiên trong đời, Phủ không được sống theo ý muốn của mình. Và điều kỳ lạ: lúc chàng cảm thấy cuộc đời đáng sống nhất là lúc chàng không được sống ấy. Phủ gục đầu xuống. Thốt nhiên không kìm giữ được, vai Phủ rung lên. Chàng bàng hoàng cả người. Ánh đèn trước mặt chàng nhòa đi. Và trong lòng chàng, cùng với trận mưa đêm tầm tã bên ngoài, cũng vừa có một trận mưa buồn đổ xuống.

Trời im sững, đầy vẻ dọa nạt, rồi mưa ào ạt đổ xuống như một dòng thác giận dữ.

Từ chiếc xe cyclo kín bùng, Phủ xách va li hấp tấp bước ra. Chàng cúi đầu chạy mấy bước thật nhanh. Vậy mà, ẩn được vào mái hiên nhà ga, mái tóc Phủ đã ướt đầm. Phủ rút mù xoa lau mặt, nghiêng đầu nhìn lên vòm trời Huế trắng xóa mưa bay. Phủ không muốn nghĩ ngợi gì thêm nữa về Huế ngoài một ghi nhớ: chàng đến Huế khi mùa mưa dầm, chàng già từ Huế, mùa mưa dầm vẫn chưa dứt. Phủ thở dài, ném theo tiếng thở dài ấy nỗi vương vấn cuối cùng về Huế còn giữ trong rung động, ném nó vào một vùng đất trời gió mưa mịt mù, mừng chàng bỏ lại, đoạn, Phủ xốc cao cổ áo choàng, cúi xuống xách va li, nhanh nhẹn đi vào sân ga.

Trên đường sắt, con tàu nằm dài như một thân thể phiến muộn. Đầu máy rung rung thở ra những hơi khói trắng. Phủ nhìn đồng hồ. còn nửa giờ nữa tàu mới khởi hành. Chàng tìm một chỗ khuất, đặt va li xuống, ngồi lên,

châm một điếu thuốc hút, và chàng chờ đợi. Điếu thuốc đốt lên phút lên đường. Trận mưa đổ xuống. Con tàu kia trên con đường sắt, ấn tượng của chuyển dịch dài thắm. Và hồn Phũ bay đi. Hồn chàng đang theo mưa bay đi, bay thật sâu vào quãng đời cũ, bay thật hết về qua những chuyến đi miên man, bất tận của một phần đời lang thang phiêu bạt vừa hiện về trong trí nhớ chàng như một cơn chiêm bao kéo dài ở một triền thung lũng quá khứ, bên kia, bên kia sương mù, và mưa phùn, bên kia những chân trời, bên kia đêm dài và bên kia bóng tối. Phần đời cũ là tuổi trẻ của Phũ đó, tuổi trẻ với những hành động điên cuồng, và liều lĩnh, với những đam mê không dẫn đo cân nhắc, những cuộc tình mê đắm thần trí và sượng sần thân thể, tất cả nhịp sống hốt hoảng như để trả lời cho một khát khao siêu hình không bao giờ thỏa mãn, và Phũ lặn mình vào một cơn lốc cuốn hút chàng đi, ở chàng không có những thắc mắc về mai sau, về đời người, chỉ là một bản năng mở ngỏ đến tận cùng cảm giác. Bao nhiêu năm chàng sống như thế, tuổi

trẻ là hành lý. Bao nhiêu năm chàng đi như thế, đi theo sức xô đẩy ma quái của tâm hồn. Nhiều lần, vào những thời kỳ phiên muộn và mệt mỏi, chàng muốn ngừng lại. Hạ cánh buồm phiêu lưu, ghé vào một bến đậu.

Xây dựng bên trên mái đầu gió bão một mái nhà ấm, trải rộng dưới chân giang hồ một cái gì, bất cứ một cái gì kìm giữ được chàng lại, để chàng thôi đi, thôi sống nhịp sống cũ, ra khỏi vùng gió bão, tìm vào một nơi chốn bình yên và đứng lại. Mỗi lần cố gắng, là một lần thất bại. Không có một yếu tố mới mẻ nào đến với chàng, tại sao lại thấy cần thiết tìm đến một đối thay? Nhớ lại lần đi theo một người đàn bà đẹp sang tận đất Lào, khi trở về, mẹ chàng đã tạ thế, sự hối hận dày vò tâm trí Phủ, chàng thôi đi được ít lâu. Nhưng chỉ được một ít lâu mà thôi. Sau đó, cái chết của mẹ thoát đầu là một sự hối hận, về sau lại như một sức mạnh đẩy chàng ngã sâu thêm nữa vào chuyển dịch. Riêng lần này, Phủ thầm hy vọng chàng đối thay được cuộc đời. Thay đổi được cuộc đời

chàng, chỉ có tình yêu, mỗi tình yêu lớn, thứ tình yêu đảo lộn định mệnh, cháy bùng như một ngọn lửa hóa thân. Phũ tưởng chàng đã bắt gặp được tình yêu ấy, nhờ đó, chàng sẽ thôi sống cho chàng, để sống cho một người. Hy vọng cuối cùng tưởng đã nằm trong tầm tay, hy vọng cuối cùng chỉ là một ảo tưởng qua những ngón tay thoát đi như một cánh khói.

Phũ ném mạnh điều thuốc lá, đứng dậy. Phút này tâm trí chàng đã thấp thoáng những hình ảnh cũ. Những đêm của hộp đêm, hè đường, trong cơn say, màu rượu sóng sánh trong đáy ly chuyển choáng, những chiếc cầu thang lượn vòng dẫn lên những nơi có đàn bà, âm nhạc và những chuỗi cười thê lương vang động trong đêm khuya rạc ròi và chán chường. bước từng bước một trên sân ga mưa bay mà Phũ cứ cảm tưởng như đang bước dần về, bước trở lại với những ngày tháng cũ.

Năm phút sau, chàng đã ngồi yên trong một đáy toa. Mưa chợt ngớt đi, rồi mưa lại ào ào. Mưa như một điệu ca trầm và buồn trên

những mái toa tàu, mưa vây lấy Phủ, mưa đưa chàng lên đường. Nhìn xuống, sân ga Huế đã thưa vắng dần dần. Phủ nghĩ chắc chàng là người cuối cùng lên tàu, và chắc tàu cũng sắp chạy. Phủ đặt va li ở bên cạnh tỳ tay lên, chàng ngả đầu vào thành ghế, khép kín cổ áo và nhắm mắt lại. Tiếng còi hú lên một hồi dài, nhiều hồi dài. Phủ vẫn nhắm nghiền mắt lòng chàng thoáng một chút vương vương ngậm ngùi. Chàng nói thầm trong đầu: Vĩnh biệt Huế.

Bỗng một tiếng người kêu lớn ở dưới sân ga: 'Cô kia đi đâu' làm Phủ mở mắt.

Nếu có những lúc người ta tưởng sự thật là chiêm bao, lẫn chiêm bao cùng sự thật, con mắt nhìn thấy những hình ảnh cụ thể mà tưởng là ảo giác mong manh, và sự bàng hoàng bởi không chờ đợi và không hy vọng làm tê liệt mọi phản ứng, làm sửng sờ mọi cử chỉ, thì cái trạng thái ngẩn ngơ lạ lùng này đã đến với Phủ. Bằng cái chàng vừa thoáng thấy ngoài khung kính mờ hơi nước đọng, dưới sân ga.

Linh không nghe thấy tiếng người kêu nàng đứng lại, nàng không nghe thấy gì hết, ngoài tiếng còi kêu dài, báo hiệu con tàu sắp lăn bánh, ngoài tiếng trái tim nàng đập mạnh trong ngực như muốn vỡ tung ra vì hồi hộp.

Linh chạy dọc theo con tàu, mái tóc nàng bay ngược theo chiều gió thổi mạnh, tà áo lụa trắng phần phật cuốn lấy bước chân Linh cuống quýt, khuôn mặt nàng căng thẳng sự sống để trần dưới mưa, nước mắt Linh ràn rụa cùng với nước mưa trời, Linh chạy trong dòng đau đón muôn hàng lướt thướt, Linh chạy trong miệng son hé mở, đôi mắt kinh hoàng, thần kinh bốc cháy. Lòng nàng như tê đi, nàng sống một trạng thái tuyệt vọng cực điểm đến kêu thét lên thành tiếng. Nhưng khi đến cửa ga, còn nhìn thấy con tàu đứng đó, dưới màn mưa ào ào nặng hạt, Linh biết cuộc đời nàng còn hy vọng, nhưng hy vọng đó chỉ còn thu vào một số giây phút quyết liệt và ngăn ngui vô ngần.

Qua khung cửa kính một toa tàu, đôi mắt mở lớn đến đứt kẻ vì tìm kiếm của Linh chợt nhìn thấy một khuôn mặt nghiêng nghiêng, đang cúi xuống như ngủ. Phủ, Phủ kìa. Chàng ngồi đó. Chàng, ánh sáng của đời nàng, đóa mặt trời chiếu soi vào cuộc sống tối tăm phiền muộn của nàng, người yêu dấu đời đời kiếp kiếp của nàng, còn ngồi đó. Sự vui mừng thảng thốt của Linh thật là vô bờ bến. Linh quay phắt lại, chạy bay lên cửa toa. Giá lúc đó có rừng dài cản lối, có núi cao án ngữ, có dòng sông băng qua thành sự cách trở đôi bờ, có mặt biển dàn ra thành sự chia lìa bốn hướng, những bước chân có tình yêu xô đẩy của Linh cũng vượt băng qua. Thoang thoang chung quanh Linh, suốt hai bên hành lang con tàu, là những con mắt kinh ngạc. Nhưng Linh không thêm chú ý tới, nàng bước qua những tiếng càu nhàu, những lời bực tức. Nàng chen lấn tất cả, xô ngã tất cả mà bước đi.

Đến trước cửa toa, Linh đứng lại. Phủ ngồi đó, chàng nhìn nàng ngạc nhiên và chưa kịp đứng dậy Linh đã chạy xô vào. Một người ngồi

ở cửa toa đuổi chân chần lối mà Linh không hay. Nàng thấy dưới chân bỗng có sự chần vướng mạnh mẽ. Nhưng linh không gượng được. Đà chạy ném bắn người nàng về phía trước. Linh kêu lên một tiếng khẽ trong cổ họng và thấy nàng ngã lao vào Phủ vừa đứng lên, đà ngã kéo luôn Phủ ngã xuống.

‘Một đôi mắt yêu dấu mở lớn, ở gần thật gần; nhìn thấy mệnh mông như một vòm trời long lanh và sâu thẳm. Tôi không thể bỏ được vòm trời ấy, đó là quê hương đời tôi, nơi tôi là người và tìm thấy mình trong tình yêu đón đợi. Một mái tóc lòa xòa, ở gần, thật gần, nhìn thấy như một cánh rừng yêu dấu: tôi không thể đánh mất được cánh rừng này, nơi hạnh phúc sẽ giam cầm tôi, nhưng tôi ưng thuận bằng tất cả sức mạnh sự giam cầm ấy. Một hơi thở, tôi đã từng uống bằng những cái hôn dài, một vòng tay tôi đã từng được ôm chặt, để thấy mình được nhỏ lại trong che chở và yêu thương, cảm tạ trời phật, cảm tạ thượng đế cho con tàu chưa chạy, cho tôi đến kịp, cho chàng còn đó, cho tôi nắm giữ được, khi tưởng rằng

đã mất, hy vọng đầu tiên và cuối cùng của đời tôi'.

Linh ngã xuống và thấy nàng nằm gọn như thế, trong cánh tay Phủ. Tiếng chàng đầm ấm rót thành một dòng mật vào tai, rất nhỏ, rất thầm, như một tiếng cười dịu dàng:

- Em lại ngã vào anh, thấy chưa?

Linh vùi đầu vào vai Phủ. Nàng gật và nàng giàn giụa nước mắt.

- Em ngã vào anh lần này là lần thứ ba, nhớ không Linh?

Linh vùi đầu vào vai Phủ sâu hơn. Nàng gật và nàng nức nở khóc.

- Lần đầu ở một hàng lang tòa án. Lần thứ nhì ở một hè đường. Lần thứ ba trên một toa tàu sắp khởi hành. Ba lần ngã vào nhau như thế này, người ta cười cho đấy, biết không?

Linh cảm thấy một bàn tay vuốt nhẹ lên mái tóc nàng. Và tiếng chàng:

- Nhìn xem, người ta đang cười chúng mình.

Nhưng Linh lắc đầu, nàng vẫn khóc, nàng muốn được khóc nức nở như thế này mãi trên vai chàng, ai cười cũng mặc, nàng không cần, không sợ nữa. Không bao giờ nữa đâu, chắc chắn như thế, em không bao giờ chịu để cho anh đi, em không hiểu tại sao anh lại viết thư cho em những dòng vĩnh biệt, nhưng em sẽ đi theo anh đến cuối đời, và anh không bao giờ bỏ đi được nữa.

- Đừng khóc nữa, em.

Nhưng Linh khóc. Nàng sung sướng và nàng phải khóc, phải khóc. Linh nằm im để cho Phũ từ từ dìu nàng ngồi thẳng dậy.

Bỗng nhiên, trong tiếng mưa ào ào dội vào khung kính một hồi còi vang lên, hồi còi bay lên thật cao trong mưa. Linh nín khóc, lắng nghe còi tàu và tiếng bánh khởi sự lăn đi, chậm chạp từng vòng trên đường sắt.

- Tàu đi rồi.

Những bánh sắt dưới chân lăn mau hơn. Con tàu bắt đầu lắc lư cái nhịp điệu của đường trường. Linh xoay người, nằm nghiêng, mái tóc nàng lòa xòa trên vai Phũ, và nàng nhìn ra thành phố Huế. Vĩnh biệt tuổi nhỏ. Vĩnh biệt quá khứ. Linh không muốn nhìn thấy Huế nữa. Nàng nhắm nghiền đôi mắt lại, để cho những giọt lệ cuối cùng lặng lẽ trào ra. Nàng cảm thấy sự rung chuyển dữ dội của con tàu đang gia tăng tốc lực, nàng ôm lấy Phũ. Thật chặt. Như cầu cứu, như ẩn trốn, và trong khoảng khắc đó, tất cả Huế đã bị ném trả tít tắp về phía sau của con tàu lao đi trong mưa.

- Đến đâu rồi anh?

- Chân đèo Hải Vân.

- Bây giờ đến đâu rồi anh?

- Qua đèo Hải Vân.

- Đừng bao giờ anh viết cho em những lá thư như thế nữa, nghe anh.

Phủ cúi xuống. chàng kéo áo choàng đắp lên vai cho người yêu, và Linh ấm áp tựa mình dưới làn vải áo.

- Em có lạnh không?

- Lạnh, nhưng anh đắp áo lên cho em, anh ôm lấy em, và em không lạnh nữa.

- Vì yêu em mà anh bỏ đi như thế đấy, em có biết không?

- Không biết.

Phủ cười:

- Em trốn đi theo một người đầy những tai tiếng xấu xa như anh thế này, em không sợ dư luận sao!

- Không sợ. Sợ. Nhưng em không sợ nữa.

- Không sợ gia đình?

- Có. Nhưng sợ mất anh hơn. Anh ơi!

- Gì thế em?

- Nói cho em biết đi. Nói ngay cho em biết.

- Nói gì?

- Nói anh không coi em như một trò đùa. Nói anh sẽ không bao giờ tàn nhẫn với em, đừng tàn nhẫn với em tội nghiệp.

Phủ cúi xuống gần hơn. Chàng không trả lời mà hôn Linh. Cái hôn dài, nồng nàn, bắt không biết qua bao nhiêu dặm đường. Bên ngoài, vùng trời mưa dầm của Huế đã bỏ lại thật xa, sau lưng đèo Hải Vân, và con tàu lao xuống một vùng đồng bằng phẳng tấp.

- Ngày mai, chúng mình ở Sài Gòn.

- Dạ. Linh nói thầm như hơi thở.

Nàng ngược mắt lên nhìn khuôn mặt người yêu. Hàng mi dài và cong vút động đậy như một cánh bướm mỏng. Con tàu lao đi. Linh nằm thật yên. Tay nàng tìm kiếm tay Phủ dưới làn áo. Và nắm chặt lấy. Trời sáng trong và con tàu lao đi.

Sáu tháng sau ngày Linh bỏ nhà trốn đi với người yêu vào Sài Gòn, một buổi chiều đi làm về, Dự nhận được một lá thư của Phủ. Chàng vừa đọc vừa tủm tỉm cười:

Tôi để tội cho cậu đấy nhé. Ai cho phép cậu được trao cái thư sớm hơn 24 giờ đồng hồ? Ai cho cậu cái quyền được can thiệp vào cuộc đời người khác? Cậu có biết rằng đời tôi đã thay đổi lớn lao và ghê gớm như thế nào về cái hành động tự ý của cậu không? Ngày nào ra Huế rồi biết tay tôi. Sẽ ném cậu xuống sông Hương cho xác nổi lên dưới chân núi Ngự.

Dự cười thành tiếng khi đọc đến một đoạn khác, ở cuối trang nét chữ mềm mại, không phải nét chữ của Phủ:

Anh Dự,

Cảm tạ anh đã không giữ lại cái thư cho đến lúc một chuyến tàu chở một người đi rồi mới trao lại cho em. Cảm tạ anh đã không

436 | Mai Thảo

nghe lời anh Phủ dặn. Anh ấy dọa ném anh xuống sông Hương ư? Sông Hương nhỏ hẹp lắm, không chết đuối được đâu anh đừng sợ. Anh là ân nhân của em đó, anh Dụ. Em đã đọc thư. Bây giờ thì anh thấy rồi, em đã nghe theo lời khuyên của anh và không bao giờ hối hận.

Dụ gấp lá thư cất vào túi áo, nhìn ra Huế vàng thẫm dưới nắng chiều. Chàng nghĩ đến Linh, đến Phủ, đến những người yêu nhau, đến dư luận, đến sự màu nhiệm cuối cùng sáng lóa của một tình yêu, và chàng nói:

- Mùa mưa dầm đã hết.

Sài Gòn tháng 6-1964

